

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Regionální aspekty hlasování v Evropském parlamentu

Jan Vacíř

© 2017 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jan Vacíř

Hospodářská a kulturní studia

Název práce

Regionální aspekty hlasování v Evropském parlamentu

Název anglicky

Regional aspects of voting in the European Parliament

Cíle práce

Cílem práce je charakterizovat fungování Evropského parlamentu a zjistit a popsat vztah mezi jednotlivými poslanci, stranami a politických skupin uvnitř Evropského parlamentu a jejich vztahy s domácími vládami a stranami a jak tyto vztahy ovlivňují jejich hlasování.

Cíl práce má několik dílčích cílů. V teoretické části je prvním cílem popsat samotné fungování Evropského parlamentu a to hlavně legislativního procesu. Druhým cílem je charakterizovat systém a mechanismus voleb do Evropského parlamentu. Třetím dílčím cílem teoretické části je popsat strukturu politických stran a skupin v Evropském parlamentu, se zaměřením na české strany.

Hlavním cílem praktické části bude zjistit, nakolik se europoslanci při hlasování rozhodují podle doporučení politických skupin, do kterých patří v Evropském parlamentu a nakolik se rozhodují podle doporučení svých domovských stran. Druhým cílem praktické části bude porovnat, nakolik hlasují čeští europoslanci společně.

Metodika

Jako metody bude využito studium odborných dokumentů, a to jednak odborných publikací a dále materiálů týkajících se výsledků hlasování v evropském parlamentu. V empirické části bude jako hlavní výzkumná technika použit polostrukturovaný rozhovor, zpracovaný kvalitativně.

Doporučený rozsah práce

60-70 stran

Klíčová slova

Evropský parlament, europoslanec, hlasování, politické skupiny, strany

---

Doporučené zdroje informací

- CÍSAŘ, O. – FIALA, P. *Obhajoba zájmů a transnacionální vztahy*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2004. ISBN 80-210-3519-6.
- DANČÁK, B. – HLOUŠEK, V. *Víceúrovňové vládnutí v Evropě : zkušenosti, problémy a výzvy*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2007. ISBN 978-80-210-4458-6.
- HOOGHE, Liesbet a Gary MARKS. *Multi-level governance and european integration*. 1ed. Lanham: Rowman, c2001. *Governance in Europe*. ISBN 07-425-1020-4.
- HOOGHE, Liesbet. *Cohesion policy and european integration: building multi-level governance*. Oxford: Oxford University Press, c1996. ISBN 01-982-8064-5.
- KOHLER-KOCH, Beate a Rainer EISING. *The transformation of governance in the European Union*. 1ed. New York: Routledge, 1999. ISBN 04-152-1548-X.
- KOHLER-KOCH, Beate. *Linking EU and national governance*. 1ed. Oxford: Oxford University Press, 2003. ISBN 01-992-5226-2.
- NANCY, Jacques. PUBLIC OPINION MONITORING UNIT. *Review of European and National Election Results: Special edition on 2014 European Elections* [online]. Brusel: European Parliamentary Research Service, 2015 [cit. 2017-02-18]. PE 558.343. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/558343/EPRS_STU\(2015\)558343_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/558343/EPRS_STU(2015)558343_EN.pdf)
- Poslanci EP. *Evropský parlament* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-02-18]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/map.html>
-

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

PhDr. RNDr. Michal Kubálek, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 2. 3. 2017

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 3. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 27. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Regionální aspekty hlasování v Evropském parlamentu" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autoruvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.3.2017

Poděkování

Rád(a) bych touto cestou poděkoval(a) vedoucímu své práce RNDr. PhDr. Michalu Kubálkovi, Ph.D. za odborné vedení, trpělivost a rady při tvorbě této práce. Dále bych chtěl poděkovat své rodině za ochotu a trpělivost. Svým přátelům za inspirace, podněty a rady při formování této práce, zvláště Janu Martínkovi a Janu Duškovi za neocenitelné komentáře a korekturu.

Chtěl bych také poděkovat všem českým poslancům Evropského parlamentu, kteří si našli čas na to mi odpovědět, a zvláště těm, kteří si ve svém nabitém programu našli čas se sejit osobně.

Regionální aspekty hlasování v Evropském parlamentu

Souhrn

Diplomová práce „Regionální aspekty hlasování v Evropském parlamentu“ se zabývá otázkou nakolik jsou pro poslance Evropského parlamentu při rozhodování důležité postoje jejich frakcí či naopak postoje jejich národních stran a vlád. V teoretické části se věnuji jednak ukotvení práce v rámci teorie víceúrovňového vládnutí. Vysvětluji zde také fungování Evropského parlamentu, jeho historii, současné uspořádání a vztahy s ostatními evropskými institucemi. Jsou zde též popsány evropské strany a rozdíl mezi nimi a politickými skupinami v Evropském parlamentu. Praktická část je syntézou výzkumu hlasování jednotlivých českých poslanců a stran s důrazem na příslušnost jednotlivých stran k frakcím a rozhovorů s českými poslanci Evropského parlamentu. V závěru je pak odpověď na hlavní otázku, jak hlasují čeští poslanci a pomocí poznatků získaných z teoretické části, z analýz hlasování i rozhovorů s poslanci je tato odpověď vysvětlena.

Klíčová slova: Evropský parlament, evropské strany, politické skupiny v Evropském parlamentu, frakce, evropské volby, poslanci Evropského parlamentu, teorie víceúrovňového vládnutí, řádný legislativní proces, hlasování, národní zájem

Regional aspects of voting in the European Parliament

Summary

The thesis “Regional aspects of voting in the European Parliament” is concerned with the question to which extent are for Members of European Parliament important the positions of their factions or positions of their national parties and government. The theoretical part is devoted to both anchor the work in the context of the theory of multilevel governance. I also explain the functioning of the European Parliament, its history, current arrangements and relations with other European institutions. There are also described the European parties and the difference between them and the political groups in the European Parliament. The practical part is a synthesis of research of voting of individual Czech MEPs and parties, with emphasis on the affiliation in the individual parties with the factions and interviews with Czech MEPs. In the conclusion is answered the main question of how Czech MEPs vote and using the knowledge gained from the theoretical part, analysis of voting and interviews with members of the answer is explained.

Keywords: European Parliament, european parties, political groups in European Parliament, factions, european elections, Members of European Parliament, Multi-level governance theory, ordinary legislative procedure, voting, national interest

Obsah

1. Úvod	12
2. Cíl práce a metodika	13
2.1. Cíl práce	13
2.2. Metodika	13
3. Teoretická část	14
3.1. Teorie víceúrovňového vládnutí.....	14
3.1.1. Předchůdci teorie MLG.....	15
3.1.1.1. Supranacionalismus.....	15
3.1.1.2. Intergovernmentalismus	16
3.1.2. Úvod do teorie víceúrovňového vládnutí.....	17
3.1.2.1. Definice:.....	17
3.1.3. Historie	18
3.1.4. Obecné aspekty teorie MLG	19
3.1.5. Závěr MLG.....	21
3.2. Evropský parlament.....	22
3.2.1. Historie Evropského parlamentu.....	22
3.2.1.1. První období – do roku 1978	22
3.2.1.2. Druhé období - 1979 – 1992.....	24
3.2.1.3. Třetí období - 1993 – současnost	25
3.2.2. Obecné informace	27
3.2.2.1. Legislativní pravomoci	27
3.2.2.2. Rozpočtové pravomoci.....	29
3.2.2.3. Kontrolní pravomoci.....	29
3.2.2.4. Lisabonská smlouva	30
3.2.3. Současná struktura	30
3.2.3.1. Předsednictvo	30
3.2.3.2. Výbory.....	31
3.2.3.3. Delegace	31
3.2.3.4. Politické orgány	32
3.2.4. Vztahy s ostatními institucemi Evropské unie.....	32
3.2.4.1. Soudní dvůr.....	32
3.2.4.2. Evropská centrální banka	33
3.2.4.3. Účetní dvůr	33
3.2.4.4. Evropský veřejný ochránce práv.....	33

3.2.4.5.	Vztah s národními parlamenty	33
3.2.5.	Závěr Evropský parlament.....	33
3.3.	Volby do Evropského parlamentu	35
3.3.1.	Volební systémy	35
3.3.1.1.	Česká republika.....	35
3.3.1.2.	Země rozdělené na okrsky.....	36
3.3.1.3.	Jeden okrsek, ale více oblastí	36
3.3.1.4.	Jeden okrsek, metoda nejvyššího dělitele.....	37
3.3.1.5.	Jeden okrsek, metoda nejvyššího zbytku	38
3.3.1.6.	Jeden okrsek, metoda jednotného přenositelného hlasu.....	38
3.3.1.7.	Krátké shrnutí	38
3.3.2.	Výsledky voleb do Evropského parlamentu	38
3.3.2.1.	Volby do Evropského parlamentu 2004	39
3.3.2.2.	Volby do Evropského parlamentu 2009	41
3.3.2.3.	Volby do Evropského parlamentu v roce 2014	44
3.3.3.	Závěr Evropské volby	49
3.4.	Evropské strany a frakce v Evropském parlamentu	51
3.4.1.	Evropské strany	51
3.4.2.	Podmínky pro evropské strany.....	52
3.4.3.	Současné evropské politické strany	53
3.4.3.1.	Evropská lidová strana.....	53
3.4.3.2.	Strana evropských socialistů	55
3.4.3.3.	Aliance Demokratů a Liberálů pro Evropu.....	56
3.4.3.4.	Aliance Konzervativců a Reformistů v Evropě	57
3.4.3.5.	Ostatní evropské politické strany	59
3.5.	Politické skupiny (frakce) v Evropském parlamentu	61
3.5.1.	Podmínky pro politické skupiny	61
3.5.2.	Současné skupiny	61
3.5.2.1.	Evropská lidová strana.....	61
3.5.2.2.	Progresivní aliance socialistů a demokratů	62
3.5.2.3.	Evropští konzervativci a reformisté	62
3.5.2.4.	Aliance liberálů a demokratů pro Evropu.....	62
3.5.2.5.	Konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice.....	62
3.5.2.6.	Zelení–Evropská svobodná aliance.....	62
3.5.2.7.	Evropa Svobody a Přímé Demokracie	63
3.5.2.8.	Evropa Svobody a Národů	63

3.5.2.9.	Shrnutí aktuálního stavu frakcí.....	63
3.5.3.	Závěr evropské strany a frakce v Evropském parlamentu	63
3.6.	Závěr teoretické části	64
4.	Praktická část.....	67
4.1.	Analýza hlasování	67
4.1.1.	Souhrnná analýza	67
4.1.1.1.	Účast na hlasování.....	68
4.1.1.2.	Shoda hlasování se stranou	69
4.1.1.3.	Hlasování společně s frakcí.....	70
4.1.1.4.	Syntéza stran a frakcí.....	73
4.1.2.	Vybraná hlasování	74
4.1.2.1.	Vízové povinnosti pro občany třetích zemí	75
4.1.2.2.	Dohoda CETA mezi Evropskou unií a Kanadou.....	76
4.1.2.3.	Rozpočtová kapacita.....	76
4.1.2.4.	Směrnice o zbraních	77
4.1.3.	Shrnutí analýz hlasování	79
4.2.	Rozhovory s poslanci Evropského parlamentu.....	81
4.2.1.	Obecné otázky	81
4.2.2.	Legislativní proces	84
4.2.3.	Jednání.....	86
4.2.4.	Kontakt s českými politiky	88
4.2.5.	Závěrečné otázky.....	89
4.2.6.	Shrnutí rozhovorů.....	91
4.3.	Syntéza analýz a rozhovorů	93
5.	Závěr	94
6.	Literatura	96
6.1.	Knižní zdroje	96
6.2.	Elektronické zdroje	97
6.3.	Legislativní dokumenty.....	102
7.	Přílohy.....	104
A.	Otázky.....	104
B.	Tabulky	106
I.	Souhrnná analýza	106
II.	Vybraná hlasování	107
C.	Zápisy rozhovorů	108
I.	Jaromír Kohlíček	108

II.	Pavel Svoboda	119
III.	Tomáš Zdechovský.....	124
IV.	Petr Mach	128
V.	Evžen Tošenovský.....	133
VI.	Pavel Telička	141
VII.	Jan Zahradil.....	146
D.	Písemné odpovědi	152
I.	Kateřina Konečná	152
II.	Michaela Šojdrová	155
III.	Miroslav Poche	158
IV.	Luděk Niedermayer	161
V.	Martina Dlabajová	163

Seznam grafů

Graf 1 - Zisk mandátů ve volbách do Evropského parlamentu v České republice v roce 2004 Zpracování: Vlastní, Data: Český statistický úřad.....	40
Graf 2 – Zisk mandátů v Evropských volbách v roce 2004 Zpracování: Vlastní, Data: Evropský parlament.....	41
Graf 3 - Zisk mandátů ve volbách do Evropského parlamentu 2009 v České republice Zpracování: Vlastní, Data: Český statistický úřad.....	43
Graf 4 - Zisk mandátů v Evropských volbách v roce 2004 Zpracování: Vlastní, Data: Evropský parlament.....	44
Graf 5 Zisk mandátů ve volbách do Evropského parlamentu 2009 v České republice Zpracování: Vlastní, Data: Český statistický úřad.....	46
Graf 6 Zisk mandátů v Evropských volbách v roce 2004 Zpracování: Vlastní, Data: Evropský parlament	49
Graf 7 – Rozložení síly politických skupiny (frakcí) v Evropském parlamentu Zpracování: Vlastní; Data: Evropský parlament.....	63
Graf 8 - Účast českých poslanců na hlasování na plenárních zasedáních Evropského parlamentu. Zpracování: Vlastní Data: VoteWatch Europe.....	68
Graf 9 - Procentuální podíl hlasování českých poslanců společně s jejich stranou. Zpracování: Vlastní Data: VoteWatch Europe.....	69
Graf 10 - Procentuální podíl hlasování českých poslanců společně s frakcí, jíž je jejich strana členem. Zpracování: Vlastní Data: VoteWatch Europe.....	71
Graf 11 - Procentuální podíl hlasování českých poslanců společně s jejich stranou a společně s frakcí, jíž je jejich strana členem. Zpracování: Vlastní Data: VoteWatch Europe.....	73
Graf 12 – Průměr jednotlivých frakcí založený na hlasování českých poslanců. Zpracování: Vlastní Data: VoteWatch Europe.....	74

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Výsledky voleb do Evropského parlamentu v roce 2004 v České republice Zpracování: Vlastní, Data: Český statistický úřad.....	39
Tabulka 2 – Výsledky voleb do Evropského parlamentu v roce 2009 v České republice Zpracování: Vlastní, Data: Český statistický úřad.....	42
Tabulka 3 Výsledky voleb do Evropského parlamentu v roce 2014 v České republice Zpracování: Vlastní, Data: Český statistický úřad.....	46

1. Úvod

Pro svoji diplomovou práci jsem si vybral téma regionálních aspektů hlasování v Evropském parlamentu.

Evropská unie je jedinečnou organizací, která se výrazně proměnila od začátku padesátých let, kdy Robert Schuman poprvé přednesl svůj plán na sjednocení Evropy, jako nástroj proti budoucím válkám. V roce 1951 byl tak proces sjednocování Evropy zahájen podpisem Pařížských smluv. Evropské hospodářské společenství se postupně proměnilo na Evropské společenství v roce 1992 podpisem další, takzvané Maastrichtské smlouvy, na Evropskou unii. V roce 2009 byla ratifikována Lisabonská smlouva, která je tedy nejaktuálnějším rámcem, na základě kterého funguje Evropská unie.

Jak probíhal integrační proces, tak se měnil také Evropský parlament, který se postupně stal jediným přímo voleným orgánem Evropské unie. Spolu s Evropskou radou a Evropskou komisí jsou to tři hlavní instituce Unie. Stejně jako celá Evropská unie, tak i Evropský Parlament se potýká s řadou problémů – jak vyvážit sílu mezi státy, jak nastavit spravedlivě rozhodovací proces mezi Parlamentem, Radou a Komisí. Neméně důležitá je otázka, jaký má mít institucionální rámec, aby zůstal blízko občanům a nestal se jen byrokratickým aparátem, odkud vycházejí legislativní normy.

Je potřeba upřesnit pojem regionální aspekty – v případě této práce se jedná o státní či národní zájmy. Vzhledem k tomu, že některé evropské státy jsou ale více národnostní, nebyl by termín národní aspekty úplně přesný, protože i v České republice existují malé národnostní menšiny. Proto bude termín regionální aspekty používán převážně pro označení aspektů na úrovni jednotlivých států.

V průběhu teoretické části se budu nejprve věnovat popisu integračních teorií se zaměřením na dnes dominující teorii víceúrovňového vládnutí. Tak jak se postupně vyvíjela evropská integrace sílil i zájem vědců tento proces prozkoumat a popsat a případně i predikovat do budoucna. Další kapitola je věnovaná obecným informacím o tom, jaká je historie Parlamentu a jaká je jeho současná struktura, jaké má pravomoci a jak jsou definovány vztahy s dalšími institucemi. Třetí kapitola teoretické části je věnovaná volbám do Evropského parlamentu. Jsou zde přiblíženy výsledky od roku 2004, kdy do Evropské unie vstoupila Česká republika, do současnosti. Volby jsou popsány jak z pohledu výsledku v Čechách, tak z pohledu výsledků v celé Evropské unii. Poslední kapitola teoretické části je věnovaná evropským stranám a frakcím v Parlamentu, jejich popisu a zaměření. Rozsah teoretické části a její místy obsáhlé popisy jsou dány převážně tím, že pro pochopení dané problematiky je potřeba znalost fungování Parlamentu po organizační i politické stránce.

Praktická část je rozdělena na dva základní celky – prvním je analytické zpracování výsledků hlasování. Hlasování je vrcholem legislativního procesu, je to sice jen konečný výsledek, ale nejen v politice na konečném výsledku záleží nejvíce. Postupně se budu věnovat jednak souhrnným statistikám, které odpovídají na otázky na kolik se poslanci drží svých stran a frakcí. Budu ale také zkoumat jednotlivá hlasování, ve kterých se objevuje určitý vzor chování českých poslanců. Druhým základním celkem praktické části jsou polostrukturované rozhovory s českými poslanci Evropského parlamentu. Účelem je zjistit, jak probíhá ten proces, který končí hlasováním a jak poslanci sami vidí svá hlasování.

V závěru poté srovnám poznatky, které mi přinesla praktická část s teoretickými základy o fungování Evropského parlamentu a pokusím se odpovědět na otázku, jestli má hlasování v Evropském parlamentu i regionální aspekt a nakolik jsou případně ty to aspekty důležité nebo naopak marginální.

2. Cíl práce a metodika

2.1. Cíl práce

Cílem práce je charakterizovat fungování Evropského parlamentu a zjistit a popsat vztah mezi jednotlivými poslanci, stranami a politickými skupinami uvnitř Parlamentu. Společně s tím je cílem popsat vztahy poslanců s domácími vládami, národními stranami a zjistit, jak tyto vztahy ovlivňují jejich hlasování.

Cíl práce má několik dílčích cílů. V první části je cílem popsat samotné fungování Evropského parlamentu, jeho historii a současnost a hlavně průběh legislativního procesu. Druhým dílčím cílem je charakterizovat mechanismus a systém voleb do Parlamentu a popsat jejich nedávné výsledky. Třetím dílčím cílem je popsat strukturu evropských politických stran a politických skupin v Parlamentu se zaměřením na české strany.

Hlavním cílem praktické části je zjistit nakolik hlasují čeští poslanci společně s frakcemi, do kterých patří v Evropském parlamentu. Případně, jak silná je jejich vazba na vlastní strany. Dílčím cílem je zjistit, nakolik hlasují čeští poslanci v Parlamentu společně a jestli je na základě toho možné vysledovat národní zájmy, případně jestli jejich hledisko nějak ovlivňují regionální aspekty.

2.2. Metodika

V první, teoretické části bude využita metoda studia odborných dokumentů – v první řadě to budou odborné publikace a články, druhým pilířem budou materiály a informace dostupné na stránkách Evropského parlamentu a dalších institucí, třetím důležitým zdrojem

budou články a materiály od jednotlivých evropských stran a politických skupin a posledním velkým zdrojem budou informace od Českého statistického úřadu k výsledkům voleb do Evropského parlamentu.

V empirické části bude použita v první části statistický postup při souhrnné analýze výsledků hlasování i při analýze vybraných hlasování. Detailní postup je blíže vysvětlen v příslušných kapitolách. Hlavní výzkumnou technikou druhé části budou polostrukturované rozhovory s poslanci Evropského parlamentu, které budou zpracovány kvalitativně, cílem je odpovědět na otázku, nakolik jsou pro jejich rozhodování důležité postoje frakce a nakolik regionální hledisko. Byli osloveni všichni čeští poslanci, podařilo se získat odpovědi od 12 z nich. Sedm rozhovorů bylo vedeno osobně, pět poslanců odpovědělo písemně.

3. Teoretická část

Hlavním cílem této části je popsat fungování Evropského parlamentu jak po organizační stránce, tak po stránce politické. V první části se budu zabývat teoretickým ukotvením celé práce – teorií víceúrovňového vládnutí, které je posledních více jak deset let hlavní teorií pro zkoumání současné Evropské unie a systému rozhodování uvnitř jejich institucí. Zmíněny budou i teorie starší, které se formovala na začátku evropské integrace a spíše se zabývali procesem integrace než samotným vládnutím.

Druhá část popisuje organizační strukturu Parlamentu, jeho jednotlivé pravomoci a klíčové orgány. V této části je také vysvětlena nejdůležitější pravomoc – řádný legislativní proces. Součástí této části jsou i vztahy s ostatními institucemi Evropské unie a s národními parlamenty.

Zbylé dvě části se zaměřují na evropskou politiku – nejdříve v podobě voleb do Evropského parlamentu, vysvětlení jejich systému a výsledků od přistoupení České republiky v roce 2004 až do současnosti. Později také vysvětlení fungování evropských politických stran a frakcí, jejich popisu, zaměření a síle v institucích Evropské unie.

3.1. Teorie víceúrovňového vládnutí

Když v roce 1950 navrhoval Robert Schuman vytvoření Evropského společenství uhlí a oceli, jeho myšlenka byla opravdu ambiciózní, chtěl vytvořit něco, co nebude jen další mezinárodní organizací, jako například NATO, které vzniklo jen o pár let dříve a zaměřovalo se pouze na bezpečnost. Chtěl, aby vzniklo něco, co bude nadstátním útvarem. Jak se v průběhu času rozšiřuje Evropské společenství uhlí a oceli, jak vznikají i další evropské organizace – Evropské hospodářské společenství a Evropské společenství pro atomovou energii - a postupně

se mění v Evropské společenství, začíná se tato organizace přibližovat tomu, co ve své vizi předestřel Schuman. Samotný proces integrace budil čím dál větší zájem i v akademických kruzích, protože se formuje mezinárodní organizace, jejíž rámec je mnohem širší než jakékoliv jiné uskupení v minulosti. Po přijetí Maastrichtské smlouvy a přejmenování na Evropskou unii se integrace dále prohlubovala a výrazněji se začaly formovat a osamostatňovat její instituce – jak Evropský parlament, tak Evropská komise, částečně na úkor Rady. Evropská unie už tak spíše než mezinárodní organizaci připomíná státní útvar, ale na nadnárodní úrovni. Výrazně se tak mění teoretický přístup k evropské integraci.

Už v průběhu evropské integrace vznikají teorie, které se snaží tento proces popsat, definovat a zobecnit – hlavní jsou teorie intergovernmentalismu a supranacionalismu. Tyto dvě teorie zároveň narážejí na jednu z zásadních idejí moderní Evropské unie – tj. subsidiarity, která říká, že rozhodování se má dít co nejbližší občanům. Vzniká tak komplexní systém vztahů na subnárodní či regionální úrovni, národní a nadnárodní úrovni. Tento systém už není možné popsat ani jednou ze zmíněných teorií. Následující kapitoly jsou věnovány nejprve integračním teoriím a hlavně právě komplexní teorii víceúrovňového vládnutí¹².

3.1.1. Předchůdci teorie MLG

Evropská integrace jako proces, který v historii nemá obdoby, přitahoval vědce už od svého začátku. Velmi rychle se tento výzkum rozdělil na dvě větve – supranacionalismus a neofunkcionalismus, který později nahradil intergovernmentalismus.

3.1.1.1. *Supranacionalismus*

Základy supranacionalismu položil už vlastně Robert Schuman, když navrhoval svojí myšlenku Evropského společenství. Supranacionalistické teorie se zaměřují primárně na popisování situace na nadnárodní úrovni a to ze dvou pohledů – normativního a rozhodovacího.

Normativní supranacionalismus se v první řadě věnuje vztahům, případně hierarchii, které existují mezi právními opatřeními a politikami členských států na straně jedné a na druhé straně právními opatřeními a politikami Společenství. V podstatě se dá říci, že se tato větev, při srovnání s národními politickými systémy, věnuje výkonné moci.³

Oproti tomu rozhodovací supranacionalismus se věnuje spíše institucionálnímu rámci a rozhodovacím procesům, které vedou k přijetí různých opatření. Zaměřuje se na to, jak jsou tato opatření projednávána, formulována a jak jsou poté také vykonána. Při srovnání

---

¹ Častěji používaný je anglický název multilevel governance, zkracovaný MLG

² Anglický výraz governance je do češtiny překládán jako vládnutí, ale jedná se o vládnutí spíše ve smyslu správy věcí veřejných, než o záležitosti aktivního řízení.

³ WEILER, J. The Community System: the Dual Character of Supranationalism. In: *Yearbook of European Law*. Londýn: Oxford University Press, 1981, 1(1), s. 267-306. DOI: 10.1093/yel/1.1.267. ISSN 0263-3264.

s národními politickými systémy by se dalo spíše říci, že se jedná o jakési spojení moci legislativní a moci soudní.⁴

Každý supranacionální útvar logicky bojuje s otázkou demokratického deficitu ve svých institucích. Protože zatímco na národní úrovni je legitimita jednotlivých institucí dána buď jejich přímou volbou (například v případě České republiky Parlament) nebo nepřímou volbou (v případě České republiky například vláda nebo dříve prezident) na nadnárodní úrovni je tato legitimita výrazně nižší. Tento problém je ale postupně odstraňován posilováním role Evropského parlamentu, který je jedinou přímo volenou institucí a má tak nezpochybnitelnou celoevropskou legitimitu. Problém supranacionálních institucí také spočívá ve vyvážení rozhodovacích vztahů mezi jednotlivými státy. Určitou možností řešení je zavedení dvojí většiny, jak v počtu států, tak v počtu obyvatel, tak jak ho zavádí Smlouva z Nice. Podstatnou otázkou je také proces schvalování smluv o Evropské unii a jejich dodatků, které jsou ve většině států schvalovány Parlamenty a nikoliv přímo občany, například v referendu.⁵

3.1.1.2. *Intergovernmentalismus*

Druhou základní teorií zkoumání procesu evropské integrace je intergovernmentalismus, který se naopak oproti supranacionalismu věnuje spíše pohledu „odspoda“. Hlavním zájmem této teorie je vliv národních států na proces integrace, ale také zároveň jejich vliv v rozhodovacím procesu uvnitř Společenství^{6,7}

Práce v této oblasti se také věnují určitému rozdělení oblastí, které jsou pro jednotlivé státy jednodušší či naopak těžší v tom je převést na nadnárodní instituci. Podle některých jsou tak státy ochotny spíše na nadnárodní instituce převést ekonomické otázky než například otázky týkající se zahraniční politiky nebo obrany⁸.

Intergovernmentalismus se začíná silněji prosazovat během osmdesátých let, kdy ztrácí jeho předchůdce – neofunkcionalismus, který v podstatě tvrdil, že Evropské společenství vzniklo hlavně z funkčních důvodů a opíralo se o Schumanovy a Monnetovy teze. Hoffman a Keohane, kteří byli hlavními teoretiky tohoto směru, argumentovali, že Evropskému

---

⁴ WEILER, J. The Community System: the Dual Character of Supranationalism. In: *Yearbook of European Law*. Londýn: Oxford University Press, 1981, 1(1), s. 267-306. DOI: 10.1093/yel/1.1.267. ISSN 0263-3264.

⁵ PISTOR, Katharina a Ingolf PERNICE. Institutional settlements for an enlarged European Union. *Law and governance in an enlarged European Union*. 1. Portland, Oregon: Hart Publishing, 2004, s. 3-38. ISBN 978-1-84113-426-0.

⁶ Vzhledem k tomu, že se tato teorie prosazuje hlavně do roku 1992 mluvíme o Evropském společenství a nikoliv Evropské unii.

⁷ MOGA, Teodor Lucian. The Contribution of the Neofunctionalist and Intergovernmentalist Theories to the Evolution of the European Integration Process. *Journal of alternative perspectives in the social sciences*. 2009, 1(3), 796-807. ISSN 1944-1088.

⁸ V otázce obrany je zajímavé srovnání EU a NATO, kde státy dokážou v oblasti obrany spolupracovat mnohem úžeji a to i se Spojenými státy americkými.

společenství se jako první nadnárodní organizaci podařilo získat od jednotlivých členských států část jejich suverenity, kterou poté dokázalo včlenit do svých institucí, což by ukazovalo na to, že neofunkcionalisté měli pravdu. Zároveň ale v ostatních otázkách byl dosaženo jen určitého kompromisu mezi Institucemi společenství a členskými státy. Stejně tak se ukázalo, jak je těžké nalézt na celoevropské úrovni konsenzu, což naopak spíše nahrávalo stoupencům intergovernmentalismu.⁹

Zároveň po schválení Jednotného evropského aktu, činnosti Delorovy komise a vytvoření Spinelliho plánu v Evropském parlamentu a hlavně schválením Maastrichtské smlouvy o Evropské unii se ale začíná na začátku 90. let ukazovat, že ani jedna z původních teorií není schopna odpovědět na všechny otázky související s přetvořením Společenství v Evropskou unii a že je potřeba najít nějakou teorii, která by dokázala spojit jak intergovernmentalismus s neofunkcionalismem, tak hlavně i se supranacionalismem. Z této potřeby a východisek se tak na konci 90. let zrodila teorie víceúrovňového vládnutí.

3.1.2. Úvod do teorie víceúrovňového vládnutí

Pro zkoumání evropské integrace a evropské unie jako celku jsou klíčové zejména politická mobilizace, to znamená to, co si normálně představíme pod pojmem politika, tvorba politiky a politický řád. To všechno se v nástupem Evropské unie mění.

Politická mobilizace se nyní děje nejen uvnitř jednotlivých institucí a pomocí obvyklých postupů, ale zároveň i mimo tyto instituce a stejně tak přes hranice obvyklých postupů. Není možné zcela oddělit ty, kteří politiku tvoří a kteří jí přijímají. Přestává být také důležité rozlišení mezi soukromými a veřejnými aktéry. Do všech rolí je tak potřeba zařadit všechny aktéry. Většina rozhodovacích procesů je čím dál méně fixní, ale jedná se spíše o dynamický proces. Stejně tak se mění i instituce, které se musí neustále přizpůsobovat novým změnám v rozhodovacím procesu. Změna se tak děje ve všech třech úrovních politiky – jak ve smyslu každodenní politiky, tak ve smyslu tvorby politiky, tak ve smyslu politiky jako společenského řádu¹⁰. Aby MLG nebyla pouze součtem jednotlivých částí, je potřeba se zároveň zaměřit na vztahy mezi těmito třemi sadami a pokusit se vytvořit nějaký obecný návrh.

3.1.2.1. Definice:

„Víceúrovňové vládnutí lze definovat jako upořádání pro vytváření zavazujících rozhodnutí, které zahrnují mnoho politicky nezávislých, ale jinak vzájemně závislých aktérů – soukromých i veřejných – na různých úrovních území spojených ve více či méně kontinuálním

---

⁹ KEOHANE, Robert O. a Stanley. HOFFMANN. *The New European community: decisionmaking and institutional change*. 1. Boulder, Colo.: Westview Press, 1991. ISBN 978-081-3382-715.

¹⁰ V originále politics, policy, polity

koloběhu vyjednávání/rozhodování/implementace a které nepřirazuje výlučnou politickou pravomoc ani si nenárokují stabilní hierarchii politické autority na kterékoliv z těchto úrovní¹¹.¹²

3.1.3. Historie

Poprvé s konceptem MLG přišel poprvé britský politický teoretik a expert na Evropskou unii Gary Marks ve článku „Strukturální politika a víceúrovňové vládnutí v Evropském společenství¹³. Tímto konceptem se snažil zacelit mezeru mezi supranacionalismem a intergovernmentalismem, který na druhé straně spektra v této době již prakticky nahradil neofunkcionalismus. Ve skutečnosti ale spíše mezi tyto dvě teorie vrazil pomyslný klín a ukázal, že ani jedna z nich nedokáže popsat Evropskou unii v pomaastrichtské době a vytvořil tak prakticky úplně nové paradigma – MLG. Marks tvrdil, že je potřeba zkoumat všechny úrovně vládnutí – tj. regionální, národní (státní) a nadnárodní – zároveň, a to ze tří analytických pohledů – z pohledu skutečné politiky či politické mobilizace, z pohledu vytváření politických dohod a z pohledu politického systému a jeho změny.¹⁴

Spolu se svojí partnerkou, belgickou profesorkou Liesbet Hooghová se ze začátku věnovali hlavně aplikaci teorie MLG v oblasti politiky soudržnosti, protože právě v této oblasti se projevovala neobvyklá dynamika a rozhodovací vzory zde byly nejvíce patrné. Toto zaměření je patrné například v knize „Politika soudržnosti a evropská integrace: budování víceúrovňového vládnutí¹⁵ z roku 1996. Oblast zkoumání se postupně rozšiřuje na další oblasti, například do oblasti ochrany životního prostředí. V roce 2001 přicházejí společně s knihou „Víceúrovňové vládnutí a evropská integrace“¹⁶, která se poprvé věnuje MLG jako nástroji pro zkoumání rozhodování na všech úrovních a ve všech institucích Evropské unie. MLG se tak

---

¹¹ V originálním anglickém znění: „Multi-level governance can be defined as an arrangement for making binding decisions that engages a multiplicity of politically independent but otherwise interdependent actors – private and public – at different levels of territorial aggregation in more-or-less continuous negotiation/deliberation/implementation, and that does not assign exclusive policy competence or assert a stable hierarchy of political authority to any of these levels“

¹² SCHMITTER, Philippe C. Neo-Neo-Funkcionalism. WIENER, Antje a Thomas DIEZ. *European integration theory*. 2nd ed. New York: Oxford University Press, 2009, s. 45-74. ISBN 978019226092. Strana 51

¹³ MARKS, Gary. Structural Policy and Multi-Level Governance in the EC. CAFRUNY, Alan W. a Glenda G. ROSENTHAL. *The State of the European Community. Vol. 2: The Maastricht debates and beyond*. 1. Burnt Mill, Harlow, England: Lynne Rienner Pub, 1993, s. 391-410. ISBN 978-1555873592.

¹⁴ MARKS, Gary. Structural Policy and Multi-Level Governance in the EC. CAFRUNY, Alan W. a Glenda G. ROSENTHAL. *The State of the European Community. Vol. 2: The Maastricht debates and beyond*. 1. Burnt Mill, Harlow, England: Lynne Rienner Pub, 1993, s. 391-410. ISBN 978-1555873592.

¹⁵ HOOGHE, Liesbet. *Cohesion policy and european integration: building multi-level governance*. Oxford: Oxford University Press, c1996. ISBN 01-982-8064-5.

¹⁶ HOOGHE, Liesbet a Gary MARKS. *Multi-level governance and european integration*. 1ed. Lanham: Rowman, c2001. Governance in Europe. ISBN 07-425-1020-4.

etablují jako hlavní směr zkoumání systému evropské integrace a systému fungování Evropské unie. Zároveň se ukazuje, že rozhodovací procesy uvnitř Evropské unie jsou ještě komplexnější než Marks a Hoogheová předpokládali a že dynamický prvek, který je pro tuto teorii jedním ze základních kamenů zároveň činí složitějším popsat nejen jednotlivé procesy, ale zároveň i jejich celek. Teorie MLG je tak stále živý materiál, který se mění s tím, jak se posouvají rozhodovací procesy v Evropské unii.¹⁷

3.1.4. Obecné aspekty teorie MLG

Jedna ze základních tezí je, že každodenní politiku Evropské unie jsou schopny ovlivnit a do určité míry i tvarovat též nevládní a necentrální instituce jednotlivých států a že vlády tak nejsou jedinými reprezentanty národních zájmů a zároveň nejsou ani schopné určit, kteří podnárodní zástupci získají přístup k jednáním na nadnárodní úrovni. Toto posílení může mít zároveň vliv i na vztah mezi jednotlivými regiony a centrální vládou, stejně jako to má důsledky pro vztah mezi nadnárodními institucemi a národními vládami.

Na základě Maastrichtské smlouvy¹⁸ vzniká v roce 1994 Výbor Regionů. Vzhledem k tomu, že drtivá většina evropské legislativy se v konečném důsledku aplikuje na regionální úrovni a je tedy žádoucí, aby měli zástupci regionů hlas při tvorbě této legislativy. Druhým důvodem pro vytvoření tohoto Výboru byl i pocit, že je potřeba integraci blíže přiblížit lidem. Počet zástupců z jednotlivých států je přibližně dán jejich počtem obyvatel – Česká republika má v této instituci 12 zástupců. Na návrh Asociace krajů společně se Svazem měst a obcí je schvaluje česká vláda a potvrzuje Evropská komise¹⁹. Amsterdamská smlouva dala Výboru konzultační pravomoci směrem k Evropskému parlamentu. Lisabonská smlouva přiznala Výboru právo se odvolat se k Evropskému soudnímu dvoru. Výbor tak ještě umocňuje víceúrovňový charakter institucionálního rámce Evropské unie.²⁰

První období MLG bylo zaměřeno hlavně na otázku, jaké síly poháněly a utvářely evropskou integraci, na definici politického a institucionálního rámce, který Evropská unie v budoucnosti získá. Toto období bylo v podstatě spíše reakcí na původní směry zkoumání integrace. Druhé období se věnuje hlavně otázce, jak funguje rozhodovací proces v Evropské unii. Přijetím společné měny a vytvořením Ekonomické a monetární unie prakticky dokončuje

¹⁷ PIATTONI, Simona. *Multi-level Governance: A Conceptual Analysis*. University of Trento, 2008.

¹⁸ Treaty on European Union, signed at Maastricht on 7 February 1992. In: *Official Journal of the European Communities*. Maastricht, 1992, ročník 35, C191.

¹⁹ Česká národní delegace. *Evropský výbor regionů: Shromáždění EU regionálních a místních zástupců* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-25]. Dostupné z:

<http://cor.europa.eu/cs/about/nationaldelegations/Pages/delegation.aspx?country=Czech%20Republic>

²⁰ *Evropský výbor regionů: Shromáždění EU regionálních a místních zástupců* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <http://cor.europa.eu/cs/Pages/home.aspx>

Evropská unie ekonomickou integraci, kdy její instituce rozhodují o regulacích, dotacích a dalších aspektech ekonomického prostředí. Větší pozornost se tak začíná zaměřovat na systém vládnutí, protože Evropská unie zažila určitý institucionální otřes, když byl donucen rezignovat předseda Evropské komise Jacques Santer po obvinění některých komisařů z podvodu, korupce, nekompetentnosti a zanedbání povinností²¹. Samotné instituce si tak začaly pokládat některé otázky, které dříve pokládali teoretici MLG – jak fungují rozhodovací procesy v Evropské unii, kdo se skutečně účastní rozhodovacích procesů, jestli jsou efektivní, odpovědné a demokratické. V evropských studiích tak přichází radikální posun – od studia evropské integrace se centrem pozornosti akademiků, badatelů a expertů stávají spíše otázky jak nejlépe Evropu spravovat, jak nejlépe Evropě vládnout.²²

Zatímco v prvním odstavci této kapitoly jsme se věnovali politické mobilizaci, spolu s tím v druhém odstavci Výboru Regionů, který je jejím pokračováním, minulý odstavec byl věnován otázkám týkajícím se vytváření Evropské unie. Tento odstavec je věnován otázce politické struktury, nebo spíše vysvětlení toho, proč není možné zkoumat tyto tři analytické úrovně samostatně, ale že tvoří provázaný celek. Protože politická struktura je něco, co se v Evropské unii téměř neustále mění, viz například počet členů Evropského parlamentu, je neustále potřeba nacházet rovnováhu mezi jednotlivými národními státy a evropskými institucemi. Zatímco nové smlouvy a další legislativa v podstatě předefinovaly úlohu národních států, určitým problémem je, že nebylo možné zatím přímo definovat samotný MLG systém. S určitou definicí přišli Marks a Hooghová v knize „Víceúrovňové vládnutí a evropská integrace“²³, kde vytvořili dva možné systémy MLG:

MLG I – víceméně připomíná federální model s jasně vymezenými pravomocemi a jasným rozdělením práce mezi daný počet úrovní státní správy.

MLG II – je chaotičtější systém, kde je sice stanovená jurisdikce, ale jinak se pravomoci a rozdělení práce mezi jednotlivými úrovněmi překrývají a jsou věci spíše dočasné dohody, než jakéhosi permanentního stavu.²⁴

Jedná se o extrémní a ideální příklady – první varianta je něco, co je známo z národní úrovně, zatímco druhá varianta spíše připomíná mezinárodní organizace, které jsou často úzce zaměřené v důsledku čehož se tak jejich působení dotýká nebo překrývá. Problémem prvního

---

²¹ RINGE, Niels F. *The Santer Commission Resignation Crisis: Government-opposition dynamics in executive-legislative relations of the EU*. University of Pittsburgh, 2003.

²² PIATTONI, Simona. *Multi-level Governance: A Conceptual Analysis*. University of Trento, 2008.

²³ HOOGHE, Liesbet a Gary MARKS. *Multi-level governance and european integration*. 1ed. Lanham: Rowman, c2001. Governance in Europe. ISBN 07-425-1020-4.

²⁴ HOOGHE, Liesbet a Gary MARKS. *Multi-level governance and european integration*. 1ed. Lanham: Rowman, c2001. Governance in Europe. ISBN 07-425-1020-4.

systému je jeho nepružnost v případě rozsáhlé hierarchické struktury. Problém druhého systému je vztah jednotlivých jurisdikcí mezi sebou a jejich případné interakce a konflikty. V tomto případě je také složitější zachování integrity ve vztazích mezi jednotlivými aktéry. Fungování prvního systému je prakticky založeno na pravidlech a normách, druhý je mnohem více založen na efektivnosti a dovednostech jejich představitelů.²⁵

Složitost institucionálního systému Evropské unie spočívá v tom, že se nyní musí zabývat systémem vládnutí v okamžiku, kdy zde už nějaký systém existuje a funguje a nepracuje tak v nějakém institucionálním vakuu. Je evidentní, že státy mají v důsledku bezpečnostních a ekonomických výhod zájem spolupracovat v nadnárodním celku, protože si uvědomují, že je to i pro jejich fungování efektivnější. Zároveň ale nejsou ochotny svěřit nadnárodním institucím pravomoci, které by mohly k takovému růstu efektivnosti vést.²⁶

MLG je propojením analytických úrovní politické mobilizace, tvorby politiky a politického systému a teritoriálních úrovní - nadnárodní, národní a podnárodní (regionální). Teritoriální úrovně jsou velmi úzce spojeny s kompetenčními či jurisdikčními úrovněmi. Zároveň se celý tento systém musí ještě vypořádat se třemi dimenzemi vztahů – to je vztahem mezi centrem a periferií, vztahem mezi státy a společnostmi a vztahy mezi národními a mezinárodními institucemi.

3.1.5. Závěr MLG

Přestože je v posledních letech věnováno tématu MLG velké akademické i politické úsilí, stále se jedná spíše o koncept a teorii, než o případ, kdy bychom dokázali říct: „Pokud uděláme toto, pak se stane toto“. Jedním z autorů, kteří posunuli MLG do centra pozornosti, byl Philippe Schmitter, sám velký zastávce neofunkcionalistického přístupu. I přes řadu nezodpovězených otázek a „nedokončenost“ MLG rozpoznal, že se jedná o teorii, která nejlépe vystihuje stále se měnící a dynamické institucionální fungování Evropské unie.

Teorie MLG nám může dát určitý náhled do složitosti systému a vztahů, které budou popisovány v následujících kapitolách. Evropský parlament má za sebou rozsáhlý historický vývoj, který z něj během 60 let postupně drobnými úpravami udělal jednu z klíčových institucí moderní Evropské unie. Je otázkou, zda něco podobného nečeká i Výbor Regionů, protože jeho pravomoci a úloha jsou v mnohém podobné Parlamentu na začátku evropské integrace.

---

²⁵ HOOGHE, Liesbet a Gary MARKS. *Multi-level governance and european integration*. 1ed. Lanham: Rowman, c2001. Governance in Europe. ISBN 07-425-1020-4.

²⁶ PIATTONI, Simona. *Multi-level Governance: A Conceptual Analysis*. University of Trento, 2008.

3.2. Evropský parlament

Evropský parlament má oproti jiným národním parlamentům členských států krátkou, ale velmi bohatou historii. Od Parlamentního Shromáždění se vyvinul v jednu ze základních institucí celé Evropské unie. Právě přímo volený Parlament je jedním z prvků evropské integrace, které jí přibližují tomu, aby bylo možné o Evropské unii uvažovat jako o něčem, co přesahuje rámec pouhé mezinárodní organizace, ale je opravdu spíše integračním uskupením, které směřuje k nějaké formě federalizace Evropy.

Cílem této části je popsat nejen historii Parlamentu, tak jak se postupně vyvíjel a jak ho ovlivňovali jednotlivé smlouvy, které Evropské společenství a později i Evropská unie přijímali. Samostatná část je věnovaná současnému systému a pravomocím Parlamentu se zaměřením na to, jak probíhá legislativní proces. Poslední kapitola je pak věnována vztahům s ostatními institucemi.

3.2.1. Historie Evropského parlamentu

Idea parlamentu pro nově vznikající společenství sice nebyla zahrnuta v původní Schumanově deklaraci, ale během dalších jednání se jasně ukázala potřeba nějakého společného orgánu. Způsob jak má tento orgán vypadat, jakou má mít formu se ukázal být komplexní a složitý, stejně jako řada dalších procedurálních věcí. Role Evropského parlamentu se od jeho vzniku výrazně proměnila, ostatně jako celé Evropské společenství.

Následující kapitola popisuje historii Evropského parlamentu, od jeho formování a vzniku, až do současnosti. Celá kapitola je rozdělená na tři období – první je období do roku 1978, kdy Parlament vznikal a hledal svojí pozici. Druhé období nastává mezi léty 1979 a 1992, kdy Parlament začíná usilovat o aktivnější roli uvnitř Evropského společenství. Třetí období charakterizuje další posilování od roku 1993 do současnosti a je charakterizováno dalším posilováním role Parlamentu v Evropské unii.

3.2.1.1. První období – do roku 1978

Základy Evropského parlamentu lze nalézt v organizaci, která předcházela Evropskému společenství – Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO). ESUO vzniklo jako jedna z reakcí na světové války, které zdevastovali Evropu a jednalo se prakticky o první supranacionální organizaci. Základní rámec této spolupráce naznačil ve svém projevu 5. března 1950 francouzský ministr zahraničí Robert Schumann jako způsob, jak by bylo možné zabránit další válce mezi Francií a Německem. Na tuto Schumannovu deklaraci navázala v roce 1951 tzv. Pařížská smlouva. Tato smlouva formálně zakládala ESUO a v rámci toho vzniká i Parlamentní shromáždění, které je prvním předchůdcem dnešního Evropského parlamentu.

Parlamentní shromáždění Evropského společenství uhlí a oceli, jak zněl celý oficiální název bylo ale zcela jiné než je současný Evropský parlament. Původních šest zakládajících zemí²⁷ zastupovalo 78 jmenovaných členů, kteří byli ale zároveň poslanci v národních parlamentech. Toto shromáždění zároveň nemělo žádné legislativní pravomoci.²⁸

V roce 1958 přichází klíčový okamžik – na základě tzv. Římských smluv vzniká Evropské hospodářské společenství a Evropské společenství pro atomovou energii. Tyto dvě nové organizace sdílejí s ESUO členy a řadu institucí. Jednou ze sdílených institucí je právě i přejmenované Evropské parlamentní shromáždění. Toto shromáždění se poprvé sešlo 19.3.1958 v Lucemburku a Robert Schumann se stal jeho prvním předsedou. Na dalších jednáních se také poprvé začínají poslanci formovat na základě politických ideologií spíše než na národnostním základě a formálně se také podle tohoto klíče mění zasedací pořádek. Až 30. března 1962 je oficiálně sjednocen název a oficiálním pojmenováním se stává „Evropský parlament“.²⁹

Téměř deset let od Římských smluv, v roce 1967, přichází vytvoření Evropského společenství, které sjednocuje Evropské společenství uhlí a oceli, Evropské hospodářské společenství i Evropské společenství pro atomovou energii. Po tomto sjednocení začíná pomalu růst i vliv Evropského parlamentu. V roce 1970 tak dostal do pravomocí dohled nad částmi rozpočtu Evropského společenství, ale jeho rozhodovací pravomoci i v této oblasti byly velmi omezené a týkaly se jen nemandatorních výdajů. Ale i tento „malý“ přesun pravomocí vedl k tomu, že se Evropský parlament stává partnerem pro vyjednávání s Evropskou Radou, která musí řadu rozhodnutí nyní konzultovat. V březnu 1975 Evropský parlament vydává společnou deklaraci s Evropskou komisí a Evropskou Radou, kde jsou blíže specifikovány procesy a vztahy mezi těmito třemi institucemi. Evropský parlament získává mnohem širší pravomoci a z konzultační instituce se stává skutečným partnerem Komisi i Radě.³⁰

---

²⁷ Zakládajícími zeměmi Evropského společenství uhlí a oceli byly kromě Francie a Německa ještě Itálie, Nizozemí, Belgie a Lucembursko.

²⁸ PAPPALARDO, Fabio. The Treaties establishing the European Communities. In: *CVCE.eu: by University of Luxembourg* [online]. Luxembourg: CVCE. European Navigator, 2016 [cit. 2017-03-26]. Dostupné z: http://www.cvce.eu/obj/the_treaties_establishing_the_european_communities-en-4a537592-d9d0-41a7-853a-f6cd74aed386.html

²⁹ MUÑOZ, Susana. European Parliament. In: *CVCE.eu: by University of Luxembourg* [online]. Luxembourg: CVCE. European Navigator, 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.cvce.eu/en/obj/european_parliament-en-ad6a0d57-08ef-427d-a715-f6e3bfaf775a.html

³⁰ MUÑOZ, Susana. Power of the purse of the European Parliament. In: *CVCE: by University of Luxembourg* [online]. Luxembourg: CVCE. European Navigator, 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.cvce.eu/obj/power_of_the_purse_of_the_european_parliament-en-f0eebf2-b760-467d-951c-7ef14a350199.html

Celé první období Evropského parlamentu by se dalo shrnout jako hledání legitimacy, pravomocí a interinstitucionálního ukotvení. Ukotvení se podařilo najít krok za krokem v jednání s Komisí a Radou a toto ukotvení přineslo Parlamentu i řadu nových pravomocí – postupně získal dohled nad celým rozpočtem a možnost do něj zasahovat. První období je ale také charakteristické hledáním legitimacy, protože Evropský parlament nebyl volený, ale zástupci národních parlamentů tam byli jmenováni, což výrazně snižovalo legitimitu Parlamentu a zároveň ho to výrazně omezovalo i ve snahách o získání větších spouřozhodovacích kompetencí. Římské smlouvy předpokládaly přímé volby do Parlamentu, ale neřešily způsob a formu voleb. Toto se ukázalo jako klíčový problém, protože Evropské radě trvalo prakticky dvacet let, než se jí podařilo shodnout se na tom, jak budou volby probíhat, čímž ukončila období, kdy byl Evropský parlament v podstatě jen poradním orgánem.

3.2.1.2. Druhé období - 1979 – 1992

Evropský parlament pohrozil Evropské Radě, že věc voleb předloží Evropskému soudnímu dvoru, což vedlo Radu k akci. Rada se ale na průběhu voleb ale dohodla pouze rámcově, a proto do dnešního dne probíhají volby do Evropského parlamentu sice ve stejném termínu, ale podle jednotlivých národních legislativ.

Volby v roce 1979 vytvořily uvnitř Evropského společenství zcela novou situaci – Evropský parlament se rázem stal jedinou institucí, která měla přímou legitimitu, ale která teoreticky odrážela vůli voličů ze všech států Společenství. Volby také vedly k výraznému nárůstu počtu členů – voliči v 9 státech zvolili celkem 410 členů³¹ Evropského parlamentu. Poprvé se také výrazněji profilují jednotlivé celoevropské strany, přestože jim zatím chybělo jakékoli ukotvení uvnitř dohod a legislativy Evropského společenství.³²

Evropský parlament začíná postupně se získanou legitimitou mnohem více zasahovat do chodu Evropského společenství a snaží se posilovat svoji pozici ve vztahu ke dvěma ostatním vrcholným institucím Evropského společenství. Pod vedením italského poslance A. Spinelliho tak v roce 1982 vzniká Komise pro institucionální otázky, která se má zabývat přípravou hlubší integrace, až případné federalizace Evropského společenství. O dva roky později je naprostou většinou poslanců přijata Dohoda o Evropské unii, jejímž konečným cílem je právě vytvoření federalizované Evropské unie. Spinelliho plán, jak je tato deklarace po svém autorovi občas nazývána, byl sice členskými státy smeten ze stolu, ale i tak se stal základem budoucích dohod, zvláště Jednotného evropského aktu z roku 1986 a hlavně Maastrichtské

---

³¹ Počet členů byl zvýšen při přistoupení Velké Británie, Irska a Dánska v roce 1973 na 198

³² The European Parliament: Historical Background. In: The European Parliament [online]. Brusel: The European Parliament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/en/FTU_1.3.1.pdf

smlouvy. Spinelliho plán posiloval roli Evropského parlamentu, který se měl stát legislativní větví Evropské unie, zatímco Evropská komise měla zůstat exekutivou a Evropská Rada měla zůstat vrcholným orgánem. Klíčovou pravomocí, kterou se podařilo včlenit i do dalších smluv pak byla právě spolurozhodovací pravomoc nad společnou legislativou. Zároveň tento návrh také počítal s rozlišením evropských směrnic a nařízením a definováním vztahu Parlamentu, Komise a Rady k těmto právním normám.³³

Už v rámci Dohody o Evropské unii pokračoval Evropský parlament v posilování své pozice směrem k Evropské komisi. Už od roku 1981, kdy byla zvolena komise pod vedením Lucemburčana Gastona Thorna hlasoval Parlament o důvěře každé další komise. Maastrichtská smlouva tento proces zformalizovala a definovala, že Evropská Rada musí svou volbu Evropské komise a jejího předsedy konzultovat s Evropským parlamentem, současně také srovnala funkční období Parlamentu a Komise. Díky tomu je jedním z prvních kroků nového parlamentu schválení komise. Při jmenování tzv. Sarterovy komise v roce 1994 tak byla poprvé uspořádána veřejná parlamentní slyšení jednotlivých komisařů.³⁴

Období od prvních přímých voleb do Evropského parlamentu do přijetí a implementace Maastrichtské smlouvy v roce 1992 je možné pojmenovat jako období posilování moci Parlamentu. Evropský parlament se v této době stává silným hráčem na poli Evropské politiky a díky Spinelliho plánu posiluje svojí úlohu ve strukturách Evropského společenství. Parlament jasněji a silněji definuje svůj vztah k Evropské komisi. Přestože byl Spinelliho plán ratifikován jen v jeho rodné Itálii, jeho základní myšlenky převzal francouzský prezident Francois Mitterrand, který v roce 1984 předsedal Evropské radě a většinu myšlenek se později podařilo implementovat do Maastrichtské smlouvy.

3.2.1.3. Třetí období - 1993 – současnost

Maastrichtská smlouva z roku 1992, která byla ratifikována členskými státy následujícího roku, byla v řadě oblastí zlomová. Oficiální název této smlouvy je „Smlouva o Evropské unii“ a jedná se o jednu z nejdůležitějších dohod v dějinách evropské integrace. V první řadě se v ní poprvé mluví přímo o Evropské unii. Zavádí tři pilíře Evropské unie – Evropské společenství, společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a spolupráce v oblasti

---

³³ DESCHAMPS, Étienne. The European Parliament's proposals. In: CVCE.eu: by University of Luxembourg [online]. Luxembourg: CVCE. European Navigator., 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.cvce.eu/en/obj/the_european_parliament_s_proposals-en-9169f4c4-6aa2-40d7-af99-9004fb85332c.html

³⁴ Background Information: Election of the European Commission. European Parliament [online]. Brusel: Evropský parlament, 2004 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+PRESS+BI-20041022-1+0+DOC+XML+V0//EN#SECTION1>

spravedlnosti a vnitřních věcí. Zavedla také společnou měnu Euro. Pro Evropský parlament ale byla důležitější jiná změna – tzv. Spolurozhodovací procedura.³⁵

Spolurozhodovací procedura znamenala jednu z nejdůležitějších změn v dějinách Evropského parlamentu. Nahrazovala konzultativní proceduru, v rámci které žádala komise o stanovisko, kterým se ale nemusela řídit. Spolurozhodovací procedura přináší úplně jiný přístup. Komise se nyní musí názorem Parlamentu řídit, přestože je omezen počet oblastí rozhodování, kterých se tato procedura týká.³⁶

Amsterdamská smlouva dále posílila roli Evropského parlamentu v procesu schvalování předsedy Evropské komise a výslovně hovoří o tom, že Parlament schvaluje předsedu Evropské rady. Tato smlouva dále rozšiřovala množství oblastí, ve kterých bylo potřeba spolurozhodování Evropského parlamentu. Tato smlouva také do budoucna zastropovala počet europoslanců na 700. Smlouva z Nice dále drobně posílila roli Parlamentu ve vztahu ke Komisi a opět upravila počet poslanců. Tato smlouva měla zejména za úkol připravit Unii na rozšíření o deset nových států.³⁷

V dalších letech pokračuje vyjasňování vztahu Parlamentu ve vztahu k Evropské komisi. Komise pro občanské svobody³⁸ Evropského parlamentu v roce 2004 odmítla jmenování Rocca Buttiglioneho komisařem a poprvé tak donutila navrženého předsedu Manuela Barrosa ho vyměnit. Změna role Evropského parlamentu je jasně vidět například na Směrnici o společném trhu služeb³⁹, ke které měl Evropský parlament 400 různých připomínek a v konečném znění je nyní viditelnější postoj Parlamentu než Komise. Parlament se stává silným hráčem i v přípravě dalšího klíčového evropského dokumentu – Lisabonské smlouvy.

Lisabonská smlouva, schválená v roce 2007 a po problémech ratifikovaná v roce 2009 v řadě oblastí Evropský parlament výrazně posílila. Spolurozhodovací procedura byla rozšířena prakticky na všechny oblasti a přejmenována jako „Řádná legislativní procedura“. Role Evropského parlamentu a Evropské Rady se prakticky vyrovnala a Rada už nemůže Parlament

---

³⁵ The Amsterdam Treaty: a comprehensive guide. EUR-Lex: Access to European Union law [online]. Brusel: EUR-Lex, 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://eur-lex.europa.eu/summary/chapter/institutional_affairs/01010201.html?root=01010201

³⁶ MUÑOZ, Susana. Power to legislate of the European Parliament. In: CVCE.eu: by University of Luxembourg [online]. Luxembourg: CVCE. European Navigator, 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.cvce.eu/obj/power_to_legislate_of_the_european_parliament-en-4f35fdb4-323e-49a0-a138-5b11d701d9a3.html

³⁷ The Amsterdam Treaty: a comprehensive guide. EUR-Lex: Access to European Union law [online]. Brusel: EUR-Lex, 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://eur-lex.europa.eu/summary/chapter/institutional_affairs/01010201.html?root=01010201

³⁸ Jejím pokračovatelem je Komise pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní záležitosti (zkracovaná LIBE)

³⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady o službách na vnitřním trhu. In: Úřední věstník Evropské unie. Brusel, 2006, ročník 2006, číslo 123.

přehlasovat, jako to byla v minulosti, ve sporných otázkách je potřeba najít nějaký konsenzus či kompromis, na kterém se shodnou. Evropský Parlament zároveň dostal možnost odmítnout jednotlivé kandidáty na členy Evropské komise. Evropská Rada také nově musí jmenovat předsedu Evropské komise s přihlédnutím k výsledkům voleb do Evropského parlamentu. Většina těchto nových procedurálních věcí se naplno projevila po volbách do Evropského parlamentu v roce 2014, po kterých se předsedou Evropské komise stal kandidát Evropské lidové strany Jean-Claude Juncker.⁴⁰

Období od ratifikace Maastrichtské smlouvy je možná nazvat jako „cestu k rovnocennému Parlamentu“. Evropský parlament získává v průběhu tohoto období další pravomoci a stává se rovnocenným partnerem ve tvorbě evropské legislativy a na evropské úrovni tak má prakticky podobné pravomoci, jako řada národních parlamentů. Právě v otázce subsidiarity, tzn. co patří do působnosti Evropského parlamentu a co patří do působnosti národních parlamentů jednotlivých států, potřebují nyní evropské instituce najít rovnováhu. V budoucnu budeme pravděpodobně hledět na období po schválení Lisabonské smlouvy jako na čtvrté období, ale zatím je příliš brzo, abychom tak mohli soudit.

3.2.2. Obecné informace

Evropský parlament je jedním z největších zákonodárných shromáždění na světě a reprezentuje celkem 400 milionů voličů⁴¹. Celkem 751 členů Parlamentu se volí většinovým systémem během čtyř dnů po celé Evropské unii. Evropský parlament je vrcholným legislativním orgánem Evropské unie - jeho sídlo je rozděleno mezi Brusel, kde se schází výbory a probíhají některá plenární zasedání, Štrasburk, kde probíhají plenární zasedání a Lucemburk, kde sídlí Sekretariát.

3.2.2.1. Legislativní pravomoci

Evropský parlament je sice vrcholným legislativním orgánem, ale zároveň nedisponuje legislativní iniciativou. Legislativní iniciativa je v podstatě výsostným právem Evropské komise⁴². Legislativní proces prošel během historie rozsáhlým vývojem, jak je vidět v následující kapitole věnované historii Parlamentu. Současná úprava se nazývá „Řádný

---

⁴⁰ MUÑOZ, Susana. Power to legislate of the European Parliament. In: CVCE.eu: by University of Luxembourg [online]. Luxembourg: CVCE. European Navigator, 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.cvce.eu/obj/power_to_legislate_of_the_european_parliament-en-4f35fdb4-323e-49a0-a138-5b11d701d9a3.html

⁴¹ NANCY, Jacques. PUBLIC OPINION MONITORING UNIT. Review of European and National Election Results: Special edition on 2014 European Elections [online]. Brusel: European Parliamentary Research Service, 2015 [cit. 2017-02-18]. PE 558.343. Dostupné z:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/558343/EPRS_STU\(2015\)558343_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/558343/EPRS_STU(2015)558343_EN.pdf)

⁴² Jedná se o článek 289 Smlouvy o fungování Evropské unie (Lisabonská smlouva)

legislativní proces⁴³ a platí od schválení Lisabonské smlouvy⁴⁴. Tato změna výrazně posílila roli Parlamentu, protože jeho postoji přiznává stejnou váhu, jako postojům Rady. Na rozdíl od Amsterdamské či Maastrichtské smlouvy je výrazně širší i oblast, pro kterou spolurozhodovací proces platí a oproti minulosti jsou oblasti, kde platí jiný proces spíše výjimkou.

Schéma schvalování legislativních návrhů:

1. Komise předloží legislativní návrh Parlamentu
2. Parlament návrh projedná – může ho buď schválit nebo pozměnit
3. Rada návrh projedná – buď přijme postoje Parlamentu, pak je legislativní akt považovaný za schválený, nebo postoj pozmění a vrátí k projednání zpět do Parlamentu
4. Druhé čtení v Parlamentu – buď přijme postoje Rady, pak je legislativní akt schválen nebo je odmítne a pak je návrh zamítnut nebo ho pozmění a vrátí k projednání Radě
5. Druhé čtení v Radě – buď přijme postoj Parlamentu, pak je legislativní akt schválen, nebo jej neschválí a vyvolá dohadovací řízení, tzv. trialogue⁴⁵
6. Dohadovací řízení – snaha dosáhnout kompromisního návrhu
7. Třetí čtení v Parlamentu – Parlament buď přijme nebo odmítne kompromisní návrh
Třetí čtení v Radě – Rada buď přijme nebo odmítne kompromisní návrh

Pokud oba orgány návrh přijmou, je schválen, pokud ho jeden z nich odmítne, je zamítnut.⁴⁶

Detaily legislativního procesu z pohledu jednotlivých českých poslanců Evropského parlamentu jsou součástí praktické části této práce.

Druhy legislativních aktů Evropské unie:

- Nařízení – jsou přímá rozhodnutí, kterými se musí všechny členské státy přímo řídit
- Směrnice – jsou závazné pro každý stát, kterého se týkají, ale členské státy je musí implementovat do národního zákonodárství, způsob a forma implementace je věcí členských států, je pouze stanovena lhůta, do kdy tak musí učinit.
- Rozhodnutí – jsou závazná pouze pro státy, kterým je určena
- Doporučení – jsou nezávazná a popisují žádoucí stav

---

⁴³ Legislativní pravomoci. Evropský parlament: O Parlamentu [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/20150201PVL00004/Legislativni-pravomoci>

⁴⁴ Jedná se o článek 294 Smlouvy o fungování Evropské unie (Lisabonská smlouva)

⁴⁵ Viz kapitola o legislativní procesu v Evropském parlamentu v praktické části této práce

⁴⁶ Řádný legislativní postup. Evropský parlament: O Parlamentu [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z:

http://www.europarl.europa.eu/external/appendix/legislativeprocedure/europarl_ordinarylegislativeprocedure_complete_text_cs.pdf

- Stanoviska – jsou posouzením právně relevantních věcí⁴⁷

3.2.2.2. *Rozpočtové pravomoci*

Druhá výrazná skupina pravomocí se týká Evropského rozpočtu. Stejně jako v případě legislativního procesu si Evropský parlament vydobyl silnou pozici při projednávání rozpočtu, Víceletého finančního plánu (ten se schvaluje jednou za sedm let) a zatímco Evropská komise je odpovědná za plnění rozpočtu, Parlamentu náleží v otázkách rozpočtu i kontrolní pravomoc. Parlamentu tak s přihlédnutím k Výroční zprávě Účetního dvora přísluší závěrečné schválení plnění rozpočtu Evropské unie i rozpočtu všech organizací a institucí.⁴⁸

Schéma schvalování rozpočtu

1. Komise předloží návrh rozpočtu Parlamentu i Radě - vzhledem k termínům musí Komise předložit svůj návrh nejpozději 1. září, aby se stihl projednat.
2. Rada návrh projedná a pošle svůj návrh Rozpočtovému výboru Parlamentu
3. Rozpočtový výbor předloží svůj postoj k návrhu Rady Evropskému parlamentu, který může tento návrh přijmout nebo dále pozměnit a pak je neprodleně zahájen dohadovací výbor
4. V dohadovacím výboru je 28 zástupců Rady a 28 zástupců Parlamentu – cílem Výboru je najít společný text
5. O společném textu poté hlasují Rada i Parlament, oba musí návrh přijmout, pokud ho odmítnou, nebo se Výbor nedohodne na společném textu je návrh zamítnut a Komise musí předložit nový návrh⁴⁹

3.2.2.3. *Kontrolní pravomoci*

Hlavní kontrolní pravomoci jsou spojené s rozpočtem. Předseda Evropského Parlamentu má zároveň právo vystoupit na začátku každého zasedání Rady a seznámit její členy s postoji Parlamentu k tématům, které jsou na pořadu jednání Rady. Zároveň na začátku a na konci každého předsednictví zástupce předsedající země diskutuje v Parlamentu o programu předsednictví.⁵⁰

⁴⁷ Lisabonská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, podepsaná v Lisabonu dne 13. prosince 2007. In: *Úřední věstník Evropské unie*. Lisabon, 2007, ročník 50, C 306.

⁴⁸ Rozpočtové pravomoci. Evropský parlament: O Parlamentu [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/20150201PVL00005/Rozpočtové-pravomoci>

⁴⁹ Rozpočtové pravomoci. Evropský parlament: O Parlamentu [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/20150201PVL00005/Rozpočtové-pravomoci>

⁵⁰ Kontrolní pravomoci. Evropský parlament: O Parlamentu [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/20150201PVL00006/Kontrolní-pravomoci>

Evropský parlament také postupně získal právo schválit či zamítnout Evropskou komisi nebo její jednotlivé členy. Parlament má také právo jednotlivé členy Komise podrobit slyšení v příslušném výboru i na plénu Parlamentu. Parlament také může předložit návrh na rozpuštění Komise. Komise také Parlamentu předkládá zprávy – nejdůležitější je Výroční zpráva o činnosti Evropské unie.⁵¹

Vztahy s ostatními institucemi jsou blíže popsány v samostatné kapitole.

3.2.2.4. Lisabonská smlouva

Pozici Evropského parlamentu výrazně posílila v roce 2009 Lisabonská smlouva. Parlament se v legislativní oblasti dostal na úroveň Rady a získal řadu nových legislativních pravomocí - například schvaluje či zamítá i mezinárodní smlouvy a oproti minulosti rozhoduje i o celém rozpočtu Evropské unie. Evropský parlament také volí předsedu Evropské komise.⁵²

3.2.3. Současná struktura

V kapitole věnované obecným informacím o Evropském parlamentu bylo zmíněno, že Evropský parlament má v tomto období 751 členů. Počet členů a jejich alokace jednotlivým státům je záležitostí dohody^{53 54 55 56} a neexistuje žádná formule, která by to určovala. Tato kapitola bude věnovaná organizační struktuře Parlamentu – politické struktuře je věnována kapitola Evropské strany a frakce v Evropském parlamentu.

3.2.3.1. Předsednictvo

Nejvyšším představitelem Evropského parlamentu je předseda, který řídí plenární zasedání a zastupuje Parlament navenek při jednání s ostatními institucemi a orgány Evropské unie. Jako zástupce Parlamentu se účastní i jednání Evropské Rady, kde sice nemá hlasovací práva, ale prezentuje stanoviska Parlamentu.⁵⁷

---

⁵¹ Kontrolní pravomoci. *Evropský parlament: O Parlamentu* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/20150201PVL00006/Kontrolni-pravomoci>

⁵² Lisabonská smlouva. *Evropský parlament: O Parlamentu* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/20150201PVL00008/Lisabonska-smlouva>

⁵³ Treaty on European Union, signed at Maastricht on 7 February 1992. In: *Official Journal of the European Communities*. Maastricht, 1992, ročník 35, C191.

⁵⁴ Treaty of Amsterdam amending the Treaty on European Union. In: *Official Journal of the European Communities*. Amsterdam, 1997, ročník 40, C340.

⁵⁵ Treaty of Nice amending the Treaty on European Union. In: *Official Journal of the European Communities*. Nice, 2001, ročník 44, C80.

⁵⁶ Lisabonská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, podepsaná v Lisabonu dne 13. prosince 2007. In: *Úřední věstník Evropské unie*. Lisabon, 2007, ročník 50, C 306.

⁵⁷ O výborech. *Evropský parlament: Výbory* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/committees/cs/about-committees.html>

Kromě předsedy má Evropský parlament ještě 14 místopředsedů, kteří mají na starosti určité oblasti a také řídí plenární schůze ve chvílích, kdy není předseda přítomen. O tom, jak to funguje, více v praktické části. Součástí předsednictva je ještě 5 kvestorů. Ti řeší administrativní a finanční otázky, které se týkají přímo pracovních podmínek poslanců.⁵⁸

Funkční období všech funkcí v Evropském parlamentu je dva a půl roku, tj. polovina funkčního období Evropského parlamentu.

3.2.3.2. Výbory

Parlament zřizuje odborně zaměřené výbory, které se vyjadřují k legislativním návrhům před tím, než se projednávají na plénu a vyjadřují se k nim jako odborní garanti. Velikost výborů se výrazně liší – mají od 20 do 73 členů. V tuto chvíli má Parlament 20 stálých výborů s tím, že Zahraniční výbor má ještě dva podvýbory. Zároveň jsou v tuto chvíli zřízeny i dva vyšetřovací výbory – ke kauze měření emisí v automobilovém průmyslu⁵⁹ a k otázce praní peněz a vyhýbání se daňovým povinnostem⁶⁰. Pravomoci Výborů jsou relativně široké a kromě projednávání legislativních návrhů mohou i samostatně jednat s dalšími organizacemi a institucemi. V čele každého výboru stojí předseda a až čtyři místopředsedové, složení jednotlivých předsednictev výborů je dáno dohodou předsedů frakcí a volně odpovídá složení Evropského parlamentu^{61, 62}.

Speciálním orgánem je pak Konference předsedů výborů, která má některé speciální pravomoci – například je rozhodujícím orgánem v otázce přidělení legislativních návrhů jednotlivým výborům. Konference zároveň vede dialog s Komisí a Radou a vyjadřuje se k plánovanému programu Parlamentu. O konferenci předsedů výborů opět více v praktické části.⁶³

3.2.3.3. Delegace

Delegace jsou ustanoveny k udržování vztahu mezi Parlamentem, potažmo Evropskou unií a řadou států, organizací nebo institucí. V podstatě existuje několik typů delegací – společné parlamentní výbory, výbory pro parlamentní spolupráci, jiné meziparlamentní

---

⁵⁸ O výborech. *Evropský parlament: Výbory* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21].

Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/committees/cs/about-committees.html>

⁵⁹ Tak zvaná kauza Dieselgate

⁶⁰ Tak zvaná kauza Panama papers

⁶¹ Viz shrnutí kapitoly o Frakcích v Evropském parlamentu

⁶² O výborech. *Evropský parlament: Výbory* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21].

Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/committees/cs/about-committees.html>

⁶³ Konference předsedů výborů. *Evropský parlament: Výbory* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/committees/cs/conference-of-committee-chairs.html>

delegace a delegace v mnohostranných shromážděních (např. v Parlamentním shromáždění NATO). V tuto chvíli má Evropský parlament celkem 44 delegací.⁶⁴

Stejně jako u výborů je i v tomto případě speciálním orgánem Konference předsedů delegací.

3.2.3.4. *Politické orgány*

Kromě odborných orgánů má Parlament i politické orgány, které se věnují organizačním otázkám, legislativnímu plánování a vytváření pravidel pro jednání Parlamentu a dalším záležitostem. Většina z nich už byla zmíněna:

- Konference předsedů frakcí – nejvyšší politický orgán – jeho členy jsou předsedové frakcí v Evropském parlamentu
- Předsednictvo
- Sbor Kvestorů – samostatná organizace, která je ale zároveň součástí předsednictva
- Konference předsedů výborů
- Konference předsedů delegací

Speciálními orgány, které jsou na hranici mezi politickými a odbornými jsou takzvané Meziskupiny, což jsou speciální tematické skupiny, které ale formálně nejsou organizacemi Parlamentu. V tuto chvíli existuje 28 meziskupin.⁶⁵

3.2.4. *Vztahy s ostatními institucemi Evropské unie*

V minulých kapitolách byly popsány vztahy Evropského parlamentu směrem k Evropské Komisi a Evropské Radě. Následující odstavce jsou věnovány vztahům s ostatními institucemi Evropské unie.

3.2.4.1. *Soudní dvůr*

Evropský parlament může požádat Soudní dvůr, jako nejvyšší orgán v právních otázkách, o zahájení řízení proti Komisi, případně Radě, pokud dospěje k názoru, že jednají proti právním předpisům Evropské unie. Společně s Radou může také Parlament požádat o vytvoření speciálního soudu k určitému problému.⁶⁶

---

⁶⁴ O delegacích. Evropský parlament: Delegace [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/delegations/cs/about-delegations.html>

⁶⁵ Organizace: Politické orgány. Evropský parlament: O Parlamentu [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/20150201PVL00010/Organizace>

⁶⁶ Soudní dvůr Evropské unie: Přehled. EUROPA.eu: Evropská unie [online]. Brusel: Oddělení pro komunikaci Evropské komise, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/court-justice_cs

3.2.4.2. *Evropská centrální banka*

Právo volit nejvyšší představitele Evropské centrální banky – tj. prezidenta, viceprezidenta a Výkonnou radu - přísluší Rada, tuto volbu by však volbu měla konzultovat s Parlamentem.⁶⁷ Prezident Evropské banky se pravidelně účastní jednání Hospodářského výboru Parlamentu a předkládá na plenárním zasedání jednou ročně i výroční zprávu ECB.⁶⁸

3.2.4.3. *Účetní dvůr*

Stejně jako v případě ECB i představitele Účetního dvora volí Rada po konzultaci s Parlamentem. Účetní dvůr každý rok předkládá zprávu o hospodaření a plnění rozpočtu. Tato zpráva je poté základem pro rozhodnutí Parlamentu, zda schválí plnění rozpočtu Komisí.⁶⁹

3.2.4.4. *Evropský veřejný ochránce práv*

Evropský veřejný ochránce práv prošetřuje stížnosti občanů Evropské unie na nesprávný úřední postup orgánů Evropské unie. Je volen Parlamentem a ve výjimečných případech ho může na žádost Parlamentu odvolat Soudní dvůr.⁷⁰

3.2.4.5. *Vztah s národními parlamenty*

Samostatnou kapitolou je vztah Evropského parlamentu směrem k národním parlamentům. Řada norem vyžaduje ratifikaci též na národní úrovni, Evropský parlament tak s nimi musí velmi úzce spolupracovat. Národní parlamenty si mohou vyžádat některé dokumenty z Evropského parlamentu. Pro plynulost vztahy je zřízeno samostatné Ředitelství pro vztahy s národními parlamenty, které jednak řeší spolupráci mezi Evropským parlamentem a národními parlamenty, ale také pomáhá zástupcům národních parlamentů v Bruselu.⁷¹

3.2.5. *Závěr Evropský parlament*

Historie Evropského parlamentu je ukázkou toho, jak se z postupně přehlížené instituce stal jeden z pilířů jejího současného institucionálního rámce. Prakticky každá nová smlouva posílila roli Parlamentu – od smlouvy Římské smlouvy v roce 1957, přes Maastrichtskou smlouvu v roce 1992 až po Lisabonskou smlouvu v roce 2009.

---

⁶⁷ Treaty on European Union, signed at Maastricht on 7 February 1992. In: *Official Journal of the European Communities*. Maastricht, 1992, ročník 35, C191. Protocol No 18.

⁶⁸ Evropská centrální banka (ECB): Přehled. EUROPA.eu: Evropská unie [online]. Brusel: Oddělení pro komunikaci Evropské komise, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-central-bank_cs

⁶⁹ Evropský účetní dvůr (EÚD): Přehled. EUROPA.eu: Evropská unie [online]. Brusel: Oddělení pro komunikaci Evropské komise, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-court-auditors_cs

⁷⁰ Evropský veřejný ochránce práv: Přehled. EUROPA.eu: Evropská unie [online]. Brusel: Oddělení pro komunikaci Evropské komise, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-ombudsman_cs

⁷¹ About. European Parliament: Relations with National Parliaments [online]. Brussel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/about/our-mission.html#>

Organizace a instituce Evropské unie tvoří poměrně komplexní celek, kde není úplně jednoduché rozvést jednotlivé vazby a pravomoci. Základní vztah Evropského parlamentu je směrem k Evropské komisi a Evropské Radě, přesto jsou neméně významné vazby k ostatním institucím, i když má Parlament v řadě případů stále jen poradní roli.

Roli Parlamentu ve vztahu k Radě i Komisi výrazně posílilo přijetí Řádného legislativního procesu jako základní metody přijímání většiny evropské legislativy. Tento proces postavil Parlament prakticky na úroveň Rady, kdy je pro přijetí legislativy potřeba souhlas obou institucí a ve většině oblastí tak není možné, aby Rada parlament přehlasovala.

Lisabonská smlouva také posílila roli Parlamentu při jmenování Evropské komise, a Parlament tak nyní projednává nejen jednotlivé komisaře na výborech, ale zároveň jednotlivé frakce v Evropském parlamentu navrhuje předsedu Komise.

Jedna ze skutečností, která je důležitá v této době, kdy se jedná o změně fungování Evropské unie možná více, než kdy v minulosti je vztah Evropského parlamentu a národních parlamentů. Bez této spolupráce Evropský parlament i národní parlamenty do budoucna nebudou schopny efektivně fungovat.

3.3. Volby do Evropského parlamentu

Jak již bylo zmíněno v kapitole o historii, zabralo to dvacet let, než se z jmenovaného stal Evropský parlament voleným. V každém státě ho ale volí na základě vlastního volebního zákona. První část této kapitoly je věnována jednotlivým volebním systémům. Druhá část je věnována volbám do Evropského parlamentu od přistoupení České republiky v roce 2004.

3.3.1. Volební systémy

Evropský volební zákon ponechává jednotlivým státům širokou svobodu při tvorbě vlastních zákonů, týkajících se voleb do Evropského parlamentu. Existují v podstatě jen dvě základní podmínky. Za prvé - volební systém musí být poměrný, ale již nepřikazuje, jestli se má hlasovat systémem kandidátních listin nebo jednoho přenositelného hlasu. Za druhé – je možné stát rozdělit na menší oblasti, pokud to nenaruší první podmínku a volby zůstanou poměrnými. Díky tomu jsou mezi jednotlivými zeměmi a způsoby volby relativně velké rozdíly. Nejdřív se podívám na to, jaká je situace v České republice a poté se zaměřím na jednotlivé velké hlasovací systémy.⁷²

3.3.1.1. Česká republika

V České republice je věnován volbám do Evropského parlamentu samostatný zákon – „Zákon o volbách do Evropského parlamentu“, přijatý v roce 2003. Situace v České republice je ale poměrně jednoduchá – volí se poměrným systémem a v těchto volbách není Česká republika rozdělena na žádné menší okrsky. Volí se systémem kandidátních listin s tím, že každý volič má dva preferenční hlasy. Výsledky se poté na mandáty přepočítávají, stejně jako u voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, pomocí tzv. d'Hondovy metody⁷³. Minimální hranice pro vstup do skrutinia byla stanovena na 5%⁷⁴

Česká republika je jediným státem Evropské unie, kde se volí v průběhu dvou dní a navíc je v menšině i ve výběru dní, protože zatímco v ČR se volí v pátek a v sobotu, ve většině Evropy se naopak volí v neděli.⁷⁵

---

⁷² Reform of the electoral law of the EU. In: *Official Journal of the European Union*. Brusel, 2015, ročník 2015, číslo 2035.

⁷³ Více o d'Hondově metodě například na stránkách statistického úřadu - https://www.czso.cz/csu/czso/metody_pro_prepecet_hlasu_na_mandat

⁷⁴ Zákon o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů*. Praha, 2003, ročník 2003, číslo 62.

⁷⁵ Zákon o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů*. Praha, 2003, ročník 2003, číslo 62.

3.3.1.2. *Země rozdělené na okrsky*

Některé země používají tradiční rozdělení a dělí se na několik okrsků:

Belgie je rozdělena na tři okrsky podle jazykového klíče – francouzsky mluvící, holandsky mluvící a německy mluvící, zároveň ale nemá žádnou minimální hranici. Pro přepočítání hlasů používá metodu nejvyššího průměru⁷⁶.

Francie je rozdělena na osm okrsků, podle regionálního klíče a strany musí v daném okrsku překročit 5%, aby se dostaly do skrutinia. Pro přepočítání používá stejně jako Belgie metodu nejvyššího průměru.

Irsko je rozděleno na čtyři okrsky – tři tradiční kraje a Dublin, nemá žádnou minimální hranici pro vstup do skrutinia. Na rozdíl od Belgie či Francie ale nepoužívá systém kandidátních listin, nýbrž systém jednotného přenositelného hlasu.

Velká Británie je rozdělena celkem do dvanácti okrsků – devět pro anglické kraje, jeden pro Skotsko, Wales a Severní Irsko. Stejně jako Irsko nemá žádnou minimální hranici. Velká Británie je také specifická tím, že zatímco v Severním Irsku se volí systémem jednoho přenositelného hlasu⁷⁷, tak v ostatních okrscích se volí systémem kandidátních listin⁷⁸ a používá se metoda nejvyššího průměru.⁷⁹

3.3.1.3. *Jeden okrsek, ale více oblastí*

Tento systém sice znamená, že země je jeden okrsek, ale v rámci rozdělení je rozdělena na několik menších podoblastí a mandáty jsou pak přiděleny na základě regionálních úspěchů:

Dánsko používá rozdělení na tři svazky a pro rozdělení mandátů využívá metodu nejvyššího průměru. Nemá žádnou hranici pro vstup.

---

⁷⁶ LEBEDA, Tomáš. Hlavní proměnné proporčních volebních systémů. *Sociologický časopis* [online]. 2001, **37**(4), 425-448 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z:

http://sreview.soc.cas.cz/uploads/f213451ab2ebbfd43a47e9a357052f59876adc77_140_425LEBEDA.pdf

⁷⁷ Volby a volební systémy. *Úvod do studia politické vědy*. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007, s. 251-273. ISBN 978-80-7380-076-5.

⁷⁸ Volby a volební systémy, *Úvod do studia politické vědy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007, s. 251-273. ISBN 978-80-7380-076-5.

⁷⁹ OELBERMANN, Kai-Friederike, Antonio PALOMARES a Friedrich PUKELSHEIM. The 2009 European Elections: From votes to seats in 27 ways. *European Electoral Studies* [online]. 2010, **5**(1), 148-182 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: http://ispo.fss.muni.cz/uploads/EVS/010/EVS2_2010_4.pdf

Finsko používá rozdělení na jeden svazek s možností osobních hlasů a pro rozdělení mandátů využívá také metodu nejvyššího průměru a stejně jako Dánsko nemá hranici pro vstup.

Itálie je rozdělena na pět regionálních distriktů, hranice pro vstup je ale 5% platných hlasů (ale v určitých případech může být snížena na 4%). Oproti ostatním ale používá metodu nejvyššího zbytku⁸⁰.

Německo je rozděleno na šestnáct regionů, které kopírují rozdělení na spolkové země. Hranice pro vstup je 5% platných hlasů a používá metodu nejvyššího průměru.

Nizozemí je rozděleno na tři svazky, nemá žádnou hranici pro vstup do skrutinia. Stejně jako Itálie používá metodu nejvyššího zbytku.

Polsko je rozděleno na 16 regionálních distriktů, které kopírují župy. Hranice pro vstup je 5% a používaná metoda je metoda nejvyššího zbytku.⁸¹

3.3.1.4. Jeden okrsek, metoda nejvyššího dělitele

Nejčastější varianta, kam patří i Česká republika. Jednotlivé země se ale stále liší v hranici pro vstup do skrutinia. Kromě České republiky patří do této skupiny ještě:

Rakousko se 4% hranicí pro vstup do skrutinia

Estonsko nemá žádnou hranici pro vstup do skrutinia

Španělsko nemá žádnou hranici pro vstup do skrutinia

Maďarsko má 5% hranici pro vstup do skrutinia

Lucembursko nemá žádnou hranici pro vstup do skrutinia

Portugalsko nemá žádnou hranici pro vstup do skrutinia

Rumunsko má 5% hranici pro vstup do skrutinia

---

⁸⁰ LEBEDA, Tomáš. Hlavní proměnné proporčních volebních systémů. *Sociologický časopis* [online]. 2001, **37**(4), 425-448 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z:

http://sreview.soc.cas.cz/uploads/f213451ab2ebbfd43a47e9a357052f59876adc77_140_425LEBEDA.pdf

⁸¹ OELBERMANN, Kai-Friederike, Antonio PALOMARES a Friedrich PUKELSHEIM. The 2009 European Elections: From votes to seats in 27 ways. *European Electoral Studies* [online]. 2010, **5**(1), 148-182 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: http://ispo.fss.muni.cz/uploads/EVS/010/EVS2_2010_4.pdf

Švédsko má 4% hranici pro vstup do skrutinia

Slovinsko má 4% hranici pro vstup do skrutinia

Slovensko má 5% hranici pro vstup do skrutinia⁸²

3.3.1.5. Jeden okrsek, metoda nejvyššího zbytku

Stejně jako v předchozím případě, i zde jsou rozdíly v hranici nutné pro vstup:

Bulharsko má reálnou hranici pro vstup do skrutinia na úrovni 5,8%

Kypr má hranici pro vstup do skrutinia na úrovni 1,8%

Řecko má hranici pro vstup do skrutinia na úrovni 3%

Litva má reálnou hranici pro vstup do skrutinia na úrovni 6,7%⁸³

3.3.1.6. Jeden okrsek, metoda jednotného přenositelného hlasu

Stejně jako Irsko používá metodu přenositelného hlasu i Malta, která má ale jen jeden okrsek, ale opět nemá žádnou hranici pro vstup do skrutinia.⁸⁴

3.3.1.7. Krátké shrnutí

Jak je možné vidět, způsoby, jak volit do Evropského parlamentu se opravdu výrazně liší a kdybychom se věnovali jednotlivým volebním formulím rozdíly by byly ještě větší, to ale není cílem této práce. Cílem této kapitoly bylo ukázat, že přestože se jedná o volby celoevropské, zachovávají si ty to volby výrazný národní charakter.

3.3.2. Výsledky voleb do Evropského parlamentu

Tato kapitola bude věnována výsledkům voleb do Evropského parlamentu s tím, že u každých voleb se zaměřím jednak na výsledky v České republice a na výsledky v celé Evropě. Podrobněji také budou rozebrány volby v roce 2014, tzn. ty, které ovlivnily aktuální složení Evropského parlamentu.

---

⁸² OELBERMANN, Kai-Friederike, Antonio PALOMARES a Friedrich PUKELSHEIM. The 2009 European Elections: From votes to seats in 27 ways. *European Electoral Studies* [online]. 2010, 5(1), 148-182 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: http://ispo.fss.muni.cz/uploads/EVS/010/EVS2_2010_4.pdf

⁸³ OELBERMANN, Kai-Friederike, Antonio PALOMARES a Friedrich PUKELSHEIM. The 2009 European Elections: From votes to seats in 27 ways. *European Electoral Studies* [online]. 2010, 5(1), 148-182 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: http://ispo.fss.muni.cz/uploads/EVS/010/EVS2_2010_4.pdf

⁸⁴ OELBERMANN, Kai-Friederike, Antonio PALOMARES a Friedrich PUKELSHEIM. The 2009 European Elections: From votes to seats in 27 ways. *European Electoral Studies* [online]. 2010, 5(1), 148-182 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: http://ispo.fss.muni.cz/uploads/EVS/010/EVS2_2010_4.pdf

3.3.2.1. Volby do Evropského parlamentu 2004

První volby po rozšíření Evropské unie o deset nových států a tudíž i první evropské volby, do kterých se mohli zapojit občané České republiky. V těchto volbách připadlo na Českou republiku 24 mandátů, v celé Evropě se volilo 732 evropských poslanců.⁸⁵

V České republice dopadly volby drtivým vítězstvím v té době opoziční ODS, velmi silným ziskem Komunistické strany a zároveň debaklem vládní ČSSD. Katastrofální výsledek ve volbách vedl k demisi premiéra Špidly. Zároveň byly tyto volby v České republice překvapením proto, že uspěla i neparlamentní Strana nezávislých kandidátů společně s Evropskými demokraty. Nečekaný byl i výsledek Vladimíra Železného, který se do Evropského parlamentu dostal společně s Janou Bobošíkovou. Volební účast ale byla jen 28,32%⁸⁶.

Strana	Evropská strana	Mandáty	Volební výsledek
ODS	ED	9	30,04
KSČM	PEL	6	20,26
SNK-ED	EPP	3	11,02
KDU-ČSL	EPP	2	9,57
ČSSD	PES	2	8,78
NEZDEM	ID	2	8,18

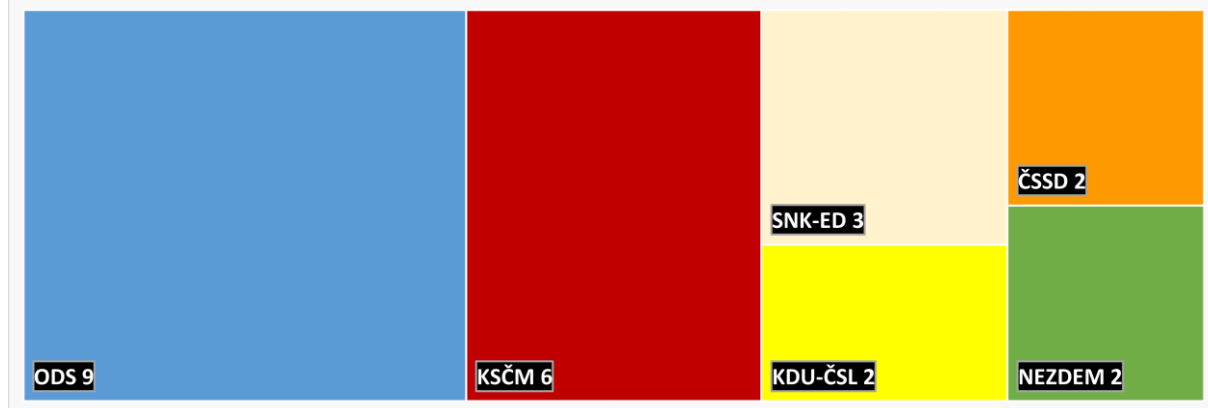
Tabulka 1 – Výsledky voleb do Evropského parlamentu v roce 2004 v České republice Zpracování: Vlastní, Data: Český statistický úřad

⁸⁵ The Week: 20-07-2004(s). *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2004 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+PRESS+TW-20040720-S+0+DOC+XML+V0//CS>

⁸⁶ Evropský parlament 2004. *Volby.cz* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2004 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/ep2004/ep?xjazyk=CZ>

Zisk mandátů ve volbách do Evropského parlamentu 2004 v ČR

Graf 1 - Zisk mandátů ve volbách do Evropského parlamentu v České republice v roce 2004 Zpracování: Vlastní, Data: Český statistický úřad

Vzhledem k rozšíření Evropského parlamentu získaly v těchto volbách všechny frakce⁸⁷ více křesel, než měly dříve⁸⁸. Při podrobnějším pohledu je ale vidět, že tento růst je značně nerovnoměrný – silně posílila největší frakce – Evropská lidová strana získala⁸⁹ o 40 mandátů více než v předchozích volbách a to přesto, že procentuálně dvě procenta ztratila⁹⁰. Druhá největší frakce – Strana evropských socialistů⁹¹ naopak získala jen o 7 mandátů víc a to přesto, že získala o 3,5% více než v minulých volbách. O tom jak mohou být procentuální charakteristiky zavádějící svědčí i zisk třetí frakce v pořadí – Aliance liberálů a demokratů pro Evropu⁹² získala podobně jako PES o 4 procenta více než v předchozích volbách, ale získala 43 nových křesel a prakticky tak zdvojnásobila počet svých europoslanců. Jen velmi drobně také posílili Zelení a Sjednocená levice⁹³, kteří i procentuálně ztratili. Posílily naopak euroskeptické strany, zvláště z frakce Nezávislost/Demokracie, které získaly o 18 křesel více než v předchozím období. V evropském parlamentu ještě zasedli zástupci konzervativní, euroskeptické Unie pro Evropu národů. Po volbách také vznikla nová frakce – Identita, Tradice,

⁸⁷ Více o jednotlivých frakcích, jejich členských stranách a evropských stranách v samostatné kapitole

⁸⁸ Výsledky Evropských voleb v roce 1999 zde - <http://www.europe-politique.eu/parlement-europeen-1999.htm>

⁸⁹ Oficiální zkratka je EPP

⁹⁰ Zde je vidět, nakolik problematické je hodnotit procentuální zisky evropských stran, protože nekandidují v jednotlivých volbách a jejich procentuální součet je tak odvozen od počtu získaných hlasů v celé Evropě a vzhledem k charakteru voleb není celkový počet hlasů až tak vypovídající.

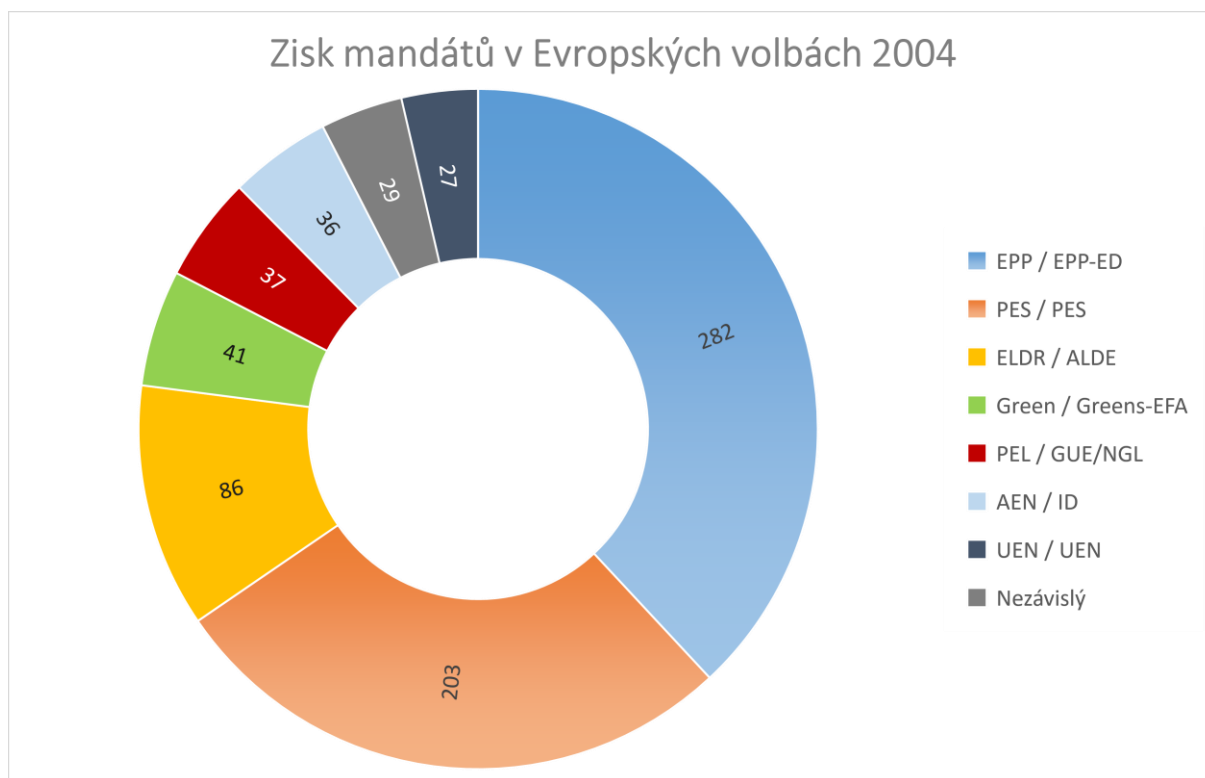
⁹¹ Oficiální zkratka je PES

⁹² Oficiální zkratka je ALDE

⁹³ Oficiální zkratka je PEL

Suverenita, která sdužovala radikálně pravicové strany, ale která se ještě během tohoto období rozpadla.⁹⁴

Následující graf ukazuje poměr sil v tzv. Šestém Parlamentu, tj. v období od roku 2004 do roku 2009.

Graf 2 – Zisk mandátů v Evropských volbách v roce 2004 Zpracování: Vlastní, Data: Evropský parlament

V Evropském parlamentu i nadále fungovala velká koalice EPP a PES, která měla dohromady 485 členů a díky tomu pohodlnou většinu. Předsedou Parlamentu se na první polovinu období stal španělský socialista Josep Borrell, kterého pak v druhé polovině období nahradil předseda lidovecké frakce Hans-Gert Pöttering.⁹⁵

3.3.2.2. Volby do Evropského parlamentu 2009

Od minulých voleb se Evropská unie rozšířila o další dva státy – Rumunsko a Bulharsko a počet europoslanců se oproti končícímu parlamentu snížil⁹⁶ a to na 736, to vedlo k opačné

⁹⁴ The Week: 20-07-2004(s). *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2004 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+PRESS+TW-20040720-S+0+DOC+XML+V0//CS>

⁹⁵ The Week: 20-07-2004(s). *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2004 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+PRESS+TW-20040720-S+0+DOC+XML+V0//CS>

⁹⁶ Odcházející parlament měl po zvolení zástupců Rumunska a Bulharska celkem 785 členů.

situaci než v roce 2004 – prakticky všechny frakce s výjimkou Zelených ztratily. Vzhledem k reformě v počtu členů ztratila Česká republika dva mandáty a voliči tak vybírali 22 budoucích českých europoslanců.

V České republice byla před volbami situace napjatá, protože tři měsíce před evropskými volbami padla vláda Mírka Topolánka a v době voleb tak v ČR vládla tak zvaná úřednická vláda, v jejímž čele stál Jan Fišer. Kampaň také provázeli protesty proti nově zvolenému předsedovi ČSSD Jiřímu Paroubkovi a celá kampaň se nesla ve velmi konfrontačním duchu a to jak ze strany ČSSD, která připomínala skandály ODS, tak ze strany ODS, která přišla s kampaní „ČSSD proti Vám“.

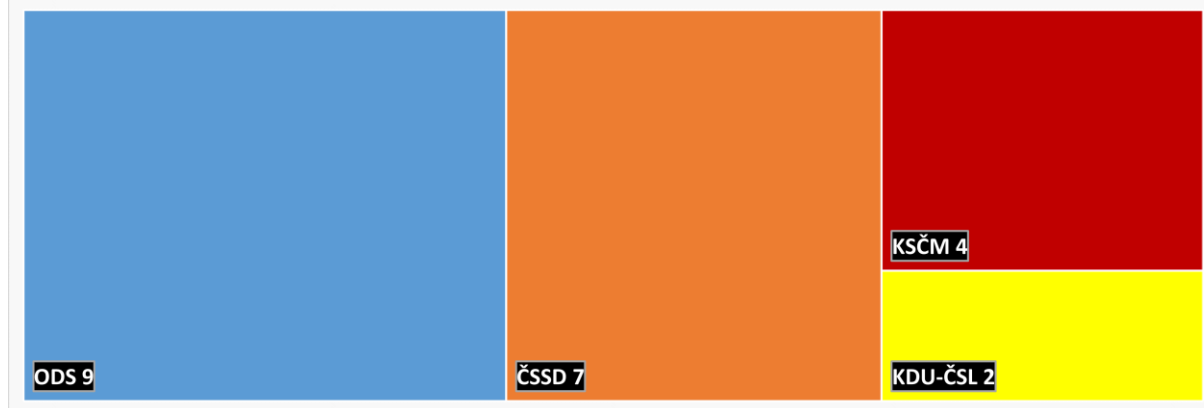
I přes pád vlády se ale podařilo ODS obhájit devět mandátů. Výrazně posílila ČSSD, která získala 7 mandátů. KSČM ztratila a získala jen 4 mandáty. KDU-ČSL sice ztratila prakticky dvě procenta hlasů, ale i tak si udržela dva mandáty. Na rozdíl od minulých voleb už se za Českou republiku do Evropského parlamentu nedostaly žádné další subjekty. Od SNK-ED odešli dva z jejích europoslanců a Jana Hybášková dokonce kandidovala za jiný subjekt – Evropskou demokratickou stranu. SNK-ED tak ve volbách ztratili oproti roku 2004 téměř deset procent a skončili až 10. a přeskočila je i právě Evropská demokratická strana. Jana Bobošíková, která byla v minulém období zvolena za Nezávislé demokraty vytvořila nový subjekt nazvaný Suverenita, ale zůstala těsně pod pětiprocentní hranicí – obdržela 4,26%.⁹⁷

Strana	Evropská strana	Mandáty	Volební výsledek
ODS	AECR	9	31,45
ČSSD	PES	7	22,38
KSČM	PEL	4	14,18
KDU-ČSL	EPP	2	9,57

Tabulka 2 – Výsledky voleb do Evropského parlamentu v roce 2009 v České republice Zpracování: Vlastní, Data: Český statistický úřad

⁹⁷ Evropský parlament 2009. *Volby.cz* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2009 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep?xjazyk=CZ>

Zisk mandátů ve volbách do Evropského parlamentu 2009 v ČR

Graf 3 - Zisk mandátů ve volbách do Evropského parlamentu 2009 v České republice Zpracování: Vlastní, Data: Český statistický úřad

Jak již bylo řečeno v úvodu, situace na celoevropské scéně byla do značné míry ovlivněna snížením počtu členů Evropského parlamentu. Zároveň také do voleb výrazně promluvilo zhoršení ekonomické situace v eurozóně a nastupující hospodářská krize.

Opět zvítězila Evropská lidová strana, která ale ztratila oproti minulému období 23 křesel a opět přišla i o necelé procento podpory. Druhou pozici si i přes nejhorší ztrátu udrželi socialisté, nyní přejmenovaní na Progresivní alianci socialistů a demokratů⁹⁸, kteří ale ztratili 34 křesel i největší část podpory – necelá čtyři procenta. ALDE na třetí pozici získala o dvacet křesel méně než v roce 2004 a přišla i o dvě procenta podpory od voličů. Zelení, spojení s Evropskou svobodnou aliancí⁹⁹ jako jediní z bývalých frakcí posílili a to jak v počtu mandátů, když získali o 13 křesel více, tak i v počtu voličů, kde posílili o dvě procenta. Pátá skončila nově vytvořená frakce Evropských reformistů a konzervativců, která získala 54 křesel a přeskočila tak Sjednocenou levici. Pod vedením britské euroskeptické strany UKIP vznikla i nová frakce Evropa Svobody a Demokracie¹⁰⁰ a získala 32 křesel.¹⁰¹

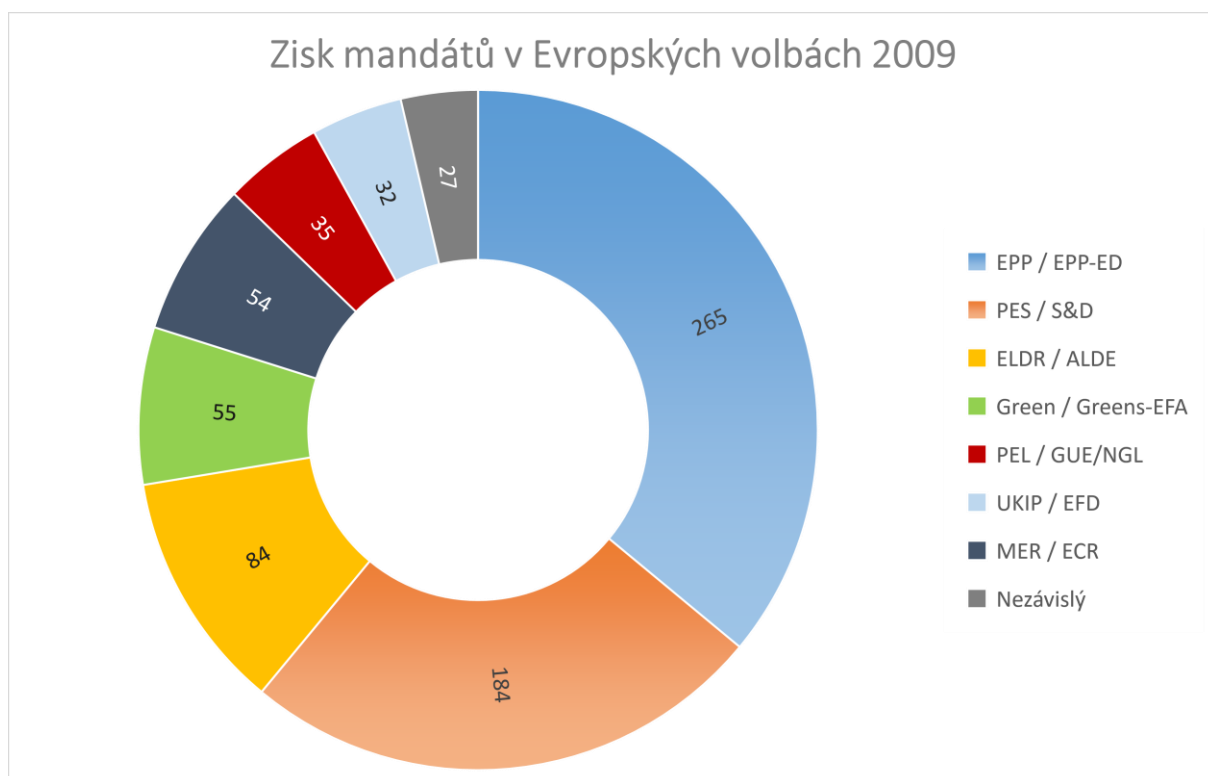
Následující graf ukazuje poměr sil v tzv. Sedmém Parlamentu, tj. v období od roku 2009 do roku 2014.

⁹⁸ Nová oficiální zkratka je S&D

⁹⁹ Oficiální zkratka je Greens-EFA

¹⁰⁰ Oficiální zkratka je EFDD

¹⁰¹ Výsledky evropských voleb 2009. *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2014 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/cs/election-results-2009.html>

Graf 4 - Zisk mandátů v Evropských volbách v roce 2009 Zpracování: Vlastní, Data: Evropský parlament

I když velká koalice EPP a S&D oslabila, tak si i nadále udržela pohodlnou většinu – 449 europoslanců. Pro první polovinu období byl předsedou parlamentu zvolen polský zástupce EPP Jerzy Buzek. Druhou polovinu tohoto období byl předsedou zvolen dlouholetý předseda S&D Martin Schulz¹⁰².

3.3.2.3. Volby do Evropského parlamentu v roce 2014

Poslední proběhlé volby do Evropského parlamentu se konaly v roce 2014. Po implementaci Lisabonské smlouvy se počet členů Evropského parlamentu zvýšil na 751. Do výsledku českých voleb výrazně promluvilo hnutí ANO, které se teprve nedávno dostalo do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a poté i se předseda ANO Andrej Babiš stal ministrem financí České republiky. Počet mandátů byl pro Českou republiku v důsledku Lisabonské smlouvy snížen o jeden, a tak se volilo jen 21 mandátů.

Výsledky těchto voleb výrazně proměnily českou delegaci do Evropského parlamentu. ODS ve volbách propadla, ztratila většinu podpory a obhájila jen dva mandáty, jen o málo lépe dopadla ČSSD, která skončila třetí a obhájila 4 mandáty. Volby velmi těsně vyhrálo hnutí ANO,

¹⁰² Martin Schulz zvolen předsedou Evropského parlamentu. *Evropský parlament: Zpravodajství* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2012 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/news/cs/news-room/20120113IPR35350/martin-schulz-zvolen-předsedou-evropského-parlamentu>

kteře ale i tak získalo jen 4 mandáty. Druhá skončila koalice TOP 09 a Starostů, která získala stejně jako ANO 4 mandáty. Čtvrtá KSČM také jeden mandát ztratila a obhájila jen tři mandáty. Naopak pátá KDU-ČSL posílila a získala tři mandáty. Do Evropského parlamentu se za Českou republiku ještě dostala euroskeptická Strana svobodných občanů, která je spíš známá pod zkráceným názvem Svobodní. Jejich předseda Petr Mach se stal jediným zástupcem této strany v Evropském parlamentu a přidal se k frakci Evropa Svobody a Přímé Demokracie¹⁰³. Jen pár desetin procenta chybělo Pirátské straně, aby i ona měla v Evropském parlamentu svého zástupce. Volební účast byla druhá nejnižší v celé Evropské unii a dosahovala jen 18%.¹⁰⁴

ANO se přidalo k Alianci liberálů a demokratů pro Evropu a jeho lídr Pavel Telička se pro druhou polovinu období stal místopředsedou Evropského parlamentu. Poslanci za TOP 09 a zástupce Starostů se přidali ke KDU-ČSL a stali se součástí Evropské lidové strany. Lídr KDU-ČSL Pavel Svoboda se stal předsedou Právního výboru. ČSSD zůstala členem Progresivní aliance socialistů a demokratů. KSČM je i nadále členem konfederace Sjedenocené evropské levice a Severské zelené levice. ODS jako jeden ze zakládajících členů zůstala věrná Evropským reformistům a konzervativcům.¹⁰⁵

Jak je vidět z následující tabulky, na rozdíl od minulých voleb do Evropského parlamentu není žádný vítěz, protože rozdíl mezi prvními třemi stranami jsou jen dvě procenta a přestože ANO vyhrálo, získalo jen 4 mandáty, stejně jako druhá TOP 09 a ČSSD. Čtvrtá KSČM a pátá KDU-ČSL jsou dělí také jen jedině procento a obě získaly jen o jediný mandát méně - tři. Pátá KDU-ČSL má jen o šest procent méně než vítězná ANO. Podpora ODS se snížila a stačila pouze na získání dvou mandátů. Svobodní se dostali přes pět procent velmi těsně, ale i to stačilo na získání jednoho mandátu. Velká změna je, že oproti minulému období, kdy českou republiku zastupovaly v Evropském parlamentu jen čtyři strany, nyní je těch stran sedm a navíc na kandidátce TOP 09 byl zvolen i jeden zástupce hnutí Starostů.¹⁰⁶

---

¹⁰³ Oficiální zkratka je EFDD a jedná se o přejmenovanou frakci EFD.

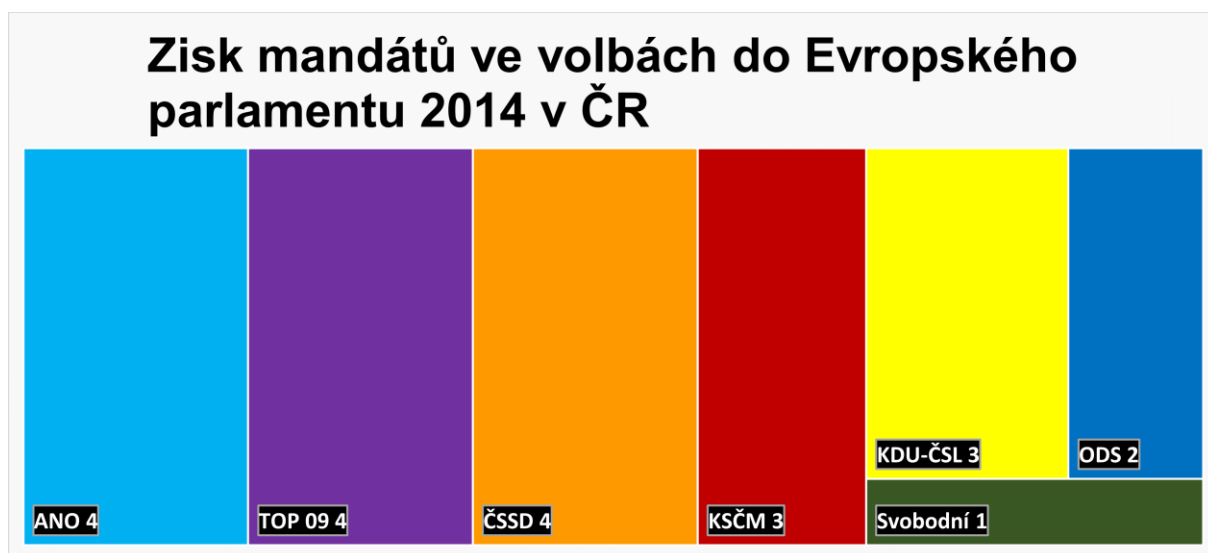
¹⁰⁴ Evropský parlament 2014. *Volby.cz* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2014 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/ep2014/ep?xjazyk=CZ>

¹⁰⁵ Výsledky evropských voleb 2014. *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2014 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/cs/election-results-2014.html>

¹⁰⁶ Evropský parlament 2014. *Volby.cz* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2014 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/ep2014/ep?xjazyk=CZ>

Strana	Evropská strana	Mandáty	Volební výsledek
ANO	ALDE	4	16,13
TOP 09	EPP	4	15,95
ČSSD	S&D	4	14,17
KSČM	GUE/NGL	3	10,98
KDU-ČSL	EPP	3	9,95
ODS	ECR	2	7,67
Svobodní	EFDD	1	5,24

Tabulka 3 Výsledky voleb do Evropského parlamentu v roce 2014 v České republice Zpracování: Vlastní, Data: Český statistický úřad

Graf 5 Zisk mandátů ve volbách do Evropského parlamentu 2009 v České republice Zpracování: Vlastní, Data: Český statistický úřad

Situace na evropské úrovni byla ještě komplikovanější. Poprvé jednotlivé frakce navrhly i budoucího předsedu Evropské komise – jedná se o jednu z nových pravomocí na základě Lisabonské smlouvy.

Evropská lidová strana sice opět vyhrála, ale dosáhla výrazně horšího výsledku – ztratila 44 křesel a přišla dokonce o 6,6 procenta hlasů. Ztratily německá CDU i CSU, pět, respektive tři křesla (přesto si CDU udržela pozici největší strany v rámci EPP), ztratila francouzská UMP, která ztratila 9 křesel. Nejhůře dopadla Forza Italia, která zaznamenala ztrátu více jak poloviny křesel – přišla o 16 poslanců. Španělská PP přišla o osm křesel, Polská PO ztratila šest křesel. V řadě dalších zemí přišli místní strany o jednotlivá křesla. Jak je vidět, největší část ztráty EPP byla způsobena výrazným oslabením velkých stran v největších zemích. Jedněmi z mála stran

uvnitř PPE, které získaly nová křesla byly české strany – TOP 09 a Starostové získali 4 křesla¹⁰⁷, a KDU-ČSL o jeden mandát posílila.¹⁰⁸

Sociálním demokratům z S&D se podařilo zastavit propad, obhájili všechny křesla a získali 8 dalších křesel. V počtu hlasů poprvé dokonce získala o dva miliony hlasů víc než EPP, i když získala o 30 křesel méně než EPP. Pozitivní výsledky ale v případě S&D nebyly napříč Evropou – na růstu se nejvíce podílely britská Labour party, která získala 7 nových křesel, italská PD, která získala deset dalších křesel a předběhla německou SPD, která získala o čtyři křesla víc než v předchozích volbách a stala se nejsilnější stranou v rámci S&D. Posílila ještě koalice rumunských socialistických stran, která získala o pět mandátů více. Naopak ztratili španělští socialisté z PSOE, kteří přišli o devět křesel, řečtí socialisté z PASOK ztratili šest.¹⁰⁹

Na třetí místo se probojovali Evropští konzervativci a reformisté, kteří výrazně posílili a získali 16 dalších křesel. Nejvíce získala Alternativa pro Německo – 7 křesel, belgická Nová Vlámská aliance získala 4 nová křesla, stejně jako Dánská lidová strana a polská strana Právo a Spravedlnost, naopak ztratila britská Konzervativní strana a česká ODS, které obě přišli o 7 křesel. Konzervativní strana se nyní dělí o místo nejsilnější strany právě s polskou stranou Právo a Spravedlnost, obě mají 19 křesel. Zajímavé také je, že se k ECR přidalo 12 nových stran.

Menší počet křesel Aliance demokratů a reformistů pro Evropu nejvíce ovlivnil špatný výsledek tří stran – němečtí liberálové z FDR přišli o devět křesel, britští Liberální Demokráté ztratili dokonce jedenáct křesel a zůstalo jim jen jediné. Ještě hůře dopadla italská liberální strana IdV, která přišla o všech sedm svých křesel a do nového parlamentu se nedostala. Navíc rumunská strana PNL, která měla šest zástupců frakci opustila a přešla k EPP. Naopak se k ALDE přidalo šest nových stran, včetně českého hnutí ANO, ale ani tento přísun nových stran nezabránil poklesu v celkovém počtu mandátů ALDE.¹¹⁰

Konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice posílila a to hlavně díky úspěchu radikálních levicových stran na jihu Evropy – koalice pod vedením Sjednocená

---

¹⁰⁷ TOP 09 získala tři, Starostové jeden

¹⁰⁸ Výsledky evropských voleb 2014. *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2014 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/cs/election-results-2014.html>

¹⁰⁹ Výsledky evropských voleb 2014. *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2014 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/cs/election-results-2014.html>

¹¹⁰ Výsledky evropských voleb 2014. *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2014 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/cs/election-results-2014.html>

levice ve Španělsku získala 4 nová křesla a hnutí Podemos dokonce pět nových křesel. Stejně tak uspěla v Řecku SYRIZA, která také získala pět nových křesel. Největší stranou zůstala i přes ztrátu jednoho křesla německá Die Linke, která má ale jenom 7 křesel. Zelení-Evropská svobodná aliance ztratila několik křesel, hlavně v důsledku porážky ve Francii a stejně jako GUE/NGL zůstává velmi roztržitá – největší frakcí jsou němečtí Zelení, kteří mají 11 křesel v Evropském parlamentu.¹¹¹

Nejvíce v těchto volbách posílila euroskeptická frakce Evropa Svobody a Přímé Demokracie, která získala o třetinu více křesel, než měla v minulém období. Za tímto úspěchem stály dvě strany – britská UKIP získala 12 nových křesel a italské Hnutí 5 hvězd, které se do Evropského parlamentu dostalo poprvé, dokonce 17 křesel. Hnutí 5 hvězd, společně s českým zástupcem strany Svobodných bylo jedním z pěti stran, které se k EFDD přidaly, zároveň ale frakci 4 strany opustily a několik nebylo zvoleno. Počet členských států, jejichž strany jsou součástí EFFD tak klesl na minimální počet nutný pro vznik frakce – na sedm.¹¹²

Celkově se dá říci, že i přes vítězství byly volby porážkou pro Evropskou lidovou stranu. Byly naopak vítězstvím pro EFDD i přesto, že zůstaly nejmenší frakcí. V souladu s tradiční politikou velké koalice byl na první polovinu období osmého parlamentu znovuzvolen předsedou Martin Schulz z S&D. V polovině období – na začátku roku 2017 se ale ve velké koalici objevili trhliny a ve volbách předsedy postavili sociální demokraté poprvé kandidáta proti zástupci EPP. EPP na to reagovala dohodou s ALDE. Lidovecký kandidát, Ital Antonio Tajani, tak byl zvolen předsedou Parlamentu. Místopředsedou Parlamentu se stal i Pavel Telička, který se stal jedním ze zástupců ALDE v předsednictvu.

Zároveň poprvé byly volby i určujícím faktorem pro jmenování předsedy nové Evropské komise – po společné schůzi představitelů všech frakcí navrhl Parlament jako kandidáta Evropské lidové strany - Jeana Claudea Junckera. Junckera podpořili kromě jeho domovské frakce i socialisté a liberálové, naopak proti se postavili zástupci ECR a EFDD. Evropská Rada poté i přes odpor Británie a Maďarska tuto nominaci přijala.¹¹³

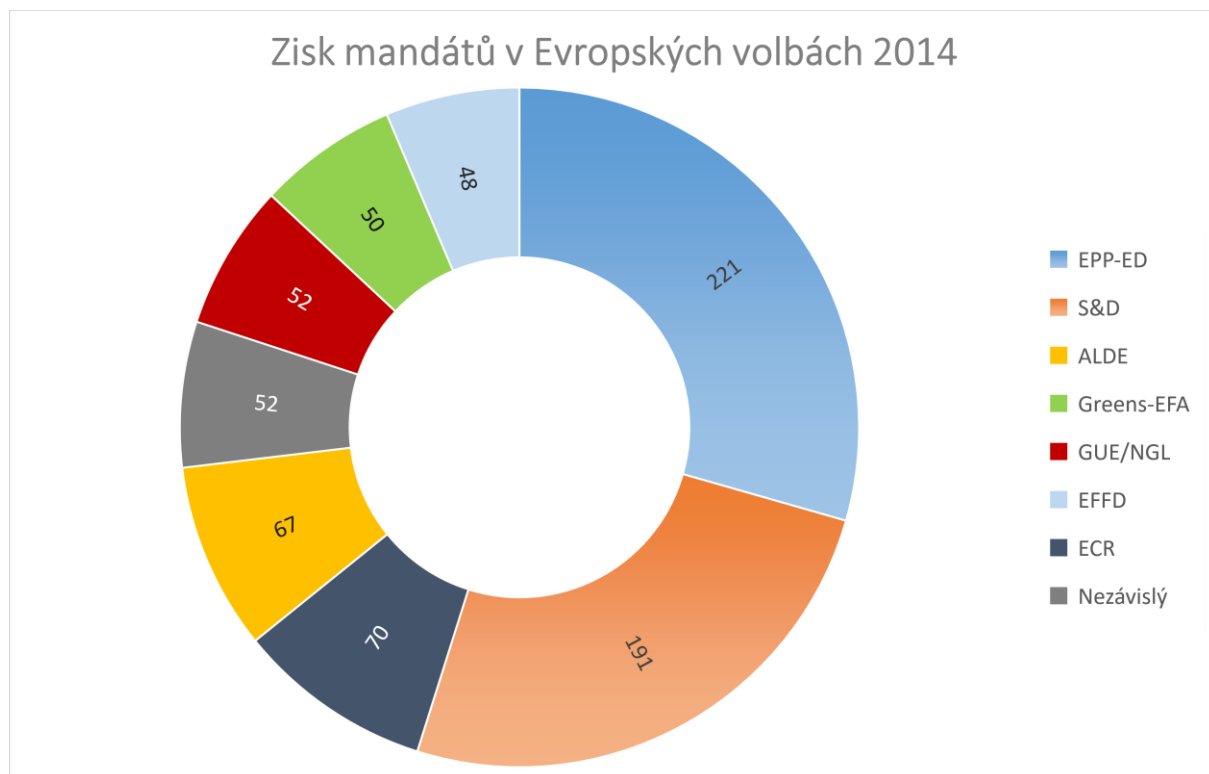
---

¹¹¹ Výsledky evropských voleb 2014. *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2014 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/cs/election-results-2014.html>

¹¹² Výsledky evropských voleb 2014. *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2014 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/cs/election-results-2014.html>

¹¹³ Parlament zvolil Jean-Clauda Junckera předsedou Evropské komise. *Evropský parlament: Zpravodajství* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2014 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/news/cs/news-room/20140714IPR52341/parlament-zvolil-jean-claude-junckera-předsedou-evropské-komise>

Následující graf ukazuje poměr sil v tzv. Osmém Parlamentu, tj. v období od roku 2014 do současnosti.

Graf 6 Zisk mandátů v Evropských volbách v roce 2014 Zpracování: Vlastní, Data: Evropský parlament

3.3.3. Závěr Evropské volby

Volby do Evropského parlamentu jsou jedny z největších demokratických voleb na světě – během čtyř dní zvolí voliči v 28 zemích Evropské unie celkem 750 zástupců. Volební systém je v každé zemi téměř jedinečný, protože podmínky stanovené ve volebním zákoně jsou jen velmi obecné – volby musí být poměrné a pokud je stát rozdělen na menší oblasti nesmí být narušena poměrnost voleb. Přestože jsou volby celoevropské, zachovávají si výrazně národní charakter.

Na celoevropské úrovni vyhrála poslední troje volby EPP a druzí skončili socialisté z S&D. V posledních letech je ale vidět oslabování obou hlavních stran, které si ale i tak zachovávají pohodlnou většinu. Třetí nejsilnější frakcí bývali liberálové z ALDE, ale po sérii ztrát byla nucena tuto pozici přenechat konzervativní frakci ECR. V posledních letech je také patrný nárůst popularity nacionalistických a protievropských stran a frakcí. Pokud lze soudit z nedávného hlasování o předsedovi Evropského parlamentu, tak došlo po mnoha letech

k rozpadu velké koalice EPP a S&D a lidovci se spojili právě s ALDE s tichou podporou ECR. V minulých volbách také poprvé nastala situace, že S&D v absolutním počtu hlasů po celé Evropské unii získala více než EPP, ale vzhledem k tomu, že se volí na úrovni států, tak získala přibližně o 30 mandátů méně než EPP.

Naopak situace mezi českými poslanci se od roku 2004 výrazně proměnila. V prvních volbách, kde volili i čeští občané drtivě zvítězila ODS a získala devět mandátů a druzí skončila KSČM, která získala šest mandátů a do parlamentu se dostali i neparlamentní strany. V následujících volbách si ODS udržela pozice a výrazně posílila ČSSD, naopak KSČM ztratila. Z šesti stran, které zastupovali Českou republiku v letech 2004 – 2009 zůstali v Evropském parlamentu jen čtyři. V roce 2014 se situace obrátila a do Parlamentu se dostalo dokonce 7 stran, včetně zástupce neparlamentních Svobodných. ODS utrpěla debakl a z nejsilnější strany se stala druhou nejslabší. Pro současnou situaci je ale charakteristická roztržitost, protože tři nejsilnější strany – ANO, TOP 09 a ČSSD - mají jen 4 poslance a KSČM a KDU-ČSL mají tři.

V roce 2004 zvolili voliči z 28 zemí do Evropského parlamentu celkem okolo 200 stran, přibližně 50 jich nově přišlo a podobný počet naopak parlament opustil. Dlouhodobě největší zastoupení má v Parlamentu německá strana CDU/CSU, která má nyní necelých 30 poslanců ze 751. Je tedy jasně patrné, že samostatná národní strana toho v Parlamentu příliš nezmůže.

Evropské volby daly také vzniknout pojmu a teorii o volbách druhého řádu, které mají specifické charakteristiky. Tato teorie se věnuje popisu voleb, jejich některých zákonitostí a jejich vztahu k národním volbám. Vzhledem k tomu, že tato teorie přímo neovlivňuje volby jako takové, není její podrobnější rozbor vzhledem k tématu práce nutný.

3.4. Evropské strany a frakce v Evropském parlamentu

Následující kapitola je věnována hlavně evropským stranám, jako nositelkám celoevropské politiky a také frakcím v Evropském parlamentu¹¹⁴ a vztahu mezi těmito dvěma strukturami. U každé strany budou zmíněny i české strany, které jsou členy daných evropských stran.

Nejprve vyjasním pojmy ve zkratce, podrobnější popis bude následovat – evropská strana je organizací, která sdružuje politické strany z členských zemí Evropské unie a dalo by se říci, že se jedná o instituce Evropské unie. Naproti tomu evropské politické skupiny či frakce sdružují evropské strany a potažmo i členy národních stran, kteří nejsou součástí žádné evropské strany. Plnoprávními členy frakce mohou být pouze poslanci Evropského parlamentu, tudíž se jedná spíše o instituci Evropského parlamentu.

3.4.1. Evropské strany

Evropské strany jsou v podstatě základem pro tvorbu celoevropské politiky. S pojmem evropských stran poprvé přichází Maastrichtská smlouva v roce 1992, která poprvé v sekci 41 definovala evropské strany:

„Politické strany na evropské úrovni jsou významným faktorem pro integrace uvnitř Unie. Přispívají k vytváření evropského povědomí a k vyjadřování politické vůle občanů Unie.“¹¹⁵

Konkrétnější paragrafy, týkající se evropských stran přicházejí postupně v dalších letech – Amsterodamská smlouva definovala příspěvky Evropské unie na schválené výdaje¹¹⁶. Následující smlouva z Nice toto ještě upřesnila a zároveň stanovila, že Evropská Rada spolurozhodovacím procesem s Evropským parlamentem je odpovědná za nastavení podmínek a regulace evropských stran a za dohled nad jejich financováním¹¹⁷. Direktiva Evropské Rady a Parlamentu č. 2004/2003 poté definovala, co přesně to evropské strany jsou a zakázala ať už přímé nebo nepřímé financování národních stran od evropských stran¹¹⁸. Další regulace to ještě upřesnily. Výrazná úprava ale přišla v roce 2014 s nařízením č. 1141/2014, která dává

---

¹¹⁴ Oficiální název je politické skupiny, ale v České republice se více vžil termín frakce, který je podle mého názoru i o něco málo přesnější

¹¹⁵ Treaty on European Union, signed at Maastricht on 7 February 1992. In: Official Journal of the European Communities. Maastricht, 1992, ročník 35, C191.

¹¹⁶ Treaty of Amsterdam amending the Treaty on European Union. In: *Official Journal of the European Communities*. Amsterdam, 1997, ročník 40, C340.

¹¹⁷ Treaty of Nice amending the Treaty on European Union. In: *Official Journal of the European Communities*. Nice, 2001, ročník 44, C80.

¹¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2004/2003 ze dne 4. listopadu 2003 o statutu a financování politických stran na evropské úrovni. In: *Úřední věstník Evropské unie*. Brusel, 2003, ročník 2003, číslo 2004.

evropským politickým stranám právní status a v článku 6 zároveň zřizuje Úřad pro evropské politické strany a evropské politické nadace, který bude mít do budoucna na starosti nastavování podmínek a kontrolu jejich dodržování, stejně tak jako nastavení podmínek a kontrolu financování evropských politických stran a jejich nadací. Toto nařízení bude přicházet postupně a některé jeho části budou platné až od 1.1.2017¹¹⁹.

3.4.2. Podmínky pro evropské strany

Nařízení Evropské Rady a Evropského parlamentu 2004/2003 definuje podmínky pro evropské strany takto:

„Evropské politické strany musí:

- *mít právní subjektivitu v členském státě, v němž se nachází její sídlo;*
- *být alespoň v jedné čtvrtině členských států zastoupeny členy Evropského parlamentu (nebo v celostátních parlamentech či regionálních parlamentech nebo v regionálních shromážděních) nebo obdržet (rovněž alespoň v jedné čtvrtině členských států) alespoň tři procenta hlasů odevzdaných v každém z nich při posledních volbách do Evropského parlamentu;*
- *dodržovat zejména ve svém programu a při svých činnostech zásady, na kterých je založena Evropská unie, tj. zásadu svobody, demokracie, dodržování lidských práv a základních svobod a právního státu;*
- *účastnit se voleb do Evropského parlamentu nebo vyjádřit úmysl se jich zúčastnit.“¹²⁰*

Pokud evropské strany tyto podmínky splní, tak jsou oprávněny čerpat příspěvky z rozpočtu Evropské unie. Pro čerpání prostředků pak platí další podmínky opět specifikované v nařízení Evropské Rady a Evropského Parlamentu 2004/2003. Asi nejdůležitější podmínky spočívají v tom, že evropská strana nesmí přijímat dary z rozpočtů politických skupin v Evropském parlamentu, ale může přijímat dary od národních stran a to až do výše 40% svého ročního rozpočtu.

---

¹¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 1141/2014 ze dne 22. října 2014 o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací. In: *Úřední věstník Evropské unie*. Brusel, 2014, ročník 2014, číslo 1141.

¹²⁰ Statut a financování politických stran na evropské úrovni. In: *EUR-Lex: Access to European Union law* [online]. Brusel: EUR-Lex, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=URISERV:l33315>

3.4.3. Současné evropské politické strany

Vzhledem k nastaveným podmínkám evropské politické strany vznikají a zanikají. Následující kapitola je věnována stranám, které v současnosti splňují podmínky pro financování z rozpočtu Evropské unie a jsou Evropskou unií rozeznány jako evropské politické strany.

3.4.3.1. *Evropská lidová strana*

Evropská lidová strana, užívající na celoevropské úrovni anglický název European People's Party a zkratku EPP, je největší evropskou politickou stranou. Byla původně založena křesťanským demokraty v roce 1976¹²¹. V průběhu dalších let se strana rozšiřovala, a to jak co do počtu členů, tak co do šíře záběru a postupně přibírala do svých řad i liberálnější a středové strany. Základním dokumentem, který odráží postoje EPP je Manifest, ten poslední byl přijatý na kongresu v Bukurešti v roce 2012. Základní programové body jsou:

- Svoboda jako základní lidské právo
- Respekt k tradicím a zvykům
- Solidarita s potřebnými
- Zajištění odpovědného veřejného financování
- Zachování životního prostředí
- Subsidiarita
- Pluralitní demokracie a sociálně-tržní hospodářství¹²²

EPP má celkem 52 členských stran, 5 přidružených stran a dalších devatenáct stran má pozorovatelský status. Členské strany jsou ze zemí Evropské unie, jsou zastoupeny všechny státy Evropské unie, s výjimkou Velké Británie. Členské strany mají plné hlasovací právo. Přidružené strany jsou z kandidátských zemí nebo ze zemí Evropského společenství volného obchodu. Přidružené strany mají hlasovací právo, kromě otázek, které se týkají struktury nebo

---

¹²¹ Manifesto: EPP Statutory Congress. In: *EPP: european people's party* [online]. Bukurešť, 2012 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.epp.eu/files/uploads/2015/09/Manifesto2012_EN.pdf

¹²² Manifesto: EPP Statutory Congress. In: *EPP: european people's party* [online]. Bukurešť, 2012 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.epp.eu/files/uploads/2015/09/Manifesto2012_EN.pdf

politiky Evropské unie. Pozorovatelské strany mají právo se účastnit všech jednání EPP, ale nemají žádné hlasovací právo.¹²³

V institucích Evropské unie má EPP velmi silné zastoupení – předseda Evropské komise – Jean-Claude Juncker je zástupce EPP a stejně tak i dalších 13 komisařů. Předsedou Evropského parlamentu je Antonio Tajani a EPP má dalších 214 poslanců a je tak nejsilnější stranou. Předsedou Evropské rady je také zástupce EPP – Donald Tusk a v Evropské radě je dalších 7 hlav států, jejichž strany jsou členy EPP. Ve výboru regionů má EPP celkem 125 zástupců a předsedou tohoto výboru je také zástupce EPP - Markku Markkula.¹²⁴

Dlouhodobě nejsilnější stranou uvnitř EPP je německá CDU¹²⁵, spolu se svojí sesterskou stranou CSU¹²⁶, které dohromady získaly v posledních volbách 34 křesel. Druhou nejsilnější stranou jsou francouzští Republikáni, kteří jsou nástupnickou stranou UMP¹²⁷ a mají v současném Evropském parlamentu 20 křesel. Třetí významnou silou uvnitř EPP je polská Občanská Platforma¹²⁸, která si zajistila 19 křesel. Španělsko jako další velký stát zastupuje PP¹²⁹, která výrazně oslabila a má již jenom 16 křesel. Nejmenší zastoupení z velkých států má Itálie – FI¹³⁰ utrpěla v posledních evropských volbách debakl a z 29 křesel jí zůstalo jen 13. Poslední stranou, která má více jak deset křesel je maďarská strana FIDESZ¹³¹.¹³²

Z českých stran je od roku 1996 součástí EPP KDU-ČSL a od roku 2011 i TOP 09 a zástupce hnutí Starostové a nezávislý.¹³³

V Evropském parlamentu je EPP součástí frakce EPP-ED – Evropské lidové strany a Evropských Demokratů.

---

¹²³ Parties and partners. *EPP: European people's party* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.epp.eu/parties-and-partners/>

¹²⁴ Parties and partners. *EPP: European people's party* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.epp.eu/parties-and-partners/>

¹²⁵ V originále Christlich Demokratische Union – Křesťansko Demokratická Unie – působí ve všech německých spolkových zemích, kromě Bavorska

¹²⁶ V originále Christlich-Soziale Union – Křesťansko Sociální Unie – působí pouze v Bavorsku

¹²⁷ V originále Union pour un mouvement populaire – Unie pro lidové hnutí

¹²⁸ V originále Platforma Obywatelska

¹²⁹ V originále Partido Popular – Strana lidová

¹³⁰ V originále Forza Italia – Kupředu Itálie

¹³¹ V originále celým názvem Fidesz – Magyar Polgári Szövetség – FIDESZ – Maďarská občanská aliance

¹³² NANCY, Jacques. PUBLIC OPINION MONITORING UNIT. *Review of European and National Election Results: Special edition on 2014 European Elections* [online]. Brusel: European Parliamentary Research Service, 2015 [cit. 2017-02-18]. PE 558.343. Dostupné z:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/558343/EPRS_STU\(2015\)558343_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/558343/EPRS_STU(2015)558343_EN.pdf)

¹³³ Parties and partners. *EPP: European people's party* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.epp.eu/parties-and-partners/>

3.4.3.2. Strana evropských socialistů

Strana evropských socialistů používá na celoevropské úrovni anglický název Party of European Socialists a zkratku PES. Strana vznikla v roce 1973 jako konfederace a od roku 1992 funguje jako strana. Mezi svými členy má převážně socialistické a sociálně demokratické strany. Až do roku 1999 byla nejsilnější stranou v Evropském parlamentu, ale od té doby postupně spíše ztrácí mandáty oproti EPP. Základní hodnoty PES jsou:

- Demokracie
- Svoboda
- Rovnost
- Mír
- Spravedlnost¹³⁴

PES má celkem 33 členských stran, 13 přidružených stran a pozorovatelských stran a jako jediná evropská strana je zastoupena ve všech 28 státech Evropské unie. Systém práv jednotlivého typu členství je stejný jako u EPP.¹³⁵

I když má PES v institucích Evropské unie podobně silné zastoupení jako EPP, nemá žádného z nejvyšších představitelů. Nejvyšším představitelem PES uvnitř evropských institucí je Federica Mogheriniová, vysoká představitelka Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsdkyně Evropské komise. V evropské komisi je v tuto chvíli 7 dalších komisařů, kteří patří do PES. V evropském parlamentu má PES 191 zástupců a ve Výboru regionů 131, což je o několik více než EPP. Členy Evropské Rady je i devět hlav států, které jsou členy stran patřících do PES a i v tomto ohledu je tak PES silnější než EPP. Za Českou republiku je členem Rady premiér Bohuslav Sobotka z ČSSD, která je také součástí PES.¹³⁶

Nejsilnější stranou v rámci PES je italská Demokratická strana¹³⁷, která má v Evropském parlamentu 31 zástupců a výrazně posílila po minulých volbách, tato strana

---

¹³⁴ About us: Our Values. *PES: Socialists & Democrats* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <https://www.pes.eu/oc/en/about-us/our-values/>

¹³⁵ Members. *PES: Socialist & Democrats* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <https://www.pes.eu/oc/en/members/>

¹³⁶ About us. *PES: Socialists & Democrats* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <https://www.pes.eu/oc/en/about-us/pes-in-the-eu-institutions/>

¹³⁷ V originále Partito Democratico, pro kterou se používá zkratka PD

vznikla v roce 2007 sloučením široké koalice levicových stran v Itálii. Nyní až druhou nejsilnější stranou je Sociálně-demokratická strana Německa¹³⁸, která má nyní 27 poslanců v Evropském parlamentu. Z řad SPD pochází bývalý předseda a významná postava Evropského parlamentu Martin Schulz. Velká Británie je v PES zastoupena Labouristickou stranou¹³⁹, která oproti minulým volbám posílila a má nyní 20 křesel v Evropském parlamentu. Na čtvrté místo v pořadí podle množství europoslanců se dostala rumunská PSD¹⁴⁰, která spolu s koaličními partnery získala v evropských volbách v roce 2014 celkem 16 křesel. Ztrátu naopak zaznamenala španělská PSOE¹⁴¹, která přišla o devět křesel a s koaličním partnerem z Katalánska jí zůstalo jen 14 europoslanců. Všechny ostatní strany mají méně než 10 členů Evropského parlamentu.

Jak již bylo zmíněno, z českých stran je členem PES ČSSD.¹⁴²

V evropském parlamentu je PES součástí frakce S&D – Progresivní aliance socialistů a demokratů.

3.4.3.3. *Aliance Demokratů a Liberálů pro Evropu*

Aliance Demokratů a Liberálů pro Evropu používá na celoevropské úrovni anglický název Alliance of Liberals and Democrats for Europe Party a zkratku ALDE. Do roku 2012 fungovala strana pod názvem Evropská liberálně demokratická a reformní strana¹⁴³. Zároveň patří k nejstarším stranám – vyvinula se z volné konfederace liberálních stran, které začaly spolupracovat už v 60. letech. Oficiálně byla strana založena v roce 1976. Hlavní zásady tak jak je shrnul volební manifest z roku 2014:

- Vytváření nových pracovních míst a příležitostí
- Nastavení nových priorit Evropské unie
- Znovunastolení stabilního financování a rozpočtu
- Silnější ve světě a bezpečnější doma
- Efektivní a transparentní Evropu

---

¹³⁸ V originále Sozialdemokratische Partei Deutschlands, pro kterou se používá zkratka SPD

¹³⁹ V originále Labour Party, pro kterou se občas používá zkratka LP

¹⁴⁰ V originále Partidul Social Democrat – Sociálně demokratická strana

¹⁴¹ V originále Partido Socialista Obrero Español – Španělská socialistická strana pracujících.

¹⁴² Members. PES: Socialist & Democrats [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z:

<https://www.pes.eu/oc/en/members/>

¹⁴³ V originále European Liberal Democrat and Reform Party a používala zkratku ELDR

- Evropská unie musí být silnější, jednodušší a demokratičtější¹⁴⁴

ALDE je složena z 60 členských stran z 21 zemí Evropské unie a řady dalších evropských zemí. Všichni členové jsou považováni za plnoprávné členy.¹⁴⁵

V institucích Evropské unie má ALDE dost nepoměrné zastoupení. V Evropském parlamentu zastupuje po porážce v minulých volbách už jen 50 poslanců, místopředsedou Evropského parlamentu za ALDE je český europoslanec Pavel Telička. V Evropské komisi má ale ALDE pět zástupců a jedním z nich je i česká zástupkyně Věra Jourová, která má na starosti Spravedlnost, ochranu spotřebitelů a rovnost pohlaví. V Evropské Radě má ALDE dokonce sedm zástupců.¹⁴⁶

ALDE je složená z poměrně široké palety stran – 32 stran zastoupených v Evropském parlamentu a dalších 28 mimoparlamentních, často lokálních stran. Po fiasku britských Liberálních demokratů¹⁴⁷, kteří zůstali s jediným mandátem z 12 a podobně špatným výsledku německé FDP¹⁴⁸, které zůstaly tři křesla a odchodu italské IdV¹⁴⁹ z Evropského parlamentu je ALDE rozdrobena a žádná strana nemá ani 5 europoslanců.

Českým zástupcem v ALDE je hnutí ANO, kterému se podařilo prosadit jednoho svého zástupce do vysoké funkce v Evropském parlamentu i do Evropské komise.¹⁵⁰

ALDE je členem stejnojmenné frakce v Evropském parlamentu.

3.4.3.4. *Aliance Konzervativců a Reformistů v Evropě*

Aliance Konzervativců a reformistů v Evropě používá na celoevropské úrovni anglický název Alliance of Conservatives and Reformists in Europe a zkratku ACRE. Strana vznikla až v roce 2010 po vytvoření frakce Evropských reformistů a konzervativců v Evropském parlamentu. Významnou roli při vytvoření této strany hrála spolupráce mezi britskou Konzervativní stranou, českou ODS a polskou stranou Právo a Spravedlnost. Jan Zahradil, který je od roku 2004 europoslancem za ODS, byl v roce 2014 zvolen předsedou ACRE¹⁵¹. Strana se

¹⁴⁴ A Europe that works. In: *Alde PARTY: Alliance of Liberals and Democrats for Europe* [online]. Brusel, 2013 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z:

https://www.aldeparty.eu/sites/alde/files/english_version_alde_party_manifesto.pdf

¹⁴⁵ ALDE Party members. *Alde PARTY: Alliance of Liberals and Democrats for Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <https://www.aldeparty.eu/content/our-members>

¹⁴⁶ About Us: About the ALDE Party. *Alde PARTY: Alliance of Liberals and Democrats for Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <https://www.aldeparty.eu/about/the-alde-party>

¹⁴⁷ V originále Liberal Democrats, obvykle zkracovaných jako LibDem

¹⁴⁸ V originále Freie Demokratische Partei – Svobodná demokratická strana

¹⁴⁹ V originále Italia dei Valori – Itálie Hodnot

¹⁵⁰ ALDE Party members. *Alde PARTY: Alliance of Liberals and Democrats for Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <https://www.aldeparty.eu/content/our-members>

¹⁵¹ About us: Executive Board. *ACRE: Alliance of Conservatives and Reformists in Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: http://www.acreurope.eu/about_us/executive_board

profiluje jako konzervativní, euroskeptická a propaguje ekonomický liberalismus. Základní body jejich programu shrnuje Reykjavická deklarace:

- Evropa jako spolupracující nezávislé národy, zachovávající si tradice a kulturu
- Rovnost všech evropských demokracií bez ohledu na jejich velikost
- Upřednostňuje výkon moci na nejnižší prakticky dosažitelné úrovni
- Důstojnost a autonomie jednotlivce, který by měl být co nejvíce prost státního nátlaku
- Rovnost všech občanů před zákonem
- Uznává důležitou roli občanských sdružení, rodin a dalších orgánů, které vyplňují mezeru mezi jednotlivcem a vládou
- Uznává jedinečnou demokratickou legitimitu národního státu
- se zavazuje k šíření volného obchodu a otevřené hospodářské soutěže, v Evropě i ve světě¹⁵²

ACRE má 24 členských stran z 20 zemí a na rozdíl od EPP i PES přiznává plný členský status i stranám mimo Evropskou unii. Členy je zároveň i několik nezávislých europoslanců z Polska a Bulharska.¹⁵³

Co se týče institucí Evropské unie, tak nemá ACRE stejné postavení jako dvě největší frakce. V Evropském parlamentu má celkem 50 křesel. V Evropské Radě má jen dvě zástupkyně – britskou premiérku Theresu Mayovou a polskou premiérku Beatu Szydlovou, které ale reprezentují země s celkem téměř dvaceti procenty obyvatel a mají tedy relativně silný hlas při hlasováních, které jsou založené na počtu obyvatel. Jediný zástupce ACRE v Evropské komisi rezignoval po oznámení výsledku hlasování o vystoupení z Evropské unie a byl nahrazen bezpartijním kandidátem. ACRE má zároveň také 36 členů Výboru regionů Evropské unie.¹⁵⁴

---

¹⁵² About us: Reykjavik Declaration. *ACRE: Alliance of Conservatives and Reformists in Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: http://www.acreurope.eu/about_us/reykjavik_declaration

¹⁵³ About us: Member parties & Regional partners. *ACRE: Alliance of Conservatives and Reformists in Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: http://www.acreurope.eu/about_us/member_parties

¹⁵⁴ About us: Our Family. *ACRE: Alliance of Conservatives and Reformists in Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: http://www.acreurope.eu/about_us/our_family

V ACRE jsou dvě strany, které se počtem europoslanců výrazně liší od ostatních. Britská Konzervativní strana¹⁵⁵ má po prohraných volbách v roce 2014 jen 19 europoslanců. Polská strana PiS¹⁵⁶ má spolu s koaličním partnerem po zisku ve stejných volbách také 19 europoslanců. Jak již bylo zmíněno, obě strany jsou zároveň u vlády i ve svých zemích. Situace je zajímavá tím, že ostatní strany v ACRE mají vždy pouze několik europoslanců.

ACRE byla spoluzaložena českou ODS, která je dodnes členem a jak již bylo řečeno, v tomto období je dokonce Jan Zahradil předsedou strany.

V Evropském parlamentu je ACRE součástí frakce ECR – Evropských konzervativců a reformistů.

3.4.3.5. *Ostatní evropské politické strany*

Evropská unie rozeznává ještě dalších 11 evropských stran. Jejich zastoupení v institucích Evropské unie je ale minimální a proto je jim dohromady věnovaná jedna kapitola.

Evropská strana zelených¹⁵⁷ sdružuje evropské strany podporující zelenou, environmentální politiku. V Evropském parlamentu tuto stranu zastupuje 48 europoslanců ze 13 zemí a tvoří společnou frakci s EFA¹⁵⁸ pod názvem Greens-EFA.¹⁵⁹

Strana Evropské levice¹⁶⁰ je asociací demokratických socialistů a komunistů. KSČM je pozorovatelským členem této strany. Nejvýznamnějšími stranami jsou německá Die Linke¹⁶¹ a řecké radikální hnutí SYRIZA¹⁶². Díky této straně má také EL zástupce v Evropské Radě – řeckého premiéra Alexise Tsiprase. V Evropském parlamentu má strana 20 zástupců a je členem společné konfederace Sjedenčené Evropské levice a Severské zelené levice.¹⁶³

Hnutí za Evropu národů a Svobody¹⁶⁴ je silně protievropská strana, které sdružuje populistické a nacionalistické strany. Strana byla založena v roce 2014. Má pouze pět členů, mezi nimi i české hnutí Svoboda a přímá demokracie, hlavní slovo má ale francouzská Národní fronta. V Evropském parlamentu má hnutí 34 europoslanců (z toho je 23 z NF) a jsou členy frakce Evropy Národů a Svobody.¹⁶⁵

---

¹⁵⁵ V originále Conservative Party, občas zkracovaná CP

¹⁵⁶ V originále Prawo i Sprawiedliwość – Právo a spravedlnost

¹⁵⁷ V originále European Green Party – EGP – Green's

¹⁵⁸ Viz níže.

¹⁵⁹ Learn about the EGP. *EUROPEAN GREEN PARTY* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z:

<https://europeangreens.eu/learn-about-egp>

¹⁶⁰ V originále Party of European Left - EL

¹⁶¹ V překladu Levice

¹⁶² Zkratka pro Koalici radikální levice – v originále Synaspismós Rizospastikís Aristerás

¹⁶³ About the EL. *European LEFT* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.european-left.org/about-el>

¹⁶⁴ V originále - Mouvement pour l'Europe des nations et des libertés - MENL

¹⁶⁵ About. *Movement for a Europe of Nations and Freedom* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.menleuropa.eu/political-platform/>

Aliance pro přímou demokracii v Evropě¹⁶⁶ je také protievropskou stranou, ale nemá tak nacionalistický přístup jako např. MENL. Členem této strany je i česká strana Svobodných. V Evropském parlamentu má ADDE 23 křesel, z nichž 16 patří britské straně UKIP¹⁶⁷, i když ne všichni europoslanci zvolení za UKIP jsou členy ADDE. Strana je členem frakce Evropy Svobody a Přímé Demokracie.¹⁶⁸

Evropská svobodná aliance¹⁶⁹ je proevropskou stranou, která podporuje regionalismus a sdružuje řadu malých, často neparlamentních¹⁷⁰ stran, například z České republiky je to strana Moravané. Z významných stran je to například Skotská Národní Strana¹⁷¹ či Nová vlámská aliance¹⁷². Dohromady mají regionální strany sdružené v EFA 11 křesel v Evropském parlamentu a jsou členy společné frakce Greens-EFA.¹⁷³

Poslední stranou, která stojí za zmínku je proevropská centristická Evropská demokratická strana¹⁷⁴, tato strana byla založena v roce 2004 jako reakce na narůstající euroskepticismus. Strana má v současnosti 13 členů Evropského parlamentu a je členem frakce ALDE.¹⁷⁵

Dalšími stranami, které splnily podmínky Evropské komise, ale mají méně než deset europoslanců jsou Evropské Křesťanské Politické hnutí (European Christian Political Movement – ECPM), které má 6 europoslanců a spolupracuje s frakcí ECR, Evropané sjednocení pro Demokracii (Europeans United for Democracy - EUD), kteří mají dva poslance a spolupracují s GUE/NGL a ALDE, Aliance pro Mír a Svobodu (Alliance for Peace and Freedom), která má 4 poslance, Aliance Evropských Národních Hnutí (Alliance of European National Movements – AENM), která má tři europoslance a Evropská Aliance pro Svobodu (European Alliance for Freedom – EAF), která má pět poslanců a spolupracuje s ENF.¹⁷⁶

---

¹⁶⁶ V originále Alliance for Direct Democracy in Europe - ADDE

¹⁶⁷ V originále United Kingdom Independence Party – Strana za nezávislost Spojeného Království

¹⁶⁸ About us: Members. ADDE: Alliance for Direct Democracy in Europe [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22].

Dostupné z: <http://addeurope.org/about-us/members>

¹⁶⁹ V originále European Free Alliance - EFA

¹⁷⁰ Ve smyslu národních parlamentů

¹⁷¹ V originále Scottish National Party - SNP

¹⁷² V originále Nieuw-Vlaamse Alliantie – N-VA

¹⁷³ About us. European Free Alliance [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: [http://www.e-f-](http://www.e-f-a.org/about-us/)

[a.org/about-us/](http://www.e-f-a.org/about-us/)

¹⁷⁴ V originále European Democratic Party - EDP

¹⁷⁵ Organisation: EDP Delegation at the European Parliament. PDE-EDP [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22].

Dostupné z: <http://www.pde-edp.eu/en/organisation/european-parliament>

¹⁷⁶ DIRECTORATE-GENERAL FOR FINANCE, DIRECTORATE FOR POLITICAL STRUCTURES FINANCING AND RESOURCES a POLITICAL STRUCTURES FINANCING UNIT. Grants from the European Parliament to political parties at European level per party and per year. In: *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2016 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/pdf/grants/Grant_amounts_parties_01-2016.pdf

3.5. Politické skupiny (frakce) v Evropském parlamentu

Politické skupiny se více podobají poslaneckým klubům než politickým stranám. Jak již bylo konstatováno, politické skupiny sdružují poslance Evropského parlamentu z různých národních i evropských stran do ideologických skupin. Tyto skupiny jsou nejčastěji založeny buď na jedné nebo na více politických stranách spolu s nezávislými stranami či poslanci. Nejedná se tak o strany, ale spíše o volné koalice a je celkem časté, že jednotlivé strany či poslanci přestupují z jedné skupiny do jiné.¹⁷⁷

3.5.1. Podmínky pro politické skupiny

Podmínky pro vytvoření politické skupiny jsou dané Jednacím řádem Evropského Parlamentu, takže si Parlament v podstatě určuje podmínky sám. Podmínky pro vytvoření skupiny jsou celkem jednoduché:

- Skupina musí mít členy alespoň ze čtvrtiny členských zemí¹⁷⁸
- Skupina musí mít alespoň 25 členů
- Skupina musí mít program¹⁷⁹

3.5.2. Současné skupiny

Jak již bylo řešeno, není neobvyklé, že okrajové skupiny vznikají a zanikají nejen na začátku období – nezvolení některých stran, tak i během období – spory mezi členy. Následující kapitoly jsou věnované současným skupinám.

3.5.2.1. Evropská lidová strana

Frakce Evropské lidové strany je vytvořena na základě Evropské lidové strany, kromě toho k ní patří též jedna nezávislá strana a čtyři nezávislí politici. Frakce má celkem 217 členů. K frakci patří kromě zmíněného předsedy Evropského parlamentu Tajaniho i šest místopředsedů Evropského parlamentu a devět předsedů výborů. Mezi předsedy výborů z EPP

---

¹⁷⁷ HLAVA I : POSLANCI, ORGÁNY PARLAMENTU A POLITICKÉ SKUPINY: KAPITOLA 4 : POLITICKÉ SKUPINY: Článek 30 : Vytváření politických skupin. In: *Jednací řád Evropského parlamentu: 7. volební období - červenec 2009* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2009 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20090714+RULE-030+DOC+XML+V0//CS&navigationBar=YES>

¹⁷⁸ Tzn. v tuto chvíli alespoň ze 7 zemí

¹⁷⁹ HLAVA I : POSLANCI, ORGÁNY PARLAMENTU A POLITICKÉ SKUPINY: KAPITOLA 4 : POLITICKÉ SKUPINY: Článek 30 : Vytváření politických skupin. In: *Jednací řád Evropského parlamentu: 7. volební období - červenec 2009* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2009 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20090714+RULE-030+DOC+XML+V0//CS&navigationBar=YES>

patří i Pavel Svoboda, zvolený za KDU-ČSL, který je předsedou Výboru pro právní záležitosti.¹⁸⁰

3.5.2.2. *Progresivní aliance socialistů a demokratů*

Frakce Progresivní aliance sociálních demokratů¹⁸¹ je vytvořena na základě Strany evropských socialistů, kromě toho k ní patří i další tři nezařazené strany. Frakce má celkem 189 členů. K S&D patří 6 místopředsedů Evropského parlamentu a 8 předsedů výborů.¹⁸²

3.5.2.3. *Evropští konzervativci a reformisté*

Frakce Evropských konzervativců a reformistů¹⁸³ je tvořena primárně ze členů AECD a také ze členů ECPM, společně s jednou další stranou a dvěma nezávislými politiky. Frakce má celkem 74 členů. K ECR patří i 2 místopředsedové Evropského parlamentu a dvě předsedkyně výborů.¹⁸⁴

3.5.2.4. *Aliance liberálů a demokratů pro Evropu*

Frakce Aliance liberálů a demokratů pro Evropu je tvořena převážně přímo ze členů ALDE, stejně tak i ze členů EDP a členy pěti nezávislých stran. Frakce má celkem 68 členů. K ALDE patří též tři místopředsedové, jak již bylo zmíněno, jedním z nich je Pavel Telička z ANO a tři předsedové výborů.

3.5.2.5. *Konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice*

Frakce Konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice¹⁸⁵ je tvořena ze členů PEL, spolu se členy Evropské antikapitalistické levice, aliance Severské zelené levice a deseti nezávislými stranami. Frakce má celkem 52 členů. K GUE/NGL patří jeden místopředseda Evropského parlamentu a jeden předseda výboru.¹⁸⁶

3.5.2.6. *Zelení–Evropská svobodná aliance*

Frakce Zelených–Evropské svobodné aliance je postavena na členech Zelených a EFA, spolu se členy tří nezávislých stran a dvěma nezávislými poslanci. Frakce má 51 členů, jednu zástupkyni v předsednictvu Evropského parlamentu a jednu předsedkyni výboru.¹⁸⁷

---

¹⁸⁰ Vyhledávání. *Evropský parlament: Poslanci* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/search.html>

¹⁸¹ V originále Progressive Alliance of Socialists and Democrats, ale používaná zkratka je S&D

¹⁸² Vyhledávání. *Evropský parlament: Poslanci* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/search.html>

¹⁸³ V originále European Conservatives and Reformists - ECR

¹⁸⁴ Vyhledávání. *Evropský parlament: Poslanci* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/search.html>

¹⁸⁵ V originále Gauche Unitaire Européenne/Nordic Green Left – GUE/NGL

¹⁸⁶ Vyhledávání. *Evropský parlament: Poslanci* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/search.html>

¹⁸⁷ Vyhledávání. *Evropský parlament: Poslanci* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/search.html>

3.5.2.7. *Evropa Svobody a Přímé Demokracie*

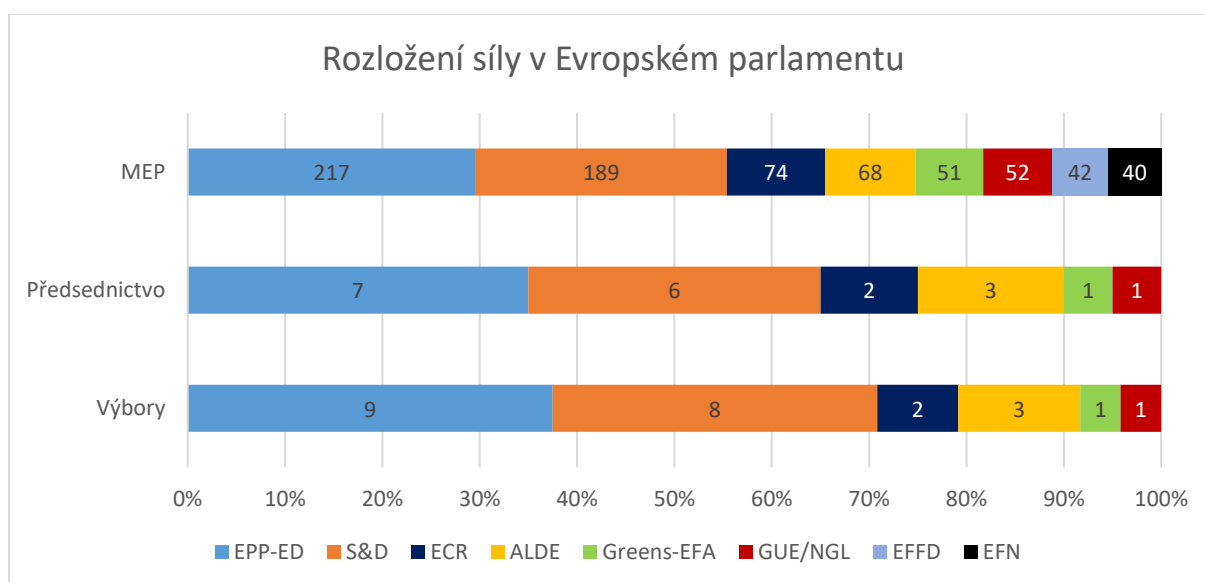
Frakce Evropa Svobody a Přímé Demokracie¹⁸⁸ je postavena na členech ADDE, jedné nezávislé strany a jednom nezávislém poslanci. Frakce je tvořena poslanci z osmi zemí, takže balancuje těsně nad požadovanou hranicí sedmi europoslanců, dokonce v roce 2014 hrozilo frakci zrušení. V tuto chvíli má 42 členů, nemá nikoho v předsednictvu, ani žádného předsedu výboru.¹⁸⁹

3.5.2.8. *Evropa Svobody a Národů*

Frakce Evropa Svobody a Národů vznikla až v průběhu období ze členů EAF a MENF, dvou nezávislých stran a tří nezávislých politiků. Frakce má v tuto chvíli 40 členů z devíti zemí a žádného zástupce v předsednictvu, ani žádného předsedu výboru.¹⁹⁰

3.5.2.9. *Shrnutí aktuálního stavu frakcí*

V následujícím grafu je možno porovnat počet poslanců jednotlivých frakcí, členů předsednictva a předsedů výborů:

Graf 7 – Rozložení síly politických skupiny (frakcí) v Evropském parlamentu Zpracování: Vlastní; Data: Evropský parlament

3.5.3. Závěr evropské strany a frakce v Evropském parlamentu

Evropské strany i politické skupiny (frakce) jsou velmi silně provázány. Jejich vztah vysvětluje v praktické části i Jan Zahradil, který je předsedou AECP. Frakce jsou mnohem starší instituce a jsou v podstatě stejně staré jako Parlament, ale evropské strany mohly formálně vzniknout až na základě Maastrichtské smlouvy v roce 1992. Existuje několik frakcí a stran,

¹⁸⁸ V originále Europe of Freedom and Direct Democracy - EFDD

¹⁸⁹ Vyhledávání. *Evropský parlament: Poslanci* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/search.html>

¹⁹⁰ Vyhledávání. *Evropský parlament: Poslanci* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/search.html>

kteře jsou stabilní a fungují několik desítek let, pak jsou ale strany a frakce, které jednou za čas těsně splní podmínky, které stanovuje Rada společně s Parlamentem.

Od poloviny devadesátých let je nejsilnější stranou EPP a nejsilnější frakcí její frakce EPP-ED. Člen EPP v tuto chvíli předsedá Radě, Komisi (kde má dalších 13 komisařů), Parlamentu i Výboru regionů. EPP je založena na křesťansko-demokratických základech kombinovaných se sociálně tržním hospodářstvím. Součástí EPP jsou KDU-ČSL, TOP 09 a zástupce Starostů.

Nyní druhou nejsilnější stranou je PES, která je jádrem frakce S&D. Nejvyšším představitelem PES je ve strukturách Evropské unie Vysoká představitelka Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku. PES je tradiční levicovou stranou. Součástí PES je ČSSD, jejíž předseda a český premiér Bohuslav Sobotka je také jedním z devíti členů Rady, kteří patří do PES.

Na třetím místě se pohybují ALDE, což je tradiční liberální strana a frakce a AECR, což je naopak konzervativní strana, která tvoří v Parlamentu frakci ECR. Obě dvě strany mají ve svých frakcích menší partnery. Místopředsdou Evropského Parlamentu za ALDE je Pavel Telička, ALDE je také silné v Radě, kde má sedm zástupců, v Komisi má pět zástupců a jedním z nich je i česká komisařka Věra Jourová. Zajímavostí ALDE je, že je velmi rozdrobená – jejími členy je 32 různých stran, ale žádná z nich nemá více než 5 poslanců. AECR je novou stranou, která od svého založení posiluje a dalo by se říci, že se zařadila mezi hlavní strany a frakce. Obě tyto strany ale mají výrazně menší frakce než EPP či PES.

Součástí evropského parlamentu jsou ještě další frakce – ať už radikální levice, zelení a regionální strany nebo dvě euroskeptické a nacionalistické frakce. Vzhledem k rozložení sil je ale význam těchto frakcí nepoměrně menší a je spíše na jednotlivcích, aby prosazovali svoje návrhy.

Jak již bylo řečeno v úvodu této kapitoly – systém stran a frakcí je poměrně komplikovaný a jeho komplikovanost umožňuje možnost přecházet mezi stranami a frakcemi v průběhu období. Vzhledem k síle jednotlivých národních stran je pochopitelné, že formují dohromady, aby vytvořili platformu, kde mohou spolupracovat a zároveň jim to umožní dosáhnout i na granty od Evropského parlamentu.

3.6. Závěr teoretické části

Teoretická část ukázala komplexnost Evropského parlamentu a to prakticky ve všech ohledech. Teorie víceúrovňového vládnutí, která byla první částí přinesla poznatky o tom, že Evropskou unií a rozhodovací procesy uvnitř je potřeba zkoumat z různých úhlů pohledu a je

důležité zkoumat jak podnárodní, národní, tak nadnárodní hráče a to v mnoha různých pohledech. Základem ale je, že jednotliví hráči se mohou na rozhodování spolupodílet, bez ohledu na to, v jaké rovině se nacházejí, tato teorie také potvrzuje, že se smazává rozdíl v přístupu k rozhodování mezi veřejnými a ostatními subjekty. Rozhodovací proces se tak nadále komplikuje a na rozdíl od národních rozhodovacích procesů mu v řadě případů chybí přesné legislativní a další vymezení pravomocí jednotlivých institucí.

Evropský parlament prošel za 70 let své existence velkým vývojem. Nyní je institucí rovnocennou Evropské Radě a Evropské komisi, přestože mu stále chybí jeden ze základních atributů legislativního procesu – legislativní iniciativa. Po přijetí Lisabonské smlouvy se ale vyrovnala pozice Parlamentu a Rady a díky řádnému legislativnímu procesu nyní mají ve většině oblastí tyto dvě instituce rovnocenné postavení a každá má pouze spolurozhodovací pravomoci. Parlament má nejsilnější pravomoci práce v oblasti legislativního procesu a procesu schvalování rozpočtu Evropské unie.

Základní organizační složkou parlamentu jsou výbory, které jsou tematicky zaměřené a kde probíhá větší část schvalovacího procesu a formování názoru Parlamentu. Parlament má i politické orgány, které mají v řadě otázek větší pravomoci, než předsednictvo Parlamentu. Nejvyšším politickým orgánem je dalo by se říci Konference předsedů frakcí.

Od roku 1978, kdy se volí přímo, určují volby složení Evropského parlamentu. Volby probíhají během několika dní po celé Evropě a jsou druhými největšími demokratickými volbami na světě. Od roku 2004, kdy se poprvé mohli zapojit i občané České republiky se výrazně proměnil charakter českého zastoupení – od dominance ODS k roztržitosti českého zastoupení. Na celoevropské úrovni si nejsilnější pozici dlouhodobě drží EPP, ale její popularita klesá. Roste naopak podpora konzervativní frakce ECR a také podpora euroskeptických a nacionalistických stran.

Maastrichtská smlouva umožnila vznik evropských stran, následkem čehož se vytvořil systém nadnárodních, celoevropských stran. Tyto strany fakticky nekandidují v žádných volbách, ale jsou tvořeny jednotlivými národními stranami. Lisabonská smlouva dala nejsilnější straně právo navrhnout kandidáta na předsedu Evropské komise. Frakce či politické skupiny v Evropském parlamentu jsou jakýmsi poslaneckými kluby, které sdružují poslance z jedné nebo více evropských stran a řadu nezávislých stran a poslanců. Systém frakcí je poměrně nestabilní, protože řada poslanců mění strany a frakce během mandátu. Je ale nezbytný vzhledem k tomu, že v Parlamentu je přibližně 200 stran a po každých volbách opustí Parlament až čtvrtina stran.

Politickým frakcím dominuje EPP, která obsadila všechny vedoucí posty v institucích Evropské unie, k frakcím, které mají významnější pozice uvnitř Rady a Komise patří ještě socialisté z S&D a liberálové z ALDE. Pozice ECR je v tuto chvíli velmi slabá, přestože se v Parlamentu jedná o třetí nejsilnější frakci.

Jak bylo řečeno, Parlament funguje uvnitř komplikovaného systému, ve kterém je provázaný nepřehlednou změť vztahů z ostatními institucemi Evropské unie. Zároveň také není úplně jednoduché rozplést i organizační a politickou strukturu uvnitř Parlamentu, právě proto, že se zde kříží politické a organizační složky a do toho zasahuje roztržitost Parlamentu.

4. Praktická část

Praktická část této práce hledá odpovědi na základní otázky – tj. projevují se nějak v hlasování českých poslanců regionální aspekty? V protikladu k tomu stojí otázka, jestli hlasují poslanci spíše podle frakcí, do kterých patří, to znamená podle politické linie nebo jestli je pro ně klíčové národní hledisko a drží se tedy určité národní linie. V teoretické části byla popsáno, jak by věci měly být, ať už z pohledu teorie nebo z pohledu formálních náležitostí spojených s Parlamentem. Bylo také popsáno aktuální a historické složení parlamentu. Následující kapitola se věnuje tomu, jak probíhají dané legislativní a politické procesy ve skutečnosti.

Praktická část je rozdělena na tři části – první část je věnována analýze hlasování českých poslanců Evropského parlamentu. Nejprve jsou zkoumána všechna hlasování a samostatná část je věnována vybraným jednotlivým hlasováním, kde se je rozvedeno hlasování jednotlivých poslanců, vztah k hlasování frakcí a vztah k většině v Parlamentu. Druhá část praktické části je založena na osobních rozhovorech s poslanci. Do této části byly zařazeny i odpovědi, které na jednotlivé otázky poslali poslanci písemně. Třetí část je syntézou přechozích dvou částí a spojuje analytické výstupy s odpověďmi poslanců.

4.1. Analýza hlasování

V každém zákonodárném shromáždění je vrcholem legislativního procesu hlasování. Vzhledem k rozsahu činnosti jsou v následující analýze zahrnuta pouze hlasování na plenárních zasedáních. Celkově se od začátku současného funkčního období Parlamentu v roce 2014 jedná o 4956 hlasování. Pro souhrnnou analýzu byla použita data ze stránek organizace VoteWatch Europe¹⁹¹, která je oficiálním partnerem Evropského parlamentu i dalších evropských institucí¹⁹² v oblasti statistických výsledků hlasování. V případě konkrétních hlasování se jedná o vlastní zpracování dat dostupných na stránkách Evropského parlamentu.

4.1.1. Souhrnná analýza

Cílem této části bylo odpovědět na tři hlavní otázky:

1. zda poslanci hlasují jednotně v rámci svých stranických skupin,
2. zda poslanci hlasují jednotně v rámci frakce,
3. zda je nějaký vztah mezi tím, jak hlasují v rámci stran, a mezi hlasováním poslanců ze stejných stran.

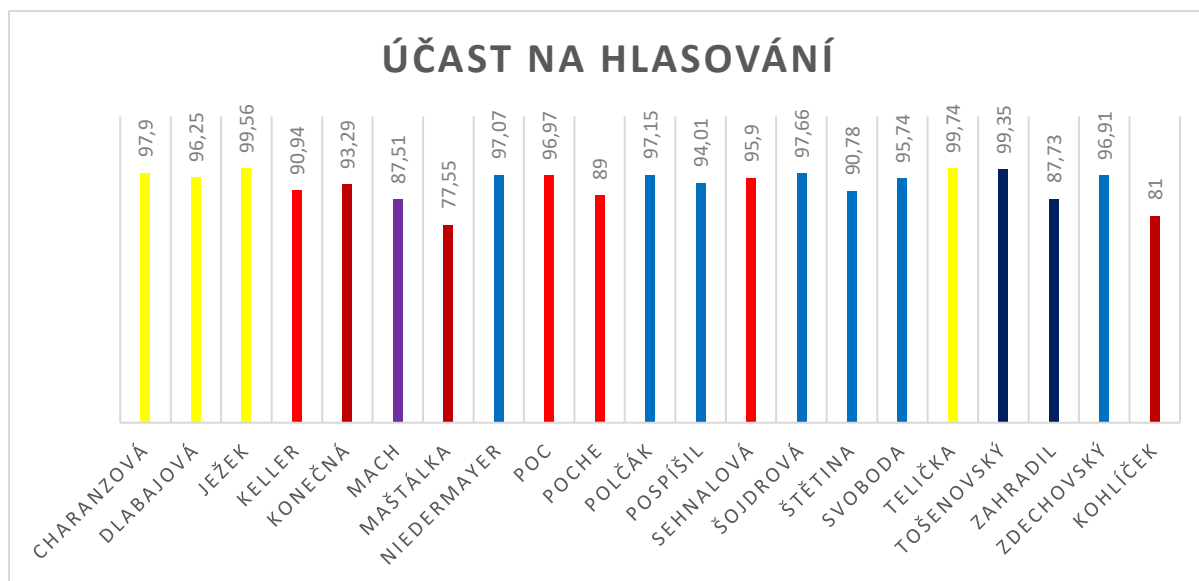
¹⁹¹ *VoteWatch Europe* [online]. Brusel: VoteWatch CIC, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.votewatch.eu>.

¹⁹² *Organisations who trust us. VoteWatchEurope* [online]. Brusel: VoteWatch CIC, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.votewatch.eu/blog/organisations-who-trust-us/>

4.1.1.1. Účast na hlasování

Účast na hlasování sice přímo nevypovídá o výsledcích hlasování, ale informace o ní jsou relevantní pro další analytické části. Jak je vidět z následujícího grafu, ve skutečnosti není účast českých europoslanců na hlasování vůbec špatná, spíše naopak.

V následujícím grafu (a ve všech dalších grafech) je poslancům přiřazena barva podle jejich frakce – zástupci ALDE mají žlutou, ECR tmavě modrou, EFDD fialovou¹⁹³, EPP modrou, GUE/NGL tmavě červenou a zástupci S&D mají červenou barvu.

Graf 8 - Účast českých poslanců na hlasování na plenárních zasedáních Evropského parlamentu. Zpracování: Vlastní Data: VoteWatch Europe

Hodnocení začnu od europoslanců s nejvyšší účastí na hlasování. Pavel Telička a Petr Ježek z ANO mají jednu z největších účastí na hlasování ze všech 750 členů Evropského parlamentu. Pavel Telička je v této statistice pátý nejlepší z celého parlamentu, nezúčastnil se pouhých 13 hlasování. Na opačné straně se vyskytují zástupci KSČM – Jaromír Kohlíček a Jiří Maštálka. U Jaromíra Kohlíčka může být ale tato statistika určitým způsobem zkreslena tím, že nastoupil až v průběhu mandátu.¹⁹⁴ Jiří Maštálka, který má nejnižší účast z českých poslanců, patří také ke stovce poslanců, kteří se nejméně účastní hlasování. Je však u něho zajímavé, že přestože má špatnou statistiku účasti na hlasování, je výrazně aktivnější než například Jan Keller, který má výrazně lepší účast. Příklad Jiřího Maštálky ukazuje slabinu této statistiky – neříká nic o aktivitě jednotlivých poslanců ať už ve výborech nebo i na plenární schůzi.

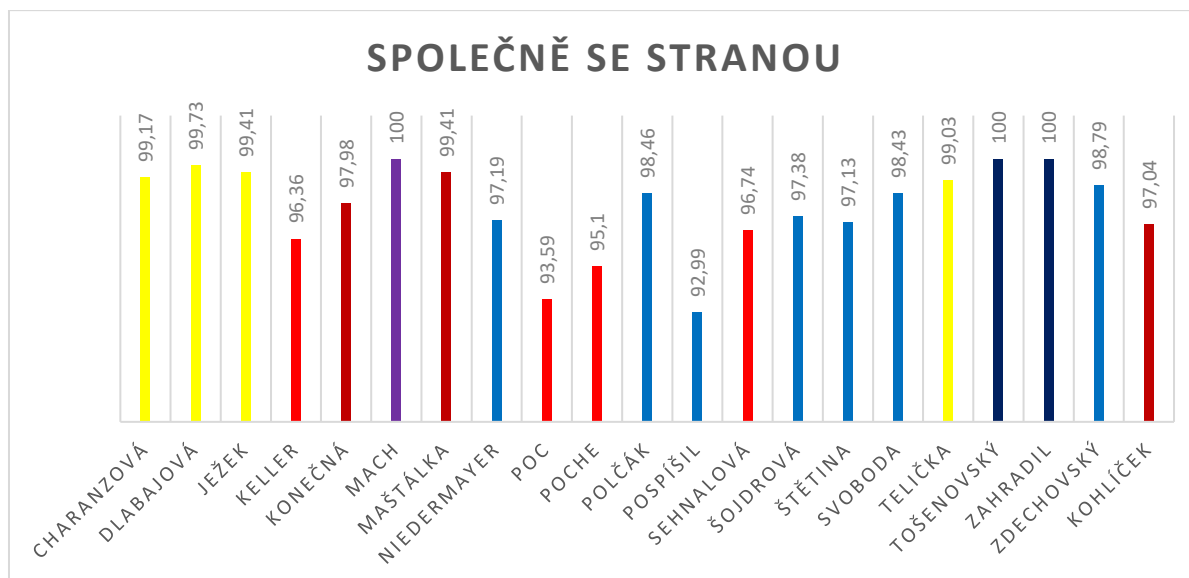
¹⁹³ Jejich tradiční tmavě modrá by byla špatně odlišitelná od ECR, která je větší a má více poslanců, a proto dostala přednost.

¹⁹⁴ Celkový počet hlasování, kterých se mohl účastnit, je tak 2305.

Pohled do grafu nám jasně ukázal, že čeští poslanci se účastní téměř všech hlasování. Díky tomu je možné přistoupit k dalším částem – analýze samotných hlasování. Následující kapitola je věnována hlasování společně se stranami, za které byli jednotliví poslanci zvoleni.

4.1.1.2. Shoda hlasování se stranou

První analýza hlasování je věnována shodě, která panuje uvnitř jednotlivých stran. Následující graf ukazuje, nakolik jednotliví poslanci hlasují stejně jako většina strany.

Graf 9 - Procentuální podíl hlasování českých poslanců společně s jejich stranou. Zpracování: Vlastní Data: VoteWatch Europe

Nejprve budou zmíněni ti, kteří dosáhli sta procent – Petr Mach je za Svobodné jediným poslancem, Evžen Tošenovský a Jan Zahradil, zvolení ODS jsou sice dva, ale i v tomto případě se jedná o metodologický problém, protože ze dvou poslanců není možné určit většinu, která by určovala pozici strany a tak nám informace o jejich shodě ve skutečnosti neříká nic o tom, nakolik se liší hlasování těchto dvou poslanců.

V případě ANO se dá říci, že strana je vnitřně naprosto jednotná, protože u všech čtyř zástupců dosahuje jejich společné hlasování více než 99 %. Pro lepší představu, největší „disident“ Pavel Telička hlasoval jinak než většina strany ve 48 hlasováních. Výsledky ANO ukazují dvě možnosti, buď jsou opravdu zástupci této strany naprosto jednotní ve svých názorech, nebo spíše konzultují před každým hlasováním své postoje a hlasují jako „blok“, ke kterému se případně připojí i poslanci, jejichž názor byl uvnitř strany v menšině.

V případě ČSSD je vidět, že je zde názorová shoda o něco menší a hlasování uvnitř strany je spíše volnější. I při volnějším hlasování je ale potřeba si uvědomit, že Pavel Poc, který je zde „největším disidentem“, se od stranického postoje lišil v 317 případech, což ale není ani 7 % všech hlasování.

Ve volbách druhá TOP 09 kandidovala společně se Starosty a jeden zástupce se dostal i mezi poslance za tuto stranu. V průběhu období ale Stanislav Polčák opustil koalici s TOP 09. Poté, co se tak stalo na národní úrovni, vystupuje nyní jako samostatný zástupce hnutí Starostové. Jeho výsledky jsou tak váženým průměrem doby, kdy byl členem společného klubu, a současné doby, kdy je samostatným poslancem. Celkově ale TOP 09 vykazuje jen velmi malou koherenci. Zvláště to je zřejmé v případě Jiřího Pospíšila, který se s většinou strany neshodne v 7 %, zatímco ostatní dva zástupci se neshodnou v méně než 3 %.

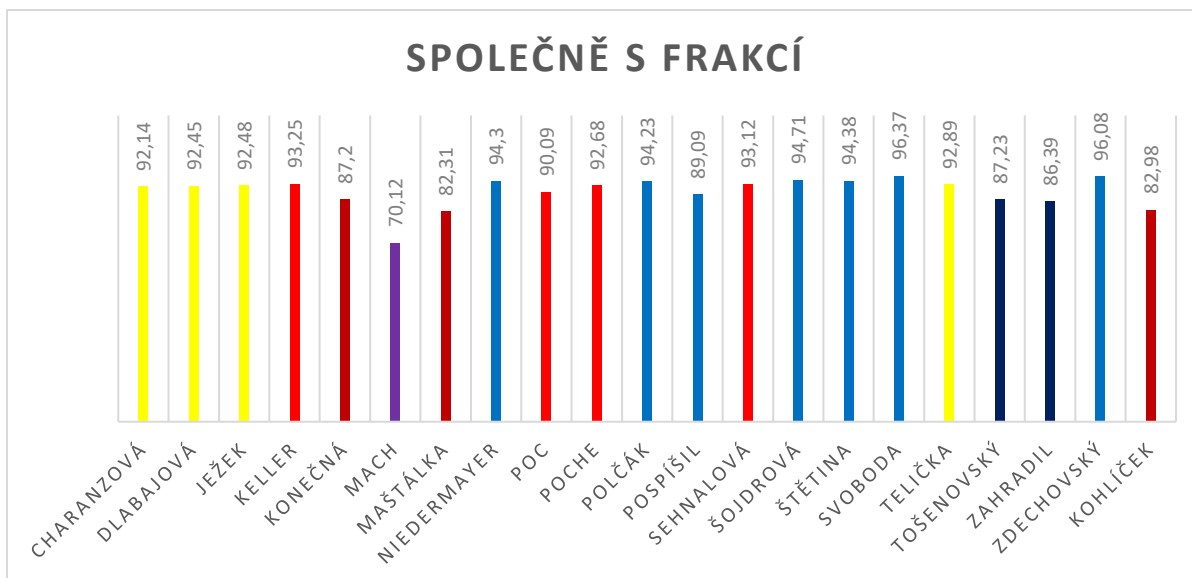
V případě KSČM pozorujeme, že zatímco Jiří Maštálka je součástí většiny ve více než 99 % případů, Kateřina Konečná je na úrovni 98 % a Jaromír Kohlíček je ještě o procento níže. Z toho je patrné, že Maštálka tvoří většinu, od které se občas odchýlí jeden z jeho kolegů. Ze statistiky tak vyplývá, že ve 146 případech se spojil Jiří Maštálka s Kateřinou Konečnou, v rovných 100 případech se spojil Jiří Maštálka s Jaromírem Kohlíčkem a jen ve 30 případech se spojili Kateřina Konečná s Jaromírem Kohlíčkem, aby vytvořili stranickou většinu.

Zástupci KDU-ČSL prokázali větší jednotu a zároveň mezi nimi není patrný klíčový hráč, jako v případě KSČM. Rozdíl mezi nejčastějším tvůrcem většiny Tomášem Zdechovským je jen půl procento oproti Pavlu Svobodovi a necelé procento a půl oproti Michaela Šojdové. Převáděno na počty hlasování byl Tomáš Zdechovský v menšině v 60 hlasováních, Pavel Svoboda v 77 hlasováních a Michaela Šojdová ve 129 případech.

Jak již bylo řečeno, výsledky ODS a strany Svobodných jsou z metodologických důvodů nezpracovatelné. Další kapitola je věnována hlavní otázce celé práce – hlasování společně s frakcí.

4.1.1.3. Hlasování společně s frakcí

Tato část je věnována klíčové otázce – jestli poslanci hlasují společně s frakcí a jak často, tak činí. Přehledně výsledky ukazuje následující graf.

Graf 10 - Procentuální podíl hlasování českých poslanců společně s frakcí, již je jejich strana členem. Zpracování: Vlastní Data: VoteWatch Europe

Opět začneme s ANO, které je součástí frakce ALDE. Poslanci zvolení za tuto stranu mají velmi podobné výsledky, jednotliví poslanci od sebe nejsou víc než 0,75 %. Zároveň je ale potřeba říci, že výsledek Dity Charanzové, která je v tomto případě největším solitérem, znamená, že se od frakční většiny odchýlila jen v 389 hlasováních. Kdybychom zprůměrovali výsledky poslanců za ANO, vyjde nám, že se s ALDE shodují v 92,5 % případů, což je druhé nejvyšší číslo mezi českými stranami.

ČSSD je členem frakce S&D. Oproti minulému grafu, kde byli sociálně demokratičtí poslanci celkem široce rozkročení ve svém postoji směrem k ostatním kolegům z ČSSD, zde dosahují relativně podobných hodnot, i když i zde je Pavel Poc určitým solitérem. Protože zatímco ostatní se od sebe liší jen asi o půl procenta, Pavel Poc se od Olgy Sehnalové, která hlasuje ze sociálně demokratických poslanců nejčastěji společně s frakcí, liší o celá tři procenta. Stejně jako v případě ALDE je u S&D však vidět celkem pevné stranické hlasování – průměr sociálních demokratů vůči frakci je 92,3 % a je tak jen o málo nižší než u ANO.

Nyní se zaměříme na frakci EPP, protože je to jediná frakce, jejíž součástí je více než jedna česká politická strana. V současnosti se v ní nacházejí dokonce tři strany – TOP 09, KDU-ČSL a Starostové. Nejdříve se budeme věnovat jednotlivým stranám. Zástupci TOP 09 nejsou v postoji k EPP zcela jednotní. Svým hlasováním se i zde vymyká vystupuje Jiří Pospíšil. Zatímco Luděk Niedermayer a Jaromír Štětina se shodnou s frakcí na desetinu procenta stejně, Jiří Pospíšil se s EPP shodne o pět procent méně a je jedním z menší skupiny českých poslanců, kteří se s frakcí shodnou méně než z 90 % hlasování. Zástupci KDU-ČSL jsou frakci výrazně blíže, její tři zástupci dokonce hlasují společně s frakcí nejčastěji ze všech českých poslanců.

Pavel Svoboda hlasuje společně s frakcí v 96 % hlasování, stejně jako Tomáš Zdechovský a jen těsně pod úrovní 95 % je Michaela Šojdrová. Zástupce Starostů Stanislav Polčák je jen o pár desetin níže, což znamená, že se s většinou EPP neshodl jen ve 286 případech, což je téměř polovina hlasování, v nichž se s frakcí neshodoval Jiří Pospíšil. Průměr České národní delegace v EPP je 94 % a je nejvyšší ze všech frakcí, jejichž členy jsou čeští poslanci.

U zástupců KSČM je vidět, že GUE/NGL je poměrně široce rozkročenou frakcí, oficiálně se jedná o konfederaci, nikoliv jednu stranu, jako například v případě EPP nebo S&D. I tady je ale možné pozorovat určité trendy – nejčastěji hlasuje společně s frakcí Kateřina Konečná, ale jen v 87,2 % případech. Výsledky jejích dvou stranických kolegů jsou zhruba o pět procent nižší, ale není bez zajímavosti, že jsou jen sedm desetin procenta od sebe navzájem. Průměr KSČM je na úrovni 84 % a shoda hlasování členů KSČM se svou frakcí je druhá nejnižší ze všech frakcí.

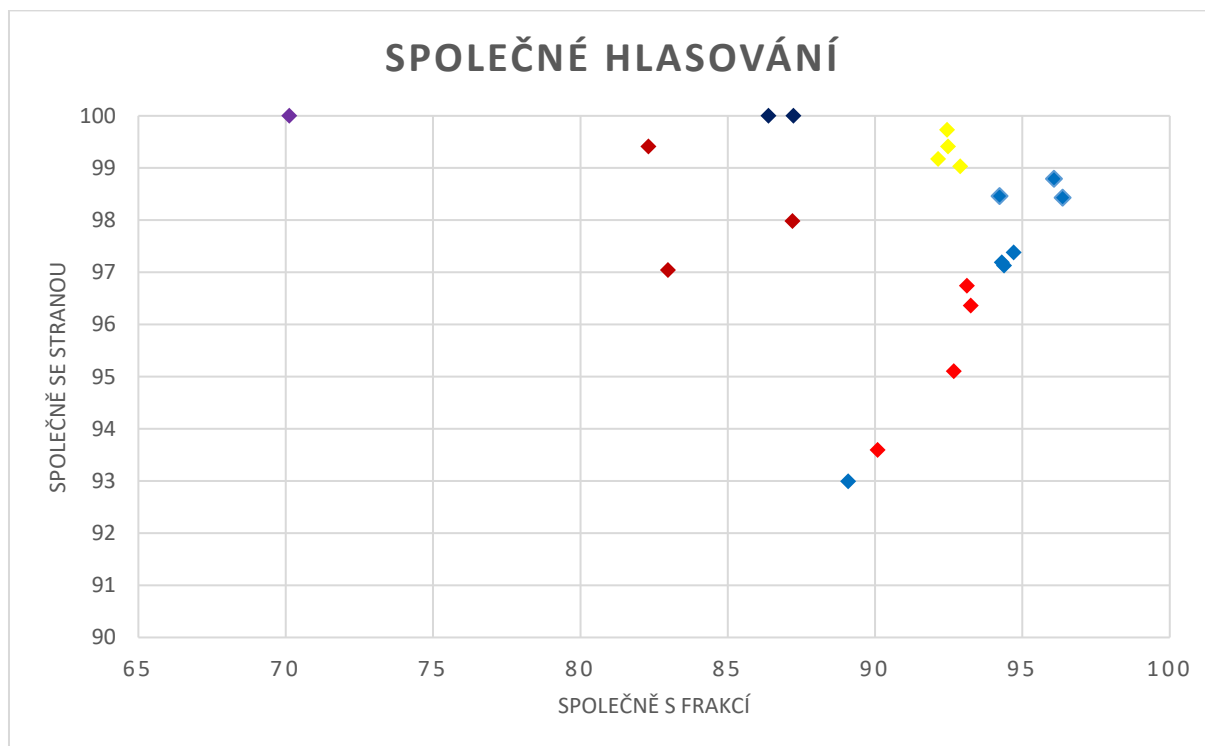
Zástupci ODS se nacházejí v podobné situaci jako poslanci za KSČM, i zde je vidět, že ECR je volnějším uskupením. Oba poslanci se pohybují v okolí procenta od úrovně 87 %. Vzhledem k tomu, že metodologicky nebylo možné porovnat hlasování těchto poslanců na úrovni stran, je určitým vzhledem do shody mezi Evženem Tošenovským a Janem Zahradilem právě zjištění, jak se shodují s hlasováním frakce. Jejich shoda se liší přibližně o 40 hlasování. Průměr ODS je na úrovni necelých 87 % a je třetí nejnižší ze všech frakcí.

Zástupce strany Svobodných – Petr Mach se shoduje se svojí frakcí EPDD zdaleka nejméně ze všech, a to jen v 70 % hlasování, což znamená, že s většinou frakce nehlasoval v 1480 případech.

Interpretace výsledků je náročnější, protože se jedná o statistická data a je tak možné se bez další analýzy jen domnívat, která z možných příčin stojí za těmito výsledky. Jak již bylo zmíněno u ANO a ALDE, je možné, že vysoké procento shody je dáno názorovou koherencí frakcí, nebo se jedná jen o závěrečné hlasování a o daných věcech se hlasovalo na stranách (v delegaci) a poté ještě uvnitř frakce a tyto statistiky mluví jen o posledním kole celého procesu, kde část poslanců hlasuje společně s frakcí proto, že vidí jako důležité držet se frakčního postoje, i když s ním nesouhlasí. Fakt, že čeští poslanci hlasují společně s frakcí méně, lze interpretovat, že čeští poslanci tam tvoří jakousi opozici, případně se na to dá pohlížet z pohledu, že tyto frakce jsou volným uskupením, kde platí, že si každý hlasuje, jak chce, a frakce je jen platforma, která přináší zázemí a frakční aparát, který můžou tito poslanci využívat.

4.1.1.4. Syntéza stran a frakcí

Než se posuneme k několika individuálním hlasováním, bude představena analýza, která spojuje postoj ke stranickému a frakčnímu hlasování. V následujícím grafu je tento vztah jednotlivých poslanců znázorněn.

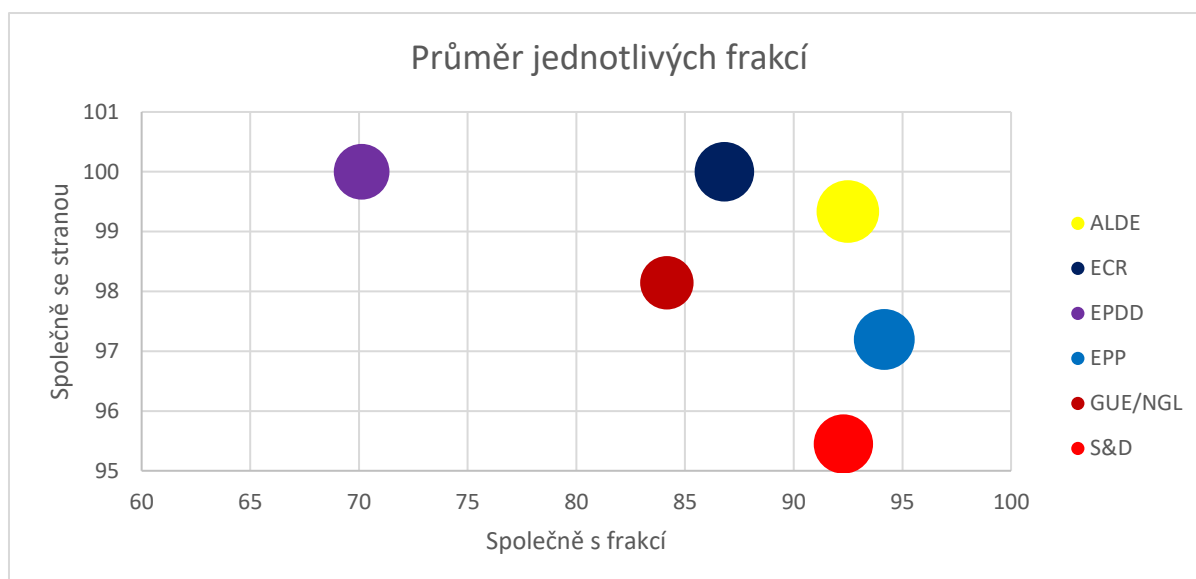

Graf 11 - Procentuální podíl hlasování českých poslanců společně s jejich stranou a společně s frakcí, již je jejich strana členem. Zpracování: Vlastní Data: VoteWatch Europe

Na tomto grafu je každý poslanec umístěn jednak podle toho, jak moc hlasoval společně se stranou (čím výše na grafu je umístěn, čím častěji hlasoval společně se svojí stranou), jednak podle toho, jak moc hlasoval společně s frakcí, jejíž je jeho strana členem. Z grafu je patrné, že se vytvořili určité skupiny. Zástupcem EPP, který výrazně vybočuje, je Jiří Pospíšil a zástupcem S&D kousek od jeho pozice je Pavel Ploc. Jak je vidět, ostatní strany se drží u sebe, a dokonce i ostatní členové EPP mají podobný hlasovací vzor.

Jasně patrný je poměrně široký rozptyl mezi členy KSČM. Pozice ODS a Svobodných je opět dána tím, že není možno posoudit jejich hlasování. Zajímavá je ale právě pozice KSČM, u jejichž poslanců je vidět výrazný, více jak desetiprocentní rozdíl mezi hlasováním společně se stranou a hlasováním spolu s frakcí. U ANO je vidět velmi malý rozptyl mezi hlasováním jednotlivých členů a to, že podobně jako u komunistů u nich platí, že i když v obou případech hlasují jednotně, v případě frakce hlasují méně často s frakcí než lidovci a jejich vztah je spíš srovnatelnější se sociálními demokraty v S&D.

V následujícím grafu je z jednotlivých poslanců vytvořen průměr za celou stranu a frakci.

Graf 12 – Průměr jednotlivých frakcí založený na hlasování českých poslanců. Zpracování: Vlastní Data: VoteWatch Europe

V tomto grafu jsou patrné některé trendy, které naznačil už předchozí graf jednotlivých poslanců. I když nejsou osy zcela v poměru, je vidět, že pro některé strany je charakteristický spíše společný postup strany a nedbají tolik na společný postup s frakcí. Příkladem toho jsou hlavně komunisté, kteří jsou relativně vysoko v otázce stranického hlasování, ale druzí nejslabší v případě hlasování společně s frakcí. Vzhledem k tomu, že nám chybí údaje pro společné hlasování strany, je těžké ODS hodnotit, ale můžeme konstatovat, že patří k těm stranám, které se shodují se svojí frakcí méně. Svobodní jsou extrémní případ a je otázkou, co přesně to vypovídá o EFDD. ČSSD je opačným příkladem než KSČM, protože je zde jasně patrná tendence se shodnout s frakcí a menší důraz na shodu uvnitř strany. Členové EPP mají sice vyšší důraz na shodu s frakcí, ale jejich shoda uvnitř strany je také vysoká. Zvláštním příkladem je ANO, které je jednak velmi vysoko, jednak výrazně vpravo, tudíž lze říci, že je u nich vysoká koherence jak uvnitř strany, tak zároveň i společně s frakcí.

Analytická metoda použitá v této kapitole je v podstatě statistická, dává každému hlasování stejnou váhu, což může výrazně zkreslit odpověď na základní otázku této práce. Vybral jsem proto několik hlasování, kde se čeští zástupci buď shodli, nebo zde byl jejich postoj výrazně odlišný od postoje jejich frakčních kolegů.

4.1.2. Vybraná hlasování

Následující kapitoly jsou věnované hlasováním z období prosinec 2016 až březen 2017, v nichž se objevil nějaký neobvyklý vzor hlasování českých poslanců. Hlasování byla vybírána jen z usnesení, nikoliv z hlasování o pozměňovacích návrzích (s jednou výjimkou). Zároveň byla z výběru vyřazena hlasování, kde byla většina větší než 500 (opět s jednou výjimkou –

stejný případ jako u pozměňovacích návrhů). Závěrečným kritériem při výběru byla soudržnost českých poslanců při hlasování.

4.1.2.1. *Vízové povinnosti pro občany třetích zemí*

Celý název hlasovaného materiálu je Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. prosince 2016 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (revize mechanismu pozastavení)¹⁹⁵. Předmětem tohoto usnesení je úprava podmínek, za kterých je možné měnit seznam třetích zemí, které nemusí (případně musí) mít víza při vstupu do Evropské unie.

V tomto případě čeští poslanci hlasovali většinou společně se svými frakcemi¹⁹⁶:

- ALDE normu podpořilo a stejně tak zástupci ANO
- ECR normu podpořila a stejně tak zástupci ODS
- EFDD byla rozdělená a český zástupce se hlasování nezúčastnil
- EPP normu podpořila a stejně tak i Česká národní delegace
- GUE/NGL byla spíše proti, ale zástupci KSČM normu podpořili
- S&D normu podpořili a stejně tak i zástupci ČSSD

Norma prošla výraznou většinou 485 : 132 a zdrželo se 21 členů. Toto hlasování je příkladem hlasování, kdy čeští poslanci hlasují sice stejně, ale zároveň jsou součástí výrazné vítězné většiny.¹⁹⁷

---

¹⁹⁵ Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. prosince 2016 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (revize mechanismu pozastavení) (COM(2016)0290 – C8-0176/2016 – 2016/0142(COD)) (Řádný legislativní postup: první čtení). In: *Evropský parlament: Přijaté texty* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2016-0508&language=CS&ring=A8-2016-0235>

¹⁹⁶ To, že frakce normu podpořila, nebo nepodpořila, znamená, že výrazná většina členů frakce se tak vyjádřila. Pokud je frakce výrazně rozprostřena mezi jednu možnost a zdržet se, případně pokud je velká skupina pro i proti, pak je napsáno, že je frakce rozdělená.

¹⁹⁷ Zápis 15/12/2016: Výsledek jmenovitého hlasování - Příloha. In: *Evropský parlament: Plenární zasedání* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONGML%2bPV%2b20161215%2bRES-RCV%2bDOC%2bPDF%2bV0%2f%2fCS&language=CS>

4.1.2.2. *Dohoda CETA mezi Evropskou unií a Kanadou*

Jedná se o poslanecký návrh z dílny politické skupiny Greens/EFA, kteří navrhovali Usnesení Evropského parlamentu o uzavření dohody CETA mezi EU a Kanadou¹⁹⁸ o nesouhlasu Evropského parlamentu s touto dohodou.

V podstatě všechny frakce tento návrh odmítly, někteří čeští poslanci se ale při hlasování o tomto usnesení spíše zdrželi, než aby byli proti. Nyní bude uvedeno podle frakcí, jak hlasovali čeští poslanci:

- ALDE usnesení odmítla a stejně tak zástupci ANO
- ECR usnesení odmítla a stejně tak zástupci ODS
- EFDD byla rozdělená a český zástupce normu odmítl
- EPP usnesení odmítla a stejně tak i Česká národní delegace
- GUE/NGL se většinově zdržela, zástupci KSČM se zdrželi
- S&D usnesení odmítlo a ČSSD byla rozdělená – Sehnalová a Poche byli proti, ale Keller a Poc se zdrželi

Usnesení bylo odmítnuto výraznou většinou 134 : 498. Zdrželo se hlasování 67 poslanců, mezi nimi bylo i pět českých zástupců. Toto hlasování je příkladem varianty, kdy se část českých poslanců oddělí od frakce a zároveň se tak rozdělí i strana.¹⁹⁹

4.1.2.3. *Rozpočtová kapacita*

Přesný název hlasovaného materiálu zní: Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. února 2017 o rozpočtové kapacitě pro členské státy, jejichž měnou je euro²⁰⁰. Tento materiál se zaměřuje na další posílení monetární unie, navrhuje vytvoření zvláštní rozpočtové kapacity, která by měla být nad rámec současného Evropského stabilizačního mechanismu, a později by

---

¹⁹⁸ Usnesení Evropského parlamentu o uzavření dohody CETA mezi EU a Kanadou. In: *Evropský parlament: NÁVRH USNESENÍ* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+B8-2017-0142+0+DOC+XML+V0//CS&language=cs>

¹⁹⁹ Zápis 15/02/2017: Výsledek jmenovitého hlasování - Příloha. In: *Evropský parlament: Plenární zasedání* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=->

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bPV%2b20170215%2bRES-RCV%2bDOC%2bPDF%2bV0%2f%2fCS&language=CS>

²⁰⁰ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. února 2017 o rozpočtové kapacitě pro členské státy, jejichž měnou je euro (2015/2344(INI)). In: *Evropský parlament: Přijaté texty* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2017-0050&language=CS&ring=A8-2017-0038>

se měl přeměnit na jakýsi Evropský měnový fond, zároveň by se měla posílit role komisaře pro hospodářské a finanční záležitosti, který by se měl stát automaticky místopředsedou a měl by vykonávat i funkci předsedy euroskupiny, kterou dnes vykonává jeden z ministrů financí členského státu. Jedná se v podstatě o návrh prohlubující integraci eurozóny.

Frakční pozice v tomto případě nebyly úplně jasné, ale čeští poslanci byli buď proti, nebo se zdrželi, v tomto případě je odchylka od frakčních hlasování evidentní:

- ALDE usnesení podpořila, ale zástupci ANO se buď zdrželi (Telička, Ježek), nebo byli proti (Charanzová, Dlabajová)
- ECR usnesení odmítlo a stejně tak zástupci ODS
- EFDD byla rozdělená a český zástupce se hlasování nezúčastnil
- EPP usnesení podpořila, Česká národní delegace byla v tomto případě rozdělená – Zdechovský a Polčák normu podpořili, ostatní byli proti
- GUE/NGL usnesení odmítla a stejně tak zástupci KSČM
- S&D usnesení podpořila, ale zástupci ČSSD jej odmítli

Usnesení bylo schváleno 304 : 255 s tím, že 64 poslanců se zdrželo. Hlasování českých poslanců ale bylo výrazně jiné – 2 : 16 a zdrželi se 2. Toto hlasování je jedním z příkladů, kdy se čeští poslanci téměř sjednotili, obrátili se proti svým frakcím a hlasování prohráli.²⁰¹

4.1.2.4. *Směrnice o zbraních*

Hlasováním, které budilo největší emoce a které často zmiňovali i poslanci v rozhovorech, je Směrnice o zbraních. V rámci této směrnice budu analyzovat dvě hlasování – nejdříve hlasování o pozměňovacích návrzích a poté i hlasování o samotné směrnici.

Pozměňovací návrhy

Vzhledem k tomu, že byla dosažena dohoda mezi zástupci Rady a Komise, postup hlasování je takový, že se nejprve hlasuje o dohodnutém dokumentu, a pokud by nebyl přijat, teprve by se hlasovalo o pozměňovacích návrzích. Stínovou zpravodajkou k tomuto návrhu za frakci ALDE byla česká poslankyně Dita Charanzová, ta ze své pozice navrhla, aby se nejdříve

---

²⁰¹ Zápis 16/02/2017: Výsledek jmenovitého hlasování - Příloha. In: *Evropský parlament: Plenární zasedání* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONGML%2bPV%2b20170216%2bRES-RCV%2bDOC%2bPDF%2bV0%2f%2fCS&language=CS>

vedla debata a hlasovalo o pozměňovacích návrzích, jichž bylo celkem 164 a řada jich byla z dílny českých poslanců.

Většina frakcí k tomuto návrhu zaujala negativní stanovisko, včetně samotné ALDE, jejímž jménem Dita Charanzová mluvila.

- ALDE návrh odmítla, zástupci ANO tento návrh podpořili
- ECR byla rozdělená, zástupci ODS tento návrh podpořili
- EFDD byla rozdělená a český zástupce tento návrh podpořil
- EPP návrh odmítla, Česká národní delegace tento návrh podpořila
- GUE/NGL byla rozdělená, zástupci KSČM tento návrh podpořili
- S&D návrh odmítla, zástupci ČSSD tento návrh podpořili

Výsledek hlasování byl jasný 123 : 562 s tím, že se zdrželo 14 poslanců. Toto hlasování je unikátní tím, že všech 21 českých poslanců hlasovalo stejně, bez ohledu na názor frakcí, a hlasování prohráli.²⁰²

Samotná směrnice

Vzhledem k porážce návrhu se hlasovalo o samotném návrhu Legislativního usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. března 2017 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní²⁰³. Tato směrnice se věnuje podmínkám nabývání a držení zbraní a jejich zpřísnění. Návrh vzbudil silnou vlnu nevole v České republice, kde proti ní vystoupili jednak zástupci organizací sdružující majitele střelných zbraní, jednak zástupci myslivců i například sportovních střelců. Proti návrhu byli i někteří historici, kteří se báli nutnosti znehodnotit zbraně ve sbírkách veřejných institucí.

---

²⁰² Zápis 14/03/2017: Výsledek jmenovitého hlasování - Příloha. In: *Evropský parlament: Plenární zasedání* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONGML%2bPV%2b20170216%2bRES-RCV%2bDOC%2bPDF%2bV0%2f%2fCS&language=CS>

²⁰³ Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. března 2017 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní (COM(2015)0750 – C8-0358/2015 – 2015/0269(COD)) (Řádný legislativní postup: první čtení). In: *Evropský parlament: Přijaté texty* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2017-0068&language=CS&ring=A8-2016-0251>

Postoj většiny frakcí byl opět stejný, usnesení podporovali. Čeští poslanci už nebyli tak jednotní jako při minulém hlasování, ale většina se i tentokrát postavila proti názoru frakcí:

- ALDE byla rozdělená, zástupci ANO byli proti
- ECR byla rozdělená, zástupci ODS byli proti
- EFDD byla spíše proti a český zástupce byl proti
- EPP usnesení podpořila, Česká národní delegace byla v tomto případě rozdělená – Štětina usnesení podpořil, Niedermayer se zdržel, ostatní byli proti
- GUE/NGL byla rozdělená, zástupci KSČM byli proti
- S&D usnesení podpořila, ČSSD byla rozdělená – Keller usnesení podpořil, ostatní byli proti

Přestože byla řada frakcí rozdělená, hlasování dopadlo relativně jednoznačně 491 : 178 s tím, že se zdrželo 28 poslanců. I v tomto případě bylo hlasování českých poslanců výrazně jiné než hlasování většiny – 2 : 18 s tím, že se jeden zdržel. I v tomto případě byli čeští poslanci přehlasováni a norma byla přijata.²⁰⁴

4.1.3. Shrnutí analýz hlasování

Souhrnná analýza přináší jasný pohled na vyřčené otázky – čeští poslanci se účastní téměř všech hlasování a jejich účast je velmi povzbudivá a mohla by být inspirací pro český parlament. Čeští poslanci hlasují společně se svými stranami ve více (ANO) či méně pevných blocích (KSČM). Čeští poslanci hlasují také společně se svými frakcemi, i když zde je shoda o něco menší a objevují se zde výjimky (Pospíšil a do určité míry i Poc). Na grafech v této části je vidět, že mezi poslanci panuje shoda, dalo by se říci, že dokonce až jednota. Z grafů je patrné, nakolik se liší pozice jednotlivých stran – ANO se pevně drží obou linií – frakční linie se nejpevněji drží Česká národní delegace v EPP, ale vysokou koherenci v případě stranické linie. Zástupci ČSSD se pevně drží spíše frakční linie a jsou mezi nimi velké stranické rozdíly. KSČM se drží stranické linie a je zde vidět, že jejich frakce je konfederací. Častější volné hlasování je vidět na pozicích zástupců ODS. Zvláštním případem je Petr Mach, který má spolupráci s frakcí

---

²⁰⁴ Zápis 14/03/2017: Výsledek jmenovitého hlasování - Příloha. In: *Evropský parlament: Plenární zasedání* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONGML%2bPV%2b20170216%2bRES-RCV%2bDOC%2bPDF%2bV0%2f%2fCS&language=CS>

na výrazně nižších hodnotách a lze tedy předpokládat a v dalších částech je to potvrzeno, že jejich frakce je víceméně volným uskupením.

Jak bylo zmíněno, souhrnná analýza se dívá na všechna hlasování jako rovnocenná a vidí jen celek necelých pěti tisíc hlasování. Řada těchto hlasování se České republiky, ani českých národních zájmů nijak netýká. Podíval jsem se proto na hlasování během poslední doby – od prosince 2016 do poloviny března 2017, bylo jich přibližně 500 - a mezi nimi jsem našel několik, kde se čeští poslanci shodli. V některých případech se shodli s většinou pléna a byli na „vítězné straně“. Našli se ale dva případy, kdy se čeští poslanci téměř shodli, ale byli na té poražené straně – v případě Usnesení o rozpočtové kapacitě to byl těsný výsledek, kdy se Parlament rozdělil téměř na půl a i přes odpor menší poloviny toto Usnesení prosadil. Součástí menší poloviny bylo ale v tomto případě i 16 českých europoslanců napříč frakcemi a žádný z českých poslanců toto usnesení nepodpořil. Druhým případem jsou hlasování spojená se Směrnicí o střelných zbraních. Nejdříve přišlo procedurální hlasování jestli nejdříve hlasovat o Směrnici, nebo jak navrhla jménem ALDE Dita Charanzová nejprve hlasovat o pozměňovacích návrzích. Toto hlasování je výjimečné tím, že všech 21 českých poslanců hlasovalo pro přijetí návrhu, ale byli poraženi. V následujícím hlasování o samotné Směrnici nebyla česká delegace už tak pevná – 18 českých poslanců tuto Směrnici odmítlo, jeden se zdržel, ale dva zástupci jí podpořili.

Když se složí obě analýzy dohromady vyjde nám z toho celkem jasný obrázek – statisticky je mezi poslanci široká shoda se stranami i frakcemi, jsou ale chvíle, kdy se objeví jasný český národní zájem, který jsou ochotni poslanci hájit i proti postojí svých stran, ale taková situace je naprosto výjimečná.

4.2. Rozhovory s poslanci Evropského parlamentu

Druhou částí praktické části jsou rozhovory s českými poslanci Evropského parlamentu. Všichni poslanci byli osloveni prostřednictvím jejich oficiálního evropského e-mailu. Téměř všichni postupně na žádost o schůzku reagovali²⁰⁵. Někteří si vyžádali další informace, ale po jejich poskytnutí už dále nekomunikovali. Postupně se podařilo dohodnout se na schůzce se sedmi poslanci – Jaromírem Kohlíčkem (KSČM a GUE/NGL), Pavlem Svobodou (KDU-ČSL a EPP), Tomášem Zdechovským (KDU-ČSL a EPP), Petrem Machem (Svobodní a EFDD), Evženem Tošenovským (ODS a ECR), Pavlem Teličkou (ANO a ALDE) a Janem Zahradilem (ODS a ECR). Písemně na položené otázky odpověděli Kateřina Konečná (KSČM a GUE/NGL), Michaela Šojdrová (KDU-ČSL a EPP), Miroslav Poche (ČSSD a S&D), Luděk Niedermayer (TOP 09 a EPP) a Martina Dlabajová (ANO).

Původní otázky byly v průběhu rozhovorů rozšířené o další doplňující otázky, které vyplývaly ze zjištěných skutečností a reagovaly na informace od poslanců. S přihlédnutím k vytvořeným doplňujícím otázkám byly vytvořeny i písemné dotazníky na míru jednotlivým poslancům, se kterými se nepodařilo dohodnout schůzku, ale kteří byli ochotni odpovědět písemně. Při zkoumání odpovědí bude brán menší zřetel na písemné odpovědi, neboť nemají takovou vypovídací hodnotu a i odpovědi zde jsou výrazně stručnější.

Cílem této části bylo přinést poznatky o tom, skutečně v Evropském parlamentu probíhají legislativní a politická jednání, jestli a jak mají poslanci vazby na české politiky a nakolik spolupracují s českými politiky a jak oni sami vnímají otázku frakčního vs. regionálního hlasování.

4.2.1. Obecné otázky

První část otázek byla obecná a jejím úkolem bylo jednak zařadit poslance do stran a frakcí, jednak zjistit bližší informace k funkcím, které vykonávají nebo vykonávali. Cílem třetí otázky bylo získat odpověď na otázku o jak „zkušené“ poslance se jedná. Výjimečnou pozici mezi ostatními v tomto ohledu zaujímá Jan Zahradil, který je členem Evropského parlamentu již od prvních voleb v roce 2004. Vzhledem k řadě pozic, které v minulosti zastával, mu bude v této kapitole věnováno více prostoru. Jaromír Kohlíček byl členem Parlamentu od roku 2004 do roku 2014, kdy nebyl zvolen, a znovu se do Parlamentu vrátil po smrti Miroslava Ransdorfa v únoru 2016. Evžen Tošenovský je členem od roku 2009 a ostatní respondenti jsou členy až od voleb v roce 2014, jedná se tak o jejich první funkční období v Evropské parlamentu.

---

²⁰⁵ Dita Charanzová jako jediná nereagovala.

Naši poslanci vykonávali i řadu funkcí, které by bylo možné rozdělit do několika skupin – funkce v předsednictvu Evropského parlamentu, frakční funkce a výborové funkce.

Jediným z respondentů, který zastával funkci v předsednictvu Parlamentu, je Pavel Telička, který je místopředsedou za frakci ALDE. Z jeho odpovědi vyplývá, že část odpovědnosti a pravomocí je samostatná a je dána kompetencemi, které má každý z místopředsedů. Druhá část je podle jeho sdělení dána tím, že je součástí kolektivního rozhodování předsednictva Parlamentu. Místopředseda může také v případě nepřítomnosti předsedy vést schůzi Parlamentu.

Množství frakčních funkcí už je o něco vyšší. Jan Zahradil je bývalým předsedou frakce a současným předsedou evropské strany AECR a je členem předsednictva ECR. Pavel Telička je bývalý místopředseda frakce a stále je členem předsednictva ALDE. Pavel Svoboda je z pozice předsedy výboru členem rozšířeného předsednictva EPP. Petr Mach je místopředsedou EFDD. Tomáš Zdechovský má několik funkcí spojených s prací s evropskými mladými lidovci. Luděk Niedermayer je vedoucím České národní delegace při EPP a Michaela Šojdrová je spolupředsedkyní a pokladnicí této delegace.

Výborových funkcí je mezi českými členy nejvíce. Podle Jana Zahradila musí být každý poslanec členem alespoň jednoho výboru, což je rozporováno situací, kdy Petr Mach prokazatelně není členem žádného výboru. Žádný z oslovených zástupců nesedí v pěti výborech, naopak v ITRE jsou tři čeští zástupci, Jaromír Kohlíček je místopředsedou tohoto výboru, jsou zde další dva náhradníci z České republiky a Evžen Tošenovský je bývalým místopředsedou. V CONT máme dva zástupce a jednoho náhradníka, Martina Dlabajová je také místopředsedkyní tohoto výboru. Dva zástupce máme i v EMPL, kde je opět Martina Dlabajová vicekoordinátorkou za frakci ALDE. V ostatních výborech máme jen jednoho zástupce, i když v TRANS máme tři náhradníky a Pavel Telička je zde koordinátorem za ALDE. Pavel Svoboda je předsedou JURI, a proto je i členem konference předsedů výborů. Luděk Niedermayer je místopředsedou ECON, Jan Zahradil je místopředsedou INTA. Kateřina konečná je za frakci GUE/NGL koordinátorkou ve výboru ENVI. Je tedy vidět, že čeští zástupci jsou ve výborech zastoupeni velmi silně. Z dvanácti poslanců, kteří odpověděli, je jeden předseda (za EPP), čtyři místopředsedové (ALDE, ECR, EPP i GUE/NGL), dva koordinátoři (ALDE a GUE/NGL) a dva vicekoordinátoři (ALDE, EPP).

Jediným současným českým předsedou výboru je Pavel Svoboda a díky tomu je součástí i konference předsedů výborů, která například rozhoduje o přidělení sporných materiálů jednotlivým výborům a určuje hlavní výbor. I když toto její rozhodnutí musí poté schválit ještě konference předsedů frakcí. Zároveň řídí jednání výborů, a je tak formálně nejdůležitějším

členem výboru. Jan Zahradil i Evžen Tošenovský (bývalý místopředseda ITRE) se shodli, že funkce místopředsedy je v podstatě jen dobrý titul na vizitku, ale že nemá žádné reálné pravomoci. Zatímco předseda a místopředseda výboru jsou organizační funkce a jedná se o části aparátu parlamentu, na druhé straně stojí koordinátoři a vicekoordinátoři, kteří jsou naopak politicky nejdůležitějšími osobami, a jak bude vidět dále, na fungování a rozhodování výborů mají fakticky větší vliv než předseda či místopředseda frakce. Vliv koordinátora je tak velký, jako je počet členů výboru z frakce, kterou reprezentuje.

Jan Zahradil je bývalým předsedou frakce ECR. Jak sám řekl, předseda frakce má takové pravomoci, jaké si dokáže sám stanovit, řídí sekretariát frakce, spoluurčuje generální politickou pozici dané frakce. Jednou z jeho nejdůležitějších pravomocí uvnitř Parlamentu je, že je členem Konference předsedů frakcí²⁰⁶, což je nejvyšší politický orgán Evropského parlamentu, který je v řadě případů nejvyšší instancí pro řešení sporných otázek – například má definitivní slovo v otázce, který materiál připadne jakému výboru a podobně. Důležitou pravomocí COP je, že rozhoduje o programu plenárního zasedání – tj. co a v jakém pořadí tam zařadí, případně co tam nezařadí. Je zajímavé, že v COP se nehlasuje váženým hlasováním (tj. že každý má tak silný hlas, kolik poslanců má jeho frakce), ale co frakce, to jeden hlas. Jan Zahradil ale potvrdil, že jen výjimečně dochází k ostrým hlasováním a spíše se hledá nějaký obecně přijatelný konsensus.

Jan Zahradil je také jediným českým poslancem, který změnil frakci – od roku 2004 do roku 2009 byl spolu se zástupci ODS členem EPP, naopak v roce 2009 patřila ODS k zakladatelům Evropských konzervativců a reformistů. Když se vyjadřuje k době působení v EPP, hodnotí Evropskou lidovou stranu jako setrvačného dinosaura, který je pevně usazený ve svých mechanismech. V současné frakci spatřuje dynamičtější sílu, kterou posílil proces, kdy všechno vytvářeli za pochodu od roku 2009, kdy frakce vznikla, a díky tomu jsou podle něj jejich rozhodovací procesy pružnější, méně formální a rychlejší.

Jan Zahradil je také předsedou evropské strany AEER, která je zastřešující organizací pro skupiny ECR v řadě různých institucí. Právně se jedná o dva různé subjekty, protože zatímco ECR je zaregistrovaná jako politická skupina v Evropském parlamentu²⁰⁷, AEER je zaregistrovaná jako nezisková organizace v Belgii. AEER, která ale zároveň splňuje podmínky pro evropské strany, dostává grant od Evropského parlamentu, který je ale založen na množství poslanců, kteří jsou součástí AEER.

---

²⁰⁶ Zkracováno COP z anglického originálu Conference of Presidents.

²⁰⁷ Případně v dalších institucích, pokud registraci vyžadují a umožňují existenci frakcí v dané instituci.

Jak je vidět z výsledků této skupiny otázek, přestože je řada členů nováčky v poslaneckých lavicích, mají poměrně dobré postavení ve výborech i frakcích, přestože nezastávají klíčové pozice. Z respondentů vyčnívají tři lidé – Pavel Svoboda, Pavel Telička a Jan Zahradil, kteří spojují klíčové pozice ve výborech s podobně důležitými pozicemi ve frakci a v případě Pavla Teličky i na úrovni celého Parlamentu.

4.2.2. Legislativní proces

Druhá sada otázek byla věnována legislativnímu procesu. Zatímco doplňující otázky v první části byly dány převážně předem, protože je určovaly funkce, z nichž některé bylo možné zjistit předem, v této a dalších částech vznikaly doplňující otázky mnohem více na základě odpovědí jednotlivých respondentů. Všem respondentům bylo zdůrazněno, že cílem mého zájmu jsou hlavně neformální procesy, které probíhají na pozadí řádného legislativního procesu. Ukázal se zde také velký rozdíl mezi osobními rozhovory a písemnými odpověďmi. Jak je vidět v příloze, některé písemné odpovědi byly bezcenné, protože odkazovaly jen na oficiální dokumenty o tom, jak mají jednání probíhat.

První věc, na kterou upozornili téměř všichni, je fakt, že Evropský parlament nemá vlastní legislativní iniciativu. Jedinou možností, jak mohou poslanci ovlivnit počátek tohoto procesu, je takzvaná zpráva z vlastní iniciativy. Tyto zprávy jsou stanoviska, která Parlament přijímá s tím, že schválené znění je poté předloženo na vědomí Komisi a Radě. Problém tohoto instrumentu je ale fakt, že není nijak právně závazný a ani Komise, ani Rada nemají povinnost se takovýmto rozhodnutím řídit.

Základní postup tedy je, že Komise předloží návrh a na základě návrhu se poté rozhodne, kterému výboru je materiál přiřčen, a který výbor je tedy určen jako hlavní. Pokud o přiřčení materiálu panuje mezi výbory spor, rozhoduje COP. Jak řekl Pavel Svoboda, občas stačí malá změna formulace – například uvedl, že jiný výbor dostane materiál, kde se hovoří o zákazníkovi, a jiný, pokud se zde vyskytuje formulace o spotřebitelích. Následuje asi nejdůležitější krok z celého procesu – je vybrán zpravodaj. Zpravodaj je poslanec, který se o daný materiál stará během celé doby, kdy putuje Evropským parlamentem, což může být poměrně dlouho. Například Jan Zahradil zmínil, že je zpravodajem pro dohodu s Vietnamem a že očekává, že ten proces schválení bude trvat přibližně 7–8 let. Tomáš Zdechovský ve své odpovědi vysvětluje systém, jakým je zpravodajství rozděleno – každá frakce má podle d'Hondova systému body za počet poslanců, a která frakce dá víc bodů, ta daný materiál dostane. Dále je na rozhodnutí koordinátora, kdo bude hlavním zpravodajem. Koordinátoři, jejichž frakce nezískala hlavního zpravodaje, mohou jmenovat stínové zpravodaje. Vzniká tak,

jak vysvětluje stále Tomáš Zdechovský, že společně tito zpravodajové vytvoří jakýsi společný poradní orgán, kterému se říká „shadow council“, což je místo, kde se materiál skutečně detailně projednává a poté je předložen výboru v kompromisní verzi. Pokud ji výbor schválí, je tím jeho úloha v tomto kole projednávání ukončena.

Materiál dále putuje na plenární zasedání. Prostor na plenárním zasedání je ale velmi omezen, protože diskuze je výrazně časově omezena. Jak vysvětluje Jan Zahradil, každá frakce má vyčleněný prostor pro příspěvky do diskuze opět podle množství poslanců, takže na jednoho poslance připadá čas v řádech minut. Nejsou tu tedy možná, jak řekl, „rétorická cvičení, jako v českém parlamentu“. Na plenárním zasedání mohou být přidávány pozměňovací návrhy jednak jménem frakce, jednak samotnými poslanci. Mezi respondenty nepanovala úplně shoda na tom, jestli je možné podávat pozměňovací návrhy samostatně. Zatímco někteří tvrdili, že je potřeba 40 nebo v určitých případech 70 (Evžen Tošenovský), někteří přiznali, že je pro ně jednodušší podat návrh jménem frakce (Petr Mach), Pavel Svoboda přiznal, že si není jist. Je zajímavé, že v tomto bodě nepanuje mezi poslanci příliš velká shoda – i když 4 z 5, kteří odpovídali písemně, odpověděli, že ano²⁰⁸. Po schválení na plénu jde materiál do Rady, a pokud ho nepřijme, což se stává poměrně často, je zahájen takzvaný trialogue.

Trialogue je název pro, jak zdůrazňuje Miroslav Poche, ne úplně formálně ukotvené jednání mezi zástupci Parlamentu a Rady pod patronací Evropské komise. Jednání se za Evropský parlament účastní jeden z místopředsedů Parlamentu (jediný, kdo tohoto zástupce zmínil, je Jaromír Kohlíček), zpravodaj (na tom panuje obecně shoda), stínový zpravodajové (podle řady poslanců záleží na zpravodajovi, jestli je přizve), případně předseda hlavního výboru (například podle Michaely Šojdrové či Martiny Dlabajové, řada dalších ale zástupce výboru nezmiňuje), někteří, například Pavel Svoboda, ještě zmínili různé poradce a experty. Podle Jana Zahradila určuje zástupce garanční výbor nebo plénum parlamentu, není to tedy přesně dané. Je to právě trialogue, který se snaží najít průsečík mezi pozicí Rady a Parlamentu, jak zmiňuje například Jaromír Kohlíček, jedná se většinou o náročný proces, ve kterém se intenzivně jedná o každém slově.

Ve chvíli, kdy legislativní návrh schválí obě strany v dohodovacím řízení, vrací se zpět, ale následné hlasování je většinou jen čistě formální a řada poslanců zmínila, že považuje návrh za schválený už ve chvíli, kdy ho schválí trialogue.

Na možnostech jednotlivých poslanců, stran a frakcí se odpovídající poslanci víceméně shodli. Jako první je potřeba vyřadit strany, protože jejich možnosti nejsou téměř žádné.

---

²⁰⁸ Luděk Niedermayer na žádnou z otázek této sady neodpověděl.

Jednotliví poslanci mají možnost zasahovat jednáním se zpravodajem, se svým stínovým zpravodajem, případně s dalšími zainteresovanými. Martina Dlabajová zdůrazňuje roli tzv. „policy advisers“, kteří pracují v rámci výboru pro určitou frakci a koordinují zpravodaje a celou frakci. Frakce ovlivňuje legislativní proces hlavně prostřednictvím stínových zpravodajů, případně prostřednictvím frakčních pozměňovacích návrhů. Více je k postojům a přístupům frakce napsáno o něco dále. Petr Mach v této otázce zdůrazňuje důležitost přesvědčování a kuloární debaty. Důležitou informaci přinesl Tomáš Zdechovský – frakce nepodávají záporné stanovisko k pozměňovacím návrhům svých poslanců.

Z odpovědí skoro všech českých poslanců vyplývá, že ta nejdůležitější část procesu je hned na začátku – jaký výbor materiál dostane a kdo dostane zpravodajství. Přestože je možné návrh ovlivňovat celou dobu jeho projednávání, to nejdůležitější se děje mimo plénum Parlamentu – nejdřív na výboru a poté na dialogu s Radou, kde se hledá konečné znění. Z odpovědí je také patrné, že při projednávání jsou důležití někteří jednotlivci, nebo naopak celé frakce, jak bylo zmíněno, z procesu tak téměř vypadávají strany, které v českých podmínkách jsou příliš malé.

4.2.3. Jednání

Následující sada otázek se věnuje části, která je pravděpodobně nejméně formalizovaná Parlamentem, ale zároveň se řídí jasnými vnitřními pravidly, z nichž velkou část určuje kalendář Evropského parlamentu. Zvláště jednání národních stran není nijak formálně ošetřeno. Většina poslanců se shoduje v tom, že podstatná část jednání probíhá mimo rámec národních politických stran, a že pokud nějaká taková jednání probíhají, jsou převážně podle potřeby. Zástupci všech stran se ale shodli, že alespoň jednou za měsíc se formálně sejdou, a to před nebo v průběhu plenárního zasedání ve Štrasburku. Tomáš Zdechovský zdůrazňuje, že kromě jednání mezi samotnými poslanci mezi sebou často jednají jejich kanceláře. Evžen Tošenovský potvrzuje, že tato jednání jsou úzká a že koordinace postojů je v podstatě před každým hlasováním, i když někdy může být velmi rychlá.

Zvláštním případem je Česká delegace při EPP, která má sedm členů a jsou zde zástupci 3 stran – TOP 09, KDU-ČSL a Starostů. Tato delegace je o něco formalizovanější, přesto Pavel Svoboda zdůrazňuje, že si její členové „sedí hlavně lidsky“. Česká národní delegace má taky mezi sebou rozdělené jednotlivé oblasti, protože není možné, aby jeden člověk postihl celé jednání Parlamentu. V tomto se Pavel Svoboda shoduje i se zástupci ODS, kteří, i když v menším počtu si rozdělili probíraná témata. U nich je ale mnohem patrnější, že ve dvou lidech situace není o mnoho lepší a i při úzké spolupráci mohou postihnout jen menší část témat a

musí se více spoléhat na materiály frakce. Zástupci ostatních stran nebyli v této otázce tak sdílní a systém fungování v jejich frakci, nepopsali.

Velmi důležitou věc popsal ve své odpovědi Jan Zahradil (Jaromír Kohlíček to naznačil, ale blíže nerozvedl), je jí kalendář Evropského parlamentu. Celý cyklus má zhruba šest týdnů – během výborových týdnů zasedají výbory, frakční týdny jsou určeny na jednání frakcí, navazuje plenární týden ve Štrasburku, kdy probíhá zasedání celého Parlamentu, následují poslanecké týdny, během kterých mohou trávit poslanci čas ve svém okrsku, a poslední jsou delegační týdny, kdy probíhají výjezdy poslanců mimo Evropskou unii.

Frakční jednání se samozřejmě řídí stejným kalendářem, ale jejich průběh je o něco formálnější. V pondělí večer se podle Jana Zahradila schází whipové, což jsou lidé, kteří jsou z jednotlivých národních delegací zodpovědní za to, jak se bude hlasovat. V řadě stran platí, že v úterý ráno jedná předsednictvo. Během plenárních zasedání se také frakce schází každý den. Mimo plenární týdny je to výrazně méně, a zatímco některé frakce se scházejí jednou týdně, například Petr Mach naznačil, že kromě plenárních týdnů se EFDD formálně neschází, ale pořádá řadu neformálních setkání či různých konferencí.

Většina poslanců také potvrdila, že není občas lehké najít shodu – Jaromír Kohlíček zdůraznil v některých věcech odlišné názory stran, ať už z regionálních nebo politických důvodů. Pavel Svoboda naopak přestřel, že EPP „platí daň za svoji velikost“ a to, že je frakcí křesťanských demokratů a středových stran. Tomáš Zdechovský naopak zdůrazňuje, že i přes některé rozdíly má EPP společný základ, na kterém se shodnou. Petr Mach tady připomíná, že EFDD nemá potřebu nacházet kompromisní řešení, a je tedy na každém, jak se ke konkrétnímu bodu postaví. Evžen Tošenovský potvrzuje, že ani u ECR není tlak na společné hlasování, a to ani od Britů či Poláků, kteří jsou výrazně silnější. Pavel Telička v tomto bodě zdůrazňuje potřebu jednání uvnitř frakce, a že pokud se chce člověk nějak výrazněji odklonit, je to potřeba na frakci zdůvodnit. Jan Zahradil přidává, že záleží o jak důležitý materiál se jedná, a že pokud se nejedná o tříhvězdičkový (nejdůležitější) materiál, je možné se odchýlit a držet se vlastní linie, ale že ani v případě toho tříhvězdičkového whipu není žádná sankce za to, pokud člověk hlasuje jinak. Martina Dlabajová zdůrazňuje, jak moc je pro jednání uvnitř frakce důležitá pozice zpravodaje k dané věci. Kateřina Konečná připomíná konfедераční princip GUE/GNL, ve kterém není jednoduché konsensus najít. Michaela Šojdrová v tomto bodě vidí jako důležité, že diskuze uvnitř EPP je demokratická a otevřená. Miroslav Poche souhlasí s tím, že konsensus je občas nemožné najít, ale připomíná, že názor se většinou netvoří na plénu, ale předem v jednání se zpravodaji a na frakčních pracovních skupinách. Luděk Niedermayer na to hledí tak, že shoda je bod od bodu a že roli v EPP hraje i vysoký počet poslanců této frakce.

V otázce jednání je patrné, že ač probíhá řada oficiálních jednání, na která je i v kalendáři Parlamentu vyznačen speciální čas, většina jednání stran i frakcí je spojena s hlasováním a s plenárním týdnem ve Štrasburku, kdy se schází jednak, jak říká Tomáš Zdechovský, „opinion leaders“, jednak celé frakce a často i národní delegace a strany. Tato setkání většinou úzce souvisí s projednávanými materiály a jedná se zde už přímo o postojích k nim, případně o stranických hlasováních a tvoří se, jak řekl Evžen Tošenovský, tzv. voting listy, tj. co a jak se bude hlasovat a jak budou jednotliví poslanci hlasovat. Jednání, která probíhají během frakčních týdnů, jsou většinou užší a často na méně formálních platformách – například různé pracovní skupiny a podobně. V pondělí se ve Štrasburku také scházejí čeští poslanci, ale o tom jsou podrobnější informace v další kapitole.

4.2.4. Kontakt s českými politiky

Tato sada otázek je věnována tématu nakolik jsou čeští poslanci v kontaktu s českými politiky v Čechách. První otázka se však věnuje kontaktu s bruselskými kolegy. Odpovědi na tuto otázku byly velmi podobné. Všichni zmiňují poslaneckou snídani v pondělí před jednáním ve Štrasburku, kde se sejde velká část z nich a kam její organizátor pozve hosta, většinou z ČR, k nějakému aktuálnímu tématu. Velká část zmínila i setkání u premiéra, které se koná jen dvakrát do roka, kde jak říká Petr Mach, premiér sám „nadhodí“ témata, ke kterým se potom poslanci vyjadřují. Třetí možnost setkání zmínil například Tomáš Zdechovský či Pavel Svoboda, jsou jí večere na Stálém zastoupení České republiky při Evropské unii.

Spolupráce s českými ministry a také jejich úřady je postavena hlavně odborně – poslanci dostávají prostřednictvím stálého zastoupení materiály o pozicích ministerstev, případně české vlády k projednávané problematice. Řada z odpovědí si chválí spolupráci právě s českým zastoupením v Bruselu. Velmi silná je také spolupráce mezi poslanci KDU-ČSL a jejich ministry v české vládě.

Druhou úrovní je vztah k národním stranám, který se často liší – všichni poslanci KDU-ČSL se účastní i jednání na nejvyšší úrovni v rámci strany a spolupracují i s předsedy evropských výborů Sněmovny (Ondřejem Benešíkem) a Senátu (Václavem Hamplm). Petr Mach je zároveň i předsedou strany Svobodných, tudíž v této straně je situace jednodušší. Zástupci ODS zdůrazňují, že je to vazba na národní parlament, s tím, že Jan Zahradil je i členem předsednictva ODS. Pavel Telička je předsedou zahraničněpolitické komise ANO a Martina Dlabajová zdůrazňuje, že jsou ve svém rozhodování svobodní a nejsou vázáni názorem z ČR, a naopak se snaží vnášet do české politiky evropský pohled. Luděk Niedermayer naznačuje, že spolupráce je v jejich případě volnější, protože se národní témata „neprotínají“ s těmi

v Bruselu. Miroslav Poche je členem ústředního výboru, tudíž i on spolupracuje na nejvyšší úrovni a podílí se i na tvorbě programu své mateřské ČSSD. Kateřina Konečná naopak zdůrazňuje, že sice spolupracují na evropských otázkách, ale nezasahují do národní politiky.

V otázce spolupráce s českou komisařkou mají poslanci také jednotný názor. U všech poslanců se jedná hlavně o odbornou spolupráci s tím, že u Pavla Teličky se k tomu přidává i frakční hledisko. O národním hledisku nemůže být podle poslanců „ani řeč“. Řada z nich také zmínila komisaře, kteří jsou jim odborně bližší a spolupracují s nimi častěji, přestože jsou z různých zemí.

Spolupráce s poslanci z okolních zemí je založená jak na osobní bázi, tak na spolupráci na odborných otázkách. Skoro všichni zmínili vynikající vztahy se Slováky, případně Poláky. Častá je také spolupráce s německými kolegy, ať už v případě zástupců KDU-ČSL, kde například Tomáš Zdechovský chodí i na porady CDU/CSU, či v případě Jaromíra Kohlíčka, kde je spolupráce se saskými kolegy nastavena spíše osobně. Složitější je spolupráce s kolegy z Maďarska. V případě odpovědí zástupců ODS je vidět, že i do této spolupráce proniká systém frakcí, protože když jmenovali výčet lidí, se kterými spolupracují, vyjádřili se tak, že ve frakci nikoho z Maďarska nemají, a to spolupráci komplikuje. Existenci neformální skupiny, která se schází jen asi čtyřikrát do roka, potvrdili jen Tomáš Zdechovský a Martina Dlabajová.

U spolupráce s českými politiky je vidět, do jaké míry se liší podle toho, z jaké strany jsou. Nejvíce je tato odpověď patrná ve chvíli, kdy se vedle sebe postaví odpovědi EPP, kde zástupci KDU-ČSL jsou v nejvyšších orgánech své strany, a konstatování Ludřka Niedermayera, který říká, že se národní a evropská politika nepotkává. Z dalších odpovědí je zřejmé, že fakt, že komisař by měl být nadnárodní, platí nejen v teorii, ale minimálně v našem případě i v praxi. Je zajímavé, že i když vláda se velmi silně snaží v rámci Evropské unie prosazovat spolupráci s Visegradskou skupinou, je v Parlamentu tato spolupráce spíše založena frakčně či osobně, případně odborně, ale nikoliv regionálně jako V4.

4.2.5. Závěrečné otázky

Poslední sada otázek je směřována k tomu hlavnímu, zda hlasují čeští poslanci spíše s frakcí a na základě politických postojů, nebo převládá národní zájem. První otázka byla hypotetická a ptala se, jestli si jednotliví poslanci dokážou představit, že jejich frakce nějaký návrh podpoří, a oni se naopak vyjádří proti.

Všichni se vyjádřili ve smyslu, že si to dokážou představit, a většina z nich uvedla jako příklad Směrnici o střelných zbraních, a to kromě Ludřka Niedermayera, který se rozhodl, že bude držet stranickou linii, Miroslav Poche byl jediný, který v této otázce nezmínil Směrnici o

střelných zbraních. Druhou častou odpovědí byla otázka kvót pro přerozdělování migrantů. Miroslav Poche jako jediný zmínil, že se od stranické linie odchýlil v otázce hlasování o smlouvě CETA, ale v případě hlasování, které je v analytické části, se ale i v této otázce držel stranické linie. Luděk Niedermayer zmínil otázku strukturálních fondů. Výjimkou byl Petr Mach, kde není frakční linie jako u ostatních stran a hlasování jsou volná.

I když v otázce na to, jestli poslanci většinou hlasují na základě frakcí, nebo států většina poslanců odpověděla, že na základě frakcí, vzhledem k tomu, že se jedná o hlavní otázku, považují za důležité se přiblížit na jednotlivé odpovědi. Jaromír Kohlíček zdůrazňuje, že hlasují hlavně na základě svého programu, potom podle skupin a regionů, které jsou přibližně na stejné úrovni. Pavel Svoboda zmínil, že statisticky podle frakcí, že případy, kdy se odchýlí, jsou statisticky méně významné, a pokud by to tak nebylo, nebyl by důvod, aby byli v EPP. Tomáš Zdechovský má názor, že je to kombinace těchto postojů, ale je potřeba to na frakci vysvětlit, a pokud to člověk nevysvětlí, musí občas přiznat porážku a hlasovat společně s frakcí, není možné být pokaždé spokojený. Petr Mach potvrzuje, že dominantně je hlasování probíhá podle frakcí, ale že existují výjimky, kdy se řeší nějaký národně extrémně citlivý případ. Evžen Tošenovský je tady určitým „disidentem“, protože jako jediný zdůraznil národní zájem, a přestože je hlasování postaveno na frakčním návrhu, občas frakce „svítí jako vánoční stromeček“, a pokud někdo chce hlasovat proti frakci, je pro dobré vztahy uvnitř frakce základem, aby to oznámil. Pavel Telička se přiklonil spíše k frakčnímu hlasování, ale zdůraznil, že tam hraje významnou roli i národní hledisko, i když zdůraznil, že každý poslanec a strana může národní zájem vidět jinak, srovnal to s tím, že český parlament také není stavěn podle krajských zájmů, ale podle politického programu. Jan Zahradil to vidí případ od případu, když se hlasování může týkat národního zájmu, poslanci se odchýlí. Luděk Niedermayer tvrdí, že obvykle podle frakcí, ale připomíná, že se nezřídka formují koalice podle regionů. Miroslav Poche to vidí podobně jako řada jeho kolegů – většinou podle frakce, ale v konkrétních případech se do hlasování může promítnout i regionální zájem. Michaela Šojdrová má prakticky totožný pohled – základem je podle ní politický, tedy frakční program, ale objevuje se i národní zájem, který však podle ní většinou není v rozporu s frakčním postojem. Kateřina Konečná to vnímá tak, že je na to potřeba hledět případ od případu, i když je GUE/NGL konfederace, a neexistuje tam tedy frakční linie, je podle ní často regionální postoj shodný s tím frakčním, a pokud se tyto dvě pozice mívají a je to nějaká citlivá legislativa pro domovský stát daného poslance, pak se drží regionální linie. Martina Dlabajová se přiklání k řadě kolegů s tím, že většinou je to podle frakce a je potřeba hledat kompromis, pokud je názor frakce názor jiný, a případně hlasovat odlišně.

Poslední otázka byla zaměřená na to, koho poslanci zastupují, a měla ukázat jejich vazby směrem k českým občanům. Nejsířší byla odpověď od Martiny Dlabajové, která odpověděla, že občany Evropské unie. Kateřina Konečná tuto odpověď doplnila tím, že byla zvolena za Českou republiku. Miroslav Poche doplnil, že zastupuje všechny občany Evropské unie a zejména občany České republiky. Pavel Svoboda přiznal, že evropští občané jsou to pouze formálně, že hlavně jsou to občané České republiky. Že zastupují české občany, napsali Luděk Niedermayer a Tomáš Zdechovský. Českou republiku zastupují v Evropském parlamentu podle vlastních slov Jan Zahradil a Evžen Tošenovský. Občany, kteří ji volili a stranu, která ji nominovala, zastupuje Michaela Šojdrová. Petr Mach je zástupcem 80 tisíc voličů, kteří ho volili. Program, za který byli zvoleni, pak v Bruselu a Štrasburku zastupují Pavel Telička a Jaromír Kohlíček.

4.2.6. Shrnutí rozhovorů

Jak bylo předestřeno v úvodu, v této části jsme hledali poznatky o tom, jak probíhají legislativní a politická jednání, jaké jsou české vazby evropských poslanců a jak vnímají oni sami otázku frakčního versus regionálního hlasování.

Z první, obecné části vyplývá, že ač jsou čeští poslanci v Parlamentu relativními nováčky, i přesto zaujímají některé důležité pozice – jeden z nich je místopředsedou parlamentu a další je předsedou výboru a třetí je předsedou evropské strany a bývalým předsedou frakce. Zároveň mají čeští poslanci různě silné pozice i ve výborech Parlamentu.

Z části týkající se legislativního procesu vystupuje nejsilněji právě pozice výborů a důležitost jednání a rozdělení práce přímo tam. Ač formálně je nejdůležitější postavou každého výboru jeho předseda, poslanci se shodli, že největší politická moc leží v rukou koordinátorů jednotlivých frakcí a že pro jakýkoliv materiál je klíčová pozice zpravodaje, který doprovází daný materiál celým schvalovacím procesem. Tento proces kromě jednání na výborech zahrnuje i jednání na plénu a také jednání s Radou, kde právě zpravodaj většinou vede jednání za celý parlament. Frakce, které nezískají zpravodaje k danému materiálu jmenují své stínové zpravodaje, jejichž moc je omezená názory a přístupem zpravodaje.

Politická jednání se řídí v první řadě kalendářem Parlamentu, protože každý týden má nějaký účel – od frakčních, přes výborové až po plenární týdny. Podle českých zástupců probíhají jednání téměř neustále, formální jednání celých frakcí probíhají většinou během plenárních týdnů a jsou úzce vázána na probíhající materiály. Méně formální a věcná jednání ke vzdálenějším materiálům se poté konají na různých platformách během ostatních týdnů.

Zástupci všech stran potvrzují, že se jedná hlavně na politické úrovni, že jednání probíhají hlavně uvnitř frakcí.

Čeští poslanci se schází k pravidelné snídani během plenárního zasedání, což je ale něco mezi odborným a společenským setkáním. Odborná setkání potom organizuje Stálé zastoupení České republiky v Bruselu. Jediné setkání, které by se dalo označit jako národní je dvakrát do roka setkání u premiéra, kde se jedná o tématech, která jsou pro premiéra a Českou republiku důležitá. Všichni poslanci i odborně jednají s českými ministerstvy, případně odbornými organizacemi. Pozice poslanců uvnitř domovských stran je velmi různorodá a odráží spíše osobní postavení, než že by se jednalo o nějaký mechanismus. Výjimkou jsou členové KDU-ČSL, kteří jsou v titulu poslance Evropského parlamentu členy vedení strany. Ve vedení stran ale působí i další poslanci. Někteří poslanci se ale od domovských stran spíše distancují.

Řada poslanců spolupracuje s kolegy s okolních zemí, ale přiznávají, že se jedná o spolupráci v první řadě uvnitř frakcí a že spolupráce napříč frakcemi na nějaké regionální platformě je spíše výjimečná. Několikrát do roka se schází neformální skupina poslanců z V4, ale chybí jim širší podpora a větší zapojení českých poslanců.

V otázce frakčního versus regionálního hlasování se všichni čeští poslanci postavili s různými doplněními za tezi, že dominuje frakční hlasování, výjimkou v tomto případě byl pouze Evžen Tošenovský, který deklaroval, že pro něj je klíčový národní zájem. Ostatní poslanci připustili, že existují okamžiky, kdy se národní zájem určitým způsobem zformuje, ale vylučují, že by se jednalo v nějakém formálním rámci. Jako příklad takového národního zájmu se ukazuje Směrnice o zbraních, která je pro většinu odpovídajících právě tím bodem, kde převáží národní zájem nad frakčním postojem. Celkově je ale vidět, že řada poslanců se snaží jednat uvnitř frakce, ale pokud se jim to nepodaří, jsou někdy ochotni hlasovat společně s frakcí i přes určitý nesouhlas. Někteří naopak před frakční zájem ještě předsazují jejich vlastní politický program a národní zájem vnímají velmi okrajově.

Regionální vazby jednotlivých politiků ilustruje odpověď na otázku, koho v Evropském Parlamentu zastupují. Zatímco někteří odpověděli, že zastupují evropské občany, i když je otázkou nakolik se jedná o čistě formální odpověď, jiní naopak potvrdili, že zastupují české občany nebo dokonce jen své voliče. Tyto odpovědi by se dali vnímat v kontextu toho, nakolik je pro dané poslance důležité, aby uspokojili zájmy evropských občanů a nakolik jsou klíčoví čeští občané, případně nakolik je důležitý i v tomto aspektu politický postoj.

4.3. Syntéza analýz a rozhovorů

Analýza hlasování i rozhovory nám poskytují podobný obrázek o tom, jak se rozhodují čeští poslanci a přes různé dílčí odpovědi je konečný obrázek podobný. Analytická část nám poskytla statistickou oporu, která nám ukázala, jak moc hlasují čeští poslanci společně se svými stranami. Bohužel nám nemůže říci, proč hlasovali v těch ostatních procentech jinak. Na tuto otázku odpověděli poslanci v rozhovorech – většinou se jedná o odlišná hlasování proti frakci proto, že mají jiný politický pohled.

Všemi oblastmi jednání se jako nit táhne postoj, že na prvním místě je politika, většinou odborně zaměřená. Jednotliví poslanci sami přiznávají, že frakce je pro ně důležitější než národní postoj. Všichni ale potvrdili, že existují okamžiky, kdy se vytvoří národní zájem, který projednou není dán politickým postojem jednotlivých poslanců, ale jedná se opravdu o společný zájem téměř všech českých poslanců. Analýza vybraných hlasování existenci takových výjimečných bodů potvrdila. Je pravdou, že čeští poslanci občas hlasují jednotně, ale jak řekl Petr Mach a je o patrné i ze záznamů o hlasování, to jsou ta hlasování, kde většinu tvoří 600 poslanců. Je opravdu výjimkou, aby se stalo, že se čeští poslanci sejdou v názoru na nějaké usnesení a společně tvoří menšinu. Ve sledovaném období se to ukázalo dvakrát – jednak u těsného hlasování o rozpočtové kapacitě pro eurozónu a jednak u hlasování o Směrnici o držení zbraní. Jak rozhovory, tak analýza hlasování potvrdili, že tato Směrnice byla okamžikem, kdy se zformoval jasný český národní zájem a poslanci se za něj postavili, i když ani zde to nebylo bez výjimek.

Celkově lze jak ze statistik, tak z rozhovorů jasně vidět, že se poslanci snaží dosáhnout shody hlavně uvnitř frakce a pokud mají nějaký jiný názor, tak se primárně snaží přesvědčit svojí frakci. Z rozhovorů je také patrné, že poslanecký život probíhá na úrovni frakcí, což může být dáno malou velikostí českých delegací, kdy největší – Česká národní delegace při EPP má 7 členů ze tří stran. Jak již bylo řečeno, spolupracují poslanci hlavně na odborné úrovni, ať už jsou to různé pracovní skupiny nebo výbory, stále mají ku pomoci různé frakční poradce, frakční aparát. Odborné názory a české pohledy přibližuje českým poslancům Stálé zastoupení České republiky v Bruselu, ale ani tato instituce nemůže postihnout tak široké oblasti, jaké jsou schopny postihnout zvláště velké frakce.

Na základní otázky lze tedy odpovědět, že podle analýz, i podle rozhovorů se v hlasování českých poslanců projevují regionální aspekty velmi výjimečně a poslanci se naopak v drtivé většině případů rozhodují na základně politických linií a frakcí. Národní linie

se objevují v ojedinělých případech. Národní zájem je těžké posoudit, protože podle řady poslanců vidí pod tímto pojmem každý něco jiného.

5. Závěr

V minulých kapitolách jsem nejdříve přiblížil, jaké je teoretické ukotvení studia fungování Evropského parlamentu. Popsal jsem zde historii Evropského parlamentu, jeho současnou strukturu a jak fungují jednotlivé orgány uvnitř. V samostatných kapitolách byly popsány evropské volby, během kterých jsou vybírání zástupci jednotlivých států, případně i regionů. Přiblížil jsem fungování evropských stran a jaký je rozdíl mezi stranami a politickými skupinami v Parlamentu. Cílem teoretické části bylo hlavně popsat a pomoci pochopit, jak je Evropský parlament vnitřně nastavený, jeho mechanismy a procesy, zvláště pak legislativní proces, což není, vzhledem ke komplexnosti situace možné bez rozsáhlých popisů.

Evropský parlament má za sebou 70 let historie, během kterých se výrazně proměnila jeho role. Od nevoleného s pouhými konzultačními pravomocemi se stal jednou ze základních institucí. Řádný legislativní proces mu dal spolurozhodovací pravomoc ve většině evropské legislativy, spolu s tím rozhoduje i o rozpočtu Evropské unie. Maastrichtská smlouva dala podnět ke vzniku evropských stran a tak postupně z politických skupin či frakcí vznikají celoevropské strany s různým politickým zaměřením. Vzhledem k relativně malé síle i těch největších stran – CDU/CSU má jako největší strana jen 34 poslanců ze 751 – jsou právě frakce prostředkem, jak mohou jednotlivé národní strany prosadit svoji politiku. Vytváří se tak ale zároveň nový politický systém a vznikají politici, kteří fungují primárně na evropské úrovni a do národní politiky už příliš nezasahují, protože léta pracují právě na úrovni Evropské unie – příkladem může být například předseda frakce ALDE – Guy Verhofstad.

Praktická část, rozdělená na dva samostatné celky pak měla přinést odpovědi na základní otázky – tj. jestli poslanci hlasují na základě frakcí, nebo na základě nějakých regionálních vazeb. První, statistická část jasně ukázala, že základní platformou pro rozhodování poslanců jsou jejich strany a frakce. Souhrnná statistika hlasování ukázala, že s výjimkou Petra Macha je hlasování s frakcí velmi časté a pohybuje se ve většině případů nad úrovní 90%, s tím, že několik poslanců dokonce hlasuje společně s frakcí ve více než 95% případů. Analýza vybraných hlasování pak ukázala, že v určitých výjimečných případech se formuje i národní postoj, jak poté potvrdili i rozhovory s jednotlivými poslanci.

Druhá část, jejích nosným prvkem byli rozhovory s českými poslanci pak tyto poznatky potvrdila. V rámci legislativního procesu se poslanci shodli, že nejdůležitější jednání probíhají na příslušných výborech. V jednotlivých výborech má Česká republika maximálně jen několik

málo poslanců a v řadě z nich sedí jen jednotlivci. Není proto možné, aby se na jednání výboru vytvořila nějaká společná česká pozice, protože tam není tolik českých zástupců. Materiály během jednání na úrovni výborů také procházejí různými pracovními skupinami, které jsou ale pouze na frakční bázi a nikoliv na regionální bázi. Dokonce ani pro Visegradskou skupinu neexistuje žádná formální struktura uvnitř Parlamentu.

Většina českých poslanců také odpověděla, že spolupracují se svými stranami a někteří jsou i součástí vysokých stranických orgánů. Spolupráce s národními stranami je ale založena politicky, to znamená, že se zástupci stran snaží v Bruselu či Štrasburku prosazovat stejnou politickou linii, jako jejich strany doma. V případě ministerstev či odborných organizací se jedná spíše o odborný pohled na danou problematiku. Česká národní pozice existuje, poslancům jí prostřednictvím Stálého zastoupení při Evropské unii dodává vláda. Tyto pozice jsou ale nezávazné a jde spíše o informace o dopadu dané legislativy do českého prostředí.

Při odpovědích na hlavní otázku se poslanci prakticky shodli – drtivá většina jejich rozhodnutí je závislá na jejich programu a je spojená s rozhodováním uvnitř frakce. Základním podkladem pro rozhodnutí je tak debata uvnitř frakce a nikoliv s ostatními českými poslanci, se kterými se setkávají jen výjimečně a to převážně na neformální bázi. Zároveň ale existují okamžiky, kdy se zformuje český národní zájem a poslanci jsou pak ochotni hlasovat i proti svým frakcím. Jedná se tak o doplnění a potvrzení čísel, která poskytla analýza hlasování. Tyto okamžiky jsou ale ojedinělé – v poslední době se objevil jen jeden jasný případ – Směrnice o držení zbraní, na které je ten český národní zájem jasně patrný.

Jednoduchou odpovědí na základní otázku by tak bylo, že poslanci hlasují podle frakcí a spolupráce s národními stranami a případně vládou ovlivňují jejich rozhodovací proces jen minimálně a případy, kdy rozhoduje národní zájem jsou velmi ojedinělé. Dá se tak říci, že hlasování v Evropském parlamentu nemá regionální aspekty, případně jsou zcela marginální.

Orgánem Evropské unie, který se v určitých ohledech Parlamentu podobá je Výbor regionů, kde jsou zástupci nižších územně správních celků. Tento orgán nemá ale prakticky žádné pravomoci a dalo by se říci, že je přibližně na úrovni Parlamentu před 50 lety. Do budoucna bude zajímavé sledovat, jestli se i Výboru podaří se mezi evropskými institucemi etablovat a posílit na podobnou úroveň, na které je dnes Parlament. Mohl by to být právě Výbor regionů, kde budou do fungování Evropské unie mít možnost více promlouvat i malé regiony a státy.

6. Literatura

6.1. Knižní zdroje

CABADA, Ladislav a Michal KUBÁT. *Úvod do studia politické vědy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-076-5.

CÍSAŘ, Ondřej a Petr FIALA, ed. *Obhajoba zájmů a transnacionální vztahy*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2004. ISBN 80-210-3519-6.

DANČÁK, Břetislav a Vít HLOUŠEK, ed. *Víceúrovňové vládnutí v Evropě: zkušenosti, problémy a výzvy*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2007. ISBN 978-80-210-4458-6.

HOOGHE, Liesbet. *Cohesion policy and european integration: building multi-level governance*. Oxford: Oxford University Press, c1996. ISBN 01-982-8064-5.

HOOGHE, Liesbet a Gary MARKS. *Multi-level governance and european integration*. 1ed. Lanham: Rowman, c2001. Governance in Europe. ISBN 07-425-1020-4.

KEOHANE, Robert O. a Stanley. HOFFMANN. *The New European community: decisionmaking and institutional change*. 1. Boulder, Colo.: Westview Press, 1991. ISBN 978-081-3382-715.

KOHLER-KOCH, Beate. *Linking EU and national governance*. 1ed. Oxford: Oxford University Press, 2003. ISBN 01-992-5226-2.

KOHLER-KOCH, Beate a Rainer EISING. *The transformation of governance in the European Union*. 1ed. New York: Routledge, 1999. ISBN 04-152-1548-X.

LEBEDA, Tomáš. Hlavní proměnné poročních volebních systémů. *Sociologický časopis* [online]. 2001, 37(4), 425-448 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: http://sreview.soc.cas.cz/uploads/f213451ab2ebbfd43a47e9a357052f59876adc77_140_425LEBEDA.pdf

MARKS, Gary. Structural Policy and Multi-Level Governance in the EC. CAFRUNY, Alan W. a Glenda G. ROSENTHAL. *The State of the European Community. Vol. 2: The Maastricht debates and beyond*. 1. Boulder, Colorado: Lynne Rienner Pub, 1993, s. 391-410. ISBN 978-1555873592.

MOGA, Teodor Lucian. The Contribution of the Neofunctionalist and Intergovernmentalist Theories to the Evolution of the European Integration Process. *Journal of alternative perspectives in the social sciences*. 2009, 1(3), 796-807. ISSN 1944-1088.

NANCY, Jacques. PUBLIC OPINION MONITORING UNIT. *Review of European and National Election Results: Special edition on 2014 European Elections* [online]. Brusel: European Parliamentary Research Service, 2015 [cit. 2017-02-18]. PE 558.343. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/558343/EPRS_STU\(2015\)558343_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/558343/EPRS_STU(2015)558343_EN.pdf)

NANCY, Jacques. PUBLIC OPINION MONITORING UNIT. *Review of European and National Election Results: Third update July 2016* [online]. Brusel: European Parliamentary Research Service, 2016 [cit. 2017-02-18]. PE 585.210. Dostupné z:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/585210/EPRS_STU\(2016\)585210_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/585210/EPRS_STU(2016)585210_EN.pdf)

OELBERMANN, Kai-Friederike, Antonio PALOMARES a Friedrich PUKELSHEIM. The 2009 European Elections: From votes to seats in 27 ways. *European Electoral Studies* [online]. 2010, 5(1), 148-182 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: http://ispo.fss.muni.cz/uploads/EVS/010/EVS2_2010_4.pdf

PIATTONI, Simona. *Multi-level Governance: A Conceptual Analysis*. University of Trento, 2008.

PISTOR, Katharina a Ingolf PERNICE. Institutional settlements for an enlarged European Union. *Law and governance in an enlarged European Union*. 1. Portland, Oregon: Hart Publishing, 2004, s. 3-38. ISBN 978-1-84113-426-0.

RINGE, Niels F. *The Santer Commission Resignation Crisis: Government-opposition dynamics in executive-legislative relations of the EU*. University of Pittsburgh, 2003.

SCHENDELEN, M. P. C. M. van. *Machiavelli in Brussels: the art of lobbying the EU*. Amsterdam: Amsterdam University Press, c2002. ISBN 90-535-6573-6.

SCHMITTER, Philippe C. Neo-Neo-Funkcionalism. WIENER, Antje a Thomas DIEZ. *European integration theory*. 2nd ed. New York: Oxford University Press, 2009, s. 45-74. ISBN 9780199226092.

WEILER, J. The Community System: the Dual Character of Supranationalism. In: *Yearbook of European Law*. Londýn: Oxford University Press, 1981, 1(1), s. 267-306. DOI: 10.1093/yel/1.1.267. ISSN 0263-3264.

6.2. Elektronické zdroje

A Europe that works. In: *Alde PARTY: Alliance of Liberals and Democrats for Europe* [online]. Brusel, 2013 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: https://www.aldeparty.eu/sites/alde/files/english_version_alde_party_manifesto.pdf

About. *European Parliament: Relations with National Parliaments* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/about/our-mission.html#>

About. *Movement for a Europe of Nations and Freedom* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.menleuropa.eu/political-platform/>

About the EL. *European LEFT* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.european-left.org/about-el>

About us: Our Family. *ACRE: Alliance of Conservatives and Reformists in Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: http://www.acreurope.eu/about_us/our_family

About us. *PES: Socialists & Democrats* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <https://www.pes.eu/oc/en/about-us/pes-in-the-eu-institutions/>

About us: Members. *ADDE: Alliance for Direct Democracy in Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://addeurope.org/about-us/members>

About us: Executive Board. *ACRE: Alliance of Conservatives and Reformists in Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: http://www.acreurope.eu/about_us/executive_board

About us. *European Free Alliance* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.e-f-a.org/about-us/>

About us: Reykjavik Declaration. *ACRE: Alliance of Conservatives and Reformists in Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: http://www.acreurope.eu/about_us/reykjavik_declaration

About us: Our Values. *PES: Socialists & Democrats* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <https://www.pes.eu/oc/en/about-us/our-values/>

About us: Member parties & Regional partners. *ACRE: Alliance of Conservatives and Reformists in Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: http://www.acreurope.eu/about_us/member_parties

About Us: About the ALDE Party. *Alde PARTY: Alliance of Liberals and Democrats for Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <https://www.aldeparty.eu/about/the-alde-party>

ALDE Party members. *Alde PARTY: Alliance of Liberals and Democrats for Europe* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <https://www.aldeparty.eu/content/our-members>

Background Information: Election of the European Commission. *European Parliament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2004 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+PRESS+BI-20041022-1+0+DOC+XML+V0//EN#SECTION1>

Česká národní delegace. *Evropský výbor regionů: Shromáždění EU regionálních a místních zástupců* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <http://cor.europa.eu/cs/about/nationaldelegations/Pages/delegation.aspx?country=Czech%20Republic>

MUÑOZ, Susana. European Parliament. In: *CVCE.eu: by University of Luxembourg* [online]. Luxembourg: CVCE. European Navigator, 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.cvce.eu/en/obj/european_parliament-en-ad6a0d57-08ef-427d-a715-f6e3bfaf775a.html

Evropská centrální banka (ECB): Přehled. *EUROPA.eu: Evropská unie* [online]. Brusel: Oddělení pro komunikaci Evropské komise, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-central-bank_cs

Evropský parlament 2004. *Volby.cz* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2004 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/ep2004/ep?xjazyk=CZ>

Evropský parlament 2009. *Volby.cz* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2009 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/ep2009/ep?xjazyk=CZ>

Evropský parlament 2014. *Volby.cz* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2014 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/ep2014/ep?xjazyk=CZ>

Evropský účetní dvůr (EÚD): Přehled. *EUROPA.eu: Evropská unie* [online]. Brusel: Oddělení pro komunikaci Evropské komise, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z:

https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-court-auditors_cs

Evropský veřejný ochránce práv: Přehled. *EUROPA.eu: Evropská unie* [online]. Brusel: Oddělení pro komunikaci Evropské komise, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z:

http://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-ombudsman_cs

Evropský výbor regionů: Shromáždění EU regionálních a místních zástupců [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <http://cor.europa.eu/cs/Pages/home.aspx>

Fakta a čísla o Evropské unii: Systém fungování Evropské unie.

[Http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/cs/displayFtu.html?ftuId=theme1.html](http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/cs/displayFtu.html?ftuId=theme1.html) [online].

Brusel, 2017 [cit. 2017-02-18]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/portal/cs>

DIRECTORATE-GENERAL FOR FINANCE, DIRECTORATE FOR POLITICAL STRUCTURES FINANCING AND RESOURCES a POLITICAL STRUCTURES FINANCING UNIT. Grants from the European Parliament to political parties at European level per party and per year. In: *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2016 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z:

http://www.europarl.europa.eu/pdf/grants/Grant_amounts_parties_01-2016.pdf

HLAVA I : POSLANCI, ORGÁNY PARLAMENTU A POLITICKÉ SKUPINY:
KAPITOLA 4 : POLITICKÉ SKUPINY: Článek 30 : Vytváření politických skupin. In: *Jednací řád Evropského parlamentu: 7. volební období - červenec 2009* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2009 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20090714+RULE-030+DOC+XML+V0//CS&navigationBar=YES>

Konference předsedů výborů. *Evropský parlament: Výbory* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/committees/cs/conference-of-committee-chairs.html>

Kontrolní pravomoci. *Evropský parlament: O Parlamentu* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/20150201PVL00006/Kontrolní-pravomoci>

Learn about the EGP. *EUROPEAN GREEN PARTY* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22].

Dostupné z: <https://europeangreens.eu/learn-about-egp>

Legislativní pravomoci. *Evropský parlament: O Parlamentu* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/20150201PVL00004/Legislativní-pravomoci>

Lisabonská smlouva. *Evropský parlament: O Parlamentu* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/20150201PVL00008/Lisabonská-smlouva>

Manifesto: EPP Statutory Congress. In: *EPP: european people's party* [online]. Bukurešť, 2012 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z:

http://www.epp.eu/files/uploads/2015/09/Manifesto2012_EN.pdf

Martin Schulz zvolen předsedou Evropského parlamentu. *Evropský parlament: Zpravodajství* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2012 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/news/cs/news-room/20120113IPR35350/martin-schulz-zvolen-předsedou-evropského-parlamentu>

Members. *PES: Socialist & Democrats* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <https://www.pes.eu/oc/en/members/>

O delegacích. *Evropský parlament: Delegace* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/delegations/cs/about-delegations.html>

O výborech. *Evropský parlament: Výbory* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/committees/cs/about-committees.html>

Organisation: EDP Delegation at the European Parliament. *PDE-EDP* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.pde-edp.eu/en/organisation/european-parliament>

Organisations who trust us. *VoteWatchEurope* [online]. Brusel: VoteWatch CIC, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.votewatch.eu/blog/organisations-who-trust-us/>

Organizace: Politické orgány. *Evropský parlament: O Parlamentu* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/20150201PVL00010/Organizace>

Parlament zvolil Jean-Clauda Junckera předsedou Evropské komise. *Evropský parlament: Zpravodajství* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2014 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/news/cs/news-room/20140714IPR52341/parlament-zvolil-jean-clauda-junckera-předsedou-evropské-komise>

Parties and partners. *EPP: European people's party* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.epp.eu/parties-and-partners/>

Poslanci EP. *Evropský parlament* [online]. Brusel, 2017 [cit. 2017-02-18]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/map.html>

MUÑOZ, Susana. Power of the purse of the European Parliament. In: *CVCE: by University of Luxembourg* [online]. Luxembourg: CVCE. European Navigator, 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.cvce.eu/obj/power_of_the_purse_of_the_european_parliament-en-f0eebff2-b760-467d-951c-7ef14a350199.html

MUÑOZ, Susana. Power to legislate of the European Parliament. In: *CVCE.eu: by University of Luxembourg* [online]. Luxembourg: CVCE. European Navigator, 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.cvce.eu/obj/power_to_legislate_of_the_european_parliament-en-4f35fdb4-323e-49a0-a138-5b11d701d9a3.html

Rozpočtové pravomoci. *Evropský parlament: O Parlamentu* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/20150201PVL00005/Rozpočtové-pravomoci>

Řádný legislativní postup. *Evropský parlament: O Parlamentu* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/external/appendix/legislativeprocedure/europarl_ordinarylegislativeprocedure_complete_text_cs.pdf

Soudní dvůr Evropské unie: Přehled. *EUROPA.eu: Evropská unie* [online]. Brusel: Oddělení pro komunikaci Evropské komise, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/court-justice_cs

Statut a financování politických stran na evropské úrovni. In: *EUR-Lex: Access to European Union law* [online]. Brusel: EUR-Lex, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=URISERV:l33315>

The Amsterdam Treaty: a comprehensive guide. *EUR-Lex: Access to European Union law* [online]. Brusel: EUR-Lex, 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://eur-lex.europa.eu/summary/chapter/institutional_affairs/01010201.html?root=01010201

The European Parliament: Historical Background. In: *The European Parliament* [online]. Brusel: The European Parliament, 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/en/FTU_1.3.1.pdf

DESCHAMPS, Étienne. The European Parliament's proposals. In: *CVCE.eu: by University of Luxembourg* [online]. Luxembourg: CVCE. European Navigator., 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: http://www.cvce.eu/en/obj/the_european_parliament_s_proposals-en-9169f4c4-6aa2-40d7-af99-9004fb85332c.html

PAPPALARDO, Fabio. The Treaties establishing the European Communities. In: *CVCE.eu: by University of Luxembourg* [online]. Luxembourg: CVCE. European Navigator, 2016 [cit. 2017-03-26]. Dostupné z: http://www.cvce.eu/obj/the_treaties_establishing_the_european_communities-en-4a537592-d9d0-41a7-853a-f6cd74aed386.html

The Week: 20-07-2004(s). *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2004 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+PRESS+TW-20040720-S+0+DOC+XML+V0//CS>

VoteWatch Europe [online]. Brusel: VoteWatch CIC, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.votewatch.eu>

Vyhledávání. *Evropský parlament: Poslanci* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/search.html>

Výsledky evropských voleb 2014. *Evropský parlament* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2014 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/cs/election-results-2014.html>

Zápis 14/03/2017: Výsledek jmenovitého hlasování - Příloha. In: *Evropský parlament: Plenární zasedání* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bPV%2b20170216%2bRES-RCV%2bDOC%2bPDF%2bV0%2f%2fCS&language=CS>

Zápis 15/02/2017: Výsledek jmenovitého hlasování - Příloha. In: *Evropský parlament: Plenární zasedání* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bPV%2b20170215%2bRES-RCV%2bDOC%2bPDF%2bV0%2f%2fCS&language=CS>

Zápis 15/12/2016: Výsledek jmenovitého hlasování - Příloha. In: *Evropský parlament: Plenární zasedání* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bPV%2b20161215%2bRES-RCV%2bDOC%2bPDF%2bV0%2f%2fCS&language=CS>

Zápis 16/02/2017: Výsledek jmenovitého hlasování - Příloha. In: *Evropský parlament: Plenární zasedání* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bPV%2b20170216%2bRES-RCV%2bDOC%2bPDF%2bV0%2f%2fCS&language=CS>

6.3. Legislativní dokumenty

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. března 2017 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní (COM(2015)0750 – C8-0358/2015 – 2015/0269(COD)) (Řádný legislativní postup: první čtení). In: *Evropský parlament: Přijaté texty* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2017-0068&language=CS&ring=A8-2016-0251>

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. prosince 2016 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (revize mechanismu pozastavení) (COM(2016)0290 – C8-0176/2016 – 2016/0142(COD)) (Řádný legislativní postup: první čtení). In: *Evropský parlament: Přijaté texty* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2016-0508&language=CS&ring=A8-2016-0235>

Lisabonská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, podepsaná v Lisabonu dne 13. prosince 2007. In: *Úřední věstník Evropské unie*. Lisabon, 2007, ročník 50, C 306.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2004/2003 ze dne 4. listopadu 2003 o statutu a financování politických stran na evropské úrovni. In: *Úřední věstník Evropské unie*. Brusel, 2003, ročník 2003, číslo 2004.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 1141/2014 ze dne 22. října 2014 o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací. In: *Úřední věstník Evropské unie*. Brusel, 2014, ročník 2014, číslo 1141.

Reform of the electoral law of the EU. In: *Official Journal of the European Union*. Brusel, 2015, ročník 2015, číslo 2035.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady o službách na vnitřním trhu. In: *Úřední věstník Evropské unie*. Brusel, 2006, ročník 2006, číslo 123.

Treaty of Amsterdam amending the Treaty on European Union. In: *Official Journal of the European Communities*. Amsterdam, 1997, ročník 40, C340.

Treaty of Nice amending the Treaty on European Union. In: *Official Journal of the European Communities*. Nice, 2001, ročník 44, C80.

Treaty on European Union, signed at Maastricht on 7 February 1992. In: *Official Journal of the European Communities*. Maastricht, 1992, ročník 35, C191.

Usnesení Evropského parlamentu o uzavření dohody CETA mezi EU a Kanadou. In: *Evropský parlament: NÁVRH USNESENÍ* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+B8-2017-0142+0+DOC+XML+V0//CS&language=cs>

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. února 2017 o rozpočtové kapacitě pro členské státy, jejichž měnou je euro (2015/2344(INI)). In: *Evropský parlament: Přijaté texty* [online]. Štrasburk: Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2017-0050&language=CS&ring=A8-2017-0038>

Zákon o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů*. Praha, 2003, ročník 2003, číslo 62.

7. Přílohy

A. Otázky

1. Za jakou stranu jste byl zvolen?
2. Jaké frakce jste členem?
  - 2.1. Máte uvnitř frakce nějakou funkci
  - 2.2. Jaké pravomoci a naopak úkoly má předseda frakce?²⁰⁹
  - 2.3. Jak funguje konference předsedů frakcí?²¹⁰
    - 2.3.1. Na té konferenci předsedů frakcí se hlasuje podle: co frakce, to jeden hlas, nebo je to vážené počtem europoslanců?
  - 2.4. Byl jste pět let členem předsednictva EPP, můžete srovnat fungování EPP a ECR?²¹¹
  - 2.5. Vy jste předsedou evropské strany AECP. Jaký je vztah AECP k ECR?²¹²
3. Jak dlouho jste poslancem Evropského parlamentu?
4. Jste členem nějakého výboru Evropského parlamentu?
  - 4.1. Doplnující otázka: co si můžeme představit pod tím pojmem Právní výbor?²¹³
  - 4.2. Doplnující otázka: Zasahuje nějak Právní výbor přímo do legislativního procesu?²¹⁴
  - 4.3. Doplnující otázka: Jak se liší LIBE od Právního výboru?²¹⁵
    - 4.3.1. Doplnující otázka: To znamená že se spíše jedná o ty faktické věci než o tu tvorbu legislativního procesu?
  - 4.4. Doplnující otázka: Co má za pravomoci a úkoly místopředseda výboru?²¹⁶
5. Mohl byste mě prosím provést legislativním procesem v Evropském parlamentu?
  - 5.1. Doplnující otázka: V prvním kole (na plenární zasedání/ ve výboru) pozměňovací návrhy může dávat i jednotlivý europoslanec?
  - 5.2. Doplnující otázka: Kdo zastupuje Evropský parlament v dialogu?
6. Jak mohou do legislativního procesu zasahovat jednotlivý europoslanci/jednotlivé strany/frakce?
  - 6.1. Doplnující otázka: Mohou strany, případně frakce nějak přímo zasahovat do toho legislativního procesu?
  - 6.2. Doplnující otázka: Jaký je systém hlasování v COP?²¹⁷
  - 6.3. Doplnující otázka: Jak je to s odsouváním věcí na program?
7. Jak probíhají jednání na úrovni stran v Evropském parlamentu?
  - 7.1. Doplnující otázka: Jak často se jako zástupci jedné strany, tj. ... scházíte?
8. Jak probíhají jednání na úrovni frakcí (politických skupin) v Evropském parlamentu?
  - 8.1. Doplnující otázka: Schází se frakce jako celek?
  - 8.2. Doplnující otázka: Jak funguje to jednání uvnitř frakce, a jak je těžké najít shodu?
  - 8.3. Doplnující otázka: Jak funguje jednání České národní delegace při ELS?²¹⁸
9. Jak často se scházíte s ostatními českými europoslanci?
10. Spolupracujete s českou vládou, případně ministry?

---

²⁰⁹ Položeno pouze Janu Zahradilovi

²¹⁰ Položeno pouze Janu Zahradilovi

²¹¹ Položeno pouze Janu Zahradilovi

²¹² Položeno pouze Janu Zahradilovi

²¹³ Položeno pouze Pavlovi Svobodovi

²¹⁴ Položeno pouze Pavlovi Svobodovi

²¹⁵ Položeno pouze Tomáši Zdechovskému

²¹⁶ Položeno pouze Evženu Tošenovskému

²¹⁷ Položeno pouze Pavlovi Svobodovi – viz také otázka 2.3.1.

²¹⁸ Položeno pouze členům EPP

- 10.1. Doplnující otázka: Jak spolupracujete s národní stranou, tj. ... ?
11. Spolupracujete nějak s českou eurokomisařkou?
  - 11.1. Doplnující otázka: Jak spolupracujete s národní stranou, tj. ?
12. Spolupracujete s europoslanci s okolních států (např. z V4)?
  - 12.1. Doplnující otázka: Existuje nějaká pracovní skupina europoslanců z Visegradské skupiny?
    - 12.1.1. Doplnující otázka: A to je neformální?
13. Dokážete si představit situaci, že frakce se rozhodne podpořit nějakou normu, ale čeští europoslanci jí společně odmítnou (nebo naopak)?
  - 13.1. Doplnující otázka: Dokážete si to představit u vaší frakce (EFDD)?
  - 13.2. Doplnující otázka: Je nějaká norma, která by vystupovala, že na ní panuje shoda mezi českými europoslanci napříč?
  - 13.3. Doplnující otázka: A v tom současném období?
  - 13.4. Doplnující otázka: Zmínil jste již i tu Směrnici o zbraních, že zde panuje shoda?
14. Myslíte si, že europoslanci hlasují spíše na základě frakcí nebo podle regionů/států?
15. Koho jako europoslanec zastupujete?
16. Máte něco, co byste chtěl doplnit?

B. Tabulky

I. Souhrnná analýza

	Frakce	Strana	Účast na hlasování	Společně s		Pořadí mezi všemi členy EP		
				frakcí	stranou	Účast	frakční shoda	stranová shoda
Charanzová	ALDE	ANO	97,90	92,14	99,17	84	513	283
Dlabajová	ALDE	ANO	96,25	92,45	99,73	162	495	180
Ježek	ALDE	ANO	99,56	92,48	99,41	16	493	231
Keller	S&D	ČSSD	90,94	93,25	96,36	445	441	671
Konečná	GUE/NGL	KSČM	93,29	87,20	97,98	319	604	540
Mach	EPDD	Svobodní	87,51	70,12	100	543	695	1
Mašťálka	GUE/NGL	KSČM	77,55	82,31	99,41	680	653	231
Niedermayer	EPP	TOP 09/STAN	97,07	94,3	97,19	121	397	623
Poc	S&D	ČSSD	96,97	90,09	93,59	127	564	728
Poche	S&D	ČSSD	89,00	92,68	95,10	507	484	704
Polčák	EPP	STAN	97,15	94,23	98,46	118	399	453
Pospíšil	EPP	TOP 09/STAN	94,01	89,09	92,99	282	582	732
Sehnalová	S&D	ČSSD	95,90	93,12	96,74	172	447	653
Šojdrová	EPP	KDU-ČSL	97,66	94,71	97,38	101	368	608
Štětina	EPP	TOP 09/STAN	90,78	94,38	97,13	452	393	627
Svoboda	EPP	KDU-ČSL	95,74	96,37	98,43	187	233	460
Telička	ALDE	ANO	99,74	92,89	99,03	5	467	311
Tošenovský	ECR	ODS	99,35	87,23	100	24	602	1
Zahradil	ECR	ODS	87,73	86,39	100	537	612	1
Zdechovský	EPP	KDU-ČSL	96,91	96,08	98,79	131	259	364
Kohlíček	GUE/NGL	KSČM	81,00	82,98	97,04	650	647	636
Průměr	ALDE	ANO	98,36	92,49	99,335			
	ECR	ODS	93,54	86,81	100			
	EPDD	Svobodní	87,51	70,12	100			
	EPP	KDU-ČSL	96,77	95,72	98,2			
		TOP 09/STAN	93,953333	92,59	95,77			
		STAN	97,15	94,23	98,46			
		Celkem	95,617143	94,16571	97,19571			
	GUE/NGL	KSČM	83,946667	84,16333	98,14333			
	S&D	ČSSD	93,2025	92,285	95,4475			

II. Vybraná hlasování

materiál	ALDE		ECR		EFDD		GUE/NGL		PPE		S&D	
	Frakce	Češi	Frakce	Češi	Frakce	Češi	Frakce	Češi	Frakce	Češi	Frakce	Češi
A8-0235/2016	+	+	+	+	r	x	v-	+	+	+	+	+
B8-0142/2017	-	-	-	-	r	-	r	0	-	-	-	r
A8-0038/2017	v+	r	-	-	-	x	-	-	v+	-	+	-
A8-0251/2016	-	+	r	+	v+	+	v-	+	-	+	-	+
A8-0251/2016	r	-	r	-	v-	-	r	-	+	-	+	-
materiál	Výsledek hlasování						Češi					
	Pro		Zdržel se		Proti		Pro		Zdržel se		Proti	
A8-0235/2016	485		21		132		+++++					
B8-0142/2017	134		67		498				0r		----r	
A8-0038/2017	304		68		255				r		----r	
A8-0251/2016	123		14		562		++++++					
A8-0251/2016	491		28		178		rr		r		-----	

C. Zápisy rozhovorů

I. Jaromír Kohlíček

1. Za jako stranu jste byl zvolen?

Za KSČM

2. Jaké frakce jste členem?

GUE/NGL – Gauche Unitaire Européenne / Nordic Green Left

2.1. Máte uvnitř frakce nějakou funkci?

Nemám, ani po tom netoužím

3. Jak dlouho jste poslancem Evropského parlamentu?

Od roku 2004 dvě období²¹⁹, potom necelé dva roky mimo a nastupoval jsem znovu v únoru loňského roku, teď je to rok.

4. Jste členem nějakého výboru Evropského parlamentu?

Jsem místopředseda Výboru pro ITRE, to znamená investice a průmysl²²⁰. S panem Buzkem²²¹ máme letité přátelské vztahy. Zase zvláštní, protože PPL²²² a GUE.

5. Mohl byste mě prosím provést legislativním procesem v Evropském parlamentu?

Tak Rada²²³, která se sejde, nejlépe summit vytyčí směr, kterým se půjde v dané oblasti. Evropská komise, tedy její úředníci a jednotlivý generální ředitelství, protože každý má několik generálních ředitelství pod sebou z těch komisařů, připraví návrh nějakého legislativního aktu, většinou to bývá doporučení, potom to bývá dost často směrnice a občas to bývá direktiva. Je snaha, aby to byli co nejvíce těch direktiv, těch přímo uplatnitelných, bez jakýchkoliv výkladů záležitostí. Já tuto snahu Evropské komise nesdílím, protože si myslím, že ten mezistátní princip by měl být základní, vzhledem k tomu, jak je sestaveno financování Evropské unie, tak ekonomicky to ani jinak nemůže být.

A může se taky stát, že v parlamentu se najde výrazná většina lidí, kteří chtějí něco změnit. Typický příklad jsou občanské, tedy řídičské průkazy. Když jsem nastoupil do parlamentu, zhruba do roka a do dne ve výboru pro dopravu TRANS, jsme se dohodli, napříč spektrem, že 119 formulářů řídičských průkazů v Evropské unii je nesmysl a vyzvali jsme Evropskou komisi, to je takzvaná zpráva z vlastní iniciativy, aby připravila legislativní návrh v tomto smyslu. Výsledkem je plastová kartička, kterou má každý řidič v kapse. Takže na to jsem hrdý, že jsem byl u jedné z mála věcí, která je naprosto přístupná a každému občanovi a která se nám napříč spektrem podařila prosadit. Tak takhle to vypadá.

Ta Evropská komise, pokud tedy pracuje v tom normálním pořádku, předloží svůj návrh národním parlamentům. Ještě jsem nezažil, že by národní parlamenty řekli „Ne, je to proti rozdělení mezi tou úrovní nejvyšší, v rámci Evropské unie, národní úrovní, případně by se to mělo řešit někde jinde – na regionu nebo na obci“. Všechny parlamenty národní, každý z nich má dva hlasy, ať už je jednokomorový nebo dvoukomorový. Tyto dva hlasy se počítají a jestliže jedna třetina národních

---

²¹⁹ Tzn. do roku 2014

²²⁰ Oficiální název je Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku

²²¹ Jerzy Buzek – předseda výboru, člen polské strany Občanská platforma, která je členem politické skupiny Evropské lidové strany

²²² Pravděpodobně měl na mysli EPP – European People's Party, tzn. Evropskou lidovou stranu, které je J. Buzek členem

²²³ Myšleno Rada Evropské Unie či Rada Ministrů

parlamentů řekne, že něco nechce, nelíbí se jí to, tak se to vrací komisi, aniž by to šlo do Evropského parlamentu.

Evropský parlament má v proceduře buď spolurozhodování s Evropskou komisí, právo se vyjadřovat prakticky ke všemu nebo ty věci, které jsou připraveny v Evropské komisi jsou do parlamentu a ten má potom možnost zamítnout, schválit, jak to bylo předloženo, a nebo změnit. Zažil jsem jednou za ta léta, kdy jsem v Evropském parlamentu, že jsme něco odmítly.

Byla to opakovaně předložená směrnice o liberalizaci práce v přístavech. Tato směrnice byla zhruba pět let před tím, jak mi říkali starší kolegové předložena ve velmi podobném tvaru a byla také odmítnuta, takže to je takový opakující se názor, že by se měla liberalizovat jakákoliv činnost, přičemž výsledkem by mělo být co nejvíce nezaměstnaných a co největší odosobnění té práce i v těch přístavech. Což samozřejmě může být z hlediska makroekonomického i přínosné, ovšem z hlediska mikroekonomiky to může znamenat katastrofický vývoj v řadě přístavů, a obrovskou nezaměstnanost, zejména v těch jižních státech evropské unie je to velice složitá záležitost.

Ve všech ostatních příkladech jsem zažil, že jsme jako parlament dostali přidělený tento bod práce evropské komise jeden nebo více výborů, jeden z těch výborů je hlavní výbor, ten soustřeďuje připomínky z těch ostatních výborů, které jsou dány usnesením výboru. Může to trvat i několik let ta práce ve výborech. Klasický příklad této práce letité je REACH²²⁴ neboli chemická legislativa, která v současné době jde do těch středně a malotonážních výroby, takže teď by se mělo projevit, jak je to strašně drahý a že by to mohlo zlikvidovat některé části chemického průmyslu, což k tomu připomínkovali někteří znalí věci. Protože jsem jeden z mála, kteří skutečně vystudovali chemii a vím něco o té výrobě, tak to byla jedna z mých připomínek s asociací chemického průmyslu jsem se v tohletom shodli.

Takže to je ten proces, kdy v prvním kole parlament ve výborech projedná, výbor předloží na plénum svůj názor a plénum shrne všechny pozměňovací návrhy – u toho REACHE jich bylo přes tisíc. Zpravodaj má navrhnout hlasovací schéma, podobně jako v Poslanecké sněmovně a provede tím celým hlasováním předsedající, nikoliv ten zpravodaj, což je rozdíl oproti Poslanecké sněmovně. Proto taky máme jednoho předsedu a 14 místopředsedů, protože někdy jsou ty materiály velice spleť a řek bych, že to je vyčerpávající těch 700 lidí udržet v nějakém rozumném klidu a pozornosti, vzhledem k tomu, že se překládá mezi malým a malým jazykem přes velký jazyk, to znamená, že většina jemných nyancí našeho projevu se setře už prvním překladem a druhým překladem se do toho už vnáší značná nejistota, proto jsem rád, že takové ty větší obyčejné jazyky v Evropě jsem měl možnost díky rodičům zvládnout, protože jinak člověk je opravdu ztracený a já jsem si jednou pro zajímavost poslechl poslední větu mé řeči v německém překladu, byl to pravý opak. Jak jistě více němčina má významové sloveso na konci věty, odlučitelné předpony a pak ještě může být „nain“²²⁵, takže katastrofa. Takže já si myslím, že je to dobře, že se překládá do těch národních jazyků, ale je třeba si ohlídat, jestli ty překlady jsou dobré. Občas to moji kolegové reklamují, že v některém z těch jazyků to není přesné, že to vyjadřuje trochu něco jiného a musím říct, že mají pravdu. Takže první kolo se odhlasuje na plénu a ten materiál se vrátí Radě.

Rada a Komise zasednou. Evropská komise²²⁶ či sektorová rada příslušná a Evropská komise, tzn. generální ředitelství, komisař a předsednická země k tomu a vyrobí k tomu svoje stanovisko, většinou nebývá shodné s parlamentním, a vrátí to znovu parlamentu. Parlament může ve druhém čtení zase po

---

²²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES, toto nařízení má pro zajímavost 852 stran

²²⁵ zápor

²²⁶ Pravděpodobně myšlena spíše Rada Evropské Unie

projednání ve výboru, dávat pozměňovací návrhy, kde je 40 a více poslanců podepsáno pod ten návrh. To je teď zrovna záležitost, kdy se vyvíjí v dalším kole zákon o střelných zbraních²²⁷, což je strašidelná legislativa, která může způsobit, že sice nemusím mít žádný dokument, když vlastním prak nebo samostříl, ale může se stát, že i na vzduchovku budu potřebovat já nevím co všechno a může to podříznout sportovní střelbu a může to podříznout myslivce, zatím to vypadá velice bizarně a pestře.

Ve druhém čtení můžou znovu přijít návrhy a mnohdy se stane, že před závěrečným hlasováním zpravodaj oznámí, že už se rozvinulo vyjednávací řízení mezi parlamentem, radou a komisí a že tedy nebudeme hlasovat o tom, k čemu jsme dospěli, ale že počkáme na výsledek tohoto dohadovacího řízení. To dohadovací řízení vypadá tak, že pod patronací jednoho z místopředsedů parlamentu, jsou tři pověření touto činností z těch čtrnácti, se jedná, na druhé straně je předsednická země a pak je tam samozřejmě Rada, Komise a Parlament zastoupen. A teď se vyjednává skutečně o každé větě, o každé formulaci z dané směrnice, z daného doporučení nebo návrhu, tak aby se dospělo k závěru, tam jde o to né přehlasovat, jeden druhého, ono to ani dost dobře nejde, ale dohodnout se. No a výsledek ne vždycky bývá úplně skvostný, ale ten duch konsensuality ten tam evidentně je.

Já jsem třeba se zúčastnil, velmi intenzivně, jednání na námořním balíčku. Když ztroskotala Costa Concordia, tak se podle mé směrnice – technické vyšetřování námořních katastrof²²⁸, skutečně vyšetřovala. Když jsem začal tu směrnici zpracovávat, původně to měl dělat můj řecký kolega, který byl původním povoláním námořní kapitán, protože měl jiné starosti, tak jsem to nakonec dostal já, jako koordinátor, který za tu skupinu byl garantem všeho, co se dělo v dopravě, Řekové, Španělé, Italové se velice smáli, kdo si to troufнул na takovouhle směrnici. Ale já jsem si s každým z nich sednul a s každým různě si rozebral jejich připomínky, pokud to šlo, tak jeho jazykem, řecky neumím, takže tam jsme šli do angličtiny, kdo nic neumí, mluví anglicky, a s ostatními, pokud možno, v jejich národních jazycích, abych skutečně rozuměl tomu, co chtějí říct a co tím co napsali chtějí. Protože to může být i trošku jinak, než si to vykládám já. A když jsme potom ladili po druhém čtení v tom dohadovacím řízení, tak jsme se sešli desetkrát za tři týdny. Desetkrát za tři týdny jsme se sešli a brali jsme jednu větu po druhé a teď jsme se snažili dohodnout, jestli skutečně to je takhle nebo jestli tam můžeme udělat tuhle změnu a protože to byl námořní balíček sedmi materiálů, tak se zároveň probíralo těch dalších šest a byla snaha, která se povedla, že ve všech těch sedmi materiálech jsou stejné pojmy stejně vykládány. Takže velmi intenzivně se na tom pracovalo, takže jsme třeba o půlnoci skončili na Radě a druhý den ráno v devět hodin, když byli přepsány všechny ty dohody, které jsme udělali, tak jsme pokračovali dalším kolem a za tři neděle jsme to už měli, za francouzského předsednictví, jsme dospěli k závěru.

Protože čeština je jeden z menších jazyků, tak je problém s překladem, logicky překladatelé s kulatým razítkem nemohou znát všechny speciální pojmy z různých oborů, takže já jsem u toho francouzského předsednictví navrhl, abychom si všechno probrali ve francouzštině, protože jak z Rady, tak Komise byli frankofonní, já francouzštinu rád používám a tak jsme se dohodli daleko jednodušším způsobem, než kdybychom se neustále dohadovali, jestli ten překlad je správný, jestli jsme se trefili do toho správného významu, takže to je takový dobrý příklad, že v závěr bývá ta práce velmi intenzivní a že to není jednoduché se dohodnout.

5.1. Doplnující otázka: V prvním kole pozměňovací návrhy může dávat i jednotlivý europoslanec?

Ano, každý jednotlivý poslanec.

---

²²⁷ Směrnice o střelných zbraních

²²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/18/ES, kterou se stanoví základní zásady pro vyšetřování nehod v odvětví námořní dopravy a kterou se mění směrnice Rady 1999/35/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES

6. Jak mohou do legislativního procesu zasahovat jednotliví europoslanci/jednotlivé strany/frakce?

Tak existují u jednotlivých frakcí určité zásadní dokumenty, které stanovují, kterým směrem jdou, mají nějaký program na kterém se shodli a proto jsou taky v jednotné skupině, kdyby ho neměli, tak to nemá smysl, aby se seskupovali do skupin a to potom dává určité limity. Třeba pro nás v sociální politice nebo když navrhne něco frakce ENF²²⁹, která má velmi hnědý nádech, tak řada mých kolegů automaticky hlasuje proti. Já jsem tohoto vzdálen, snažím se vždycky odlišit materií a toho, kdo navrhuje, ale zrovna u téhle skupiny, která je velmi silně nahnědlá, tak je to velmi obtížné, to jsou třeba lepenovci²³⁰, to je Geert Wilders²³¹, to jsou Noví Finové²³² z Finska, je prostě taková ta extrémně pravicová scéna. Tak to je jeden takový limit, druhý limit, tam kde se to týká sociálních záležitostí, tak tam samozřejmě každá ta skupina k tomu má určitý přístup. Další limit je třeba u liberálů pokud možno liberalizovat, nikoliv něco limitovat nějakými omezeními. Zajímavé je, že liberálové velmi často hlasují s levicí, protože jsou pravicoví/levicoví liberálové²³³, převažuje ta levicová část. Takže každá ta skupina má nějaké svoje takové limity. PPE, alespoň jedna její část, jako křesťanská demokrati a podobně, ti za vším vidí Boha, pokud to jenom trochu jde, takže ty křesťanské hodnoty, to je prostě jejich. Trošku zapominají na to, že už u velké francouzské revoluce, v rozporu v jejich takzvanými křesťanskými hodnotami, se začli budovat hodnoty evropské, laického státu a že zejména v těch starých katolických zemích je tahleta tradice velice silná a že je to to hlavní, co Evropu spojuje, protože jinak tady máme evangelíky různých denominací, katolíky a to ještě starokatolíky a novokatolíky, v Čechách máme dokonce ve Vansdorfu dost silnou skupinu, pak tady máme východní ritus a pak tady máme různé orientální, všechno křesťany, to můžou být od koptů, přes maronity až nevím kam a podobně je to strukturované u muslimů, tam není jenom sunna a šía, tam jsou drúzové, alávité a další směry pod těmito dvěma hlavními. Takže to je takový zvláštní přístup, který má KDU-ČSL třeba u nás a někdy jim to trošičku překrývá ty skutečné evropské hodnoty. Ale každá ta skupina je nějak prostě determinována, ECR²³⁴ třeba tam neustále ta svoboda, hlavně pro ty velké vlastníky, na levici zase vyrovnání té ekonomické síly v legislativním procesu pro ty nejchudší, to je ale logické, to je prostě to základní, s čím ty lidi šli do voleb a na základě čeho se seskupili do těch skupin. Takže to jsou ty limity.

6.1. Doplňující otázka: Mohou strany, případně frakce nějak přímo zasahovat do toho legislativního procesu?

Je to výjimečné a jsou to opravdu jenom mezní situace, kdy ta poslanecká skupina se usnese, že tohle nemůže podpořit, nějaký konkrétní pozměňovací návrh a je to spíš výjimka, než pravidlo. Ty jednotlivé poslanecké skupiny jsou dost heterogenní, velmi strukturované, když si uvědomíte, jaký je obrovský rozdíl mezi různými sociálně demokratickými a socialistickými stranami napříč Evropskou unií, protože o těch se ví daleko víc než o autentické levici, tam jsou komunisté, nejružnější socialistické strany, zase všimněte si Socialistická strana z Holandska je v naší skupině, socialistická strana Irsko²³⁵ je v naší skupině, na druhé straně jsou různé rudozelené koalice ze severovýchodních zemí, které jsou také v naší skupině a když si vezmu něco přes 50 poslanců, kde každá jednotlivá osoba zastupuje pomalu někoho jiného a je spíš výjimkou, že je tam pět až sedm lidí z jedné skupiny jako je

²²⁹ ENF - Europe of Nations and Freedom – Evropa národů a svobody

²³⁰ Pravděpodobně myšlena francouzská Národní Fronta, jejíž předsedkyní je Marine Le Penová

²³¹ Předseda nizozemské Strany svobody

²³² Pravděpodobně myšleni Práví Finové, jejichž dva europoslanci jsou ale členy politické skupiny Evropských konzervativců a reformistů

²³³ Na otázku doplněno, že tím bylo myšlena politická skupina ALDE – Aliance liberálů a demokratů pro Evropu

²³⁴ ECR – European Conservatives and reformists – Evropsští konzervativci a reformisté

²³⁵ Myšlena pravděpodobně Sinn Féin, která je členem GUE/NGL, přestože se nejedná o tradičně socialistickou stranu.

třeba Linke²³⁶ nebo Podemos nebo Syriza²³⁷, tak pochopitelně je velice složité tohleto všechno sjednotit. Vemte si na jedné straně Kypr²³⁸, na druhé straně máte švédskou rudozelenou koalici²³⁹, na jedné straně máte Irsko²⁴⁰, kde jsou dokonce dvě strany v naší skupině, nebo Francii, kde jsou tři strany²⁴¹ v naší skupině a na druhé straně máte zase relativně silnou Linke, která má asi dvacet frakcí. Já jsem hodně často jednou nohou v Německu, měl jsem deset let kancelář v Budyšině, takže to sleduju mnohdy že my jdou voči šejdrem, co všechno je možné v rámci jedné skupiny na druhé straně řadu let jsme se hodně shodovali se socialisty ze Španělska²⁴², kteří byli hodně levicoví a kde jsme velmi často hlasovali společně a prosazovali stejné věci. Takže to je záležitost.

Co jde napříč spektrem jsou takzvané pseudozelené věci, já třeba, protože o tom něco vím, na rozdíl od zelených něco jsem pro použití jaderné energie, nemyslím tím v jaderných bombách samozřejmě jak to tvrdí někteří pseudozelení agitátoři, ale myslím si, že je to jeden z mála čistých zdrojů energie. V té další fázi, kdy se dělají množivé reaktory, tak je to takřka nevyčerpatelný zdroj energie, ale takzvaní zelení, které když jsem dával dohromady národní park České Švýcarsko jsem nikde neviděl, tak ti jsou zásadně proti a zase jim vůbec nevadí, že když větrníky v Severním moři se spustí, tak že u nás může způsobit výpadek vysokonapěťové sítě, vůbec jim nevadí, že na vysokém napětí se přenáší obrovský gigawaty výkonu a vůbec se za to neplatí, zatímco když si na nízkém napětí chcete přenést nějakou energii třeba jako maloprodejce se čtyřmi kilowaty instalovanými na střeše, tak za to budete platit jak mourovatej. Čili tohleto jsou věci, které jsou nelogické a které jsou vyloženy nějak ideologicky dány.

7. Jak probíhají jednání na úrovni stran v Evropském parlamentu?

My se snažíme si sjednocovat svoje postoje v rámci KSČM, samozřejmě podobně to dělá ODS, lidovci, tam je to trochu složité, protože tam je několik stran pohromadě, takže ty jednotlivé strany mají nějaké svoje postoje a v rámci té skupiny PPE potom mohou hlasovat odlišně a to jsme prosím malý stát, který má 21 poslanců a teď se podívejte na to, jak to vypadá v Německu, který má 96 poslanců a ještě k tomu je to vždycky strukturované nové/staré země, wessis/ossis²⁴³ to je stále dost hluboká rýha, přes kterou se ne vždycky jsou schopni Němci sami přenést. Takže to je tak, že většina těch národních delegací se snaží sjednotit. Má tam samozřejmě solitéry, kteří nikdy se nesjednotí a kteří vždycky dělají problémy, ale je to prostě tak, že je snaha se sjednotit alespoň na těch národních delegacích jednotlivých stran.

7.1. Doplnující otázka: Jak často se jako zástupci jedné strany, tj. KSČM scházíte?

My se scházíme minimálně jednou za měsíc v průběhu plenárního zasedání ve Štrasburku, ale pochopitelně není žádný problém se kdykoliv svolat a většinou to děláme v tom formátu, že se schází nejen poslanci, ale i asistenti, takže je možné jaksi podle hesla víc hlav, víc rozumu. Někdy to víc duní, to bohužel stane, ale většinou to je opravdu výhodné, protože každý má určité speciální znalosti a je schopen do toho přispět.

---

²³⁶ Die Linke (Levice) ze Spolkové republiky Německo má jako jediná strana z GUE/NGL sedm europoslanců.

²³⁷ Španělská strana Podemos (Můžeme) i řecká Syriza (Koalice radikální levice) mají pět křesel v Evropském parlamentu, ostatní strany zastoupené v GUE/NGL mají méně.

²³⁸ Členem GUE/NGL je z Kypru Progresivní strana pracujících, která má dva europoslance

²³⁹ Členem GUE/NGL je ze Švédska Levicová strana, která má jednu europoslankyni

²⁴⁰ Členem GUE/NGL je za Irsko jednak Sinn Féin, která má 3 irské a jednoho severoirského europoslance a také jeden nezávislý europoslanec

²⁴¹ Členy GUE/NGL jsou z Francie Komunistická strana Francie, která má 2 eurosposlance, Levicová strana, která má jednoho a Komunistická strana Reunionu, která má také jednoho europoslance

²⁴² Pravděpodobně myšlena PSOE (Španělská socialistická strana pracujících), která má 14 europoslanců, ale je členem politické skupiny S&D, tzn. Progresivní aliance socialistů a demokratů

²⁴³ Západ/Východ

8. Jak probíhají jednání na úrovni frakcí (politických skupin) v Evropském parlamentu?

Je to stejně hodně lidí a ty lidi jsou z opravdu rozdílných prostředí. Máme tam například zástupce d'outre-mer²⁴⁴, francouzský, to znamená on může být třeba z Mauriciu²⁴⁵ a samozřejmě máme ten základní program shodný, lišíme se ty jednotlivé skupiny, v oblasti energie, to je marné, protože Francouzi i Češi jsou pro jadernou energii, obecně, od leva doprava jsou to spíše výjimky, které jsou proti, zatímco Rakušáci od té doby, co rozdílem asi 400 hlasů, možná to přeháním²⁴⁶, rozhodli, že Zwentendorf se nespustí, tak to mají jako muzeum a ten člověk, který organizoval kampaň proti, tam dneska provádí a říkal no ono se to asi mělo spustit, protože to má smysl. Ale to je jeden takový velice vyhocený případ, někdy to není tak úplně jasné a když si vezmete, že 80% naší legislativy pochází z Evropského parlamentu, část toho jsou směrnice, takže národní parlament to musí upravit, v rámci té směrnice, část toho jsou doporučení, zase národní parlament na to nějak reaguje, ale je to obrovský podíl té legislativy, takže když v národním parlamentu je člověk schopný bez problémů sledovat jednání minimálně dvou výborů, případně ještě nějakého podvýboru, tak v Evropském parlamentu máte co dělat, abyste jste sledoval ten jeden výbor a mě to mrzí, protože já tu zahraniční politiku rád do ní koukám, leccos jsem tam posunul někam, ale prostě na to není čas. Máte čtyřicet materiálů najednou a teďko si to zkuste naštudovat a navíc já mám nevýhodu, že jsem technik, takže já vím technické pozadí třeba u obnovitelných zdrojů, bavíme se třeba o vodíkovém hospodářství, což čeští číšní politici mají s tím problémem, protože netuší o čem je řeč a takovýhle věci je tam spousta. Takže to chce pořád číst, číst, číst, diskutovat, učit se a ta naše skupina není opravdu někdy schopná se dohodnout, takže hledáme minimální průnik a když už se nedohodneme, že pro něco budeme hlasovat pozitivně, tak alespoň se snažíme dohodnout, že například nebudeme proti nebo že nebudeme pro, to znamená vymezit širším způsobem, kde se budeme pohybovat, ale neznamená to, že se shodneme na všem všichni, naopak dost často jsou tam různé názory, protože mezi Portugalcem a na druhé straně Švédem a Švédem a na druhé straně někým z Řecka nebo z Kypru je opravdu rozdíl. Na té domácí scéně ty lidi reagují jinak a ty strany na to samozřejmě reagují jinak, takže to není jednoduché se dohodnout.

Doplňující otázka: Schází se frakce jako celek?

Velice často se scházíme jako celek, máme kalendáříček, nejen děvčata slušně vychovaná mají kalendáříček, který musí být v pořádku, ale i naše frakce. Tadyhle je kalendářík a když se podíváte, tak ty fialové týdny jsou určeny pro setkávání skupin, poslaneckých, aby si mohli urovnat názory na ty zásadní věci, protože tam se skutečně nedá probírat každý materiál z jednotlivých výborů a třeba za ten rok, co jsem znovu členem, jsme se nedostali k žádnému materiálu, který by se probíral v INTRE. Vždycky ta skupina si musí zvolit něco, co je klíčové téma a na tuhleto tématu pak se rozpracuje nějaká diskuze, určité návrhy. Skupina většinou každá má určité lidi, který jsou specializovaný na určité věci a ti potom bývají koordinátoři dané skupiny nebo pokud nejsou koordinátoři, tak alespoň bývají častěji za tu skupinu zpravodaji, takže ti to mají lépe nastudované, dávají k tomu svoje dobrozdání a ten problém spočívá v tom, že s tím také nemusí všechny ty ostatní osoby v té skupině souhlasit. Takže mi mnohdy míváme obecně, jak jsme se dohodli, že budeme hlasovat k dané zprávě a k tomu je třeba CZ a k tomu odlišné hlasování. Protože jsou věci, ke kterým má člověk profesně blízko a nemusí se shodovat s těmi ostatními z těch jiných států, jako je to třeba v případě té jaderné energie, tam je to hodně vidět, ale jsou jiné věci, které nejsou tak vyhraněné, ale přesto to tam je.

9. Jak často se scházíte s ostatními českými europoslanci?

²⁴⁴ Tento department sdružuje francouzská zámořská území, tj. Francouzskou Guyanu, Martinique, Guadalupe, Mayotte a Reunion.

²⁴⁵ Mauritius je samostatný stát, takže není součástí francouzského zámořského departmentu, je tím pravděpodobně myšlen europoslanec zvolený za Komunistickou stranu Reunionu.

²⁴⁶ Skutečný rozdíl byl přibližně 30 tisíc hlasů, což i tak bylo jen přibližně půl procenta hlasujících.

V prvním pětiletí se to nepodařilo zorganizovat, ale od druhé periody tak se scházíme vždycky v úterý na tzv. poslanecké snídani ve Štrasburku, čili to je dvanáct setkání za rok, protože je dvanáct plenárních zasedání ve Štrasburku, účast bývá okolo padesáti procent, někdy trochu vyšší, někdy trochu nižší. A tam ten kdo tu snídani organizuje, také jí platí samozřejmě, tak ten pozve nějakého speciálního hosta. Bývá to k věci, která se zrovna probírá, tak aby sme si mohli ty argumenty, které tam zaznívají trošičku dát do vztahu k praxi. Já třeba jsem pecař, takže samozřejmě mě zajímají emisní povolenky a podobné věci a mnohdy mívám velmi nepříjemné otázky, protože ta praxe člověku dává přeci jenom trošku jiný pohled na věc, než souhrn zajímavých článků z denní tisku případně z internetu.

10. Spolupracujete s českou vládou, případně ministry?

Tak já celý léta žádám pravidelně, aby nám dodávali tyhlecty svoje připomínky. Většinou to ale bývá tak, že to dodávají příslušné skupiny, které tady pracují, já nevím, asociace, která pracuje v dané oblasti, třeba Asociace chemického průmyslu. Čili tyhle odborné asociace jsou často velmi aktivní, záleží také na tom, kdo sedí v Bruselu na naší misi²⁴⁷, protože tam jsou specializovaní pracovníci, kteří sledují určité odvětví a třeba v té dopravě, měli jsme tam jeden čas velice šikovnou dívčinu, která reagovala velice svižně na materiály, které přicházeli. Problémem je, že materiály v tom začátku, když se vytvářejí, nebývají v národních jazycích, takže musíte znát angličtinu, dobře znát angličtinu, odbornou a být schopen svižně reagovat, protože to, že mi někdo udělá studii za půl roku mi moc nepomůže v tom začátku a třeba s asociací teplárenských subjektů jsme velmi rychle dospěli k názoru, že je třeba, aby vzali materiál, podívali se v kterých místech jim to vadí a abychom se společně dohodli, jak mají vypadat ty pozměňující návrhy, které bychom mohli uplatnit a pochopitelně ty pozměňovací návrhy by neměli být v rozporu s tím volebním programem, se kterým jsem šel do parlamentu, což v těch technických disciplínách může být spíš výjimkou, že se tam najde něco, co by mohlo být zmíněno v nějakém volebním programu, takže není problém tady spolupracovat. Osobně se znám s Janem Mládkem²⁴⁸, na Ministerstvu průmyslu jsem léta strašil, s různými vedoucími odborů a úředníky jsem pracoval, když jsem byl v Poslanecké Sněmovně těch šest let a mám docela dobrou zkušenost s tím, že jsme schopní velmi rychle vyspecifikovat o co jde. Ale ta spolupráce na těch materiálech v tom Evropském parlamentu není jednoduchá. Spíš mám takovou zkušenost, že přijdu s konkrétním materiálem, který se týká konkrétního podniku nebo resortu a snažíme se společně posunout tu věc dopředu. Když to nefunguje, tak s panem Ševčovičem²⁴⁹ máme dobré vztahy, chodí nám i do výboru, takže jsem schopen s ním věci přímo konzultovat. Myslím si, že to je dobrý příklad toho, jak se to má dělat a proto to taky tak dělám.

11. Spolupracujete nějak s českou eurokomisařkou?

Tak paní Jourovou znám léta, ale nemám v současné době žádný materiál, kde bychom potřebovali něco konzultovat. Já si neobyčejně vážím její minulé činnosti, kdy byla na ministerstvu²⁵⁰, protože vždycky, když se začínali ty první programy a byli někde nějaké problémy, tak jsem jí zavolaal, ještě když byla vedoucí odboru²⁵¹ nebo potom náměstkyně a ona velmi promptně, razantně a fundovaně reagovala. Takže já když se proslechlo, že bude kandidovat na komisařku, tak jsem to velice vřele podporoval, ačkoliv máme trošičku jiné stranické tričko, protože vím, že je znalá věci, ale bohužel v současné době tam není nic kde bychom mohli spolupracovat.

---

²⁴⁷ Oficiálně Stálé zastoupení České republiky při Evropské unii

²⁴⁸ Jan Mládek byl v době konání rozhovoru ministrem průmyslu a obchodu

²⁴⁹ Maroš Šefčovič je slovenský místopředseda Evropské komise, zodpovědný za energetickou unii

²⁵⁰ Současnou českou eurokomisařkou je Věra Jourová, která byla v od ledna do října 2014 ministryní pro místní rozvoj.

²⁵¹ Věra Jourová působila v letech 2001 – 2003 jako vedoucí odboru regionálního rozvoje na krajském úřadu Kraje Vysočina a v letech 2004 – 2006 byla náměstkyní na Ministerstvu pro místní rozvoj

A jsou věci, které se na úrovni Evropské unie prosazují jako zásadní k podpoře, místo toho, aby byli spíše na úrovni tolerance. Začíná to LGBT komunitou, pokračuje to různými dalšími bizardně formulovanými menšinami a jejich podporou a já se domnívám, že pomalu nastává čas, abychom nastolili dvě otázky na úrovni celé Evropské unie, jinak se to celé rozpadne a to, čemu se říká evropská civilizace skončí v troskách. Práva mohou mít teprve, když si splním nějaké povinnosti. To je první teze, kterou už dvě generace dětí vůbec neznají, nemají žádné povinnosti a ve školce se dočtete „Práva dítěte“, nikoliv, že děti by měli taky něco pomáhat, něco dělat, něco odevzdávat rodičům a prarodičům. A protože mám čtyři děti a osm vnoučat, tak tohleto prosazují dost silně, otázka je, s jakými výsledky. A druhá věc – měli bychom se starat, aby právo sloužilo také většině, nejen nejruznějším bizardně někdy formulovaným okrajovým menšinám, protože to se nám mnohdy ztrácí i z toho národního práva. Tak to jsou dvě věci, které způsobují, že můžeme mít mnohdy i rozdílné názory, protože ta práce, kterou vykonává paní komisařka v očích našich novinářů a v očích i řady nejruznějších neziskových organizací spíše formulována a cílena na nejruznější okrajové jevy a to je špatně, protože společnost žije tím, jak žije většinová společnost, ty okrajové jevy by měli být spíše tolerovány, než aby se stavěli do popředí jako dobrý příklad pro další generace. Ale to je můj soukromý názor, který ovšem budu neustále podporovat a prosazovat, dokud budu živ, protože jinak skutečně směřujeme do bažin.

11.1. Doplnující otázka: Spolupráce je spíše založena odborně než národně?

Ano

12. Spolupracujete s europoslanci s okolních států (např. z V4)?

Zvláštní vztahy mám samozřejmě k politikům ze Saska, protože jsem tam měl deset let kancelář, zvláštní vztahy mám k politikům, kteří pocházejí z Horní Falce, jako strukturální jednotky Bavorska, protože mám přímo na hranicích chalupu po rodičích a starosta sousední obce z CSU samozřejmě, tam prakticky snad žádná jiná strana není, tak s tím jsme velcí kamarádi a řešíme společně věci, německy mluvím dobře, on skutečně mluví dobře německy, na rozdíl od řady jiných bavoráků a to funguje velmi dobře. A v Sasku také, tam vím, že můžu kdykoliv přijít do saského Zemského sněmu a několikrát jsem tam i vystupoval, byl jsem první zahraniční poslanec, který vystupoval bez tlumočnicka a když se tam něco děje, tak tam rád zajedu. No a protože jsem líný, jako každý normální člověk, tak když něco se děje v Berlíně, mám to dvě a půl hodiny cesty z domu, tak jedu do Berlína. Do Olomouce je to přes čtyři hodiny. Vy byste asi volil stejné schéma, pokud tam samozřejmě ta komunikační schopnost tam je. Vystupoval jsem i při některých kampaních v Německu, například za zavedení minimální mzdy, viděl jste, že to bylo úspěšné, osm a půl euro, kéž bysme se dostali na polovičku, dneska se pohybujeme na jeden a půl eurech²⁵².

Takže tahleta spolupráce, řekněme na osobní úrovni, funguje se Slováky pochopitelně, kdo z Čechů nemá někoho příbuzného na Slovensku. Ať už je to někteří politici ze Smeru nebo jsou to různé malé levicové subjekty. Samozřejmě jsem jeden z těch, kteří podporují to, aby se rozvíjeli ty vztahy mezi regiony České republiky a dalšími regiony v zahraničí, naší preferencí vždycky byli Slováci, vždycky jsme spolupracovali velmi dobře. Mám vcelku vřelé vztahy k některým Rakušákům, jeden z ministrů dokonce se mnou seděl ve výboru pro dopravu a spolu jsme celkem často hlasovali a připravovali různé věci. Pokud jde o Poláky, tam je to velmi zvláštní, protože Jerzy Buzek je předsedou našeho výboru, byl předtím předseda parlamentu a je z Těšínska, kam já velmi rád jezdím, přestože to mám pět hodin cesty, takže tu lenost tam přemůžu, a proto na spoustě věcí spolupracujeme. Když Poláci něco pořádají, tak vědí, že budou mít mezinárodní účast, přijdu. A šlo to dokonce tak daleko, že při prezentaci chemického průmyslu jsem byl jediný nepolák, měli připravenou prezentaci ve dvou řečech – „Nevadí vám polština?“ „Ne, nevadí, klidně mluvíte polsky, už jsem si naslechnul polštinu“. Jedna

---

²⁵² Podle nařízení vlády č. 336/2016 Sb. je od 1.1.2017 minimální hodinová mzda 66 korun, tzn. něco málo přes dvě eura.

z mých snah je Polka, takže nemluví, ale rozumím. Asi je to podobné, jako když Portugalci mluví pomalu a jednoduše, tak člověk, který zná španělštinu, tak porozumí, ale někdy je to obtížné. Takže to jsou ty vztahy, které máme tradičně a které jsou velmi dobré.

Jsem řadu let členem skupiny pro Ukrajinu, s Ukrajinci mám velmi vřelé vztahy, navštívil jsem, když jsem byl ředitelem ocelárny, Alčes. Zkoušeli jsme udělat nějakou spolupráci, myslím tím na technické úrovni a na obchodní úrovni. Mám vřelý vztah také k Bělorusku a Rusku. Byl jsem několikrát jako pozorovatel na volbách a je to trochu z ruky. To je marné, do Minsku nebo do Moskvy to je opravdu, tam člověk nemůže sednout do auta a vynořit se ještě ten samý den na místě. Ale ta spolupráce tam je. Mám vřelé vztahy také k bývalé Jugoslávii. Mnohdy tam působím rušivě, protože některé protisrbské části deklarací se mi nelíbí a tam velice intenzivně protestuji. Uvědomuji si, jako jeden z mála českých politiků, že vždycky v minulosti, když Čechům teklo do bot, tak to byli Srbové, kteří se za nás stavěli, nebyli to žádní Italové nebyli to žádní Francouzi ani Angličané, kteří nás zradili. Takže jsem si vědom té historie a myslím si, že je škoda, když naše zahraniční politika se takhle odvrátila od toho trendu, kdy jsme na Balkáně byli opravdu velmocí. První ministr dopravy v bulharské vládě byl Čech. Škorpilové²⁵³ tam vykopávali fantastické věci v Kulhanech v Bulharsku. První lékaři, kteří doporučovali Jadran byli Češi už někdy v padesátých, šedesátých letech devatenáctého století. Malij Lošin a celý to středisko objevili, což je na chorvatském pobřeží, vynikající lokalita.

Velice zajímavé je naše spojení se Slovinci. Slovinci často zdůrazňují, že jsou západní Slované a že k nám mají bližší vztah než k ostatním národům bývalé Jugoslávie. No a i Makedonci, to zase je ta staříčká tradice Kliment Ochridský²⁵⁴ a další následovníci našich věrozvěstů. Takže to jsou věci, které mám stále v paměti, protože jsem učil zahraniční studenty, jako externista. Tak mám velmi dobrý vztah i k dalším zemím, byl jsem třeba soukromě se podívat v Alžírsku. Což bylo velmi zajímavé, byl jsem v oblasti, kde se říká, že jsou teroristé, dozvěděl jsem se to až poslední den mé návštěvy, protože mi to řekli na našem velvyslanectví. Když jsem se pohyboval v Tizi Ouzu a v okolních horách, tak mi to nepřipadalo. Byl jsem s místními samozřejmě.

A je opravdu tragické, když se odvracíme od našich tradičních partnerů jako je třeba Sýrie a v zahraničně politických otázkách velmi vřele nesouhlasím s hloupostmi, které se dějí kolem NATO. To není záležitost našeho programu strany, to je záležitost znalosti. Na rozdíl od našich špičkových generálů, kteří zapoměli, co se učili a co je realita. Ale chápu, že „pecunia non olet“, jak říkají latiníci, neboli peníze nesmrdí.

12.1. Doplnující otázka: Existuje nějaká pracovní skupina z Visegrádské skupiny?

Ne, jsou to neformální vztahy. Ty naše neformální vztahy jsou natolik skvělé, že když bylo Slovenské předsednictví, že Češi zorganizovali studijní dny. To je specialita mé skupiny, že vždycky tam kde je předsednictví, pokud to jde, tak uděláme studijní výjezd do té země a snažíme se trochu zmapovat tu scénu, zejména, co je nového tam na levici, jaké jsou tam zajímavosti. Takže mi Češi jsme organizovali studijní dny v Bratislavě. I když Bratislava není Slovensko, to je vždycky něco zvláštního to hlavní město, ale bylo to zajímavé. Pozvali jsme si slovenské špičkové přednášející a je na tom tady vidět ten vztah, že je opravdu specifický.

13. Dokážete si představit situaci, že frakce se rozhodne podpořit nějakou normu, ale čeští europoslanci jí společně odmítnou (nebo naopak)?

Ano, stává se to a mi to rovnou indikujeme na společné skupině a samozřejmě je to prostě akt. Není to záležitost výjimečná, není to pravidlem, ale v té naší skupině je to prostě bráno jako záležitost, která se stává. V řadě otázek máme odlišné názory. Ovšem nejsou to ty otázky zásadní – to znamená otázky

²⁵³ Více o činnosti bratrů Škorpilových na stránkách <http://www.archeologienadosah.cz/o-archeologii/dejiny-oboru/osobnosti-ceske-archeologie/bratri-skorpilove>

²⁵⁴ Žák svatých Cyrila a Metoděje, který působil v Makedonii a je zde i pochován.

ozbrojení, válečných nějakých základů a sociální otázky v tom širším slova smyslu, protože to je to zásadní, co nás dává dohromady. Nevím, jak ostatní skupiny jsou schopny takto jednou větou formulovat svůj základ. Já nejsem teoretik, já jsem praktik.

13.1. Doplnující otázka: Je nějaká norma, která by vystupovala, že na ní panuje shoda mezi českými europoslanci napříč?

Ano, existuje. V jednom období, myslím, že v tom prvním byli tady velice žhavé ty vztahy okolo likvidace našeho cukrovarnictví, takže tam jsme všichni, skutečně jako jeden muž a žena šli do toho, že je třeba zajistit pro ty naše zemědělce určité kompenzace. Jsou takovéhle věci.

13.2. Doplnující otázka: A v tom současném období?

To jde o to, že každý ten poslanec vidí něco. Já vidím třeba snahu konkrétně zapojit se do vysokorychlostních železnic, i třeba na nižší úrovni rychlosti, tři sta kilometrů v hodině nevyužijete, to byste rozjel ten vlak a hned byste brzdil, ale alespoň 220 a když se podíváte na vysokorychlostní železnice, tak jdou přes jižní Německo na Vídeň, na Bratislavu, případně ještě dál a za druhé strany do Polska a na východ a uprostřed ... . Takže místo hudby prosím bych rád viděl, aby tady byli slušně vybavené dostatečně vysokorychlostní železnice, na tom si myslím, že se shodneme. Shodneme se na tom, že je třeba, abychom měli slušné podmínky pro čerpání dotací, zejména v té infrastruktuře, protože když to porovnám třeba s takzvanými Novými Zeměmi Německa, tak je to neporovnatelné, co tam se všechno postavilo a za jakých podmínek a jakým způsobem jsou sešněrovány dotace třeba u nás.

A pochopitelně já třeba osobně prosazuji, aby se i na té vysokonapěťové přenosu elektrické energie platilo, protože my tam přicházíme o velice těžký peníze a je to naprosto nelogické, aby my sme nedostatečnost německé sítě tady nějakým způsobem kompenzovali, teď děláme rozdělovací trať na Hoře svaté Kateřiny, to, co už udělali Poláci, protože jim to taky hrozilo, že by jim mohla síť spadnout těmi velkými přenosy. A protože si myslím, že je to dost klíčová záležitost a budu o to dále usilovat a myslím, že v tom se shodujeme s řadou dalších našich poslanců. A tam je právě vidět i ta shodnost s Poláky a se Slováky.

13.3. Doplnující otázka: Zmínil jste již i tu Směrnici o zbraních, že zde panuje shoda?

Sešli jsme se všichni. Teď se připravují pozměňovací návrhy pro to druhé kolo, to znamená 40 a víc musí být podepsáno. A nejde jenom o to prosadit ten návrh, aby se mohl podat, ale také aby měl šanci projít. A ty zbraně, to je záležitost, která se periodicky opakuje. Náš myslivecký svaz tušil, že něco takového by mohlo přijít, protože to prostě čas od času je populární a ty hlouposti, které tam jsou nejsou tam poprvé. Otázka vždycky zní, kdo je na tom zainteresován, kdo si na tom dělá politické body. A je to téma velmi zajímavé pro veřejnost, je spousta poslanců, kteří tvrdí, že kdo má zbraň, je potencionální vrah a neuvědomují si, že většina zbraní, které jsou použity při nejrůznějších střelečkách jsou nelegálně držené zbraně. A řada z těch lidí, které to navrhuje a prosazují, tak ani netuší, že když znehodnotím zbraň ve sbírce zbraní, tak tu sbírku vlastně zlikviduji. Já si hraju na vojáčky z napoleonských dob, tak si nedokážu představit, že by ty kluci, kteří tam se mnou běhají, já jsem tambor, já mám buben, maximálně šavli, na to se zatím nic nevztahuje, ale že by ty kluci tam běhali s kusem dřeva a dělali „puf, puf“, to je přece blbost, to prostě může jenom absolutní idiot tohleto si myslet. A to jsou ty tři věci – tím jsou schopní zabít sportovní střelbu a myslivecké zbraně taky, protože přeřadí je do jiné kategorie. A tohleto jsou věci, které jsme si řekli, sešli jsme se jako čeští poslanci mimořádně mimo tu snídani a řekli jsme si, že je třeba do toho jít a jít do toho pokud možno spolu. Zdá se, že tam skutečně konsensu jsme velmi blízko.

14. Myslíte si, že europoslanci hlasují spíše na základě frakcí nebo podle regionů/států?

Hlasují podle svého volebního programu, to je prvotní, to je to nejdůležitější. A potom hlasují podle skupin a ve třetí třídě podle regionu. Když se kříží region a skupina, tak je to různé, takže region a

skupina jsou zhruba na stejné úrovni, ale prvotní je politický program, pokud samozřejmě nějaký politický program mají. Protože to možná zjistíte, že některé subjekty i v Evropském parlamentu nemají žádný volební program a ad hoc přijímají rozhodnutí k jednotlivým záležitostem, i když se k tomu nepřiznají.

15. Koho jako europoslance zastupujete?

Já si myslím, že zastupuji spoustu lidí, kteří si myslí, že by evropské státy měli spolupracovat, že by měli mít ve spolupráci nějaké zastřešení, které neumožní, aby ti, kteří jsou nejbohatší mohli, s odpuštěním, s těmi ostatními orat. A aby tohle zastřešení umožnilo slušný život těm lidem, kteří jsou ohroženi a aby při tom ti, kteří jsou nejbohatší daleko více přispívali do společného rozpočtu, ne vždycky se to daří. A do budoucna, aby tak jako se umožnil volný pohyb kapitálu, zboží, lidí, tak aby také platilo, že za stejnou práci se budou ty odměny sblížovat, ne odlišovat výrazně a aby sociální standardy byli v popředí našeho zájmu do budoucna, protože jinak ta společnost se opravdu štěpí a vznikají uzavřená ghetta těch nejchudších na jedné straně a těch nejbohatších na straně druhé, to znamená, že ta společnost ztrácí kohezi. To je věc, kterou si myslím, že lidi, který mě tam zvolili, i když jsem byl jenom první náhradník²⁵⁵, měl jsem ale sedm tisíc preferenčních hlasů, to je daleko více než ti, kteří byli zvoleni, někteří z těch mých kolegů, kteří tam jsou. Takže tohleto ode mě lidi očekávají a protože vědí, že mám dobrý skus, a to nejen na místní, celostátní, ale i a další úrovni a interpeloval jsem různé věci i v Německu nebo na Slovensku, tak proto mě tam zvolili, to je ten program, který za mnou vidí.

16. Máte něco, co byste chtěl doplnit?

Ano, myslím si, že je nejvyšší čas, aby lidi, kteří o tom mají možnost alespoň trošičku rozhodnout si uvědomili, že budoucnost Evropy je v celku. Nejen jako Evropská unie, ale jako Evropa, že do toho patří všechny státy, které mají naši kulturu, na rozdíl od Spojených států, protože proti Spojeným státům je nám bližší Kanada, zákonodárstvím i tím jak jsou ti lidé vychováni. A myslím si, že je naprosto nezbytné, aby se daleko více ty sociální otázky dostali do popředí, aby Evropa si vládla sama, aby to nebyl furt protektorát Spojených států, což od druhé světové války je neustále posilováno. Proto také chodím na velikonoční pochody proti americkým základnám, pokud by tam byli základny australské, filipínské nebo nějakého státu latinské Ameriky, stejně bych tam šel. Do Evropy nepatří cizí základny a ty evropské státy by měli jednat pokud možno v tomhle tom ve shodě, neměli by utrácet obrovské miliony za vyzbrojování armády, protože jestli něco ohrožuje Evropskou unii, tak to není něco, co se dá řešit velkou armádou. Bezpečnost je záležitost něčeho úplně jiného než armády. A tohleto až si uvědomí lidi, tak se sebere vítr z plachet různým populistickým subjektům, které dneska mají neustále silnější a silnější hlas. A při těch volbách, které budou ve Francii a v Holandsku tak je velký nebezpečí, že stejně jako v Německu půjdou zase nahoru a to by opravdu mohlo ohrozit nějaký pozitivní vývoj v rámci Evropské unie. Pozitivní vývoj znamená, aby ty státy šli více dohromady, aby ti sociální otázky se skutečně začli dávat na nějaký společný základ, nikoliv ten nejmenší, ale rozumný. A pokud tohleto se nepodaří, tak ten projekt je skutečně ohrožen. A uvědomte si, že už od nějakého roku jedenáct set, dvanáct set, ve Střední Evropě vždycky bylo soustátí. Byl Český stát, Uherský stát, Polský stát, dědictví Bábberské²⁵⁶, různé strukturované a různé německé státy, tohle většinou šlo dohromady, spolu s třeba se Slovinskem částečně s Chorvatskem a vždycky to bylo v nějakém celku. Čili pokud tohleto si neuvědomíme, že vždycky v historii jsme v nějakém celku byli, tak je to špatné. Pokud si budeme myslet, že jsme schopní tady samostatně něco vytvořit, ta spolupráce to je základní a vždycky jsme spolupracovali i na větší vzdálenost, na jedné straně to byli Francouzi, na druhé straně to byli Britové, když se podíváte do historie, jak jsme zasahovali vzájemně

²⁵⁵ Jaromír Kohlíček nahradil zesnulého Miroslava Ransdorfa, který zemřel 22.1.2016

²⁵⁶ Většina území dnešního Rakouska

s Italy, Rusy, to prostě vždycky tady bylo. Není možné tady udělat nějaké nové dělicí roviny, nesmyslným způsobem se oddělovat.

To je takové poselství, ten Brexit je zajímavý v tom, že zdůrazňuje, že bychom některé věci měli přehodnotit, ale tím, že se utuží centralismus, ale tím, že se zesílí ta snaha, aby státy se pozitivně vyjadřovali k jednotlivým věcem, protože při jednom procentu rozpočtu společného je nesmysl, aby to fungovalo i jako konfederace, na to potřebují minimálně deset procent, jako federace dvacet procent, takže tam je ještě velmi daleko jakýkoliv takový horizont a museli bysme zásadně přehodnotit všechny ty ekonomické otázky. Tak pokud tohleto se neudělá, tak je to všechno ohroženo.

II. Pavel Svoboda

1. Za jako stranu jste byl zvolen?

KDU-ČSL

2. Jaké frakce jste členem?

Evropská lidová strana

2.1. Máte uvnitř frakce nějakou funkci?

Frakční funkci mám, nebo funkci. Z toho titulu, že jsem byl zvolen předsedou Právního výboru²⁵⁷, tak jsem se stal patrně nějak automaticky součástí jakéhosi rozšířeného předsednictva frakce, takže mě zvou na nějaká taková výjezdní zasedání, kde se připravují strategické dokumenty, ale že bych měl nějakou, třeba volenou funkci, jaksi volenou ve smyslu frakčního hlasování, to nemám.

3. Jak dlouho jste poslancem Evropského parlamentu?

Dva a půl roku.

4. Jste členem nějakého výboru Evropského parlamentu?

Ano, jsem plnoprávným členem Výboru pro právní záležitosti, zkracovaného jako Právní výbor a potom jsem náhradníkem v Dopravním výboru²⁵⁸.

4.1. Doplnující otázka: co si můžeme představit pod tím pojmem Právní výbor?

Ten název je do určité části matoucí. My tam tedy máme řadu specializovaných právnických agend. Plný seznam je v příloze 6 Jednacího řádu Evropského parlamentu. A to je jako například právo obchodních společností, duševní vlastnictví, mezinárodní aspekty rodinného práva, ale třeba i právní a etické aspekty nových technologií. Abych jenom na příklad řekl nějaké ty právní aspekty a potom máme určité horizontální úkoly dovnitř parlamentu, takže například jsme odpovědní za dodržování principu subsidiarity a proporcionality. Nebo máme odpovědnost za dozor nad delegovanými a prováděcími akty Evropské unie a potom čistě takové jaksi byrokratické například jsme odpovědní za proces imunit, odebírání imunit členům Evropského parlamentu nebo schvalování finančních prohlášení členů Evropského parlamentu.

4.2. Doplnující otázka: Zasahuje nějak Právní výbor přímo do legislativního procesu?

No tak samozřejmě v oblasti těch věcných působností, tam je přímo gesčním výborem a potom přes některé ty horizontální působnosti, jako je třeba to dodržování subsidiarity nebo máme horizontální pravomoc dohlížet na správnou volbu takzvaného právního základu těch legislativních aktů. Tak těmito způsoby do legislativy zasahujeme.

---

²⁵⁷ Oficiální název tohoto výboru je Výbor pro právní záležitosti (oficiální zkratka je JURI)

²⁵⁸ Oficiální název tohoto výboru je Výbor pro dopravu a cestovní ruch (oficiální zkratka je TRANS)

5. Mohl byste mě prosím provést legislativním procesem v Evropském parlamentu?

Překvapivě jsem zažil i situaci, kdy komise se mnou konzultovala určitý návrh ještě před tím, než ho podala. Šlo o to, že ty řezy nejsou úplně čisté v přidělování jednotlivým výborům a když se nějaká věc naformuluje nějak, tak je větší šance, že spadne třeba do našeho výboru, když se naformuluje jinak, tak může spadnout do jiného výboru. A ono se ví, že náš výbor je třeba méně ideologický, takže pokud ty věci jsou politicky neutrálnější, tak třeba u nás projdou snáze než třeba v jiném výboru, který je větší²⁵⁹ a může tam vzniknout ideologizovaná debata.

Takže to znamená, že potom když v nějakém aktu třeba uvedete velmi často slovo spotřebitel, tak je velká šance, že ten akt spadne do výboru IMCO – pro vnitřní trh²⁶⁰, zatímco když v téže věci budete mluvit, co já vím, zákazníkovi, nebo nějaký adekvátní termín, tak je možnost, že ta věc, kvůli jiným termínům spadne nám. Takže třeba i tohle se řeší v té řečnické mimoformálním procesu.

Potom komise tedy podává, zpravidla je to komise, ten legislativní návrh předsedovi parlamentu. Jeho administrativa to přidělí některému výboru, načež, ostatní výbory si toho všimnou a pokud vidí nějakou příležitost intervenovat, tak vyžadují zásah do toho primárního rozhodnutí. Počínaje úplně odebráním věci a přidělením jinému výboru až po různé, co já vím, spolupráce či zohlednění jejich stanoviska. To jsou články 53 – 55 Jednacího řádu. Buďto se na tom dohodneme s tím výborem, nebo se na tom nedohodneme a v tom případě ta věc jde do CCC, takzvané Konference předsedů výborů²⁶¹, kde se tedy tenhle spor řeší. Řešení nicméně musí posvětit COP – konference předsedů frakcí²⁶². Takže to jako vrcholný politický orgán parlamentu tuhle věc posvětit.

No a potom výbor začne jednat, jsou jmenováni, v tom hlavním výboru je jmenován zpravodaj, ostatní jaksi frakce, které nemají zpravodaje mohou jmenovat stínového zpravodaje pro tu věc a začne se formulovat nějakým způsobem tedy stanovisko toho výboru, případně při zohlednění stanovisek těch vedlejších výborů a když něco takového potom vznikne, tak potom se to prohlašuje v příslušném hlavním výboru a věc odsouhlasí plenární zasedání a potom už může začít takzvaný trialog neboli jednání Evropského parlamentu s Radou a Evropskou komisí. Rada, jak víte, je spolulegislátor. Komise u toho sedí proto, že i když ona nemůže navrhnout, nebo může navrhnout změny celou dobu, nebo dokonce může vzít zpět ten návrh, pokud by se jí jaksi to co, se s tím návrhem děje v tom legislativním postupu nelíbilo, takže proto u toho sedí i komise. No a pokud tenhle trialog jaksi vyústí v nějakou shodu, tak to v podstatě může být konec příběhu, nemusí se procházet povinně druhým a třetím čtením, jako v českém parlamentu, ale pokud byl dosažen souhlas, nebo kompromisní souhlas mezi těmi třemi institucemi, tak ta věc skončí.

5.1. Doplnující otázka: Kdo zastupuje Evropský parlament v tom trialogu?

Zastupuje zpravodaj a všichni stínový zpravodajové. To znamená, že ta věc je i po politické stránce průhledná skrze ty stínové zpravodaje.

5.2. Doplnující otázka: V prvním kole (na plenárním zasedání) pozměňovací návrhy může dávat i jednotlivý europoslanec?

No, to je trošku komplikovanější. Mám pocit, že tam jsou nějaká komplikovaná pravidla. Buď to může dávat frakce nebo může .... Nevím ... Jednotliví poslanci můžou na úrovni toho výboru, ale mám pocit, že když už ten výbor to odhlasuje, tak po tu plenárku je tam zapotřebí víc než jeden ... ale nevím.

²⁵⁹ Podle stránek Evropského parlamentu má výbor 25 členů, kdežto například Výbor pro zahraniční záležitosti má podle stejného zdroje 75 členů.

²⁶⁰ Oficiální název tohoto výboru je Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (oficiální zkratka je IMCO)

²⁶¹ Zkratka CCC je z anglického názvu Conference of Committee Chairs

²⁶² Zkratka COP je z anglického názvu Conference of Presidents

6. Jak mohou do legislativního procesu zasahovat jednotliví europoslanci/jednotlivé strany/frakce?

Jednotlivý frakce, tak za prvé jménem té frakce ty frakce samozřejmě podávají pozměňovací návrhy.

Já si myslím, že vůbec nejdůležitější je to, když se přiděluje zpravodajství. Tady jsou výbory celkem autonomní v tom, že si stanovují nějaká svoje vnitřní pravidla. U nás v Právním výboru je prostě stanoven bodový systém, kdy každé frakci je přisouzen na začátku dvou a půl letého období určitý počet bodů, který je přímo úměrný jejich velikosti a u nás ve výboru platí zásada, že když o zpravodajství více frakcí zájem a nedohodnou se jinak, tak bere ten, kdo má největší počet bodů. Takže tohleto je to úplně nejdůležitější. A kdo je to konkrétně, tak to závisí sice formálně na dohodě poslanců za tu frakci v tom výboru, ale rozhodující roli v tom má koordinátor, což je jeden z poslanců za každou frakci, který prostě organizuje právě a rozděluje, navrhuje rozdělování zpravodajství a jiných úkolů mezi poslance té dané frakce. To je myslím to úplně nejdůležitější a potom na pracovních skupinách frakce se samozřejmě ty věci debatují a diskutuje se o tom, jaký postoj ta frakce přijme. Výsledek této debaty se pak postoupí plénu frakce a tam se to debatuje jakoby znovu, teď kon už ten návrh pracovní skupiny za tu frakci. Frakce prostě rozhodne, jaká je jejich linie, ta se potom promítne do toho takzvaného hlasovacího seznamu a potom prostě jednotlivci, ne že by byli vázání tím listem, ale je zapotřebí, aby když se chtějí odchýlit od toho hlasovacího listu, aby to signalizovali do předu. Aby jako v případě, že předseda frakce uzavírá nějaké politické dohody někde, tak aby se neblamoval, když bude tvrdit, že za tím jeho postojem stojí celá frakce a ono se ukáže, že ne.

6.1. Doplnující otázka: Mohou strany, případně frakce nějak přímo zasahovat do toho legislativního procesu, kromě toho, že v tom druhém kole (čtení) je logické, že těch 40 europoslanců se jednodušeji vytvoří ze strany či frakce než napříč frakcemi?

Potom jsou to taková reziduální práva těch frakcí, jak zasahovat, protože například je to ten COP, ta konference předsedů frakcí, která rozhoduje o programu plenárky. Takže například se dá vytvořit nějaká koalice v rámci té COP, aby se ta věc dostala nebo nedostala na program jednání. To se dá prostě nějakým způsobem takto oddalovat.

6.2. Doplnující otázka: Jaký je systém hlasování v COP?

Tak tohleto vám neřeknu, já nevím, jak oni jsou tam dohodnutí. Nejsem si vědom, že by na to existovala formalizovaná pravidla, asi to bude na vnitřní dohodě, ale pokud by se aplikovala pravidla podobná našemu výboru, tak by se hlasovalo zase poměrným váženým hlasováním, úměrným velikosti těch frakcí. Myslím si, že se hledá konsenzus, ale když dojde na hlasování, tak se tam musí určitě projevit velikost té frakce, jinak by to bylo postavené na hlavu.

6.3. Doplnující otázka: Jak je to s odsouváním věcí na programu?

Se znalostí historie evropského práva musím říct, že ano. Teď mě na první dobrou mě napadá z oblasti hospodářské soutěže nařízení o spojování podniků, které se projednávalo 18 let. Tam je prostě taková diskrepance mezi národními soutěžními politikami, že to prostě toto. Přičemž platí pravidlo, že když skončí mandát, tak padají všechny návrhy a ne jako, že jsou někde v pořadí a čeká se, až se ustaví nový parlament, musí se znovu.

7. Jak probíhají jednání na úrovni stran v Evropském parlamentu?

No, my samozřejmě konzultujeme návrhy navzájem pořád. Základní bázi pro naše sházení je ale Česká národní delegace v Evropském parlamentu, kde jsme nejenom my, ale i europoslanci zvolení na kandidátce TOP 09²⁶³, protože to je taky členská strana Evropské lidové strany a jelikož jsme si názorově blízcí, tak se nám podařilo vytvořit tuhleto Českou národní delegaci a tam primárně řešíme naše postoje a jakoby sekundárně od toho, v případě, že se nemůžeme s některými na něčem shodnout,

---

²⁶³ Na kandidátce TOP 09 byl zvolen zástupce hnutí Starostové a nezávislý a také nezávislý kandidát

tak potom ještě ve třech s Míšou Šojdovou a Tomášem Zdechovským²⁶⁴ se scházíme a když se prostě chceme odchýlit.

7.1. Doplnující otázka: Jak často se jako zástupci jedné strany, tj. KDU-ČSL scházíte (v tomto případě spíše jako české národní delegace)?

My se sházíme pravidelně, vždycky v týdnu před plenárním zasedání, kdy právě projednáváme, to co je na programu té budoucí plenárky a tam se o tom navzájem informujeme. Ta logika té věci je taková, že jsme si v těch sedmi lidech, jak tam jsme, tak jsme si prostě rozparcelovali odpovědnost za naprostou většinu výborů. Takže například i když já jsem členem Právního výboru a náhradníkem Dopravního výboru, výborů je ale čtyřiaadvacet, tak jsem si vzal ještě na odpovědnost informaci vo tom, co z agendy Výboru pro mezinárodní obchod bude na plenárce. Takhle v těch sedmi lidech máme pokrytou většinu agendy většiny výborů.

8. Jak probíhají jednání na úrovni frakcí v Evropském parlamentu?

Napřed osoby a obsazení. Máte nějaké předsednictvo, předsedu a já nevím kolik asi osm nebo šest nebo kolik místopředsedů, kteří mají opět odpovědnost za různé aspekty fungování té frakce a potom jsou tady koordinátoři a potom jsou tady ještě političtí poradci, kteří jsou přiděleni do každého výboru, aby právě pomáhali těm poslancům frakce v daném výboru zaujímat stanovisko a zároveň aby přenášeli informace o dění v tom výboru směrem k předsednictvu.

8.1. Doplnující otázka: Schází se frakce jako celek?

Ano, jistě. Když je plenárka, tak tam se schází ta frakce každý den večer. To se připravuje ten další den a ty další dny vůbec, diskutují se ty věci a tak dále. Občas se schází i mimo plenárku, ale to je řídké, ale zejména na tom plenárním zasedání každý den.

8.2. Doplnující otázka: Jak funguje to jednání uvnitř frakce, a jak je těžké najít shodu?

Občas to složité je. Neshody u nás vyvolávají například některá bioetická témata, která by teda vlastně neměla být zpravidla vůbec předmětem jednání Evropského parlamentu, protože tady ty věci, které se týkají, co já vím, potratů, náhradního rodičovství a tak dále nebyli přeneseny členskými státy na Evropskou unii. Jenomže bohužel liberální část parlamentu je prostě dostává, bez ohledu na zásadu subsidiarity, prostě formou různých zpráv z vlastní iniciativy. Tady se to prostě někdy štípně, protože Evropská lidová strana prostě platí daň za svojí velikost, ona to není jenom strana křesťanských demokratů, ale prostě i středových stran. Je tam prostě určitá část liberálnějších poslanců, kteří prostě mají jiný politický názor na tyhle věci. No a potom se občas ta strana štípně, pokud jde o nějaké národní zájmy, takže, co já vím, když jdou na zemědělskou politiku, na vinařství, na rybolov, tak tam prostě samozřejmě my máme úplně jiné zájmy, než mají Francouzi. Když jdou dělat Dieselgate, tak tam prostě Němci, samozřejmě, jsou dotčeni jinak, než více, než některé jiné státy. Takže to jsou momenty, kdy se to štípná podle národnostního principu. Jsou situace, když dojde třeba na nějaká usnesení, týkající se Izraele a Palestiny, tak tam zase naopak zdá, že jako kdyby všichni Češi, plus někteří hlasovali proti zbytku parlamentu. Takže ano, není to úplně homogenní.

8.3. Doplnující otázka: Jak funguje jednání České národní delegace při ELS?

Funguje to výborně, protože jak říká náš náměstek pardubického hejtmana Roman Línek, když to funguje lidsky, funguje to i politicky. Prostě to funguje dobře, ano jsou tam někdy nějaké rozdílné názory, ale ten vztah je velmi přátelský, nemáme nějaké dramatické problém mezi sebou.

9. Jak často se scházíte s ostatními českými europoslanci?

---

²⁶⁴ Zbylí dva europoslanci, zvolení za KDU-ČSL

V úterý ráno máme společnou snídani v rámci plenárního zasedání, to je jednou měsíčně a potom druhá příležitost ke společnému setkání je na stálém zastoupení v Bruselu²⁶⁵, kdy pan velvyslanec, před konáním Evropské rady si nás vždycky svolá a dá nám příležitost společně diskutovat agendu té chystané Evropské rady.

10. Spolupracujete s českou vládou, případně ministry?

No jasně. Za prvé dostáváme, jak oni tomu říkají, prostě postoje české vlády k agendě, takže víme, co je postoj české vlády. Scházíme se každý podle vlastních zájmů a projektů, se scházíme individuálně s různými ministry, navíc asi tak dvakrát do roka pan premiér organizuje setkání s europoslanci, takže tam se vlastně také sejdem všichni, pokud chceme.

10.1. Doplnující otázka: Jak spolupracujete s národními stranami?

Tak to samozřejmě spolupracujeme, já můžu mluvit jenom za KDU, nemůžu za víc mluvit, že chodíme na Celostátní konference²⁶⁶ a diskutujeme některé citlivé věci prostě napřímo s jednotlivými politiky v KDU-ČSL, případně s odbornými komisemi v KDU-ČSL.

11. Spolupracujete nějak s českou eurokomisařkou V. Jourovou?

Jeli to otázka zrovna na mě, tak to samozřejmě, protože ona je vlastně moje komisařka, respektive to je nejbližší komisařka pro Výbor pro právní záležitosti. Takže ano, tu prostě zveme několikrát do roka na výbor a já osobně s ní konzultuji, když je něco zapotřebí.

12. Spolupracujete s europoslanci s okolních států (např. z V4)?

Já bych řekl, mám-li to říct statisticky, tak nejvíc spolupracujeme se Slováky, Poláky a Němci a Rakušany ještě, abych nezapoměl. Právě s těmi sousedy, to jsou tak nějak přirozeně nejbližší kolegové. Ale i třeba s Maďary máme dobré vztahy, ale není to tak, že bychom měli nějakou formálnější platformu třeba pro V4, to nemáme.

13. Dokážete si představit situaci, že frakce se rozhodne podpořit nějakou normu, ale čeští europoslanci ji společně odmítnou (nebo naopak)?

Jo, tohleto se děje. Už jsem zmiňoval ty věci okolo zemědělství, tohleto jsme provedli v případě těch migračních kvót, jsme se postavili proti. Teď nás něco podobného čeká s tou Směrnicí o zbraních.

14. Myslíte si, že europoslanci hlasují spíše na základě frakcí nebo podle regionů/států?

Statisticky určitě podle frakce. To je poměrně jasně dané tím, že i když já jsem popsal, že ta česká národní delegace se snaží jaksí mít přehled o tom, co se děje v ostatních výborech, tak je to opravdu jenom o tom, abychom věděli, co se děje. Ale případy, kdy se česká národní delegace odchýlí od Evropské lidové strany, od frakční linie, jsou statisticky méně významná, ostatně, kdyby to mělo bylo naopak, tak bychom v té Evropské lidové straně nemohli být, že jo. Takže rozhodně se držíme frakce.

15. Koho jako europoslanec zastupujete?

Formální odpověď zní, že zastupuji občany Evropské unie, ale jinak samozřejmě zastupuji všechny občany České republiky v tom Evropské parlamentu především, protože ti mě zvolili.

16. Máte něco, co byste chtěl doplnit?

Jediné co já můžu doplnit je, že účast ve volbách do Evropského parlamentu naprosto neodpovídá významu agendy, který Evropský parlament schvaluje a přijímá.

²⁶⁵ Myšleno pravděpodobně Stálé zastoupení České republiky při Evropské unii

²⁶⁶ Celostátní konference je nejvyšším orgánem KDU-ČSL v období mezi sjezdy

III. Tomáš Zdechovský

1. *Za jako stranu jste byl zvolen?*

KDU-ČSL

2. *Jaké frakce jste členem?*

Evropské lidové strany

2.1. *Máte uvnitř frakce nějakou funkci?*

Vicekoordinátora ve výboru CONT²⁶⁷, Vice koordinátor mladých lidovců za frakci a spolupředseda Intergroup pro mládež a mladé lidi.

3. *Jak dlouho jste poslancem Evropského parlamentu?*

Od 1. července 2014

4. *Jste členem nějakého výboru Evropského parlamentu?*

Rozpočtový²⁶⁸, Výbor pro kontrolu rozpočtů²⁶⁹, Výbor pro občanské svobody LIBE²⁷⁰

4.1. *Doplňující otázka: Jak se liší LIBE od Právního výboru, jehož je členem Pavel Svoboda?*

Právní výbor řeší legislativní akty v rámci Evropské unie, posuzuje je z hlediska právnosti a my posuzujeme, výbor spravedlnosti má na starosti justici, má na starosti spolupráci v oblasti třeba policie, v oblasti trestního stíhání, a padá pod něj třeba téma migrace, ochrana společných hranic a tyto záležitosti.

4.2. *Doplňující otázka: To znamená že se spíše jedná o ty faktické věci než o tu tvorbu legislativního procesu?*

Přesně tak

5. *Mohl byste mě prosím provést legislativním procesem v Evropském parlamentu?*

Dříve než vznikne návrh legislativy tak většinou návrhy přichází buďto od Rady, od členských států, nebo od Komise, kde se státy shodnou, že je potřeba nějakou oblast jakoby regulovat případně nějakým způsobem sjednotit předpisy. Pak ten právní akt, ta legislativa jde do Evropského parlamentu, kde vlastně na příslušném výboru koordinátoři rozhodnou, komu ten „file“, jako bysme řekli ten dokument, přidělí. A tam je vždycky důležitý, že se postupuje podle d'Hondtova systému²⁷¹, to znamená že každá frakce podle d'Hondtova systému, podle množství členů dostává přidělenou legislativu. Ostatní frakce k tomu jsou stínoví zpravodajů a vlastně v té první fázi připraví zpravodaj zprávu a pošle jí všem stínovým zpravodajům, který se k ní vyjádří, popřípadě připraví pozměňovací návrh. Když připraví pozměňovací návrhy, tak když je zpravodaj chytrý, tak svolá koordinační schůzku, jmenuje se to tzv. „Shadow meeting“, meeting stínových zpravodajů, a tam zkouší navrhnout nějaké kompromisy a najít. Když se mu to podaří tak je zapracuje, a potom teprve se jde ta legislativa hlasovat. Mimochodem, ty shadow meetingy probíhají pouze v angličtině, nejsou překládané. Většinou v jednom jazyku maximálně angličtina a francouzština, angličtina a španělština, angličtina a

²⁶⁷ Oficiální název tohoto výboru je Výbor pro rozpočtovou kontrolu (oficiální zkratka je CONT)

²⁶⁸ Oficiální název tohoto výboru je Rozpočtový výbor (oficiální zkratka je BUDG)

²⁶⁹ Výše zmíněný CONT

²⁷⁰ Oficiální název tohoto výboru je Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (oficiální zkratka je LIBE)

²⁷¹ Více o d'Hondtově metodě například na stránkách statistického úřadu - https://www.czso.cz/csu/czso/metody_pro_prepecet_hlasu_na_mandaty

němčina. Pak jdou teda do výboru, a tam se hlasují. A když se prohlašují tak vlastně jdou teprve na plénum. To je tzv. první čtení.

Po tom prvním čtení jdou do dialogu, to znamená vrátí se na jednání, kdy vlastně se k nim může vyjádřit jak Rada, tak Komise. Může je přijmout nebo nepřijmout. Pak k tomu parlament dává další legislativní stanovisko. A pak je důležité, jestli vlastně je potřeba tzv. dialog, to znamená že jsou pozice všech tří institucí natolik jiné, je potřeba k tomu udělat nějaké závěrečné kolokvium. A z toho vzejde nějaké určité stanovisko. A v případě že tomu tak je, tak jde znovu to stanovisko do Výboru, tam je buďto prohlasováno nebo není. No a pak je tzv. první velké čtení, nebo z našeho pohledu bychom řekli třetí čtení. A tam je to schválené a pak vlastně to musí odsouhlasit Rada. Popsal jsem to dobře? Ono je to složité, já to ještě pošlu v těch ... Snažil jsem se vysvětlit ... Ale vždycky v těch třech bodech je to o rozhodnutí Komise, Rady a Evropský parlament.

5.1. Doplnující otázka: V prvním kole pozměňovací návrhy může dávat i jednotlivý europoslanec?

Teď je úprava jednacího řádu. Samozřejmě že může i jednotlivý poslanec, ale podle tohoto nového jednacího řádu by měl být členem příslušného výboru. Takže když není, tak mohu já jako europoslanec pouze připodepsat. To je abych já třeba z Budgetu²⁷² jsem nepřipomínkoval ENVI²⁷³. Je to pro to, aby to připomínkovali příslušní poslanci, aby kvůli nějakým nesmyslům se nesnažili poslanci dělat pozměňovací návrhy.

5.2. Doplnující otázka: Kdo zastupuje Evropský parlament v tom dialogu?

Většinou ten, který má na starosti ten „file“. To znamená europoslanec, který je reportér toho daného materiálu. Popřípadě když je ten reportér chytrý, tak k tomu vezme všechny stínové zpravodaje a udělá ten dialog tak, aby na straně Evropského parlamentu bylo to. Samozřejmě dál tam jsou s námi političtí poradci a vlastně členové nebo lidé z toho daného výboru, kteří jsou experti na legislativní proces. Když bysme potřebovali tak tam mohou být i třeba parlamentní právníci nebo tam může být jiná služba příslušná k tomu dané legislativě.

6. Jak mohou do legislativního procesu zasahovat jednotliví europoslanci/jednotlivé strany/frakce?

Tam jsou ty levely takto: jednotliví poslanci, pak jsou to delegace v rámci frakcí jakoby, to jsou ty strany, ale my jsme třeba spojený tři strany dohromady - KDU-ČSL, pak je TOPka²⁷⁴ a STAN. Samozřejmě jednotliví poslanci do toho mohou zasahovat poměrně významně, mohou podávat pozměňovací návrhy, ale vždy každý chytrý europoslanec ví, že dopředu je lepší když ten návrh podává více europoslanců napříč politickým spektrem. Protože každý z těch europoslanců se snaží ten svůj návrh prosadit.

Také je v Evropském parlamentu nepsané pravidlo, že frakce nedávají záporné stanovisko k stanovisku vlastních europoslanců. Snaží se případně jejich podpis vymazat pod tím pozměňovacím návrhem, nebo něco tlačit. Takže to je vlastně to. Pak je členský státy. Tam ta spolupráce na úrovni delegací je poměrně malá, ta je spíše při hlasování. Ale jako velmi často, že by třeba česká delegace v EPP²⁷⁵ podávala společný pozměňovací návrh, to se stalo pouze několikrát, protože ostatní kolegové nemůžou rozumět tý problematice, my to máme rozdělené. Co se týká, popřípadě frakcí, tak tam se to

---

²⁷² Pravděpodobně měl na mysli Výbor pro rozpočtovou kontrolu

²⁷³ Oficiální název tohoto výboru je Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (oficiální zkratka je ENVI)

²⁷⁴ Myšlena pravděpodobně TOP 09

²⁷⁵ Zkratka používaná pro European People's Party (Christian Democrats) – Evropská lidová strana (Křesťanští demokraté)

využívá velmi často na základě toho, že některá témata jsou strašně důležitá, strašně senzitivní. Takže chceme, aby se na tom podílela celá ta frakce. A to se i velmi často stává.

7. Jak probíhají jednání na úrovni stran v Evropském parlamentu?

Tak obecně my k sobě máme velmi blízko, a to musím říci, že opravdu neskutečně blízko, i lidsky. Jak Pavel s Míšou, myslím s,i že každý se věnujeme jiné oblasti a každý jeden respektujeme druhého. Takže když je potřeba se na něčem podpořit, tak se prostě sejdeme. My i společně jsme zavedli, že chodíme občas na večere, nebo na společné obědy, nebo se setkáváme na různých věcech nebo spolu lítáme do Štrasburku. Tam máme i možnost vzájemně popovídat a prostě to funguje. Já myslím, že KDU-ČSL má i díky tomu dobrou atmosféru a musím říci, že strašně dobrý prvek tý Michaely Šojdrové, která se vlastně sněží obrousit ty hrany a je dobrá vyjednávačka v mnohých věcech.

7.1. Doplnující otázka: Jak často se jako zástupci jedné strany, tj. KDU-ČSL scházíte?

Tak my se vidíme denně na chodbě, my vedle sebe máme kanceláře, takže teďka jsme se třeba tento týden viděly, jelikož jsme společně napsali otázku na komisi ohledně kritiky podpory Palestinců, kteří vyzývali za evropské peníze ke zničení Státu Izraele. Takže ta spolupráce je a hlavně spolu spolupracují kanceláře. Vlastně od Pavla Svobody chodí asistentka k nám a my chodíme k nim. S Míšou když je potřeba, tak Johanka. Je to opravdu jako bych řekl blízký vztah. Třeba v případě Petra Jaška, tak jsme spolupracovali a napsali jsme společný dopis Mogherini²⁷⁶. Já si myslím že tak v 70% se fakticky shodneme.

8. Jak probíhají jednání na úrovni frakcí v Evropském parlamentu?

Je to vlastně dané tzv. „opinion leadry“. Ti poslanci kteří jsou pracovití, tak vždycky když mluví někdo z takových těch významnější, z takových těch který opravdu jakoby tam dřou, tak všichni poslouchaj. A ta pozice EPP, tu nedělá 216 europoslanců, ale dělá jí asi 60 europoslanců a je důležité být mezi těma 60-ti europoslanci. To je prostě alfa a omega všeho.

8.1. Doplnující otázka: Schází se frakce jako celek?

My se scházíme jako celek, scházíme se před každým plenárním zasedáním. A potom v případě , když jsme se Štrasburku tak se scházíme každý den a vlastně si dáváme dohromady tu pozici.

8.2. Doplnující otázka: Jak funguje to jednání uvnitř frakce, a jak je těžké najít shodu?

Je to hodně těžké. Třeba někdo je více liberální v oblasti potratů. My jsme třeba jako více pro to aby ta otázka potratů byla řešena na úrovni místních států, někdo podporuje sňatky gayů, my to zase nepodporujeme. Jako jó. Ale já si myslím že to co dělá EPP je vlastně ten tržně sociální jakoby pohled na celou věc. Sociálně tržní hospodářství je to co dává dohromady a jsou prostě nějaké klíčové oblasti, to jsou vlastně jakoby oblasti, třeba bezpečnost, oblast ekonomické spolupráce, je oblast, že všichni jsme, EPP je velmi proevropská, je to ten pilíř na kterém je tvořena Evropská lidová strana a to si myslím dává i tu stranu dohromady a to dává i to hlavní srdce té strany.

8.3. Doplnující otázka: Jak funguje jednání České národní delegace při ELS?

No my máme každej rozdělený ty oblasti, takže každej se snažíme pokrývat jako co nejvíc oblastí a myslím si že to prostě funguje jako, někdy třeba Luděk Niedermayer, předseda, je více liberální, my jsme více konzervativní ale snažíme se spíše hledat ty témata, kde se sejdeme, než ty, kde máme vzájemně prostě problémy.

9. Jak často se scházíte s ostatními českými europoslanci?

---

²⁷⁶ Federica Mogherini je Vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

Tak jako všichni europoslanci se setkáváme jednou měsíčně na společné snídani, každé úterý v 8:30 ve Štrasburku. Takže vždycky když jsme ve Štrasburku tak v úterý se většinou vidíme. Jinak vlastně s většinou kolegů se potkáme i různě na chodbách a s některými se i často setkáváme mimo to. Jinak my máme třeba společné večere se stálým zastoupením s našimi diplomatama, nebo máme, že když za náma přijedou politici, český ministři atd. tak tam se setkáváme samozřejmě všichni a setkáváme se častěji.

10. Spolupracujete s českou vládou, případně ministry?

Ano, spolupracujeme velice úzce, třeba s panem premiérem, s ministrem Jurečkou, který nám posílá jeho ministerské pozice, s Pavlem Bělobrádkem úzce spolupracujeme na hodně věcech v oblasti vědy a výzkumu a s Danem Hermanem, kterej je právě aktivní, třeba v některých společnejch jakoby stanoviskách k různým oblastem toho kulturního společenského dění a myslím že se jako snažíme, jo. Myslím, že je dobrá spolupráce s Karlou Šlechtovou, s ministryní pro místní rozvoj, která nás několikrát i navštívila.

10.1. Doplnující otázka: Jak spolupracujete s národními stranami?

Tak my velmi důkladně čteme stanoviska KDU-ČSL a velmi často se k nim vyjadřujeme. Tím, že KDU-ČSL má dva klíčové předsedy evropských výborů, tak ta spolupráce musím říci, že je špičková. Zprv v Senátu jsme zvaní na všechna jednání evropského, Výboru pro evropské záležitosti tak i v Poslanecké sněmovně a opravdu musím říct, že jako jak Ondra Benešík²⁷⁷, kterej se skvělejší předseda, tak profesor Hampl²⁷⁸, tak jsou vlastně výborně jakoby připravení a velmi často třeba i zavolaj a zeptaj se nás jaký je to stavu daný stanovisko nebo daná směrnice a myslím hodně třeba i ty věci a lidi od nich ty věci konzultují s námi. A jinak vždycky když europoslanci, vždycky když poslanci český přijedou do Evropského parlamentu tak vždycky jdeme společně na kafe a nebo se prostě sejdeme napříč politickým spektrem, to je důležitý, že vlastně od lidí z Úsvitu až po lidi z ODS nebo z TOPky. Nebo tento týden jsem byl s Helenou Langšádlovou třeba na kafi a řešili jsme věci který se nás týkaj třeba v otázce imigrace a povinného přijímání uprchlíků.

11. Spolupracujete nějak s českou eurokomisařkou V. Jourovou??

Jo, spolupracujeme a my spíše spolupracujeme s jejíma lidma, protože jako komisařka to má poměrně silný, tak já třeba osobně velmi často spolupracuju s Danielem Braunem, kterej je zástupce ředitelky kabinetu.

11.1. Doplnující otázka: Spolupráce je spíše založena odborně než národně?

Spíše odborně, ve většině věcí je to odborně a samozřejmě k tomu se přidává i národní zájem, který se snažíme vždycky zmínit, ale komisař je ze své podstaty neutrální. Takže on nemůže v první řadě jako dbát na národní zájem. Já na něj dbám, ale jinak ty debaty, jako, jsou odborně vedený.

12. Spolupracujete s europoslanci s okolních států (např. z V4)?

Tam se setkáváme jednou za dva měsíce. Já jsem třeba členem vedle české delegace také chodím na „Koordinierung kreis“ německé delegace CDU-CSU, takže ta spolupráce tam je blížká ale je to třeba Litva, Lotyšsko, Estonsko, velmi dobrá spolupráce. Je to výborná spolupráce třeba s Rumuný a Bulhary. Já osobně mám skvělou spolupráci třeba s Rakušany. Takže to. Nebo s Italy, protože mluvím italsky, takže když potřebuju něco třeba protáhnout přes italský europoslance tak se dá domluvit. Nebo se Španěly jako.

---

²⁷⁷ Ondřej Benešík je předsedou Výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

²⁷⁸ Václav Hampl je předsedou Výboru pro záležitosti Evropské unie Senátu Parlamentu České republiky

12.1. Doplnující otázka: Existuje nějaká pracovní skupina z Visegrádské skupiny?

To je taková pracovní skupina V4, která je vlastně platforma, že máme společnou večeři a diskutujeme tam vždycky témata. Dělají to různé politické instituty, z Čech. A jsou tam vždycky na nich nějaký zajímavý host. Jednou tam byl i za Čechy tam byl třeba Tomáš Prouza²⁷⁹.

12.2. Doplnující otázka: A to je neformální?

Je to neformální podání a může tam přijít kdokoliv z nás. Je tam zvaný většina politiků, ale je to takovej okruh lidí, který jsme se na začátku přihlásili k té Visegrádské spolupráci. Jenom jako Visegrádská skupina, tak jsme i společně jeli do Visegrádu, do Maďarska a v květnu 2016 jsme tam měli dokonce dvoudenní výjezdní zasedání.

13. Dokážete si představit situaci, že frakce se rozhodne podpořit nějakou normu, ale čeští europoslanci ji společně odmítnou (nebo naopak)?

To určitě, i se to i stává jako, to není jako neběžná věc, že Česká republika má jinou pozici než Evropská lidová strana. Ale je opravdu důležité, že my musíme dopředu nahlásit jakoby že budeme hlasovat proti frakci. To je vždycky důležitý jakoby říct. Pak ta frakce s tím souhlasí a počítá s tím.

13.1. Doplnující otázka: Je nějaká norma, která by vystupovala, že na ní panuje shoda mezi českými europoslanci napříč?

Třeba střelné zbraně. Směrnice o střelných zbraních, mimo Lud'ka Niedermayera, kterej je jejím příznivcem, tak my všichni k ní máme kritický výhrady.

Jsou to spíše odborný normy jo, to jsou třeba jako když jsme se sešli u nějakých balíčků, třeba průmyslových, nebo to bylo u nějakých látek, které my jsme podporovali třeba přísnější nebo jinej postup k stanovisku Evropské komise. Ale jsou to většinou jakoby ty jakoby odborné návrhy.

14. Myslíte si, že europoslanci hlasují spíše na základě frakcí nebo podle regionů/států?

Myslím že to je kombinace. Že každěj jako nesmí zapomenout odkud je, že prostě i je tam nějakěj národní to. A pak je potřeba umět buď to tu svojí rozlišnou pozici vysvětlit frakci a přesvědčit tu frakci nebo prostě když to prohrajete tak musíte hlasovat s frakcí a to je prostě demokracie. V demokracii nemůžete vždycky vyhrát. Nikdo nemůže vyhrát. To by byl autoritářský režim. A prostě je spíše o tom, abyste byl dobrej a snažil se, abyste nevyhrával 50 procent, abyste vyhrával těch procent 70. Vždycky spokojenej nebudete.

15. Koho jako europoslanec zastupujete?

Koho zastupuju? Všechny lidi v ČR, napříč politickým spektrem. Napříč tomu jestli mě volili nebo nevolili. Prostě já musím poslouchat, vidět všechny ty lidi v tom spektru. Ale samozřejmě že mám určité názory a moji voliči se museli s mými názory jako ztotožnit, jinak by mě nevolili.

16. Máte něco, co byste chtěl doplnit?

Že je strašně důležité vědět jakoby, ve všech věcech hrajou osobní vztahy. A čím více europoslanec je komunikativní, čím je schopen, čím více času tam tráví, čím je víc schopen vlastně vytvářet i ty mezilidský vztahy, tak tím lépe je schopen prosazovat potom ta svoje stanoviska. Že poslanci, který jsou „autisté“ a líní a nechoděj tam, tak ty nikdy nic neprosaděj.

IV. Petr Mach

1. Za jako stranu jste byl zvolen?

---

²⁷⁹ Tomáš Prouza byl v době konání rozhovoru Státním tajemníkem pro evropské záležitosti

Svobodní

2. Jaké frakce jste členem?

EFDD²⁸⁰

2.1. Máte uvnitř frakce nějakou funkci?

Jo, já jsem místopředseda

2.2. Doplnující otázka: Co obnáší být místopředsedou frakce v Evropském parlamentu?

U nás ve frakci, těžko mluvit za ty jiný frakce, u nás ve frakci je to postavený tak, že každá strana, která se tý frakce účastní má taky svýho místopředsedu a když se schází předsednictvo frakce, tak to znamená, že je to úzká skupina, kde jsou zástupci všech těch národností. To znamená, že to funguje jako uskupení, který je pružný, který se dokáže pružně dohodnout na čem je potřeba a to na čem se dohodne to předsednictvo, tak obvykle potom tak hlasuje celá ta frakce, protože ty jednotlivý zástupci těch národních uskupení dokážou mluvit jménem všech těch svých členů

3. Jak dlouho jste poslancem Evropského parlamentu?

Od července 2014

4. Jste členem nějakého výboru Evropského parlamentu?

ne

5. Mohl byste mě prosím provést legislativním procesem v Evropském parlamentu?

Návrhy na směrnice, nařízení a rozhodnutí, případně jejich rušení může předkládat jenom Evropská komise a Evropská parlament jenom v něčem má spulurozhodovací, v něčem rozhodovací a v něčem jenom konzultativní. To závisí na tom, jak je která věc popsána ve Smlouvě o fungování Evropské unie. Řeknu příklad, když se hlasovalo o migračních kvótách, tak i kdyby Evropský parlament hlasoval proti a prošlo to v Radě, tak je to jenom konzultační stanovisko a to rozhodnutí by bylo stejně platný, to je konzultativní. Když se hlasuje třeba o tom, kdo bude předseda Evropského parlamentu, tak to rozhoduje čistě Evropský parlament, tam není ani spulurozhodování. A u běžných směrnic, tam se vyžaduje souhlas, jak Evropského parlamentu, tak Rady, tak tam je to spulurozhodování. Pozměňovací návrhy k těm návrhům komise může přidávat výbor a může taky přidávat frakce nebo skupina poslanců a pak se o nich hlasuje na plénu.

5.1. Doplnující otázka: V prvním kole pozměňovací návrhy může dávat i jednotlivý europoslanec / Kolik poslanců je potřeba, aby mohli podat pozměňovací návrh?

Tuším, že to je nad 41. Což já jsem ale nikdy nevyužíval, protože pro mě je snadný předkládat ty návrhy prostřednictvím frakce.

6. Jak mohou do legislativního procesu zasahovat jednotlivý europoslanci/jednotlivé strany/frakce?

Přesvědčováním a debatou, jak v kuloárech, tak potom na plénu nebo přesvědčováním a debatou a dáváním návrhů ve výboru nebo na frakci. A pak hlasováním, ve výboru nebo na plénu.

Ale je důležité vědět, že v Evropském parlamentu funguje už dlouhá léta velká koalice Evropské strany lidové, Evropské strany socialistické a ALDE a ti se dohodli, nebo jejich lídři, že jo, se dohodli, předem se dohodli, kdo bude předsedou Evropské komise, kdo bude šéfem Evropského parlamentu a ty frakce, ty to pak víceméně odmávají. Takže tu největší moc tam má stejně nepřímo Angela

---

²⁸⁰ EFDD - Europe of Freedom and Direct Democracy – přeloženo Evropa Svobody a Přímé Demokracie

Merkelová²⁸¹, která je dominantní v rámci těch evropských lidovců, pak nějaké silný figury v z těch evropských socialistů a oni mají hlasovací sílu a většina hlasování, když se podíváte, tak dopadají plus mínus třeba 400 ku 60, to je typický výsledek hlasování v Evropském parlamentu, protože ta opozice, ti euroskeptici, tak jsou to dvě euroskeptický skupiny, ještě k tomu řekněme eurorealisti z ECR²⁸², tam je za nás Zahradil, tam je Konzervativní strana²⁸³, pak ta naše EFDD, tam je UKIP²⁸⁴, tam jsem já a pak ještě má Le Panová frakci²⁸⁵, pak je pár nezařazených poslanců. Pak jsou na levici že jo, jsou nějaký, jakože opoziční skupiny, který často hlasují s tou vládnoucí koalicí. Takže jak říkám, ten výsledek 400 ku 60 je dost typickej, tak jak sleduji ty hlasování, jo, že to může bejt 380 ku 71.

6.1. Doplnující otázka: Mohou strany, případně frakce nějak přímo zasahovat do toho legislativního procesu?

Jménem frakce, aby člověk podal návrh, tak musí mít ten souhlas tý frakce, ale tady, když se ptáte na to, jak to prakticky funguje, tak ta naše frakce je taková svobodomyšlná v tom, že my jako členové frakce se navzájem respektujeme, že můžeme mít na lecos odlišný názor, ale že si budeme navzájem tolerovat, když někdo bude chtít podat jménem frakce k něčemu pozměňovací návrh. Takže já nebráním našim italským kolegům, aby podali nějaký návrh, pro který já pak nebudu hlasovat a naopak. Což znamená v praxi, že ta frakce je pro nás, pro mě, pro Italy, pro UKIP, pro kohokoliv takovým praktickým nástrojem, jak svoje návrhy prosazovat. Řekl bych, že v tomhle jsme unikátní, že když se třeba zeptáte ALDE nebo EPP, našich zástupců, tak oni nemají asi šanci jménem své frakce nějaký svůj názor prosadit hlasováním na plénu. Tam by jim to zablokovali, a řekli ne, to jsou nějaké vaše výmysly.

6.2. Doplnující otázka: Jak je to s odsouváním věcí na programu?

Tak jak jste to popsal, jak se to děje v našem parlamentu, tak ten opoziční návrh v našem parlamentu může být rovnou smetenej, že se nejde na pořad jednání nebo je odsouvanej, odkládanej, že se na něj nedostane, tak v Evropském parlamentu to ani nemůže nastat, protože jak jsem říkal, tak tu zákonodárnou iniciativu tam má jen Evropská komise, takže tam se dostanou na pořad jednání vlastně jenom ty „vládní“ návrhy. A u pozměňovacích návrhů, ty se nemůžou jakoby odkládat do nekonečna, ty padají, jakmile skončí projednávání tý věci.

6.3. Doplnující otázka: A co zprávy z vlastní iniciativy?

Tu nemůže dávat stejně skupina, tu může dávat výbor a ve výboru vždycky má většinu ta vládní většina.

Navrch ta zpráva z vlastní iniciativy je naprosto jako právně nezávaznej dokument. Tam může projít cokoliv, tam může projít výrok, že EU je nejlepší projekt na světě a projde to, ale i kdyby tam prošlo cokoliv jiného, tak to nemá žádnou právní závaznost, není to legislativní akt parlamentu.

7. Jak probíhají jednání na úrovni stran v Evropském parlamentu?

(vynecháno - Petr Mach je jediným europoslancem zvoleným za stranu Svobodných)

8. Jak probíhají jednání na úrovni frakcí v Evropském parlamentu?

---

²⁸¹ Angela Merkelová je předsedkyní CDU/CSU, která je nejsilnější stranou v Evropské lidové straně a má 34 europoslanců.

²⁸² ECR - European Conservatives and Reformists – přeloženo Evropští konzervativci a reformisté

²⁸³ Myšlena pravděpodobně britská Konzervativní strana, která je největší uvnitř této frakce a má 20 europoslanců.

²⁸⁴ UKIP – United Kingdom Independence Party – Strana za nezávislost Spojeného království, která má taktéž 20 europoslanců.

²⁸⁵ Marine Le Pen je spolupředsedkyní ENF - Europe of Nations and Freedom – Evropa Národů a Svobody

Tak my máme samozřejmě svoje schůze, kdy se radíme o těch důležitých věcech, které se konají vždycky před hlasováním. Tak například zítra je v Bruselu schůze frakce EFDD, je to vždycky v úterý, před Štrasburským hlasováním a pak týden na to v pondělí začíná Štrasbourkské zasedání. Takže v to úterý zítra mi máme šanci se domluvit na tom, zmínit si navzájem, co považujeme za důležitý, jak hlasovat, ale zároveň u nás ve frakci, jak jsem říkal na začátku, my nehlasujeme o tom, jak hlasovat, každý si hlasuje podle svého, nezlobíme se na sebe navzájem, že jeden hlasuje jinak, než druhý a zároveň si navzájem tolerujeme všechny ty pozměňovací návrhy, takže nemáme vlastně potřebu o ničem hlasovat a pouze ve výjimečných případech, kdyby to někdo cejtil, jakože tohle se jménem frakce nemůže podat, tak bychom o tom asi hlasovali, ale to nenastalo.

8.1. Doplňující otázka: Schází se frakce jako celek?

Ještě další schůze je během toho plenárního zasedání v úterý po tom tomhlectom úterku, to znamená, to už běží to plenární zasedání, a další formální schůze se nekonají, ale můžou se konat různé konference jménem frakce, ale to není už věc, kde by se hlasovalo nebo. Je to jenom že v rámci Oplatformy té frakce se může uskutečnit nějaké setkání, konference, ale to není jednání, to není schůze, ze by byl zápis, kde by se mělo hlasovalo, kde by byl pořad jednání

8.2. Doplňující otázka: Jak funguje to jednání uvnitř frakce, a jak je těžké najít shodu?

Jak jsem říkal, mi nemáme potřebu nacházet shodu u jednotlivých návrhů, pozměňovacích návrhů protože se tam navzájem respektujeme a jak jsem říkal, pokud Italové mají potřebu dát k něčemu pozměňovací návrh, já jím nebráním, ten návrh je podán jménem EFDD a já pro něj pak nehlasuji a nikomu to nevádí, z naší frakce.

Takže ty spory můžou nastávat víceméně jenom u našich vnitřních záležitostí, které se týkají frakce. Měli jsme teď nedávno konflikt, že někdo za ty Italy začal za zády nám, ale za zády těch ostatních Italům vyjednávat o přechodu italského Hnutí 5 hvězd k jiné frakci. To celé naprosto ztroskotalo a my jsme potom ustavili trochu jinak strukturu fungování frakce. Měli jsme vlastně do té doby jaké si dva kopředsedy, spolupředsedy, takže se tam vyvažovali ty dvě silné skupiny – UKIP a Hnutí 5 hvězd a teď se to zase zklidnilo. Ale to jsou jenom nějaké relativně nedůležité naše vnitřní poměry.

Předseda frakce má nejen tu roli, že předsedá frakci, ale za frakci se zúčastní i takzvané Konference předsedů frakcí, což je orgán Evropského parlamentu, kde jsou šéfové všech frakcí, opozičních i vládních a ta vlastně stanovuje agendu, návrh pořadu jednání na plenární zasedání. Tam já jsem nikdy nebyl, nejsem předseda frakce. Tu a tam jsem měl možnost tam jako místopředseda jít, když předseda nemohl, ale to jsem zase já nemohl. Navíc ten hlas jako opoziční tam stejně nebude vyslyšen.

9. Jak často se scházíte s ostatními českými europoslanci?

Pravidelně my čeští poslanci máme takový zvyk, že vždycky se střídáme v tom, kdo pořádá pracovní snídani v úterý ráno ve Štrasburku, takže za tejdén, to je 13. začíná jednání, tak 14. března v úterý ráno začínáme setkáním českých europoslanců, účastní se toho všichni, kromě tuším pana Štětiny, který ze zásady se nechce účastnit toho, kde jsou komunisti, nebo tak to nějak to pro sebe má. Ale jinak ostatní se tam scházejí a vždycky jeden z poslanců je pořadatelem té snídaně, takže to objedná zaplatí, sezve ostatní a vymyslí i třeba nějakého zajímavého hosta. Takže je tam možnost mluvit na nějaké zajímavé téma, který může zajímat všechny ty české poslance a zároveň se tam můžeme bavit i o tom, co jde na hlasování a co třeba má význam právě z toho hlediska českého, kde třeba se dá vlastně nějak přesvědčovat nebo bavit se o nějakém postupu.

Pak ještě existuje, kdy se setkáváme, to pořádá premiér Sobotka – Setkání s europoslanci, tak to je zase příležitost, dvakrát ročně, kdy se všichni ti europoslanci potkají, nebo všichni co přijdou, tak se potkají.

10. Spolupracujete s českou vládou, případně ministry?

Jednak vláda posílá svoje pozice k některým důležitým hlasováním, to třeba pošle poslancům na vědomí. Což pro mě je to třeba jeden ze zdrojů, pro rozhodování o tom jak hlasovat. Jo, hlasuji samozřejmě podle svého svědomí, podle toho, jak já si to přečtu, jak já si to vyhodnotím, co mi pošlou moji poradci, ještě jdu na poradu s UKIPem, kam jsem zvaný, dívám se, jak hlasuje UKIP a ještě se dívám často, když to dostanu na pozici naší vlády.

A potom teda dvakrát ročně jsme zvaný. Takže když teď kon bylo to setkání v pátek u premiéra, asi dvouhodinové, tak premiér sám, ze své vůle nadhodí témata, vyjadřujeme se k tomu. Teď bylo důležité právě z hlediska českého ta chystaná Směrnice o držení zbraní nebo vyjednávání o Brexitu.

10.1. Doplnující otázka: Jak spolupracujete s národními stranami?

Já nemám potřebu při hlasování to konzultovat tady v nějakém orgánu, bere se to tak, že já mám mandát hlasovat podle svého, ale nezaznamenal jsem nějaký konflikt, že by mě nějaký orgán strany, předsednictvo nebo výbor vyčítal nějaké hlasování. My jsme celkem myšlenkově jednotní, takže konflikt, který třeba v jiných stranách může nastat v našem případě není. Já si vybavuji, třeba uvnitř ČSSD, že naše vláda byla proti kvótám, náš ministr stál proti kvótám, jejich ministři hlasovali pro, takže tam vznikne nějaký konflikt, kterej oni si musej nějak vyříkat nebo že jejich lídr, jejich poslanec, za jejich stranu Keller, že podepsal nějakou mojí petici za to, aby euro bylo dobrovolný, tak ho premiér peskoval za to. Ale u nás tím spojením, že já jsem zároveň předseda strany a že jsme názorově jednotní, hodně, víc než jiné strany, tak tady ten konflikt rozdílnosti hlasování a postoj strany nemůže nastat.

11. Spolupracujete nějak s českou eurokomisařkou V. Jourovou?

Ne

11.1. Doplnující otázka: Spolupráce je spíše založena odborně než národně?

Tak za první, ona jako komisařka reprezentuje ten vládnoucí tábor, tu vládu, že jo, zatímco já jsem opozice. A i podle smlouvy její role je nezávislá a ona ani nesmí přijímat nějaké pokyny od národní vlády a je tam jako součást exekutivy a nevidím tam prostor pro nějakou spolupráci. Ona ani nesmí být lobbistou vlády nebo dokonce poslanců nebo kohokoliv z členských států, ne to nejde.

12. Spolupracujete s europoslanci s okolních států (např. z V4)?

Tak typicky Richard Sulík, strana Svoboda a Solidarita, není v naší frakci, je to Slovák a je ve frakci ECR, ale třeba já jsem ho bral jako hosta na debatu o euru, jak na Slovensku funguje/nefunguje euro, na tu českou snídani, to byl můj host, před časem. Teď ho budu mít jako hosta na konferenci, kterou budu pořádat jménem naší frakce v Brně a on, byť není z naší frakce tam vystoupí jako host. Spolu s ním jsem třeba i posílal, spolupodepisoval dopis Evropské komisi, ať se konečně vyjádří k nějaké šikaně ze strany německých úřadů vůči našim dopravcům a podobně, takže tam ta spolupráce docela dobře existuje. A to je asi to nejdůležitější.

12.1. Doplnující otázka: Existuje nějaká pracovní skupina z Visegrádské skupiny?

Ne

13. Dokážete si představit situaci, že frakce se rozhodne podpořit nějakou normu, ale čeští europoslanci jí společně odmítnou (nebo naopak)?

Já myslím, že to nastane právě teď u těch zbraních, protože třeba bude Evropská lidová strana, frakce – EPP, která bude pro a je možný, že některý čeští poslanci se postaví proti, ale třeba ne, třeba nakonec vyměkne pan Polčák a pan Niedermayer a budou hlasovat pro, takže možná to není nejlepší příklad. Ale ty eurosocialisti, že se socialistická frakce rozhodne hlasovat pro a oni budou rebelovat, pan Poc,

Poche²⁸⁶, že budou proti té Směrnici. Je to trošku, že předjímám, budete vědět v březnu, jak to dopadlo. Myslím, že to je takový dobrý příklad. Ten předchozí příklad byli ty migrační kvóty, tam byla celá řada hlasování, o kterých, jak jsem říkal, ti eurosocialisti hlasovali pro, ale později už se zdrželi nebo byli dokonce proti, zatímco většina té frakce samozřejmě ty migrační kvóty chtěla a prosadila, takže to bych řekl, že to je asi typický příklad.

13.1. Doplnující otázka: Dokážete si to představit u vaší frakce (EFDD)?

Dost dobře nedovedu, protože jak říkám, mi nemáme nic, jako tvorbu stanoviska frakce, kde bychom zavazovali jednotlivý poslance, jak hlasovat, takže tam se nad tím nikdo nepozastaví. Já jsem třeba hlasoval dost odlišně ve věci smlouvy CETA – o volném obchodu mezi Kanadou a Evropskou unií. Ale to nebylo hlasování na frakci, že budeme hlasovat proti té smlouvě, to tak jenom proto, že velká většina těch poslanců naší frakce hlasovala proti té smlouvě, já jsem hlasoval pro. Ale to nemá žádné konsekvence uvnitř naší frakce, my máme tu svobodu hlasovat si podle svého. V jiných frakcích je to asi problém.

14. Myslíte si, že europoslanci hlasují spíše na základě frakcí nebo podle regionů/států?

Určitě dominantně podle frakcí. Samozřejmě jaksi výjimka, když Evropská komise zahájila nějaké řízení proti Polsku, s ohledem na jejich změny v Ústavním soudu a veřejnoprávní televizi a tam potom bylo vidět, jak proti tomu řízení hlasuje velká většina polských poslanců, samozřejmě, jako když se to týká toho státu, ale v našem případě taková věc nenastala.

15. Koho jako europoslanec zastupujete?

Já zastupuji těch zhruba 80 tisíc voličů, kteří mě volili, což jsou euroskeptici, ekonomicky liberální voliči, podle toho já hlasuji, podle toho jsem se zařadil do frakce.

16. Máte něco, co byste chtěl doplnit?

Napadá mě, že na frakci obvykle hlasujeme já a strana UKIP velmi podobně, protože je tam velká blízkost názorů, bližší než s těma jinejma zástupcema ve frakci a hlasujeme i proti přerozdělování peněz ze všelijakých fondů, a teď když přišli Italové, že bude nějaké hlasování o pomoci Itálii z nějakého fondu Solidarity, že tam prostě bylo zemětřesení nebo něco takového, tak já i UKIP si myslíme, že EU je v tomhle neefektivní moloch, že prostě už je dva roky po zemětřesení třeba a že by teda peníze měli zůstat v rukou občanů, daňových poplatníků, nebo těch národních států, který si s tím poraděj pružněji a pomůžou předcházet a napravit nějaké škody po katastrofě, takže máme tendenci hlasovat proti takovým usnesením. Pokud ale nás Italové poprosí, že je to pro ně důležitý, no tak uděláme třeba to, že se zdržíme a tím to necháme projít. Já hlasuji obvykle proti, třeba jsou peníze rozdělovány z Fondu přizpůsobení se globalizaci, vždycky když někde zavře nějaká fabrika, tak ten národní stát požádá o příspěvek z tohoto fondu, to já hlasuji vždycky proti. Ještě se nestalo, že by tam byl nějaký příspěvek pro českou fabriku, ale pak bych měl asi tendenci se zdržet, ale když by se to týkalo, že by u nás bylo zemětřesení a hlasovalo se, což ale nenastalo, o nějaké pomoci z toho fondu pro Českou republiku, tak sice když principiálně se držím toho, že jsem proti, tak v takovém případě bych to asi řešil tím, že bych se zdržel. Ale jak říkám, ten případ nenastal.

V. Evžen Tošenovský

1. Za jakou stranu jste byl zvolen?

ODS

2. Jaké frakce jste členem?

---

²⁸⁶ Pavel Poc, Miroslav Poche jsou čeští europoslanci, zvolení na kandidátce ČSSD, která je součástí skupiny Progresivní aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu (oficiální zkratka S&D)

ECR, to jsou Evropští konzervativci a reformisti

2.1. Máte uvnitř frakce nějakou funkci?

ne

3. Jak dlouho jste poslancem Evropského parlamentu?

Pět a dva ... sedm a půl roku zhruba

4. Jste členem nějakého výboru Evropského parlamentu?

Já jsem členem výboru ITRE, to je průmysl, energetika, věda, výzkum, jakoby kmenový výbor, jako sub jsem ve výboru TRAN a zároveň jsem místopředsedou ve Speciálním výboru nebo platformě STOA, což je speciálně formulovaný výbor, který se zabývá vědou a výzkumem, kam se bude ubírat do budoucna v rámci Evropské unie.

V minulém období jsem byl ve výboru ITRE, byl jsem místopředsedou výboru a byl jsem členem, jako sub jsem měl regionální rozvoj. Takže v tom ITRE jsem pořád vlastně.

Jinak jsem v delegaci pro Čínu a pro evropské země nepatřící do Evropského společenství, Švýcarsko, Norsko a podobně.

4.1. Doplnující otázka: Jaké má pravomoci a úkoly místopředseda výboru?

V podstatě nic. Místopředseda je jenom značka, někdy zastupuje předsedu při řízení a znám místopředsedy, které na ten výbor ani skoro ani nechodí. Je to velmi formalizovaný a ono to zvenčí vypadá tak, že ten člověk je vybírán, ale ono to tak není, protože vlastně jednotlivé frakce dostanou určitá místa předsedů v jednotlivých výborech a na to nanominují člověka v rámci frakce, takže je to velmi. Ten předseda toho výboru, to je pozice, ale místopředseda je víceméně formální stránka, protože to dostane, ti zástupci největších frakcí dostanou posty místopředsedů, není to, moc to neznamená.

5. Mohl byste mě prosím provést legislativním procesem v Evropském parlamentu?

De facto to probíhá tak, že Evropský parlament, oproti našemu, nemá legislativní iniciativu, nemůže přijmout si legislativní návrh z vlastní vůle, že by se rozhodl, že udělá nějaký legislativní návrh nebo legislativu jako takovou přímo, že se sejde několik poslanců, to nejde. Parlament musí vlastně čekat, pokud, jakmile dostane z komise podklady a podnět k přípravě a schvalování nějaké legislativy, dostane ten faktický text toho návrhu.

Proces je takový, že je to přiděleno podle obsahu je to přiděleno nějakému konkrétnímu výboru. Ten výbor, podle nějakých mechanismů, na základě nějaké dohody koordinátorů, což je vlastně vedení toho výboru, kdy koordinátoři jsou ty jednotlivci za jednotlivé frakce. Já jsem koordinátorem nebo spolukoordinátorem za tu frakci ECR v ITRE. Ti nějakým mechanismem, který je složitý a je asi zbytečné ho komentovat, přidělí jedné té frakci, že tento materiál bude mít ve své gesci, ta frakce určí zpravodaje, všechny frakce k tomu přidají své takzvané stínové zpravodaje a tato skupina lidí začne zpracovávat ten návrh legislativní. Zpravodaj připraví své pozměňovací návrhy, názor takový, jaký je, konzultuje to s těmi stínovými. To jde do procesu projednávání v tom výboru, jsou určeny termíny, do které doby se posílají pozměňovací návrhy, proběhnou jednání - jedno nebo více jednání v rámci výboru, podle potřeby. Když ten zpravodaj to připraví celé se stínovými zpravodaji, tak to jde na hlasování do výboru, pokud to projde výborem a je to schváleno výborem, tak je to postoupeno na plénum. A na plénu je to buď schváleno nebo neschváleno, ale většinou schváleno, protože to se ví už z toho výboru, že to pravděpodobně má dostatek podpory v rámci celého pléna, protože jednotlivé ty frakce o tom jsou informovány. Protože ty frakce to zase na úrovni frakcí diskutují u sebe.

A jak je to schváleno parlamentem a jde to do dalšího čtení, tak probíhají takzvané trialogy, což je jediná uzavřená část toho jednání, kde se sejdou zpravodaj a stínový zpravodajové, zástupce rady, což je většinou nebo za radu to je předsednická země s pověřeným člověkem, většinou na úrovni velvyslance, vyjednávací, nebo který je pověřen, ten deputy, který je pověřen pro jednání s parlamentem a účastní se toho i komise. A pokud na tom trialogu se shodnou, že si to navzájem odsouhlasí, tak tato legislativa někdy se ještě vrací do parlamentu a je schválena parlamentem, jako legislativní úprava a tím je ten proces uzavřen.

5.1. Doplnující otázka: Jaké má pravomoci a úkoly koordinátor ve výboru?

Koordinátor je svým způsobem nejdůležitější v tom řízení nebo projednávání v rámci toho výboru, je nejdůležitější osoba reprezentující zájmy té frakce. Koordinátoři se scházejí s předsedou výboru, schvalují v podstatě i rámcový program jednání toho celého výboru, rozdělují ty jednotlivé, ať už legislativní i nelegislativní, delegatury, které jedou případně na nějakou akci, ať už konferenci či kontrolní návštěvu nějaké agentury v rámci Evropské unie. To hlavní je, že rozdělují mezi sebou, mezi frakcemi rozdělují a přidělují ty jednotlivé legislativní nebo nelegislativní aktivity, protože výbor má v určitý počet i takzvané nelegislativních, ať už iniciativ, jakoby výboru, takzvané iniciativy z vlastní aktivity a toto celý ten proces se dohaduje, ti koordinátoři mezi sebou a s vedením toho výboru.

Takže koordinátoři jsou například násobně důležitější než například místopředseda výboru. Já tím, že jsem toho místopředsedu dělal dlouho, tak a už jsem o to ani neusiloval, protože jsem měl pocit, že tam musím chodit, což bylo docela náročné, ale ten místopředseda není v tomhle procesu, nemá žádnou, je o ničem. Já jsem koordinátor, tedy spolukoordinátor s polským kolegou, já ho zastupuji víceméně, on je jakoby ten vůdčí, ale je to na stejné úrovni, ale ty koordinátoři jsou ty osoby v rámci přípravy a jednání toho výboru velmi důležité funkce, a to je ve všech výborech. Protože oni zastupují tu frakci, oni hájí zájmy té frakce nebo směry, které jsou.

5.2. Doplnující otázka: V prvním kole pozměňovací návrhy může dávat i jednotlivý europoslanec (ve výboru/na plénu)?

Ve výboru myslíte, ano, jednotlivý poslanci. Potom na plénu mohou být pozměňovány na plénum, tam už je to složitější, tam už to nejsou jednotlivý poslanci, ale podle nějakých pravidel frakce nebo nějaký počet poslanců, podle povahy věci, že mohou prosadit, je to 40 nebo 70 poslanců, když se podepíší pod nějakou aktivitu, tak může jít do pléna a hlasuje o tom celé plénum o těch pozměňovacích návrzích.

6. Jak mohou do legislativního procesu zasahovat jednotlivý europoslanci/jednotlivé strany/frakce?

Jakmile ten návrh přijde z komise, tak do toho v celém tom procesu zasahují, do úrovně schválení výboru zasahují poslanci, těch debat a diskuzí je celá řada a to gró se odehrává na tom výboru, protože tam se zrcadlí vlastně i zájem té frakce, zájem těch jednotlivých národních delegací, zájem těch jednotlivých i poslanců, protože tam může samozřejmě. Největší míru má v ruce ten zpravodaj, který to může nejvíc usměrnit, ale zároveň nemůže se úplně postavit proti, on musí hledat většinu, jeho úlohou je najít ten větší konsenzus, protože když nenajde tu většinu, tak mu to ten výbor neschválí a neprojde to nahoru.

Když už to jde na plénum, tak se vytváří „voting list“, protože ten obsah je strašně široký a nikdo to není schopen obsáhnout celé. Pokud je to už na plénu a je jedno z jakého to je výboru, i kdyby to bylo z vlastního, tak je možnost v rámci té frakce říct: To je náš zájem. Ať už politický nebo národní, to je jedno, ale ta skupina těch poslanců, ale většinou hledá podporu i od těch ostatních, tak říká, nám se tohle nelíbí, budu to v tom negativním, protože v tom pozitivním je to jednoduché, nám se toto nelíbí, chtěli bychom to změnit, pojďme. Protože frakce má v tom legislativním procesu má možnost navrhnout do toho hlasování jakoby ten pozměňovák na plénum, ta možnost tam je. Buď přesvědčit celou tu frakci nebo v rámci toho hlasovacího listu. V rámci toho každý ví, o čem se bude hlasovat, i

kdyby to bylo z úplně jiného výboru, tak může říct na té frakci a u nás ta frakce, ta EPP třeba frakce ti lidovci nebo socialisti mají docela tuhý režim, nemohou si úplně hlasovat, jak chtějí.

My u nás na frakci platí kolegiální pravidlo, nejsme nuceni hlasovat stejně s tou frakcí, ale ze slušnosti, z kolegiality platí, že se na setkání těch whipů, což jsou lidi, kteří přenášejí informace z těch národních delegací, může říct, nám se to nelíbí, budeme hlasovat jinak než frakce. Je to slušnost říct té frakci: Nebudeme hlasovat jako frakce. Všichni víme, jak hlasují všichni ostatní ve frakci, my máme proti tomu jiné výhrady. Nehodí se nám to buď politicky, za ODS, nebo z hlediska národních zájmů se nám tohle nelíbí, budeme hlasovat jinak než ta frakce. To je možnost úplně až do toho pléna, když se vyjede ta sjetina někdy, tak je vidět, že ty frakce nehlasují úplně jednotně, nebo jednotlivci se utrhnou, protože má výhrady k tomu osobní. U nás ve frakci platí, nevím, jak je to v EPP, platí ze slušnosti říct: Hoši já budu hlasovat jinak, mě se tohle nelíbí. Takže to je možné do toho takto zasahovat až do úplného závěru toho hlasování.

6.1. Doplnující otázka: Mohou strany, případně frakce nějak přímo zasahovat do toho legislativního procesu?

Přímo frakce a to má nějaká pravidla, někdy musí být tři frakce, pokud je to legislativa v nějakém čtení, které už postoupilo, ale jinak ta frakce má tu možnost, i v rámci toho, že může navrhnout tzv. frakční návrhy o kterých se hlasuje. Někdy se ty frakce, víc se jich spojí dohromady, to je většinou u takových těch mezinárodních deklarácí, že tři frakce, to na tom hlasovacím listu je potom vidět, že tyto tři frakce to prosazují a hlasuje se na plénu, pokud je to, jsou to ty větší frakce se dají dohromady, tak se dá očekávat, že to bude schváleno.

7. Jak probíhají jednání na úrovni stran v Evropském parlamentu?

My koordinujeme velmi úzce a to i když nás tam bylo devět nebo dva, to je docela jedno. V podstatě před každým hlasováním si říkáme, jestli k tomu máme, jestli je tam něco co, protože my to máme, a myslím, že to mají i jiné strany, rozděleno. Já se starám o technické záležitosti typu energetika, věda, výzkum, space – kosmický výzkum, výzkum obecně. Kolega Zahradil se spíš zabývá těmi mezinárodními vztahy, vnitřním obchodem, protože je členem toho výboru. A když ta zpráva se dotýká této oblasti, tak já říkám a je mojí povinností k tomu hlasovacímu listu se svým aparátem, který mám k dispozici říct: Tady jsou pro nás některé nepřijatelné, tohle podporujeme/nepodporujeme zjednodušeně řečeno a do toho voting listu já jsem povinen oznámit ve frakci, když máme rozdílný názor, než je ten názor frakce, to já vidím v tom voting listu. Já vidím, jaký je názor zpravodaje, jaký je názor frakce a pokud máme jiný, tak já to sdělím i kolegovi Zahradilovi, takže v rámci té koordinace ta koordinace je velmi úzká, musí být, protože nikdo není schopen obsáhnout celou tu legislativu, všechny ty návrhy, takže v době pléna ta naše spolupráce je velmi úzká, v podstatě před každým hlasováním se o tomhle bavíme, ani nějak to neformalizujeme, protože není potřeba, máme vedle sebe kanceláře.

Ale ta spolupráce je velmi úzká, pokud to se nejedná, a to je vždycky hlasování na plénu je ve dvanáct hodin, takže my někdy v jedenáct, půl dvanácté si řekneme problém/neproblém. A nebo já se ho ptám kolegy: Tady jsem zaznamenal nějaký problém, jaký na to máme názor. Nebo se mě ptají kolegové z jiných zemí, jak mi se na to budeme dívat, což je dost taky častý, častá záležitost. V době pléna je ta koordinace velmi úzká, v době, kdy jsou výborové týdny a není plénum tak to se skoro nevidíme, protože na to není čas, to nezvládáme, ani mi dva spolu. A zase jenom, když je nějaký průšvih, problém, chce po nás někdo nějaké stanovisko, tak se k tomu ad hoc setkáváme. Není to formalizované, ani při devíti lidech jsme neměli formalizované, vždy to bylo soustředěné k tomu blíží se hlasování, máme tenhle problém a nebo, když je to nějaká pozice České republiky nebo politický názor za ODS.

8. Jak probíhají jednání na úrovni frakcí v Evropském parlamentu?

A myslím, že to je u všech frakcí, frakce se scházejí, protože jsou setkání frakcí, to se dá i v programu najít v rámci parlamentu. Ty frakce se setkávají minimálně jednou týdně bych to tak odhad, někdy i víckrát, když sedí plénum. Stává se, že je setkání frakce i každý den, protože se řeší ta problematika, před každým plénem se ta frakce setkává a ten hlavní whip informuje – na tom se shodujeme, tady je problém, měli bychom se dohodnout, že ta frakce bude hlasovat jednotně, to už jsem taky zažil, nebo máme informaci, že každá delegace bude, to je takové to free vote, hlasovat sama, protože se nejsme schopni se shodnout na jedné pozici, protože to se může stát u takových, kdy u toho vstupují jiné zásady těch zemí, většinou je to u takových těch religiózních věcí, kdy na to má každý, ta historie toho národního má svůj. U nás je to chápáno, bráno, že když se řekne free vote, protože ty delegace se na tom neshodnou.

U jiných frakcí to tak volné není, protože je určitá snaha, hlavně u těch dvou velkých je větší, to, co mi kolegové říkali a říkají, je větší snaha se sjednotit na celofrakčním názoru, což v mnoha případech vytváří docela problém. U nás ten problém není, pro nás je to ten národní zájem je zásadní a na tom ta frakce je postavena. Takže ta frakce, jak se schází, tak se baví i k jednotlivým filům, nebo k těm jednotlivým zprávám a pokud je to problém nějaký větší a ta frakce se o tom chce bavit. Takže ta frakce v době pléna se schází vícekrát za ten týden, jinak se schází pravidelně. Ale ta frakce si zároveň vytváří i pracovní skupiny, a to je také myslím napříč těmi frakcemi, které se baví k těm konkrétním věcem, u nás byl jednotný digitální trh, věda a výzkum, podpora vědy a výzkumu, je nějaká malá skupina space policy – kosmického výzkumu. Takových pracovních skupin je celá řada, takže ta frakce si vytváří ten názor a snaží si získat co největší názor té dané frakce, který je potom prezentován.

8.1. Doplnující otázka: Jak funguje to jednání uvnitř frakce, a jak je těžké najít shodu?

Ono je to založeno tím, že ta frakce musí mít, já teďka úplně neznám ty předpisy, musí mít víc než sedm zemí a nějaký počet musí splňovat. Takže už tím je dáno, že v té frakci se ten tříbí a sem tam se stane, že je to velmi jakoby rozstřílené, protože ta historie je složitější. Takže někdy se to, a to je napříč, u těch větších je to ještě potom horší, jestliže lidovců je přes dvě stě lidí, nebo kolik, o to složitější, ale zároveň tam platí, a proto mi jsme vystoupili i z té frakce lidovců, je příliš velký tlak na to hlasujte všichni víceméně stejně. Pro nás a já jsem nebyl v té frakci, ale to co mě kolegové říkali, tak jim to hrozně lezlo na nervy, protože německý zájem tam převažoval, tlačil ty lidi výrazně do pozice.

Proto mi, protože ta frakce je postavená a je to i z ideového základu těch jednotlivých zemí, že ta Evropa má vypadat jinak, nemá to být ten tlačení. Takže v tom našem je a mě a myslím si, že mnohým to vyhovuje, ta debata a hledání toho konsenzu je velmi silná, ale není a nikdo nesmí a na to je ta frakce velmi citlivá, nikdo vás nemůže tlačit. Například použiju to Polsko – lišíme se v přístupu k právům ženy na svobodu rozhodování o abortu – v tomhle se třeba lišíme s Poláky. A Poláci, nikdy jsem nezaznamenal, že by nás zmasakrovali a tlačili – musíte hlasovat. To nepřichází do úvahy. V těch jiných frakcích to takto je a proto mi někdy s kolegy mi jim říkáme – tohle jako doma řekneš, že jsi takhle hlasoval. A to není jenom u těch religiózních, ale i takových těch průmyslových, energetika je teď nějakou debatou. Takže někdy to přináší takové docela úsměvné věci. U nás, já ne, že jsem v té frakci, ale je to velmi volný a chápající přístup toho národního zájmu.

8.2. Doplnující otázka: Není to tak, že by vás britská Konzervativní strana, která má 20 europoslanců drtila?

Oni ani Britové, oni to mají ve svém základu. I Britové velmi akceptují ten jiný názor. Skutečně jsem nezažil, že by využili té síly těch dvaceti a řekli: My vás přehlasujeme a vy budete hlasovat s námi. To si ani nedovolí navrhnout. To bylo třeba v období brexitu – prosím nevyjadřujte se před brexitem, to nám bylo, říkali nám: Prosím nevyjadřujte se silově vůči Britům, ať se vám to líbí nebo nelíbí, ale mělo by to nepříjemný. Je to v jejich historii Britů, parlamentní demokracie, oni to v sobě mají. Na té

frakci, jsem, často je to velmi silné názory, ale nezažil jsem, že by někdo někoho nutil, ty jsi, ten tvůj názor je blbej, měl by si hlasovat s náma, to nepřichází do úvahy. To ti Britové to té frakce.

9. Jak často se scházíte s ostatními českými europoslanci?

Národní skupina někdy ano, někdy ne. Shodnem se, ježiš na čem se tak můžeme shodnout – na některých konkrétních, dejme tomu, asi se shodnem, když použiju ten technicistní na – nesahejta nám na naše atomové elektrárny nebo na takové jakoby, v tom se nějak jakoby shodujeme. Ale na mnoha věcech se neshodujem. A ani jsem nezažil, že by někdo někoho, v rámci těch jednadvaceti tlačil a říkal: Tohle je český zájem a ty jsi hlupák, když hlasuješ jinak. Ty rozdílné názory jsou definované politicky, tam ta politika je. My máme určitě velmi rozdílné názory na jak má vypadat například Evropská unie, s ANO i s lidovci.

Existují v rámci plenárek, když je plénum, tak je takový jakoby úzus, dohoda, dlouhodobě fungující, že se dělají takzvané snídaně, kdy jsou zváni hosti, většinou z České republiky, nějaké figury na úrovni – já nevím – i nějaký ministr tam byl, byl tam i předseda odborového svazu, nebo regulátoři nebo Nejvyšší státní zástupce Zeman, přicházejí a je to spíše taková debata k dané věci. Nechodí tam úplně všichni, někteří ani, někteří ne, je to víceméně volné, nemá to ani strukturu toho, že by se tam dojednával národní zájem, protože my jsme tam za politické strany, my jako se nemusíme přesvědčovat, že ten druhý má hloupí názor, to jako není. Takže taková, že by existoval pravidlo, že se ta česká – a to se ta neschází žádná delegace – Britové z UKIPu nikdy nesesednou s konzervativci k jednomu stolu, Poláci – PiS s těma si nesesednou k jednomu stolu, ani by se na té snídani nesešli. Takže tam neplatí takový ten – teď jsme tady zapomeneme na společné – jasně, když přijede prezident, tak na ten oběd všichni jdou z důvodu slušnosti k prezidentovi, ale není to jsme kamarádi u táborových ohňů, sejdem se.

Spíš je to na úrovni, když se projednává nějaký materiál, který má nějaký dopad do České republiky, já vím, kteří poslanci z České republiky se tím daným problémem zabývají, tak mu napíšu nebo se s ním sejdu nebo na úrovni výboru nebo někde si řekneme: Jaký je váš názor na to, dotýká se to České republiky, bude to v nějaké míře tu republiku nebo český průmysl nebo české zájmy, ať se definují jakkoliv, ovlivňovat, díváte se na to jak, najdeme společný. To ano, ale nemá to žádnou formalizovanou strukturu a myslím si, že to ani nejde, protože ty politické názory se tříbí jinde, ty se nedělají v tom Evropském parlamentu. Takže já a to je asi napříč. Já nepotkávám, pokud není nějaký problém, tak nepotkávám ani Zahradila, jako svého kolegu, protože na to není čas a pohybujeme se v jiném prostoru.

Já české poslance potkávám na nějakých těch diskuzích, ale ta koordinace není možná, jinak řečeno. V podstatě by to byl idealismus, kdyby si to někdo tak vytvářel – je tam jednadvacet Čechů v tom parlamentu. Je to spíš myšlenkové, ideové spojení, než s tím, že jsem z České republiky a protože se rozcházíme na mnoho věcí tady doma, tak pro mě je důležitější se bavit možná s některými jinými, se kterými se na tom ideově shodujeme, než s českými poslanci. Jsou samozřejmě chvíle – byli to emigranti nebo migranti, krize, i tam ten názor není úplně jednoznačný napříč tím jakoby, těmi jednotlivými poslanci, ani ty jednotlivé strany často nemají úplně koherentní názor, někdy říkají ano, někdy říkají ne, to je jako u některých věcí. Není žádná formalizovaná delegace Česká v Evropském parlamentu, na tom ten parlament vůbec není postavený.

10. Spolupracujete s českou vládou, případně ministry?

Nejužší spolupráce je asi s velvyslanectvím, s delegaturou při Evropské unii, protože jednak ti mají nejvíc informací, protože každý den vlastně vedou ta jednání v rámci členských zemí. Navíc ta delegatura v Bruselu je velmi profesně dobře vybavená a jsou to velmi schopní lidi. Tam. A zároveň oni mají nejvíc informací jakoby z české pozice, kam ta česká pozice se tlačí. Já dlouhodobě využívám jakoby spolupráce spíš přímo jakoby s ministerstvy. Protože tak jak jsou rozdělené ty rezorty, tak mají, jako definují, s velkou částí případně souhlasím. U toho, u těch mých průmyslových a technických

věcí, tam není tak, tak těch zásadních problémů. I protože se pohybuju v bezpečnostních tak ten zájem je taky hodně podobný. Takže je to, já bych řekl velmi úzká spolupráce pře velvyslanectví, ale zároveň často i přímo na ministerské úrovni.

10.1. Doplnující otázka: Jak spolupracujete s národními stranami?

Tak samozřejmě jakoby s českými kolegy velmi úzce, protože to je vazba na parlament, na přijímanou legislativu, to je. Ani nad tím nepřemýšlím. Ono je to jasné. Když. Často i dáváme poklady pro formulování nějakého názoru v rámci té vlastní strany. Takže tam ta spolupráce je absolutně úzká. I ať už se jedná o legislativu nebo nějakou pozici vůči přijímané legislativě, či nějakém směru Evropské unie kdy to řeknu krátce. Takže tam je úzká spolupráce absolutně.

11. Spolupracujete nějak s českou eurokomisařkou V. Jourovou??

Já skoro vůbec ne.

11.1. Doplnující otázka: Spolupráce je spíše založena frakčně, odborně než národně?

Je to z 90% že se odborně mívám a těch zbývajících 10 že se s ní případně i neshoduju u některých věcí, které ona jaksi reprezentuje, prosazuje. Ale hlavně to je že skutečně jsem vůbec se nedotýká věcí, které patří do ranku.

Já možná ještě k tomu – s některými komisaři, kteří vůbec nejsou z České republiky pochopitelně, spolupracuji velmi úzce. To jako i s osobou, protože je znám dlouhou dobu, a jako je za energetiku Šefčovič, Cañete²⁸⁷, Bieńkowska²⁸⁸, protože to je Polka, která má na starosti jak space, tak energetiku. Vědu výzkum, komisař Moedas²⁸⁹ a taková jakoby s mnohými komisaři velmi úzce a docela často. Ale často je to i na té osobní bázi.

12. Spolupracujete s europoslanci s okolních států (např. z V4)?

Já si troufám říct, že Visegrádská skupina v rámci Evropského parlamentu neexistuje. Protože já se bavím samozřejmě s Poláky, ale není to pod pojmem Visegrádská skupina. Vůbec nepřicházím z důvodu nějakého, těch vazeb. Vůbec nepřicházím, nebo velmi málo. Je tam jeden Maďar, třeba ale jo. Ale to je v rámci výboru a vůbec to nemám spojené, že to je Visegrádská skupina. Takže ten parlament s pojmem Visegrádská skupina je takový trošku jakoby jako plovoucí v oblacích.

12.1. Doplnující otázka: Existuje nějaká pracovní skupina z Visegrádské skupiny?

Ne.

13. Dokážete si představit situaci, že frakce se rozhodne podpořit nějakou normu, ale čeští europoslanci jí společně odmítnou (nebo naopak)?

Jako že by v těch frakcích, ve kterých jsme to všichni hráli nějak a my jsme byli proti jo? Já vám teď úplně nerozumím.

To je, to jo, to tak je protože. Ale to nejsou jenom ty zbraně, troufám si říct, že i mnohé jiné by se dali najít nějaké historické. Ale teď ty aktuální zbraně jsou, takže všichni budeme asi hlasovat proti i když vím, že mnozí budou se snažit jakoby pozměňovávky jakoby nějak učesat. Nevím, jak budou hlasovat na závěr, ale víceméně máme všichni názor asi shodný, i když u některých kolegů si úplně nejsem jist, že ten návrh je špatný od začátku do konce. Já, jako můj názor, a to vím že názor. Že se bavíme třeba v letadle, když sedíme takhle že se potkáte s těmi lidmi. U těch zbraní je to, a to je asi jakoby ten, že

---

²⁸⁷ Miguel Arias Cañete je španělský eurokomisař pro klimatické změny a energetiku

²⁸⁸ Elżbieta Bieńkowska je polská eurokomisařka pro vnitřní obchod, průmysl, podnikání a malé a střední podniky

²⁸⁹ Carlos Moedas je portugalský eurokomisař pro výzkum, vědu a inovace

shodujem, že ten základ je od začátku špatný a je snaha to jakoby pospravit. Víme, že ten parlament asi to schválí, a pravděpodobně většina, netroufám si říct úplně u všech, že budou jakoby proti. Ale i mnohé ty frakce se proti tomu budou stavět. Vím, že budou hlasovat jakoby víceméně proti téhle úpravě.

13.1. Doplnující otázka: Takže situace, kdy se jakoby zformuje ten národní zájem existuje?

To určit existuje, ale není koordinován, jo. To jako není, jestli vám, já nevím možná někteří říkali, že Charanzová to vede, to je blbost, jo. To nevede nikdo. To je. Na tom se shodujem že tenhle „file“ je špatný, a protože rezonuje i u nás, a docela se na něm náhodně shoduje. To není, jako to nikdo nekoordinuje mezi námi jo. To je. Proto říkám, že u některých si nejste. U některých já neznám ten jejich, jak se budou potom chovat. Kde možná ta frakce je přesvědčí že mají hlasovat, protože to je nějaký zájem. To si myslím že u některých se projeví. Budu překvapen, když to bude jednadvacet proti. To není žádná koordinace, to je jev, že ta, ten návrh je z našeho pohledu, českého, protože ten český zákon je dostačující, možná by se dal ještě poopravit, vylepšit. Je takový a ta praxe tady mnozí jsme přesvědčeni, že ten zákon je kvalitnější než to, co navrhuje ta Evropská unie. Takže nás nespojuje nějaká koordinace ale pitomost toho návrhu evropského, té komise, protože ta komise přidala starý návrh, špatný vytáhla ze šuplíku, a to nás spojilo. Bych řekl. A nás nespojilo že by někdo se chopil vlajky a začal mávat českou vlajkou. Ten návrh je tak blbej, že to spojuje ty ... tu českou ... Ale nikdo to nekoordinuje, to není koordinovaná. To je blbost toho návrhu. Tak jako všude jinde, ty parlamenty vydávají některé kravské návrhy, todle je pitomost, protože to je poptávka vzešlá z Francie, a to spojilo tu českou reprezentaci, že to je špatně.

Není to moc časté. Tady já si myslím že, proto se tahle ještě nad těma dotazama usmívám se nad tím. Možná že někteří budou chtít vykládat o tom, jako oni spojili tu českou delegaci, to je hloupost. Spojilo to ten pitomý návrh. Ten je jakby z našeho pohledu a v tom, náhodně se setkáme, to spojilo, jakoby vytvořilo, českou delegaci spojitou, ale není to žádná koordinace.

14. Myslíte si, že europoslanci hlasují spíše na základě frakcí nebo podle regionů/států?

Já to můžu říct z naší frakce, jo. Netroufám si mluvit za socialisty a za lidovce. U nás jednoznačně základem, a na tom je ta frakce postavena, je ten národní zájem, který je buď silnější nebo méně silný. Může, jsou legislativní opatření, která jsou důležitá pro Brity, a jsou úplně, jsou pro nás nedůležitá a oni nás požádají, pojd'te nás podpořit. Pak je ta síla té frakce, a je to nějakou dohodou. To se stává docela často u nevím, rybolovu Islandských břehů, kde ti Britové, nás se to nedotýká, jestli tam někdo vyloví víc tresky, méně tresky, mohu mít na to názor, já nevím, a to nemá s ekologií nic společného, to je o kvótách, kde se vstupuje do těch vod. A Britové nám říkají: Pojd'te nás podpořit, pro nás je to důležité. Tak mi je podporujem. Ta frakce je od toho, aby se hledal ten společný názor, ten, ta naše frakce ctí to, že, a je ze zákona že tu Evropu tvoří ty jednotlivé státy. Takže. A to není u všech frakcí jo, to takhle není. To já to nechci komentovat u jiných kolegů, to vám řeknou jiní.

To hlasování je sice postaveno na tom frakčním návrhu, z velké části se ta frakce na tom shodne, někdy ale ta frakce svítí jako vánoční stromeček červený zelený a nenajdete tam shodu na tom hlasování. Slušností je, že se oznamuje – budu hlasovat jinak než frakce. Jo takže, základem té naší frakce je skutečně ten národní nebo ten politický zájem, který prezentujeme a ta frakce má tu sílu v tom, nebo to je obecně u těch frakcí že pokrývá celé to spektrum toho obrovského od sociálních věcí přes finanční, průmyslové, a já nevím jaké. Takže já, když se jedná o nějaký vztah k Austrálii nebo k nějakým takovým tem mezinárodním stopám, hodně poslouchám Brity, protože vím, že to mají zmáknuté profesně, argumentačně, případně se jich ptám ještě co si o tom myslí. Takže na tom je to postavené. Takže se nedá říct.

U jiných frakcí vím, že to je frakční hlasování, které často i převálcuje ten národní zájem. To určitě ano. U nás a u jiných frakcí to tak není. U nás, kdybyste řekl, Polákům nebo Britům, že musí hlasovat podle frakce, tak se budou teda kroutit. To by mě zmlátili. Slušně můžu požádat, a musím být si

vědom, že to nenarazí u těch Poláků jakoby zájem. Já i když jsem zpravodaj tak se ptám, jak Britové se na to zhruba dívají, protože to může narazit na nějaká. To se ptám už před tím. To nemusí jít ani na frakci. To se ptám kolegů, že za ním zajdu do kanceláře a říkám – hoši, jak se na to díváte, tajto co velmi hýbe světem, protože já jsem zpravodaj pro agenturu pro BEREC²⁹⁰, pro internet a tak se jich ptám, jak oni na to maj pohled, protože v tom se liší ty státy velmi silně. A v tom třeba ta naše česká delegace vím že bude mít velmi rozdílný názor, i když je to, i když se tam v tomhle bude koncentrovat velmi silně český zájem, který někteří mají pocit, že se má víc dát Evropě, někteří mají pocit, že to má víc zůstat v Českých zemích.

15. Koho jako europoslanec zastupujete?

Jako europoslanec zastupuji Českou republiku, to co prezentuji, to co říkám tady, za jaké názory jsem byl zvolen do parlamentu, protože jsem i při volbám říkal ať lidi vědí co prezentuju. Takže prezentuju koherentní, neustále stejný názor, který, se kterým jsem do toho parlamentu šel. To je moje, z mého pohledu moje povinnost, ten můj zájem. Proto je ta spolupráce s velvyslanectvím a ať na ministerstvu sedí různoví, puntíkatý, pruhovaný, pokud se s tím politicky shoduju a pokud to není, pokud to nepřekračuje nějaký, nějakou míru. Asi bych měl problém s komunisty, kteří by to tlačili já nevím, do Ruska, tak asi bych v tomhle se lišil, ale někdy se stává, že se skutečně liším v názoru jakoby na tu českou pozici, protože je pro mě politicky, nesouhlasím s ní doma. Pokud prezentuji něco doma, tak můj názor by měl být koherentní s mé představou, měl být koherentní i v Evropském parlamentu. Proto mě nemůže frakce přinutit abych hlasoval proti něčemu, co je v rozporu s tím, co prezentuju doma. I Kdyby na mě klečeli, to se i ECR nestane, takže ....

16. Máte něco, co byste chtěl doplnit?

Asi ne, asi jste se ptal v celku na všechno.

VI. Pavel Telička

1. Za jako stranu jste byl zvolen?

ANO

2. Jaké frakce jste členem?

ALDE

2.1. Máte uvnitř frakce nějakou funkci?

Už ne, měl jsem, první dva a půl roku jsem byl druhý místopředseda frakce. Jsem teda řekněme stále členem byra frakce.

3. Jak dlouho jste poslancem Evropského parlamentu?

Bude to, eh, bude to řekněme, budou to v červenci, takhle, v červnu to budou tři roky.

3.1. Doplnující otázka: Co obnáší být místopředsedou Evropského parlamentu? Co je úkolem místopředsedy?

Je členem předsednictva, to znamená že je zodpovědný za přijímání rozhodnutí kolektivního orgánu v otázkách, které patří do jeho kompetence, což jsou otázky různé administrativní, organizační, finanční, bezpečnostní. Je to otázka schvalování misí jednotlivých výborů. Je to otázka zajištění například bezpečnosti jednotlivých úřadů, jeho chodu, jeho financování. Takže to jsou věci, které jsou přijímány na úrovni aparátu. Pak jsou samozřejmě politická rozhodnutí, která jsou přijímána vedením evropského Parlamentu jako kolektivního orgánu. Krom toho má každý člen předsednictva, každý

---

²⁹⁰ Zkratka pochází z anglického názvu organizace – Body of European Regulators for Electronic communication – a jedná se o evropského regulátora v oblasti elektronické komunikace a telekomunikací.

předseda své portfolio, takže v mém případě jsou to vztahy s Latinskou Amerikou. Zastupuji předsedu evropského parlamentu s OBSE²⁹¹, NATO a dalšími institucemi v otázkách bezpečnostních. Mám na starosti strategii, inovační strategii v oblasti ICT Mám na starosti vztahy s Akademií evropského práva Trieru a z té pozice jsem členem myslím, že i správní rady. Dále mám na starosti cenu, které se říká Cena evropského občana, která se uděluje občanům za nějaký zajímavý, podstatný řekněme zásluhy. Dále jsem členem, eh, patřím mezi tři místopředsedy pracovní skupiny, která má na starosti bezpečnost, interní bezpečnost Evropského parlamentu. Možná mi něco vypadlo, ale zhruba takto. A samozřejmě předsedám některým schůzím Rvropského parlamentu, nebo respektive hlasování.

3.2. Doplnující otázka: Může nějak místopředseda zasahovat do legislativního procesu?

Nemyslím si, že by se to tak dalo říci, s tím jak má legislativní proces své zákonitosti, bylo by špatné, kdyby jakýkoliv člen předsednictva mohl do toho vstupovat způsobem, který by byl nestandardní, to znamená, že ty procedury jsou dané. Jindy zasahujete jako člen Evropského parlamentu nebo jako člen příslušného výboru nebo jako zpravodaj nebo stínový zpravodaj. Ale můžete být bez ohledu na to, jestli jste člen, místopředseda Evropského parlamentu, či nikoliv. Takže můžete samozřejmě při řízení schůze nějak různým způsobem ovlivňovat, můžete případně pokud se někdo porušuje příslušný jednací řád do toho vstoupit. Ale nemůžete z titulu této funkce ovlivnit obsah náplně schvalování té legislativy.

4. Jste členem nějakého výboru Evropského parlamentu?

Jsem členem dopravního výboru²⁹², kde jsem zároveň koordinátorem všech poslanců za frakci „ALDE“, jsem zastupujícím členem, náhradníkem, ve výboru pro průmysl, energetiku vědu a výzkum.

4.1. Doplnující otázka: Co obnáší funkce koordinátora?

Koordinujete defacto veškeré své poslance, zároveň některé otázky na úrovni toho výboru jsou rozhodovány schůzí koordinátorů, to znamená koordinátory za každou frakci. Koordinátoři také když přijde nová legislativa tak vyjednávají mezi sebou, která frakce dostane zpravodajství té které legislativy. Potom mám v rámci své vlastní frakce potom rozhodujete o tom, kdo bude třeba za tu vaši frakci stínovým zpravodajem nebo zpravodajem. To znamená je to takovej. Jsou to ti nejlivnější poslanci v tom výboru, kteří společně s tím předsedou výboru nějakým způsobem ten tento výbor ovlivňují a svým způsobem mají v otázkách nikoliv organizačních, ale v otázkách politických dá se říci větší váhu jako celek, než má předseda výboru.

5. Mohl byste mě prosím provést legislativním procesem v Evropském parlamentu?

Probíhá to prakticky podle jednacího řádu, tam nemáte jinou možnost, to není žádný kabaret, kde si to můžete měnit. To znamená přijde vám návrh právní normy do parlamentu, jak říkám, je to přidělené příslušnému výboru. Výbor se tou legislativou zabývá, mohou ty další výbory které spolupracují. Tyto výbory zpracovávají posudek, který buď podle charakteru kompetence musíte částečně zohlednit zcela a nebo nemusíte. Ten gesční výbor, na tom gesčním výboru máte zpravodaje, máte stínové zpravodaje, který zpravodaj připravuje návrh zprávy, pozměňovacích návrhů, stejně tak stínoví zpravodaji mohou uplatnit a defacto pak ten zpravodaj vede jednání se stínovými zpravodaji. Dává dohromady ty kompromisní pozměňovací návrhy, a snaží se získat pro to většinu. Tak aby když se o tom hlasuje ve výboru tak to tu většinu získalo, protože když to získá většinu ve výboru, tak je podstatně větší pravděpodobnost potom že to projde plénem Evropského Parlamentu. No a pak to projde v prvním čtení, případně se to vrací po dialogu znovu k hlasování do Evropského parlamentu. Takže v zásadě je to ten jednací řád, tam nemáte žádnou vůli, ale logicky klíčové osoby jsou zpravodajové a stínoví zpravodajové no a po tom ta dělba práce mezi jednotlivými výbory a pak se to samozřejmě musí taky

²⁹¹ Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě

²⁹² Oficiálně Výbor pro dopravu a cestovní ruch (oficiální zkratka je TRANS)

obhájit a prosadit ve vlastní frakci i mezi poslanci, kteří nejsou členy toho výboru, ale budou o tomhle hlasovat na plénu.

5.1. Doplnující otázka: V prvním kole pozměňovací návrhy může dávat i jednotlivý europoslanec?

Ve výboru, na plénu pouze za předpokladu že shromáždíte příslušný počet podpisů, pak můžete ještě za určitých okolností ještě předložit pozměňovací návrh. To se děje spíše zřídka.

5.2. Doplnující otázka: Kdo zastupuje Evropský parlament v tom trialogu?

Vyjednávačem je vždy zpravodaj té které legislativy nebo ve výjimečných případech to může být předseda či předsedkyně výboru, podle situace. Většinou, když je to zkušený zpravodaj tak to automaticky náleží jemu, a trialogu se také účastní stínový zpravodajové. Ti ovšem mluví podle toho jak to pojímá ten zpravodaj, takže teoreticky zpravodaj může jednat tak, že to slovo těm stínovejm zpravodajům nedává a nebo je nějakým způsobem omezuje, to je více v jeho rukou, ale rámci tzv. shadow meeting toho stínového jednání se připravuje, zohledňuje jejich názor. A jsou samozřejmě naopak zpravodajové, kteří naopak dávají velký prostor stínovým zpravodajům, nebo si je rozdělí v nějakou dělbu práce, kdy někdo je ten hodný policajt, někdo je ten zlej policajt a tak dále. Takže je to na úrovni zpravodajů, stínových zpravodajů.

6. Jak mohou do legislativního procesu zasahovat jednotlivý europoslanci/jednotlivé strany/frakce?

Tak samozřejmě může to například pozměňovací návrhy, a nebo pokud jste stínovým zpravodajem nebo zpravodajem, tak máte o to větší váhu. No a většinou pokud máte svou delegaci, ať už je to ANO nebo cokoliv, tak jednáte v rámci delegace, snažíte se mít nějaký návrh, ten prosazovat, případně svého kolegu z delegace na jednání frakce podpořit. No a frakce samozřejmě ta si potom dělá nějaký názor, a ta frakce do toho vstupuje, snaží se ty své hodnoty, programové cíle v tom zohledňovat. Takže je to většinou přes pozměňovací návrhy, návrhy, nebo ještě před tím než přijde legislativa, přes tzv. zprávu z vlastní iniciativy, kterou dáváte najevo komisi co očekáváte, že by mohlo přijít. A pak samozřejmě hlasování.

7. Jak probíhají jednání na úrovni stran v Evropském parlamentu?

7.1. Doplnující otázka: Jak často se jako zástupci jedné strany, tj. ANO scházíte?

Podle potřeby, máme tam své kanceláře takže se tam můžeme často scházet. A když se Štrasburk a je hlasování, tak při každém hlasování a jinak dle potřeby.

8. Jak probíhají jednání na úrovni frakcí v Evropském parlamentu?

Stejně jako je to u jiných frakcí, my se scházíme zpravidla vždycky když se frakční týden, tak jednou až dvakrát. A když je plénum, tak se scházíme každý den. Když jsou výborové týdny, tak se frakce neschází. Plus, krom toho se zhruba jednou měsíčně schází předsednictvo frakce. A řekněme jednou za pár měsíců se schází „buro“, to znamená takové to rozšířené předsednictvo složené z vedoucích jednotlivých národních delegací.

8.1. Doplnující otázka: Jak funguje to jednání uvnitř frakce, a jak je těžké najít shodu?

Nevím, jak je to v jiných frakcích, to nedokážu posoudit. Naší frakci je, eh, výhoda je spíše středně velká, menší až středně velká, to znamená že ten počet poslanců je menší. V 67 se samozřejmě hledá ta shoda snadněji. Ale dává to i podstatně větší prostor v jednání frakce, než když vás bude 220. Následuje logicky, jako při jakémkoliv jednání, to znamená máte nějaké zájmy, máte nějaké názory, tak ty prosazujete, snažíte se předkládat alternativní návrhy, pozměňovací návrhy, to znamená ta frakce vždy usiluje o to, aby měla nějakou společnou pozici v té projednávané otázce. Tam to ten zpravodaj nebo stínový zpravodaj předkládá a buď na pracovní skupinách frakce kde jsou dvě

základní pracovní skupiny, kterými jsem dříve předsedal, jako místopředseda frakce. Nebo na jednání frakce de facto vedete jednání a v nějakou chvíli předsedající řekne tak toto bude naše linie. Maximálně můžete docílit toho, že ve zvlášť odůvodněných případech se ta která delegace, nebo ten který poslanec rozhodne a avizuje že se od pozice frakce odkloní. Jsou to normální diskuze, jednání prostě jako.

9. Jak často se scházíte s ostatními českými europoslanci?

Jsou to tzv. pravidelné Štrasburské snídaně při plénu, to znamená jednou měsíčně kam ne nutně všichni dochází. Myslím si, že pak jsou tam možnosti individuální, není to jednání všech europoslanců, ale můžete se s někým se postup třeba spíše hledá nebo se na vás někdo obrátí, zároveň na těch snídaních často poslanci mají zájem spíše se setkat se zajímavými osobnostmi, než že by se chtěli koordinovat. Je to individuální.

10. Spolupracujete s českou vládou, případně ministry?

Záleží jak definujete otázku spolupráce.

10.1. Doplnující otázka: Jestli například nějakým způsobem se na vás obrací, případně v nějakých odborných otázkách týkajících se toho dopravního výboru, jestli vám například zasílají nějaké stanovisko?

Ano, dostáváme u každé projednávané otázky dostáváme tzv. buď rámcovou pozici nebo stanovisko, které přichází z úřadu vlády, a většinou zpracováváno příslušnými odbornými rezorty. Krom toho některé rezorty s nějakých důvodů, na různých úrovních, mají zájem s námi spolupracovat. Případně když já dělám nějaké konzultace se stakeholdery, se zúčastněným zájmem, tak tam ministerstva zvu. Nebo se ministři chtějí sejít. Takže v poslední době se chtěl sejít ministr Jurečka, se uvidíme, teď avizoval že ministr Ťok by se chtěl sejít, a tak dále. Takže tam máte virtuální schůzky. A jsou třeba témata, která jsou mimo rámec projednávání Evropského parlamentu, kde se občas na mě někteří ministři vzhledem na moje zkušenosti a praxi z dřívějšíka obrazejí, třeba prostě o nějakou pomoc.

10.2. Doplnující otázka: Jak spolupracujete s národními stranami?

Jsem v kontaktu s předsedou ANO, někdy se obrátí některý z ministrů, někdy dojde k pozvání na poslanecký klub, to je tak vždycky jednou za několik měsíců. Zároveň jsem předsedou zahraničně-politické komise ANO, takže jednou za 4 až šest týdnů se scházím s těmi poslanci dalšími, kteří se nějakým způsobem zajímají o zahraniční politiku.

11. Spolupracujete nějak s českou eurokomisařkou V. Jourovou?

No, to bych asi nenazval spoluprací, jsme v kontaktu, to určitě ano. Takže protože ta komisařka za liberální frakci, takže jednou měsíčně bývají večere užšího kruhu, kde je ALDE s liberálními komisaři a toho se většinou Věra Jourová účastní. Výjimečně někdy jednou za čas se nějak spojíme k nějaké věci, ale je to spíš výjimečné, jelikož ona má jiné portfolio než mám já.

11.1. Doplnující otázka: Spolupráce je spíše založena spíše frakčně než odborně či národně?

Určitě je to ad hoc, prostě podle situace.

12. Spolupracujete s europoslanci s okolních států (např. z V4)?

My u nás ve frakci nemáme žádné poslance ani z Maďarska, ani z Polska ani ze Slovenska, takže defacto nikoliv. S ostatními tu a tam ano, ale není to v rovině jestli jsou z okolních států nebo z Víšegrádu, prostě nerozlišuji teritoriálně, rozlišuji věcně.

12.1. Doplnující otázka: Existuje nějaká pracovní skupina z Visegrádské skupiny?

Ne

13. Dokážete si představit situaci, že frakce se rozhodne podpořit nějakou normu, ale čeští europoslanci jí společně odmítnou (nebo naopak)?

Je to výjimečný, ale stává se to a myslím si že se to stane příští týden, a to u směrnice o držení a kontrole zbraní.

13.1. Doplnující otázka: Je nějaká norma, která by vystupovala, že na ní panuje shoda mezi českými europoslanci napříč?

V poslední době si nic takového nevybavuju, možná také proto, že se to neřešilo. Ta shoda byla nějak daná třeba už mezi frakcemi, takže třeba u povolenek si myslím, že mohla být vysoká míra shody mezi českými europoslanci, ale není to něco, co bychom probírali, protože často, protože tam byly shody mezi několika frakcemi a tudíž se to nedrolilo k té národní úrovni, ale, hm, těch případů tolik není. Jo, je to spíše po té linii politický, to znamená že socialisté se těžko budou většinou shodovat s liberály a tak dále.

14. Myslíte si, že europoslanci hlasují spíše na základě frakcí nebo podle regionů/států?

Já si myslím že to je primárně na základě frakcí, ale samozřejmě to národní hledisko tam hraje taky celkem výraznou roli. Ono to souvisí s tím, že když máte nějaký národní zájem tak se ho snažíte napřed prosadit v té frakci a když se vám to podaří, tak k té shodě dochází. Ale samozřejmě jsou případy kdy, eh. Ono je totiž otázkou co definujete tím národním zájmem, že jo. Jako určitě se budou znovu jak říkám socialisté často lišit od liberálů a co je tím národním zájmem? Národním zájmem je otevírání, liberalizace trhů nebo protekcionismus? Z mého pohledu je to otevírání trhů a socialisté mohou říci, že je to spíše ochrana toho trhu a ochrana českých národních subjektů a tak dále. Přitom to může být cesta do pekel, takže říkám. Převažuje samozřejmě, proto, parlament je organizován tak jako národní parlament na bázi frakcí a je jedno jestli někdo je z Moravy, nebo je z Čech nebo jestli je ze Zlína nebo je z Plzně. Totéž defacto v evropském parlamentu. Ale samozřejmě to národní hledisko u některých významných otázek se zohledňuje.

15. Koho jako europoslanec zastupujete?

Já bych to takhle neformuloval, já si myslím že jako europoslanec plním program na základě kterého jsem byl zvolen. A samozřejmě někdo to může vnímat tak, že ho zastupuje a někdo může vnímat že ho nezastupuju, ale představy, že někdo přijde, napíše mi: Vy nezastupujete moje zájmy, jenom proto že momentálně má nějakou náladu, k nějaké otázce, tak tak logicky nejsem člověk, který se řídí náladami. Řídím se tím, co jsme prosadili, nebo jaký jsme měli program na základě, kterého jsme uspěli a tím se řídím, což předpokládám je nadále program, který respektují mí voliči ale logicky nemohu říci že automaticky zastupuju to. To znamená vyhýbám se takovým klišé že zastupuji české občany nebo zastupuji české národní zájmy nebo společný evropský zájem a tak dále. Prostě je to v podstatě složitější strukturovanější než takto to vyjádřit.

16. Máte něco, co byste chtěl doplnit?

Nemám

VII. Jan Zahradil

1. Za jako stranu jste byl zvolen?

ODS

2. Jaké frakce jste členem?

Evropští konzervativci a reformisté (EKR)

2.1. Máte uvnitř frakce nějakou funkci?

Uvnitř frakce jsem členem byra té frakce, což je vlastně vedení. To znamená předsednictvo, to se skládá z předsedy a místopředsedů a potom širší vedení, tomu se říká byra. Tak já jsem členem toho byra.

2.2. Doplnující otázka: Jaké pravomoci a naopak úkoly má předseda frakce?

No, v podstatě jakékoliv si nějakým způsobem dokážete sám stanovit, to znamená může vytvářet nějaké pracovní skupiny k jednotlivým úkolům, de facto řídí ten stav, ten sekretariát, kterej zase řídí celou tu zaměstnaneckou linii té frakce. Může navrhnout k jmenování nebo odvolání generálního tajemníka té frakce, což je takovej ten vrchní úředník, který to tam řídí. A vlastně může určovat nebo spoluurčovat nějakou generální politickou linii. Zúčastňuje se za tu frakci jednání předsedů těch jednotlivých poslaneckých frakcí, europoslaneckých frakcí, což je vlastně oficiální instituce evropského parlamentu. Tam jako těch institucí je celá řada. Byro Evropského parlamentu, konference předsedů výboru, pak je tam ta konference předsedů jednotlivých politických frakcí. Takže tam chodí prezentovat tu frakci. Tam může ovlivňovat, jak bude vypadat jednání evropského parlamentu, to plénum teda. Co a kdy se tam zařadí, nebo nezařadí a tak dále.

2.3. Doplnující otázka: Jak funguje konference předsedů frakcí?

No to je setkání, pravidelné setkání všech předsedů. To je, když nemůže předseda, tak tam deleguje někoho z místopředsedů, eventuálně někoho z těch dalších členů byra, a tam se vlastně probírá jednak oficiální program europarlamentu a hlavně to, co bude na plénu, a jednak samozřejmě v dalších bodech se tam můžou probrat vlastně všechny možné otázky, co kdokoliv považuje za důležitý, to znamená, jakou rezoluci europarlament navrhne k tomu nebo onomu problému, jestli to zařadí na pořad jednání nebo nezařadí na pořad jednání a tak dále. Koná se to pravidelně vlastně, hlavně o plenárních týdnech, když zasedá europarlament.

2.3.1. Doplnující otázka: Na té konferenci předsedů frakcí se hlasuje podle: co frakce, to jeden hlas, nebo je to vážené počtem europoslanců?

Co frakce, to hlas. Ale ono se tam moc nehlasuje, tam jako málokdy dochází k nějakému bojovému hlasování, tam se to většinou umotá tím známým stylem konsenzu, že se dojde potom k nějakému všeobecně přijatelnému řešení. Já jsem tam teda, za tu dobu, co jsem to dělal, jsem tam žádný bojový hlasování nezažil. Že by někdo byl přehlasován.

2.4. Doplnující otázka: Byl jste pět let členem předsednictva EPP, můžete srovnat fungování EPP a ECR?

No to můžu. Tak Evropská lidová strana je hodně stará, a tím pádem bych řekl taková setrvačná a svým způsobem i zkostnatělá organizace, která je vlastně hodně pevně usazená už v nějakých těch mechanismech. Evropští konzervativci vznikli v roce 2009, je to vlastně nejmladší politická frakce v parlamentu, takže my jsme si to všechno vyráběli za pochodu a řekl bych že jsme takový pružnější, tím že je nás méně tak taky ta jednání jsou méně formální, je to všechno rychlejší, je to taková prostě flexibilnější a struktura, která umí rychle reagovat. Evropská lidová strana je takový dinosaur prostě.

2.5. Doplnující otázka: Vy jste předsedou evropské strany AEER. Jaký je vztah AEER k ECR? Případně jaký je vztah předsedy ty strany přímo potom třeba právě k předsedovi frakce?

Tak právně jsou to oddělené entity, protože frakce ECR je součástí evropského parlamentu, kdežto tahleto politická strana je právnická osoba, která je zaregistrovaná v Belgii podle Belgických zákonů, čili to vlastně řeklo by se tady v českém právním řádu, je to ... jak se to jmenuje, ten eh, ...ještě jednou... „ASBL“ ... no, a v češtině to znamená Nevýdělečná, No profit organizations, prostě, a většina těchto nadnárodních politických stran je takhle registrovaná v té Belgii, protože vlastně mají sídlo v Bruselu, čili ten právní vztah jakoby je oddělený. Nicméně každá ta evropská nadnárodní politická strana, který je teda řádně zaregistrována, a uznaná evropským parlamentem, což my jsme, tak může každý rok žádat o grant od evropského parlamentu, a výše toho grantu se odvíjí od počtu poslanců v té euro parlamentní frakci. Čili v našem případě je to to 76, ale ne všichni jsou členy „AEER“. Tam není povinnost, jo. Takže někteří jsou členy jiné nadnárodní politické skupiny, což je tuším nějaká Křesťansko demokratická internacionála²⁹³, nebo jak se to jmenuje. Takže my tam máme nějakých z pravidla přes 50, něco mezi 50. až 60. poslanci se kterými jakoby můžeme počítat. A vlastně ta rodina toho „AEER“ může zasahovat i mimo hranice Evropské unie. My jako nemáme povinnost mít za členské strany jenom strany členských zemí evropské unie. My to tedy bereme tak, že vlastně, bereme za členy, za plnoprávné členy strany ze zemí, které jsou členy Rady Evropy, to znamená, že máme členskou stranu třeba s Islandu a na druhý straně máme členskou stranu z Ázerbájdžánu, protože obě tyto země sice nejsou v EU, ale jsou členy Rady Evropy, a ještě teda máme ty frakce nebo ty rodiny evropských konzervativců, máme ještě v jiných parlamentních shromážděních než je evropský parlament, to znamená v Parlamentním shromáždění Rady Evropy, Parlamentních shromáždění NATO, ve Výboru regionů, a ještě někde myslím. Čtyři nebo pět jich máme.

3. Jak dlouho jste poslancem Evropského parlamentu?

Od 2004.

4. Jste členem nějakého výboru Evropského parlamentu?

To musím být. Každý musí být členem aspoň jednoho výboru. Já jsem členem Výboru pro mezinárodní obchod, respektive dokonce místopředsedou Výboru pro mezinárodní obchod. A potom ještě každý z nás musí být někde jakoby náhradníkem, takový substitute prostě. Tak já jsem náhradníkem ve Výboru pro rozvoj. A jsou lidi, jsou kolegové, kteří jsou dokonce plnoprávními členy více než jednoho výboru. Mě teda ten jeden bohatě stačí. Je to práce až dost, ale jako jsou lidi, který oficiálně jsou členy více než jednoho výboru.

4.1. Doplnující otázka: Jaké pravomoci, a naopak úkoly má místopředseda výboru?

V podstatě žádné, to je jako taková funkce, která vypadá dobře na vizitce, ale nepojí se s tím žádné zvláštní povinnosti ani žádné zvláštní požitky. Třeba na rozdíl od českého parlamentu, kde, když je někdo místo předseda výboru, tak tuší, má plat násoben koeficientem 1,2 oproti základnímu platu. Tak tady nic takového není. Když třeba není předseda přítomen, a nemůže zrovna, jo, tak může požádat někoho z místopředsedů aby to vodřídil za něj. To je tak maximum toho, co se vám může stát.

5. Mohl byste mě prosím provést legislativním procesem v Evropském parlamentu?

No tak tu zákonodárnou iniciativu tu má samozřejmě Komise. My nemáme žádnou zákonodárnou iniciativu. My můžeme maximálně kdybychom chtěli vyprovokovat tvorbu nějaké legislativy, tak bychom, tak to můžeme udělat jediné tak, že Evropský parlament přijme nějakou rezoluci, nějaké usnesení nebo nějakou zprávu z vlastní iniciativy kterou třeba vytvoří nějaký poslanec. A ne závěr té zprávy k něčemu vyzve evropskou Radu a evropskou Komisi. To znamená, aby něco dělala, aby něco

---

²⁹³ Evropské Křesťanské Politické hnutí (European Christian Political Movement – ECPM)

připravila a tak dále. A samozřejmě ta komise to může ale taky nemusí udělat. Takže to je vlastně taková nelegislativní možnost vyzvat je. No a jinak pokud jde o ty legislativní akty, tak některé může udělat komise bez souhlasu Evropského Parlamentu, některé musí projít tím kolečkem Evropského parlamentu a někde samozřejmě se do toho zapojuje i ta Rada. To znamená že tam je ten mocenskej trojúhelník. A je to zpravidla poměrně dlouhá záležitost. Já přicházím teda do styku zejména s těma mezinárodníma smlouvama, protože jsem ve Výboru pro obchod, ale máme právo dělat i jakoby „opinions“ neboli názory na legislativní akty jejichž garanty jiné výbory než jenom ten náš.

5.1. Doplnující otázka: V prvním kole pozměňovací návrhy může dávat i jednotlivý europoslanec?

Myslíte k čemu? Třeba pozměňovací návrh nemůže podat jeden europoslanec sám za sebe, musí jich být minimálně 40. Kdy chcete podat pozměňovací návrh k něčemu, co se někde probírá, a nemáte ho jakoby verifikovaný vaší skupinou, může ho podat vaše, když se vám to podaří prosadit na vaší poslanecké frakci, tak to může podat celá frakce, to znamená frakce ECR, jménem frakce ECR, nebo frakce Evropské lidové strany, jak jako za sebe, ale nemůže to podat ten jednotlivý poslanec. Když to chce podávat mimo souhlas své frakce tak si musí sehnat aspoň 40 podpisů dalších poslanců bez ohledu na jejich stranickou příslušnost.

5.2. Doplnující otázka: Kdo zastupuje Evropský parlament v tom dialogu?

To si určí zpravidla ten garanční výbor nebo to určí plénum parlamentu. Ale zpravidla to určuje ten garanční výbor, kterého se ta projednávaná směrnice nebo ten projednávaný legislativní akt týká. Takže se to schvální na tom výboru.

5.3. Doplnující otázka: Takže to, že to je většinou zpravodaj je dané rozhodnutím výboru nikoliv že by to musel být zpravodaj?

Tak. Když je to garanční výbor tak výbor si určí zpravodaje a ten zpravodaj vlastně tu materii, ten legislativní akt potom provází tím parlamentem od začátku až do konce. Takže já jsem třeba zpravodaj pro dohodu o volném obchodu mezi Evropskou unií a Vietnamem, která se začala sjednávat někdy před, já nevím, pěti lety. Dokončilo se to a podepsalo před rokem a půl, do parlamentu to přijde po legislativním dočišťování a překladu těch textů to přijde letos na podzim a pak nastane kolečko schvalování. Když to dobře dopadne, schvální se to v roce 2018, takže já vlastně s tou smlouvou od jejího zrodu až po její úspěšné doufám schválení, tak s ní prožiju nějakých sedm nebo osm let.

6. Jak mohou do legislativního procesu zasahovat jednotlivý europoslanci/jednotlivé strany/frakce?

No, jak už jsem říkal, frakce může podat pozměňovací návrh samozřejmě že to může iniciovat jednotlivý europoslanec, ale ten si to musí nějakým způsobem potom v té frakci vyhádat nebo přesvědčit většinu té frakce, aby mu ten pozměňovací návrh schválila a aby ho jménem té frakce tudíž bylo možné podat. No a samozřejmě když je to poslanec ODS, kterej má nějakou představu co by ta mělo nebo nemělo být tak tu představu se může pokusit vtělit do pozměňovacího návrhu, přesvědčit o tom svojí frakci a, eh, nějakým způsobem to prostě protlačit po tom hlasování buďto ve výboru a nebo když to neprojde ve výboru, tak druhá možnost je ještě podat to rovnou na plénu a věřit, že se to prohlašuje.

6.1. Doplnující otázka: Jak je to s odsouváním věcí na programu?

V Evropském parlamentu de facto nemáte žádnou opozici v pravém smyslu toho slova, protože všichni se nějakým způsobem se na té exekutivě podílí, nebo teda aspoň ty hlavní frakce. Možná by bylo možné říci, že my jsme opozice, ale tím že nemáme, tím že ten parlament sám nemá legislativní iniciativu, tak je vlastně odkázán na to, co něj spadne z Komise, takže ten Parlament ani nemá možnost něco odsouvat, protože on je vlastně povinnen projednat to, co ta Komise tam přinese a co

mu připraví. Takže tohle to jakoby nepřichází v úvahu, tenhle ten jak se tomu říká, filibuster²⁹⁴, nebo tak nějak.

7. Jak probíhají jednání na úrovni stran v Evropském parlamentu?

7.1. Doplnující otázka: Jak často se jako zástupci jedné strany, tj. ODS scházíte?

No tak pro nás je to jednoduchý, protože teď jsme tam dva, takže jako nemusíme dělat žádný formální schůzky, protože si to můžeme říct někde na chodbě, nebo kolega přijde ke mně do kanceláře a proberem všechno během pěti minut. Samozřejmě, když nás tam bylo více, byly doby, kdy nás tam bylo 9, no tak to jsme jako oficiální klub se prostě scházeli na pravidelných jednáních klubu. Já jsem navíc byl předseda toho klubu, jo, jsem to řídil. A tam jsme to prostě probírali někdy velmi sáhodlouze protože někdy se ty názory různily. A jako když je větší počet těch poslanců, tak to chce nějakou formalizovanější strukturu.

7.2. Doplnující otázka: Když vás bylo 9, jak často jste se scházeli?

Vždycky o plénu, v každém případě, a když to bylo potřeba tak i častěji. Ten parlament má vlastní rytmus, velmi podobný rytmu českého parlamentu. To znamená že tam máte zhruba šestitýdenní cyklus, během kterého se odehrají výborové týdny, to znamená zasedají výbory. Pak jsou frakční týdny, to zasedají jenom ty poslanecké frakce, pak jsou plenární týdny, kdy zasedá celý parlament jako sbor. Pak jsou poslanecké týdny, kdy vlastně máte trávit ten čas ve svém volebním okrsku, tzn. pro nás tedy v České republice. A potom jsou ještě týdny, kdy vlastně můžete někam vycestovat s nějakou delegací do zahraničí, jako mimo EU myslím.

8. Jak probíhají jednání na úrovni frakcí tj. ECR v Evropském parlamentu?

Tak my máme pravidelně po plenárním týdnu, když ve Štrasburku plenární týden, tak máme zasedání každé úterý dopoledne. Napřed zasedá předsednictvo frakce, což znamená to byro a pak zasedá celá frakce. Ještě před tím v pondělí když se sejdeme, když se tam teda sjedeme, protože v úterý už se vlastně hlasuje a tím pádem ten úterní program už nemůžeme probrat na té schůzi, protože už je odhlasováno, tak se sejdou večer tak zvaní whipové, což jsou osoby těch jednotlivých národních delegací odpovědné za to, jak se bude hlasovat o té nebo o oné otázce nebo legislativní předloze. Čili za každou národní delegaci tam je někdo a ty se sejdou, proberou program toho hlasování vlastně na celý týden. Na tom na čem se shodnou tak to se odloží stranou jako vyřízená věc, a na tom, na čem se neshodnou, tak to se posune teda na to jednání celý tý frakce kde se to eventuálně prostě celý probere a pak se odhlasuje nějaká jednotná linie kterou by se ta frakce měla řídit. A tak to je takový hlavní zasedání. Pak teda samozřejmě kromě těchletých hlavních plenárních týdnů ještě několikrát do roka se koná tzv. „mini plénum“ v Bruselu, což je také plenární zasedání Evropského parlamentu ale netrvá celý týden, ale pouze vlastně den a půl, nebo jedno odpoledne, jedno dopoledne. Takže to je kratší. Čili před tímhle mini plénum taky se schází frakce a potom se ještě schází o těch frakčních týdnech. Takže řek bych, že ... A samozřejmě jiné frakce, třeba ti „eurolidovci“, ty to mají jinak, ty jsou větší tak se scházejí častěji, pokud já vím. Nám to stačí takhle takže s výjimkou těch výborových týdnů a s výjimkou těch týdnů, kdy jsme jakoby doma, nebo teda ve svých zemích zvolení a nebo když je nějaká cesta nějaké delegace tak se scházíme vlastně každý týden. Takže v tom šestitýdenním cyklu bych řek, že se sejdeme za těch 6 týdnů tak 3x.

8.1. Doplnující otázka: Ve smyslu 3x celá frakce?

Ano, 3x celá frakce

8.2. Doplnující otázka: Jak funguje to jednání uvnitř frakce, a jak je těžké najít shodu?

---

²⁹⁴ Filibuster je většinou spíše způsobem, jak proti schválení některých zákonů bojuje opozice, která nemá dostatečnou sílu zabránit schválení.

Tak když má někdo opravdu zásadní problém s tím většinovým stanoviskem, a když to není zrovna ten tříhvězdičkový whip tak může oznámit, jako že v tomhle případě my si prostě uděláme separátní hlasování a budem hlasovat podle naší domácí stranické linie, která se samozřejmě může nějakým způsobem lišit od toho, linie té frakce. Na druhou stranu dá se to statisticky vyjádřit, dělá to tuším ...VoteWatch, kterej zkoumá, jak moc se poslanci, europoslanci jednotlivých frakcí odchyľují od té generální linie svojí frakce v jednotlivých hlasování. Myslím, že mi tam tu shodu máme jednu z nejvyšších, že je to někde okolo 90% mám pocit, což je asi jedna z nejvyšších vůbec, jako. Ty eurolidovci a jiní to mají podle mě nižší.

8.3. Doplnující otázka: Zmínil jste tříhvězdičkový whip co to znamená?

To je takový důležitý hlasování, kde jakoby bylo dobré, kdyby ta frakce hlasovala pokud možno co nejjednodušněji aby tam těch odchylek bylo co nejmíň. Samozřejmě že neexistuje žádná sankce kterou byste mohli někomu udělit za to že si prostě zahlasuje jinak když to předem oznámí. Ale je to prostě hlasování zvláštní důležitosti, takže se vlastně vyžaduje, nebo klade se poslancům na srdce aby všichni přišli na to hlasování a aby pokud možno hlasovali tak, jaká je oficiální linie celé té frakce.

9. Jak často se scházíte s ostatními českými europoslanci?

Existují, zase je to v tom Štrasburku, existují tzv. europoslanecké snídaně. Je to vždycky v úterý ráno po tom našem pondělním příjezdu do Štrasburku. Tam se sejdeme, teda ne vždycky, ne všichni. Záleží na tom, kdo má čas a chuť. Většinou je to tak, že se střídáme v tom že ten poslanec, který jakoby zrovna má tu snídani na starosti zorganizovat nebo je garantem té snídaně, a v tom se jakoby periodicky střídáme, tak tam přivede někoho, nějakýho hosta, zpravidla z české republiky k nějakému aktuálnímu problému co se zrovna bude projednávat. Takže může to být někdo z nějakého ministerstva, třeba ředitel odboru na nějakém ministerstvu nebo náměstek ministra, nebo zástupně nějaký profesní komory - Hospodářská komora, svaz průmyslu a dopravy. Nebo jsme tam měli prostě zástupce nějakých průmyslových odvětví, třeba české oceláře, jo, a když se zrovna jednalo, jestli udělit nebo neudělit statut tržní ekonomiky Číně. A tohleto, protože ty pléna jsou 12x do roka, tyhle ty štrasburský, takže vlastně se takhle sejdeme 12x do roka. Teoreticky.

10. Spolupracujete s českou vládou, případně ministry?

Ano, když potřebuju prostě něco, jo, tak samozřejmě si řekneme, zavoláme, požádáme o dodání nějakých stanovisek nebo materiálů a nebo nám to může dodat česká mise v Bruselu, pan velvyslanec Povejšil, kterej ostatně taky čas od času, nepravidelně, teda, tam to jako nemá žádný pravidelný rytmus, nicméně čas od času dělá takový pracovní večere pro český europoslance. Že si je pozve k sobě na ambasádu a tam se prostě promílá nějaká aktuální otázka, nebo nám dá nějaký brífink ze zasedání evropské Rady nebo něco podobného.

10.1. Doplnující otázka: Jak spolupracujete s národními stranami?

Tak dobře, cha cha. No tak já jsem člen předsednictva ODS, že jo, takže pro mě je to jednoduchý, já to tam můžu jako přenášet rovnou prostě, nebo do nich něco brát. Když něco potřebuju samozřejmě nějaký oficiální stanovisko, něco prostě, no tak si to nechám schválit na tom našem předsednictvu abych pak mohl jako říkat: „Tohle je oficiální pozice, prostě ODS a přes to nejede vlak.“

11. Spolupracujete nějak s českou eurokomisařkou V. Jourovou?

Ne, já teda ne. Nevím můžou bejt jiní kolegové, kteří s ní spolupracují, Já ne, protože ona má v portfoliu problematiku, která se mě vůbec netýká, v tom mém výboru pro zahraniční obchod. Takže já vůbec nemám důvod jako proč bych s ní spolupracoval.

11.1. Doplnující otázka: Spolupráce je spíše založena odborně než národně?

Já se odborně potkávám s paní komisařkou pro mezinárodní obchod, což je Švédka, a paní Jourová, ta prostě dělá nějaký ty právní věci, takže ta spíš se potkává s jinýma výborama. Třeba u nás na výboru nikdy nebyla a nebyl k tomu ani důvod, protože je to skutečně někde .....

12. Spolupracujete s europoslanci s okolních států (např. z V4)?

Tak my tam máme vlastně nejsilnější polský kontingent jako v tý naší frakci. Navíc ještě z vládní strany, současné. Takže určitě ano, máme tam i Slováky, ale tedy ty nejsou z vládní strany, ty jsou z opoziční strany, nebo z opozičních stran, čili je jich víc. Takže taky ano. Maďary tam žádný ve frakci nemáme, takže ne.

12.1. Doplnující otázka: Existuje nějaká pracovní skupina z Visegradské skupiny?

U nás ne. Je možná v některých jiných frakcích. Ne, aspoň já o tom nevím. Možná v rámci některých jiných frakcích, třeba možná u těch eurolidovců, jo, tam možná něco takového existuje. U nás tohleto není, a ani jako mimo tu naši frakci, nic takového nepozoruju.

13. Dokážete si představit situaci, že frakce se rozhodne podpořit nějakou normu, ale čeští europoslanci ji společně odmítnou (nebo naopak)?

To se stalo několikrát, naposledy teď při novelizaci té slavné zbraňové směrnice, kdy i naše frakce jako celek podpořila to kompromisní znění a my jako Češi jsem si prostě vyhradili právo na ten separátní whip a hlasovali jsme jinak. Tedy, nepodpořili jsme.

13.1. Doplnující otázka: Je nějaká norma, která by vystupovala, že na ní panuje shoda mezi českými europoslanci napříč?²⁹⁵

Moc si na to nevzpomínám teda. Ale to neznamená jako že by... Určitě jsme hlasovali mnohokrát společně, jako čeští europoslanci, nebo alespoň část českých europoslanců, ale nebylo to tak mediální, nebylo to tak kontroverzní takže vlastně se o tom nepsalo a ani my jsme to nikde nevyplachovali, protože to byla nějaká úplně prostě banální věc, jo, takže určitě se to stalo hodněkrát v minulosti, že jsme hlasovali všichni společně.

14. Myslíte si, že europoslanci hlasují spíše na základě frakcí nebo podle regionů/států?

Záleží na tom, prostě, jako, jo, je to případ od případu, když se to týká nějaké oblasti národního zájmu, já nevím, teď si vymyslím příklad. Třeba prostě kolik peněz z Evropské unie má připlýnout do Polského zemědělství, že jo, no tak samozřejmě Poláci budou hlasovat nějakým způsobem, kterej ne všichni třeba i v naší frakci budou sdílet, takže my třeba budeme hlasovat jinak. Ale jak říkám znova, dá se to velmi dobře statisticky podchytit a na těch, na tom „vote watch“ nebo myslím že i na jiných serverech zjistíte, jak moc ti poslanci hlasují se svojí frakcí a jak moc se odlišují a vlastně dá se to zjistit i po jednotlivých jménech, jo, protože na každého z nás, ta statistika existuje, takže můžete zjistit že Zahradil hlasoval prostě v 89% všech hlasování s frakcí a v 11% hlasoval jinak prostě. To jsem si vymyslel, jo, teď prostě neříkám že to tak je. Ale dá se to zjistit však tohleto. A znova říkám, u nás to tedy vypadá v tý naší frakci, že ta shoda je jedna z nejvyšších, ne-li vůbec nejvyšší. 86% - no to je docela vysoká.

15. Koho jako europoslanec zastupujete?

Českou republiku. To je náš volební obvod, že jo. Tady se nedělíme na regiony, a není to tak, že by prostě někdo jako byl zvolen za nějaký region, jsme zvolení všichni na jedné kandidátní listině za Českou republiku. Samozřejmě tam, kde v jiných zemích, větších zemích. Německo, Itálie, Francie,

---

²⁹⁵ Kromě směrnice o zbraních

Británie, žejo, tak jako ti poslanci maj tu regionální u ligu trošku vypěstovanou silněji, protože ti jsou zvoleni přímo za nějaký region.

16. Máte něco, co byste chtěl doplnit?

Nevim, nic mě nenapadá, myslím že taky k tomu, tady k těm formálním věcem jsme to probrali docela dobře. Možná jedna věc, kterou asi teda vlastně málokdo ví, že ten zásadní rozdíl mezi europarlamentem a národním parlamentem je v tom, jakým způsobem a k čemu tam můžete vystupovat. V českém parlamentu existuje poměrně taková volná disciplína, kdy formou faktických poznámek nebo odpovědí prostě na předřečníka a podobně se můžete dostat ke slovu velice často, a můžete vlastně na tom plénu rozehrát i nějakou takovou trošku mediální strategii, že jo, jako prostě vystupováním. To samozřejmě v tom europarlamentu absolutně není možný, protože je nás tam 751 a tudíž ty pravidla vystupování jsou velice striktní. Vlastně ke každému tomu bodu, co se projednává na tom plénu, tak je rozdělen čas na debatu mezi jednotlivé frakce podle jejich síly, to znamená, řeknu teoreticky: probírá se bod, na ten bod je 2,5 hodiny na debatu, těch 2,5 hodiny se musí rozdělit mezi frakce, rozděluje se to podle jejich síly, čili nejvíc dostanou lidovci, druhý jsou socialisti, třetí jsme my. Takže lidovci dostanou třeba z těch 2,5 hodin dostanou třeba 50 minut, socialisti dostanou třeba 45 minut, my dostaneme třeba 35 minut, a těch 35 minut se musíme nějak podělit mezi našich 70 poslanců. Samozřejmě ne každé a ne vždycky chce vystupovat ke každému tématu, ale i kdyby z těch našich lidí chtěla vystoupit jenom půlka, třeba k tomuhle, v rámci těch 35 minut, tak to vychází zhruba minuta na jednoho, jo. Takže vlastně tam jako v tom europarlamentu ty projevy jsou velice krátké, ten čas se jako dost hlídá, protože když by to každé přetáhnul dvojnásobně, tak se nedobereme konce. Takže v tomhle ohledu to nemá tu takovou tu spontaneitu tý pravý parlamentní debaty, protože vlastně víte, že máte tu minutu, za tu minutu ze sebe musíte prostě dostat toho co nejvíc, takže není tam čas na nějaký moc kudrlinky, nebo na nějakou prostě krasomluvu. Většinou to maj všichni ve velmi komprimované podobě aby se teda do té minuty nebo dvou minut opravdu vešli aby to ze sebe vychrlili, takže i ty projevy neoplývají nějakou moc velkou prostě jakoby přitažlivostí, pokud jde o formu a přednes atd. Nemůžete tam prostě jakoby hraje nějaká rétorická cvičení nebo vtipky nebo prostě jako něco, tak jak to známe z české sněmovny, tak to tam tedy, jako , to tam skoro není.

D. Písemné odpovědi

I. Kateřina Konečná

1. Za jakou stranu jste byla zvolena?

KSČM

2. Jaké frakce jste členkou?

GUE/GL

2.1. Máte uvnitř frakce nějakou funkci?

Pokladnice a hlavní koordinátorka výboru ENVI²⁹⁶

2.2. Doplnující otázka: Co to znamená koordinátorka výboru?

Koordinátor výboru zastupuje celou svoji frakci. Koordinátoři ze všech frakcí se schází na schůzce, kde rozhodují o programu výboru, rozdělení práce, delegacích a misích výboru a o dalších organizačních a pracovních záležitostech výboru. Kolik má frakce poslanců tak takovou má pak hlas daného koordinátora váhu. Obecně také platí, že uvnitř frakce, ten, kdo je koordinátor výboru tak si bere zpravodajování a stínování všech dokumentů které frakce získala, ale nechce je dělat žádný

---

²⁹⁶ Oficiálně Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

konkrétní poslanec frakce. Dále informuje vedení i poslance frakce o deni výboru, vyjadruje se za frakci k deni ve výboru apod.

3. Jak dlouho jste poslankyní Evropského parlamentu?

2 a půl roku

4. Jste členkou nějakého výboru Evropského parlamentu?

ENVI stálá členka, TRAN²⁹⁷ náhradnice, místopředsedkyně rozpuštěného vyšetřovacího výboru EMIS²⁹⁸ (rok)

5. Mohla byste mě prosím provést legislativním procesem v Evropském parlamentu?

5.1. Doplnující otázka: V prvním kole (na plenární zasedání/ ve výboru) pozměňovací návrhy může dávat i jednotlivý europoslanec?

Ve výboru jehož je poslanec členem nebo náhradníkem může tento poslanec (i sám) podat pozměňovací návrh. Pokud není členem nebo náhradníkem tak nově může podat pozměňovací návrh pouze když jej podepíše člen výboru nebo náhradník. Na plenárním zasedání pak záleží, o jaký dokument se jedná, zda-li jde o legislativní nebo nelegislativní dokument - pak se liší počty poslanců nutných k předložení pozměňovacího návrhu na plénum.

5.2. Doplnující otázka: Kdo zastupuje Evropský parlament v trialogu?

Hlavní zpravodaj k dokumentu. S tím, že se vždy před každým trialogem radí se všemi stínovými zpravodaji o pozici, kterou bude na následujícím trialogu zastávat. Používá se systém prosté majority a musí držet pozici, kterou si odhlasují stínový zpravodajové. Většinou tedy vyjednává a mluví je hlavní zpravodaj, nicméně běžně hovoří i stínový zpravodajové a hlavní zpravodaj se se stínovými zpravodaji může radit během trialogu a nechávat si schvalovat svá rozhodnutí před tím než je učiní.

6. Jak mohou do legislativního procesu zasahovat jednotlivý europoslanci/jednotlivé strany/frakce?

6.1. Doplnující otázka: Mohou strany, případně frakce nějak přímo zasahovat do toho legislativního procesu?

Ano, jednacím řádem jim dává řadu pravomocí, od možnosti podávat pozměňovací návrhy a pláty či separety za frakci tak i podávat alternativní vlastní znění zprávy ke zprávě, kterou zpracovává hlavní zpravodaj.

6.2. Doplnující otázka: Jak je to s odsouváním věcí na programu²⁹⁹?

Obecně o tom kdy se bude schvalovat zpráva rozhoduje její zpravodaj, pokud vyjednávání vážnou nebo je již jasné, že se nestihne schválit timetable, může zpravodaj její hlasování jak ve výboru, tak na plénu odsunout. Finální program plenárního zasedání, tedy i to co se bude na konkrétním plenárním zasedání hlasovat schvaluje ve čtvrtek před plenárním zasedáním konference předsedů politických frakcí, samozřejmě dle principu většiny. I když předběžná agenda existuje i několik týdnů do předu a to dle schválených rozvrhů projednávání výbory nebo znovu konferencí předsedů. Znovu záleží na konkrétním dokumentu a na tom jaká je v tomto případě shoda na tom, kterému výboru má dokument připadnout k projednání. Ne obecně zprávy, které zpracovávají zpravodajové z menších frakcí nejsou

---

²⁹⁷ Oficiálně Výbor pro dopravu a cestovní ruch

²⁹⁸ Oficiálně Vyšetřovací výbor pro Měření emisí v automobilovém průmyslu

²⁹⁹ Mám tím na mysli, jestli návrhy menších frakcí, které jsou v opozici vůči vedení Evropského parlamentu jsou odsouvány podobným způsobem jako v českém parlamentu

nijak odsouvány a běží dle předpokládaného rozvrhu projednávání ač ten si může daný zpravodaj samozřejmě přizpůsobit dle průběhu vyjednávání. Praxe od nás není v EP běžná.

6.3. Doplnující otázka: Mohla byste popsat mechanismus zpráv z vlastní iniciativy?

Člen výboru, nebo koordinátor podá návrh na zprávu, koordinátoři výboru jej přijmou nebo ne. Pokud ano, tak je zprávě určen zpravodaj (na schůzce koordinátoru zprávy jednotliví koordinátoři nakupují dle svých preferencí na aukci za body přidělené dle velikosti frakce D'Hondtova metodou a jakmile frakce zprávu má, tak již si určuje danou konkrétní osobu zpravodaje uvnitř sebe vlastním přidělovacím systémem). Zpravodaj pak vypracuje rozvrh projednávání ve spolupráci se sekretariátem výboru a pak se podle něj klasicky jede dle jednacního řádu. Zpráva projde výborem a potom je odhlasována na plénu.

7. Jak probíhají jednání na úrovni stran v Evropském parlamentu?

Řeší se názory na projednávanou legislativu a aktuální události.

7.1. Doplnující otázka: Jak často se jako zástupci jedné strany, tj. KSČM scházíte?

Před každým plenárním zasedáním.

8. Jak probíhají jednání na úrovni frakcí v Evropském parlamentu?

Řeší se aktuální agenda, přicházejí zástupci z národních států (myšleno členských či spřátelených politických stran), dostáváme reporty z návštěv našich členů na různých událostech apod.

8.1. Doplnující otázka: Schází se frakce jako celek?

Ano. Europoslanci, asistenti a zaměstnanci frakce (tzv. staff).

8.2. Doplnující otázka: Jak funguje to jednání uvnitř frakce, a jak je těžké najít shodu?

Frakce GUE/NGL funguje na konfederálním principu, takže ta snaha najít shodu přijde občas vniveč, ale nikdo není za své stanovisko perzekuován.

9. Jak často se scházíte s ostatními českými europoslanci?

Během plenárních zasedání. Tedy cca. 1 či 2 za měsíc.

10. Spolupracujete s českou vládou, případně ministry?

Pan premiér pořádá schůzky se všemi europoslanci jednou za pár měsíců. S jednotlivými ministerstvy řešíme konkrétní legislativní návrhy.

10.1. Doplnující otázka: Jak spolupracujete s národní stranou, tj. KSČM?

Spolupracujeme zejména na evropských otázkách. Do národní politiky nezasahujeme.

11. Spolupracujete nějak s českou eurokomisařkou V. Jourovou?

Pouze pokud se střetnou naše agendy, což se moc často nestává.

11.1. Doplnující otázka: Spolupráce je spíše založena frakčně, odborně nebo národně?

Domnívám se, že primárně frakčně a odborně.

12. Spolupracujete s europoslanci s okolních států (např. z V4)?

Nijak zvlášť.

12.1. Doplnující otázka: Existuje nějaká pracovní skupina europoslanců z Visegrádské skupiny?

Nevím o ní.

13. Dokážete si představit situaci, že frakce se rozhodne podpořit nějakou normu, ale čeští europoslanci jí společně odmítnou (nebo naopak)?

Ano, nestává se to sice velmi často, ale stává se to.

13.1. Doplnující otázka: Dokážete si to představit u vaší frakce (GUE-NGL)?

Já osobně jsem s frakcí k dnešnímu dni (15.3.17) hlasovala v 87.20%. Možné to tedy je, ale opět zdůrazňuji, že naše frakce je konfederální.

13.2. Doplnující otázka: Je nějaká norma, která by vystupovala, že na ní panuje shoda mezi českými europoslanci napříč?

Např. u návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní jsme postupovali bez výjimek společně a podali jsme kolektivně pozměňovací návrhy.

14. Myslíte si, že europoslanci hlasují spíše na základě frakcí nebo podle regionů/států

Zdali poslanci hlasují regionálně nebo dle frakční pozice je složitá otázka bude se řešit dokument od dokumentu a taky mezi jednotlivými frakcemi. Já mohu mluvit pouze za svoji frakci. My jsme frakce konfederální, takže u nás vázané hlasování neexistuje, jen a pouze velmi výjimečně u extrémně politicky důležitých hlasování na kterých je všeobecná a samozřejmě shoda. Ač tedy často dobrovolně respektujeme pozici frakce, neboť ta bývá logicky často v rovině s pozici regionální. Víím, že u těch opravdu velkých frakcí jako EPP je často hlasování vázáno, ale i tak se najde par rebelu kteří se odchýlí. Nicméně to je spíše otázka na kolegy z EPP, nevím, jaká mají vnitřní pravidla a jak se potom k tomu stavějí. Také obecně platí, že pokud se týká o dokumenty se značným dopadem na region daného poslance, nejčastěji průmyslová, odpadová, emisní atd. tak většinou poslanec hlasuje pozici svého státu, ale obecně pravidlo prostě neexistuje.

15. Koho jako europoslankyně zastupujete?

Občany EU, ale nemohu zastírat, že jsem europoslankyně zvolená za Českou republiku a má to na moje rozhodování vliv

15. Máte něco, co byste chtěla doplnit?

Držím palce s diplomovou prací :)

II. Michaela Šojdrová

1. Za jakou stranu jste byla zvolena?

Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová

2. Jaké frakce jste členkou?

EPP

2.1. Máte uvnitř frakce nějakou funkci?

Jsem spolupředsedkyní a pokladnicí české národní delegace ve frakci EPP (7 členů)

3. Jak dlouho jste poslankyní Evropského parlamentu?

2,5 roku

4. Jste členkou nějakého výboru Evropského parlamentu?

5. Mohl byste mě prosím provést legislativním procesem v Evropském parlamentu?

Na to jsou pravidla jednání EP, můžeme poslat odkaz.

5.1. Doplnující otázka: V prvním kole (na plenární zasedání/ ve výboru) pozměňovací návrhy může dávat i jednotlivý europoslanec?

Ano

5.2. Doplnující otázka: Kdo zastupuje Evropský parlament v trialogu?

Zpravodaj ke zprávě, případně i předseda výboru.

6. Jak mohou do legislativního procesu zasahovat jednotlivý europoslanci/jednotlivé strany/frakce?

Formou návrhů zpráv jako zpravodajové, formou pozměňovacích návrhů a následně formou hlasování.

6.1. Doplnující otázka: Mohou strany, případně frakce nějak přímo zasahovat do toho legislativního procesu?

Ano, formou předložených zpráv k dané legislativě, formou pozměňovacích návrhů a hlasováním.

6.2. Doplnující otázka: Mohla byste popsat mechanismus zpráv z vlastní iniciativy?

Téma schválí výbor, zpravodaj napíše návrh, který je představen na výboru, poslanci podají návrhy, následně se vyjednávači pokusí vytvořit kompromisní návrhy. O kompromisních návrzích i ostatních pozměňovacích návrzích se hlasuje ve výboru. Pokud je návrh odsouhlasen, postupuje na jednání plenárního zasedání, kde se o návrhu vede rozprava a následně se návrhu zprávy hlasuje.

7. Jak probíhají jednání na úrovni stran v Evropském parlamentu?

7.1. Doplnující otázka: Jak často se jako zástupci jedné strany, tj. KDU-ČSL scházíte?

Scházíme se vždy před jednáním plenárního zasedání EP, tedy 1/měsíc, případně mimořádně podle potřeby.

8. Jak probíhají jednání na úrovni frakcí v Evropském parlamentu?

8.1. Doplnující otázka: Schází se frakce jako celek?

Schází se vždy před jednáním pléna a také během pléna v pondělí, v úterý i ve středu.

8.2. Doplnující otázka: Jak funguje to jednání uvnitř frakce, a jak je těžké najít shodu?

Jednání je velmi demokratické, otevřené. Trvá vždy několik hodin, všichni mají možnost se vyjádřit.

8.3. Doplnující otázka: Jak funguje jednání České národní delegace při ELS?

ČND při ELS se snaží spolupracovat, abychom pokryli odborná témata. Radíme se o hlasování a společně diskutujeme o hlavních tématech, která jsou na jednání EP. Díky soudržnosti ČND jsme uhájili místo pro předsedu výboru JURI³⁰³.

---

³⁰⁰ Oficiálně Výbor pro kulturu a vzdělávání

³⁰¹ Oficiálně Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví

³⁰² Oficiálně Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

³⁰³ Oficiálně Výbor pro právní záležitosti, předsedou je Pavel Svoboda, zvolený za KDU-ČSL

9. Jak často se scházíte s ostatními českými europoslanci?

Scházíme se každé úterní ráno ve Štrasburku, na tzv. pracovní snídaní. Vždy jeden z českých poslanců zve zajímavého hosta, který může s námi diskutovat o důležitých tématech, která v EP projednáváme.

10. Spolupracujete s českou vládou, případně ministry?

Spolupracujeme velmi intenzivně, formou tzv. Národního konventu projednáváme společná stanoviska se sociálními partnery návrhům evropské legislativy. Jednotlivá ministerstva nám poskytují pro stanoviska k návrhům zpráv a legislativy. Vynikající spolupráce je se Stálým zastoupením ČR v Bruselu, které vede pan velvyslanec Povejšil.

10.1. Doplnující otázka: Jak spolupracujete s národní stranou, tj. KDU-ČSL?

Účastním se předsednictev, Celostátního výboru a pro Celostátní konferenci připravuji pravidelně zprávu o činnosti poslanců KDU-ČSL v Evropském parlamentu.

11. Spolupracujete nějak s českou eurokomisařkou V. Jourovou?

Ano, konzultuji s ní otázky spojené s tématy výboru FEMM.

11.1. Doplnující otázka: Spolupráce je spíše založena frakčně, odborně nebo národně?

Spolupráce je zaměřena odborně na podporu rovných šancí, sladování profesní a rodičovské role.

12. Spolupracujete s europoslanci z okolních států (např. z V4)?

Ano, spolupráce je nezbytná a je ovlivněna tím, jaká témata právě řešíme.

12.1. Doplnující otázka: Existuje nějaká pracovní skupina europoslanců z Visegradské skupiny?

Pokud vím, v EP neexistuje...

13. Dokážete si představit situaci, že frakce se rozhodne podpořit nějakou normu, ale čeští europoslanci ji společně odmítnou (nebo naopak)?

Ano, to se stalo několikrát, například povinné kvóty pro rozdělení migrantů, nebo směrnici pro držení zbraní. Na jednání frakce ELS jsme vysvětlili naše důvody a naše stanovisko bylo respektováno.

13.1. Doplnující otázka: Dokážete si to představit u vaší frakce (EPP)?

Ano, stalo se to právě u obou výše uvedených témat.

13.2. Doplnující otázka: Je nějaká norma, která by vystupovala, že na ní panuje shoda mezi českými europoslanci napříč?

Ano, jsou to obě výše uvedená témata, tedy povinné kvóty pro migranty a směrnice o držení zbraní.

14. Myslíte si, že europoslanci hlasují spíše na základě frakcí nebo podle regionů/států?

Většinou hlasujeme na základě politického programu, tedy frakcí, ale řídíme se i hlediskem národního zájmu. Většinou to není v rozporu.

15. Koho jako europoslankyně zastupujete?

Zastupuji občany, kteří mne volili a stranu, která mne nominovala.

16. Máte něco, co byste chtěla doplnit?

Práce v EP je velmi náročná, ale považuji ji za důležitou. Doplnující otázky ráda odpovím.

III. Miroslav Poche

1. *Za jako stranu jste byl zvolen?*

Česká strana sociálně demokratická

2. *Jaké frakce jste členem?*

Skupina progresivní aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu - S&D Group

2.1. *Máte uvnitř frakce nějakou funkci?*

Nikoliv

3. *Jak dlouho jste poslancem Evropského parlamentu?*

Od 1. července 2014

4. *Jste členem nějakého výboru Evropského parlamentu?*

Ano, Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku.

Dále jsem náhradníkem ve Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro rozpočtovou kontrolu. Legislativní proces³⁰⁴

5. *Mohl byste mě prosím provést legislativním procesem v Evropském parlamentu?*

Právo předkládat legislativní návrhy má v rámci běžné legislativní procedury Evropská komise. Jejich přípravě většinou předchází veřejné konzultace. Návrh legislativy Komise předává Evropskému parlamentu, který ji nejprve předá do věcně příslušného výboru k posouzení a následně ji na plenárním zasedání může v prvním čtení odsouhlasit v předložené podobě nebo ji pozměnit prostřednictvím pozměňovacích návrhů. Formálně by pak mělo následovat první čtení v Radě EU, ale v praxi většinou první čtení probíhá v obou institucích souběžně. Rada EU může buď přijmout stanovisko Evropského parlamentu a tím je legislativa přijata. Případně může návrh se svými připomínkami vrátit do Evropského parlamentu k druhému čtení. Pokud v rámci druhého čtení Parlament pozici Rady potvrdí, tak je legislativa přijata. Nebo může pozici Rady odmítnout a tím je legislativní proces ukončen a návrh není přijat. Evropský parlament ale může také opět pozměňovací návrhy legislativu upravit a ta pak opět putuje do Rady EU, kde je v rámci druhého čtení buď v upravené podobě odsouhlasena nebo odmítnuta. V případě, že je odmítnuta, tak je svoláno dohádovací řízení, kterého se účastní poslanci Evropského parlamentu a zástupci Rady EU. Pokud toto řízení není úspěšné, legislativa není přijata. Pokud je nalezena mezi oběma institucemi shoda, tak společně zpracují návrh, který je souběžně předložen Radě i Parlamentu ke schválení.

5.1. *Doplňující otázka: V prvním kole (na plenární zasedání/ ve výboru) pozměňovací návrhy může dávat i jednotlivý europoslanec?*

Ano

5.2. *Doplňující otázka: Kdo zastupuje Evropský parlament v trialogu?*

Tzv. trialogue není zcela formalizován a proto není nikde přesně stanoveno, kdo se jej za Evropský parlament má účastnit. V praxi se jej ale účastní zpravodaj, který má v Evropském parlamentu danou

---

³⁰⁴ V této části, stejně jako i v ostatních otázkách mě zajímá, jak legislativní proces, případně později jednání probíhají de facto spíše než de iure. Jedna věc je, jak podle jednacího řádu probíhá oficiální proces, druhou věcí je ale, jak probíhají procesy okolo, které jsou třeba založené na nějakých nepsaných pravidlech, či zvycích.

legislativu na starosti, někdy také stínoví zpravodajové, ale ne ve všech případech. A pak také pracovníci nebo poradci ze sekretariátu výboru, který je věcně odpovědný za danou legislativu.

6. Jak mohou do legislativního procesu zasahovat jednotliví europoslanci/jednotlivé strany/frakce?

Jednotliví poslanci mohou podobu legislativy ovlivňovat pozměňovacími návrhy. A to jak ve fázi, kdy je legislativa ve výboru, tak při jejím projednání na plenárním zasedání. Frakce mají pak svého stínového zpravodaje, který danou legislativu sleduje a utváří stanovisko své frakce k jednotlivým návrhům. Velmi často koordinuje také to, jaké pozměňovací návrhy frakce předkládá a také jak o nich následně hlasuje.

6.1. Doplnující otázka: Mohou strany, případně frakce nějak přímo zasahovat do toho legislativního procesu?

Ano. Frakce formulují k legislativním návrhům svůj postoj, koordinují pozici svých poslanců ve výborech i před plenárním zasedáním. Frakce také připravují doporučení, jak hlasovat o legislativních návrzích a pozměňovacích návrzích k nim.

6.2. Doplnující otázka: Mohl byste popsat mechanismus zpráv z vlastní iniciativy?

Evropský parlament podle současného smluvního základu nemá právo legislativní iniciativy, tj. Nemůže předkládat návrhy směrnic nebo nařízení. Tuto pravomoc má pouze Evropská komise. Nicméně Evropský parlament prostřednictvím zpráv z vlastní iniciativy přijímá stanovisko k tématům, u kterých lze předpokládat, že budou ošetřeny budoucí legislativou. Velmi často Evropská komise pozici Evropského parlamentu při přípravě příslušné legislativy zohledňuje, protože to zvyšuje šanci, že ji pak Evropský parlament v legislativním procesu podpoří.

V některých oblastech jsou však kompetence EU jako takové omezené. Například v zahraniční politice. V takových oblastech slouží zprávy z vlastní iniciativy k vyjádření postoje Evropského parlamentu k různým problémům. Přestože nemají právní dopad a nejsou závazné, tak například rezoluce, které hodnotí situaci v některých zemích, jsou z jejich strany vnímány velmi vážně, protože tyto rezoluce ovlivňují postoje evropských politiků a často také veřejnosti.

7. Jak probíhají jednání na úrovni stran v Evropském parlamentu?

Otázku by bylo potřeba konkretizovat. V Evropském parlamentu kromě politických frakcí a jejich národních delegací nejsou jinak formálně politické strany reprezentovány. V případě jednání mezi frakcemi, tak funguje tzv. conference of presidents, kde jsou projednávány klíčové záležitosti chodu Evropského parlamentu. Jednání se účastní předseda Evropského parlamentu a předsedové jednotlivých frakcí. Na úrovni výborů pak předseda výboru se schází s koordinátory, tj. poslanci vybranými jednotlivými frakcemi, aby je na těchto jednáních zastupovali. Na těchto jednáních se řeší agenda daného výboru. Pokud se jedná o zástupce českých politických stran, tak neexistuje žádný oficiální mechanismus pravidelného setkávání a jednání. Většina práce probíhá v rámci politických frakcí a ve výborech.

7.1. Doplnující otázka: Jak často se jako zástupci jedné strany, tj. ČSSD scházíte?

Formální zasedání probíhá vždy jednou měsíčně v průběhu plenárního zasedání.

8. Jak probíhají jednání na úrovni frakcí v Evropském parlamentu?

Všichni poslanci politické frakce se scházejí na jejím zasedání, které probíhá v týdnu před plenárním zasedáním. V průběhu plenárního zasedání pak je kvůli potřebě reagovat na aktuální vývoj svoláno na každý večer zasedání frakce, které řídí předseda frakce a kde se diskutuje právě projednávaná legislativa. Frakce pak má další orgány, které pomáhají při přípravě legislativy. Jedná se o pracovní skupiny, na kterých se scházejí poslanci, kteří jsou členy daného výboru. Například Pracovní skupina

ITRE řeší a koordinuje práci členů naší frakce, kteří jsou členy v ITRE. Existují pak ještě tzv. horizontální pracovní skupiny, které sdružují více pracovních skupin, jejichž činnost se doplňuje. Například horizontální pracovní skupina, kde jsou zástupci výborů pro životní prostředí, průmyslového a dopravního. Nebo horizontální pracovní skupina pro vnější vztahy, kde se schází poslanci co jsou členy zahraničního výboru, rozvojového výboru, pro obranu a podobně.

8.1. Doplnující otázka: Schází se frakce jako celek?

Ano, viz předchozí odpověď.

8.2. Doplnující otázka: Jak funguje to jednání uvnitř frakce, a jak je těžké najít shodu?

Vzhledem k tomu, že každý europoslanec s sebou nese pohled ze své země, tak se občas stává, že společné stanovisko nelze nalézt. Ale opravdu tyto situace se stávají spíš výjimečně. Je potřeba si také uvědomit, že stanovisko se nedělá až na plénu frakce, ale předchází tomu řada jednání na úrovni pracovních skupin, horizontálních pracovních skupin, jednání se zpravodaji a stínovými zpravodaji.

9. Jak často se scházíte s ostatními českými europoslanci?

Jak již jsem řekl, formálně neexistuje žádné oficiální jednání českých europoslanců. Neformálně se scházíme jednou měsíčně v průběhu plenárního zasedání, nicméně účast se velmi mění.

10. Spolupracujete s českou vládou, případně ministry?

Ano. Spolupracuji. Záleží na tématu. Například jsem se účastnil setkání v rámci tzv. Evropského konventu, který pořádal Úřad vlády.

10.1. Doplnující otázka: Jak spolupracujete s národní stranou, tj. ČSSD?

Jsem člen ČSSD. Účastním se zasedání Ústředního výkonného výboru ČSSD. Pracuji v odborných komisích. Osobně jsem se například podílel na tvorbě dlouhodobého programu strany a jsem rád, že mě k tomu strana vybídla.

11. Spolupracujete nějak s českou eurokomisařkou V. Jourovou?

Vzhledem k mému zaměření na témata, která nespádají do kompetencí paní eurokomisařky, tak zatím nedošlo k žádné větší spolupráci.

11.1. Doplnující otázka: Spolupráce je spíše založena frakčně, odborně nebo národně?

V mém případě by to bylo odborně.

12. Spolupracujete s europoslanci z okolních států (např. z V4)?

Ano. Ale není to nijak formální. Většinou to vyplývá ze společného zájmu o konkrétní problematiku.

12.1. Doplnující otázka: Existuje nějaká pracovní skupina europoslanců z Visegradské skupiny?

Neexistuje nebo nejsem o její existenci informován.

13. Dokážete si představit situaci, že frakce se rozhodne podpořit nějakou normu, ale čeští europoslanci jí společně odmítnou (nebo naopak)?

Naše politické frakce funguje na demokratických principech. Každý poslanec se tak může řídit především podle svého svědomí, podle věcných argumentů.

13.1. Doplnující otázka: Dokážete si to představit u vaší frakce (S&D)?

Ano, několikrát se tak stalo. Například při projednávání obchodní smlouvy s Kanadou, tzv. CETA, kdy řada poslanců naší frakce včetně mě s návrhem nesouhlasila a hlasovala proti jejímu přijetí.

13.2. Doplnující otázka: Je nějaká norma, která by vystupovala, že na ní panuje shoda mezi českými europoslanci napříč?

Myslím si, že na více legislativních návrzích se i bez větší koordinace byla pozice většiny poslanců shodná.

14. Myslíte si, že europoslanci hlasují spíše na základě frakcí nebo podle regionů/států?

Když se podíváte na výsledky hlasování, tak nejčastěji poslanci hlasují podle frakční pozice. Nicméně v případech, kdy je například konkrétní legislativa klíčová pro členský stát, tak se to také promítá do rozhodnutí, jak poslanci hlasují.

15. Koho jako europoslanec zastupujete?

Popravdě nerozumím, kam tato otázka směřuje. Jakožto poslanec Evropského parlamentu zastupuji občany Evropské unie a zejména České republiky.

16. Máte něco, co byste chtěl doplnit?

IV. Luděk Niedermayer

1. Za jakou stranu jste byl zvolen?

Za Koalici TOP 09 a STAN

2. Jaké frakce jste členem?

EPP

2.1. Máte uvnitř frakce nějakou funkci?

Vedoucí české národní delegace.

3. Jak dlouho jste poslancem Evropského parlamentu?

V květnu to budou 3 roky.

4. Jste členem nějakého výboru Evropského parlamentu?

Ano, jsem místopředsedou ve výboru ECON, náhradník ve výboru ITRE, člen zvláštního výboru TAXE, člen zvláštního výboru pro praní peněz vyhýbáním se daňovým povinnostem a daňové úniky PANA. Působím také v delegaci pro vztahy s USA a jako náhradník v delegaci pro Korejský poloostrov.

4.1. Doplnující otázka: Co má za pravomoci a úkoly místopředseda výboru?

Viz veřejně dostupné zdroje

5. Mohl byste mě prosím provést legislativním procesem v Evropském parlamentu?

Viz webové stránky Parlamentu.

5.1. Doplnující otázka: V prvním kole (na plenární zasedání/ ve výboru) pozměňovací návrhy může dávat i jednotlivý europoslanec?

Ditto.

5.2. Doplnující otázka: Kdo zastupuje Evropský parlament v trialogu?

Ditto.

6. Jak mohou do legislativního procesu zasahovat jednotlivý europoslanci/jednotlivé strany/frakce?

6.1. Doplnující otázka: Mohou strany, případně frakce nějak přímo zasahovat do toho legislativního procesu?

6.2. Doplnující otázka: Mohl byste popsat mechanismus zpráv z vlastní iniciativy?

Ditto

7. Jak probíhají jednání na úrovni stran v Evropském parlamentu?

7.1. Doplnující otázka: Jak často se jako zástupci jedné strany, tj. TOP 09 a Starostové scházíte?

Snažíme se scházet vždy po štrasburském jednání jen s TOP 09.

8. Jak probíhají jednání na úrovni frakcí v Evropském parlamentu?

8.1. Doplnující otázka: Schází se frakce jako celek?

Ano

8.2. Doplnující otázka: Jak funguje to jednání uvnitř frakce, a jak je těžké najít shodu?

Jednání je strukturovaná diskuze založená na odborných argumentech, svou roli při shodě hraje i vysoký počet poslanců, protože se jedná o nejsilnější frakci v EP. Shoda záleží bod od bodu a pokud shoda nevyplyne přirozeně z jednání, tak se nehledá za každou cenu.

8.3. Doplnující otázka: Jak funguje jednání České národní delegace při ELS?

Pravidelně se setkáváme a diskutujeme své pozice například před plenárními zasedáními.

9. Jak často se scházíte s ostatními českými europoslanci?

Ve Štrasburku bývá společná snídaně, ale spíše ad hoc s těmi, co potřebují něco řešit.

10. Spolupracujete s českou vládou, případně ministry?

Často přes stálé zastoupení v Bruselu. Zastáváme postoj ČR, co je postoj za ČR, jsme opozice.

10.1. Doplnující otázka: Jak spolupracujete s národní stranou, tj. TOP 09/případně Starostové?

Spolupracujeme, ale volnější bázi, protože témata v národní politice se neprotínají s tématy v Bruselu.

11. Spolupracujete nějak s českou eurokomisařkou V. Jourovou?

Setkáváme se když ona má něco, s čím mohu pomoci, rád pomůžu.

11.1. Doplnující otázka: Spolupráce je spíše založena frakčně, odborně nebo národně?

Spíše odborně

12. Spolupracujete s europoslanci z okolních států (např. z V4)?

Poměrně málo nejvíce s naší skupinou, nerozlišuji národnosti

12.1. Doplnující otázka: Existuje nějaká pracovní skupina europoslanců z Visegrádské skupiny?

Neexistuje

13. Dokážete si představit situaci, že frakce se rozhodne podpořit nějakou normu, ale čeští europoslanci jí společně odmítnou (nebo naopak)?

Je to možné. Například při nedávném hlasování o nové zbraňové směrnici hlasovaly všechny velké frakce pro, většina českých europoslanců však byla společně proti. Já sám jsem však stál za svou frakcí.

13.1. Doplnující otázka: Dokážete si to představit u vaší frakce (EPP)?

To nebývá.

13.2. Doplnující otázka: Je nějaká norma, která by vystupovala, že na ní panuje shoda mezi českými europoslanci napříč?

Legislativa ke strukturálním fondům.

14. Myslíte si, že europoslanci hlasují spíše na základě frakcí nebo podle regionů/států?

Obvykle podle frakcí, ovšem nezdědka se formují i koaliční uskupení podle regionů.

15. Koho jako europoslanec zastupujete?

Evropský parlament je ze tří hlavních institucí EU jedinou, která přímo zastupuje evropské občany. Čeští europoslanci byli zvoleni českými občany, které tedy zde zastupují.

16. Máte něco, co byste chtěl doplnit?

V. Martina Dlabajová

1. Za jakou stranu jste byla zvolena?

Jako nezávislá kandidátka za Hnutí ANO

2. Jaké frakce jste členkou?

Jsem členskou Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE).

2.1. Máte uvnitř frakce nějakou funkci?

Jsem vice-koordinátorka frakce pro zaměstnanost a sociální věci.

3. Jak dlouho jste poslankyní Evropského parlamentu?

Dva a půl roku, jsem v polovině svého prvního mandátu, který začal v roce 2014

4. Jste členkou nějakého výboru Evropského parlamentu?

Jsem místopředsdkyní Výboru pro rozpočtovou kontrolu, členkou Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a náhradnicí ve Výboru pro dopravu a cestovní ruch.

4.1. Doplnující otázka: Co má za pravomoci a úkoly místopředseda výboru?

Celé předsednictvo výboru by mělo odrážet jeho politické složení. Místopředseda výboru nahrazuje v případě potřeby jeho předsedu, případně vede jednání výboru.

5. Mohla byste mě prosím provést legislativním procesem v Evropském parlamentu?

Legislativní návrh je nejprve přidělen jednomu z výborů. Tento výbor pověří jednoho ze svých členů funkcí zpravodaje pro tento návrh nebo osoby za něj zodpovídající. Zpravodaj (výjimečně jich může být jmenováno víc, pokud legislativní návrh spadá pod rámec aktivit více různých výborů) se poté stává hlavním vyjednávačem Evropského parlamentu. Ten legislativu vede nejen v EP, ale také v komunikaci s dalšími aktéry.

Aby se legislativní návrh stal právním předpisem, musí být v případě řádného legislativního postupu (nejčastější) nejdříve přijat příslušným výborem, poté plenárním zasedáním Evropského parlamentu a zástupci členských států v Radě. První čtení v EP by mělo být zohledněno také v závěrech Rady.

V rámci projednávání pořádá daný výbor často tzv. veřejná slyšení s účastí odborné veřejnosti a zainteresovaných stakeholderů.

5.1. Doplnující otázka: V prvním kole (na plenární zasedání/ ve výboru) pozměňovací návrhy může dávat i jednotlivý europoslanec?

Ano, pozměňovací návrhy mohou předkládat jak skupiny poslanců, tak jednotlivci.

5.2. Doplnující otázka: Kdo zastupuje Evropský parlament v trialogu?

Trialogu se za EP účastní předseda daného výboru, který návrh projednával, dále zpravodaj zprávy a případně stínový zpravodajové.

6. Jak mohou do legislativního procesu zasahovat jednotliví europoslanci/jednotlivé strany/frakce?

Do procesu mohou zasahovat skrze své zpravodaje či další členy výborů, které návrh projednávají, mohou podávat pozměňovací návrhy. Při plenárním zasedání mají samozřejmě možnost ovlivňovat všechny poslance, kteří o návrhu hlasují.

Důležitou roli hrají také tzv. policy advisors, kteří pracují pro frakci v rámci určitého výboru. Jejich úkolem je koordinace zpravodaje a celé frakce od počátku legislativního procesu.

6.1. Doplnující otázka: Mohou strany, případně frakce nějak přímo zasahovat do toho legislativního procesu?

Totožná otázka

6.2. Doplnující otázka: Mohla byste popsat mechanismus zpráv z vlastní iniciativy?

Funguje velmi obdobně, jako jiné návrhy. Zpravodajem bývá zpravidla poslanec, který vypracování zprávy navrhl. Zpráva se projednává ve výboru a následně na plenárním zasedání. Zpráva nemá ale legislativní závaznost, znění přijaté EP je dáno na vědomí Evropské komisi a Radě. Komise se tímto usnesením může inspirovat a následně předložit návrh legislativy, který opět putuje do EP a do Rady k projednání.

7. Jak probíhají jednání na úrovni stran v Evropském parlamentu?

Setkávání a jednání národních delegací se neřídí žádným předpisem a tak se může značně lišit.

Příklad delegace ANO viz níže.

7.1. Doplnující otázka: Jak často se jako zástupci jedné strany, tj. ANO scházíte?

Nemáme přesně stanovený rámec pro setkávání. Obyčejně se scházíme alespoň jednou týdně. Během plenárního zasedání ve Štrasburku se setkáváme také před hlasováními, abychom si ujasnili pozici naší delegace k předloženým návrhům. Jsme ale malá delegace 4 členů a tak jsme neustále v kontaktu.

8. Jak probíhají jednání na úrovni frakcí v Evropském parlamentu?

V každém měsíci je alespoň jeden týden, během kterého zasedají politické skupiny. Každodenní zasedání skupin se koná také během plenárního zasedání ve Štrasburku. Před těmito jednáními probíhají ještě tzv. pracovní skupiny, které jsou specifičtější zaměřené na různé okruhy témat.

Během jednání frakce jsou diskutována aktuální témata, poslanci mají právo požádat o přidání položky do projednávané agendy. Ke každému tématu vždy hovoří daný zpravodaj a další poslanci podle přihlášení do diskuze.

8.1. Doplnující otázka: Schází se frakce jako celek (ALDE)?

Ano, viz výše

8.2. Doplnující otázka: Jak funguje to jednání uvnitř frakce, a jak je těžké najít shodu?

V ideálním případě následuje frakce pozici zpravodaje, který legislativu sleduje od počátku. V případě odlišných postojů se hledá výsledná pozice na jednání frakce. Pokud ani tak nedejde ke shodě, může se v některých případech stát, že členové frakce hlasují odlišně. U prioritních návrhů se ale v rámci diskuze většinou podaří nalézt společné stanovisko.

9. Jak často se scházíte s ostatními českými europoslanci?

Pravidelná setkání probíhají jednou měsíčně na společné pracovní snídani ve Štrasburku. Dále se s kolegy samozřejmě setkávám v rámci své práce ve frakci či ve výborech.

10. Spolupracujete s českou vládou, případně ministry?

Ano, jednou ročně probíhá setkání europoslanců s premiérem. Před každým zasedáním také dostáváme rámcové pozice české vlády, které jsou pro ČR důležité.

10.1. Doplnující otázka: Jak spolupracujete s národní stranou, tzn. ANO?

Hnutí ANO nás v naší práci v EP nějak neomezuje ani nás neřídí. Spolupráci požaduje spíše naopak v případech, kdy je cílem vnést do problematiky v ČR evropský pohled.

11. Spolupracujete nějak s českou eurokomisařkou V. Jourovou?

Jedná se spíše o ad hoc situace a jednání. Paní komisařka zastupuje zájmy EU jako celku, její portfolio se od mého liší. V každodenním kontaktu určitě nejsme, nicméně naše spolupráce probíhá, ať již jde o různé konference či debaty v ČR i v Bruselu.

11.1. Doplnující otázka: Spolupráce je spíše založena frakčně, odborně nebo národně?

Všechny tyto aspekty se propojují, primární je ale postoj frakce.

12. Spolupracujete s europoslanci z okolních států (např. z V4)?

Určitě ano, spolupráce probíhá jak na úrovni frakce, tak i výborů. S kolegy z V4 např. nyní intenzivně řešíme problematiku zákonů o minimálních mzdách v Německu, Francii a Rakousku, které se dotýkají sektoru dopravy a mají likvidační dopady pro dopravce ze zemí V4. To stejné se týká diskuze ohledně nových pravidel pro vyslané pracovníky - zprávy, u níž jsem stínovou zpravodajkou.

12.1. Doplnující otázka: Existuje nějaká pracovní skupina europoslanců z Visegradské skupiny?

Zvláštní pracovní skupina europoslanců V4 neexistuje. S kolegy z V4 se ovšem snažíme scházet alespoň jednou za čtvrt roku na pravidelných večerech, na kterých řešíme společná témata, která se nás dotýkají, diskutujeme a prezentujeme si navzájem naše pozice.

13. Dokážete si představit situaci, že frakce se rozhodne podpořit nějakou normu, ale čeští europoslanci jí společně odmítnou (nebo naopak)?

Ano, stanovení společné pozice frakce je otázkou vyjednávání. Může se ale stát, že ke shodě nedejde.

13.1. Doplnující otázka: Dokážete si to představit u vaší frakce (ALDE)?

Ano, např. v rámci naší frakce vystupuje naše česká delegace dlouhodobě proti veškerým návrhům na trvalé přerozdělovací kvóty pro uprchlíky.

13.2. Doplnující otázka: Je nějaká norma, která by vystupovala, že na ní panuje shoda mezi českými europoslanci napříč?

Určitě hned několik. Např. mohu zmínit aktuální téma, kterým je směrnice o nabývání a držení zbraní, proti které jsou všichni čeští europoslanci.

14. Myslíte si, že europoslanci hlasují spíše na základě frakcí nebo podle regionů/států?

Většina pozic se formuje v rámci frakcí, podle kterých se tedy i hlasuje. V případě, že je náš názor jiný, hledáme kompromis či hlasujeme odlišně.

15. Koho jako europoslankyně zastupujete?

Zastupuji občany EU

16. Máte něco, co byste chtěla doplnit?